

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20

เรื่อง ปลุกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม

เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
: ศึกษาศาสตร์

วันเสาร์ที่ 25 และวันอาทิตย์ที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565
ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

รายงานการประชุมวิชาการ (PROCEEDINGS)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20

“ปลูกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน”

วันเสาร์ที่ 25 และวันอาทิตย์ที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565

ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น วิทยาเขตวัชรพล

พิมพ์เมื่อ : มิถุนายน 2565

จัดพิมพ์เผยแพร่ : สำนักวิจัยและบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

4 หมู่ 11 ลาดสวาย ลำลูกกา ปทุมธานี 12150

โทรศัพท์ 02-563-5252

อีเมล wtresearch.ac.th@gmail.com

เว็บไซต์ <http://www.western.ac.th/westernnew/main.php>

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด มีน เซอร์วิส ซัพพลาย

88/8 ถนนฉลองกรุง แขวงลำปลาตี เขต ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

โทรศัพท์ 0-92276-4177, 0-98197-9462

Email: meancopier@gmail.com

คำนำ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและการสร้างองค์ความรู้จากการวิจัย รวมทั้งการสร้างเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับนักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นิสิตและนักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มหาวิทยาลัยเนชั่นและเครือข่ายวิจัยประชาชน จัดให้มีการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20 ในหัวข้อ เรื่อง “ปลูกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่อการขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ อันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งเป็นเวทีทางวิชาการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยและเพื่อสร้างแนวคิดการส่งเสริมการวิจัยตามยุทธศาสตร์ แก่สถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 20 จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ นักวิชาการ นิสิต และนักศึกษาที่ร่วมนำเสนอผลงานให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพต่อไป คณะผู้จัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 20 ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมสัมมนาและผู้นำเสนอผลงานวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่สละเวลาในการให้ข้อเสนอแนะและพัฒนาบทความจนเป็นผลงานที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หวังว่าเอกสารฉบับนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อผู้อ่านและผู้นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ประธานคณะทำงานจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

คำนิยม

จากการเปลี่ยนแปลงของบริบทสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ที่มีการปฏิวัติดิจิทัลต่อการเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 รวมทั้ง ผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียนทำให้เศรษฐกิจและสังคมของไทยต้องปรับเปลี่ยนให้พร้อมรองรับประเทศไทยยุค 4.0 ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องเร่งพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะภาคการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยตั้งนั้นงานวิจัยถือเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องให้การสนับสนุนเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นและสถาบันเครือข่าย 7 สถาบัน ประกอบด้วย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มหาวิทยาลัยเนชั่นและเครือข่ายวิจัยประชาชื่น ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงได้จัดงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20 ประจำปีการศึกษา 2564 ในหัวข้อ เรื่อง “ปลูกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน” เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้กับคณาจารย์ บุคลากร นิสิต นักศึกษา นักวิชาการและผู้สนใจได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความก้าวหน้าของงานวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ โดยมี การนำเสนอผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและโปสเตอร์ ที่ครอบคลุมผลงานวิจัยในสาขา ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ขอขอบคุณ นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะองค์ปาถกฐาพิเศษ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านที่ให้เกียรติร่วมการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20 ขอขอบคุณสถาบันเครือข่ายทั้ง 7 สถาบัน ที่ร่วมมือและให้การสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20 จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอให้พลังของความร่วมมือในครั้งนี้ ยังผลให้เกิด การต่อยอดองค์ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา เกิดประทุม)

รองอธิการบดี

การประชุมทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20
เรื่อง ปลุกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
วันเสาร์ที่ 25 และวันอาทิตย์ที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565
ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

หลักการและเหตุผล

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป็นเป้าหมายการพัฒนาระดับโลกที่นำเสนอโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) มีระยะเวลา 15 ปี เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 2559 – 2573 โดยประเทศสมาชิก 193 ประเทศ ได้ลงนามรับรองวาระการพัฒนา 2030 (Agenda 2030) ในวันที่ 25 กันยายน 2558 เป้าหมาย SDGs มีทั้งหมด 17 ข้อ ครอบคลุมมิติสังคม (People) เศรษฐกิจ (Prosperity) สิ่งแวดล้อม (Planet) สันติภาพ (Peace) และหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ซึ่งสอดคล้องกับสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) คือ ด้านสังคม (People) สิ่งแวดล้อม (Planet) และ Profit (ผลกำไร) จุดเน้นที่สำคัญของเป้าหมาย SDGs คือ การมุ่งที่จะกำจัดความยากจนในทุกมิติ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งในประเทศและต่างประเทศ รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้โลกยังเป็นระบบสนับสนุนสิ่งมีชีวิตได้อยู่

หลักการที่เป็นพื้นฐานของ SDGs ที่สำคัญคือหลักการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive Development) และหลักการพัฒนาอย่างบูรณาการ (Integrated Development) หลักการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive Development) คือ การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มุ่งให้ผลประโยชน์ของการพัฒนาระจายไปยังกลุ่มคนทุกกลุ่มในสังคม คนเปราะบางและด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะและโอกาสทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเท่าเทียมกัน อย่างไรก็ดี ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อน การพัฒนาอย่างบูรณาการ (Integrated Development) จึงเป็นหลักการที่สำคัญอีกประการหนึ่ง หมายถึง ในการบรรลุเป้าหมาย SDGs จำเป็นต้องใช้ศาสตร์หลายศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจและหาหนทางเพื่อบรรลุความยั่งยืน และต้องการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ดังนั้น เทคโนโลยี นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ จึงถูกนำมาใช้ภายใต้งานวิจัยที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงกันเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างสังคม ประเด็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็นการดำเนินการที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เป็นการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคตโดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขันสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้นและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ผ่านการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและพฤติกรรม และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน งานวิจัยจึงเป็นพันธกิจหลักสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย โดยให้การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างร่วมมือของคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในการบูรณาการงานวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน และพันธกิจอื่น ๆ เช่น การบริการวิชาการ หรือการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ได้ตรงตามความต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งจะเป็นการตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยการนำเสนอผลงานและการเผยแพร่ผลงานการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และผลงานวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาออกสู่สาธารณะชนในระดับชาติ ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรและสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่เข้าร่วมในการเสริมสร้างความรู้นำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน ความเข้มแข็งทางสังคมที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

จากความสำเร็จข้างต้น มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ และสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยเนชั่น วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น และเครือข่ายวิจัยประชาชน จึงได้จัดให้มีการประชุมทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติขึ้น ปีละ 2 ครั้ง โดยครั้งนี้เป็น ครั้งที่ 20 ในหัวข้อ “ปลูกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพให้คณาจารย์ นักวิชาการ บุคลากร ตลอดจนบุคคลทั่วไปให้ความสำคัญของงานวิจัย และ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ตลอดจนข้อคิดเห็นงานวิจัย เพื่อการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย อันจะทำให้เกิดงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อชุมชน สังคมและประเทศต่อไป

2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบของเอกสารเชิงวิชาการ และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมงานวิจัยให้เกิดขึ้นระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ สถาบันการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน

3. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการวิจัยและเป็นเวทีวิชาการในการเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนผลงาน และ ข้อมูลการวิจัยในกลุ่มสาขาต่างๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ในระดับประเทศ

หัวข้อในการนำเสนอผลงานทางวิชาการ

1. กลุ่มวิทยาศาสตร์	2. กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
1.1 ด้านวิศวกรรมศาสตร์	2.1 ด้านการศึกษา
1.2 ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.2 ด้านบริหารธุรกิจ
1.3 ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ	2.3 ด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์

รูปแบบการประชุมและนำเสนอผลงานทางวิชาการ (แบบ New Normal)

1. การบรรยายพิเศษโดยวิทยากรกิตติมศักดิ์ (Keynote Speaker)
2. การนำเสนอบทความวิจัยและบทความวิชาการภาคบรรยาย (Oral Presentation)
3. การนำเสนอบทความวิจัยและบทความวิชาการภาคโปสเตอร์ (Poster Presentation)

ระยะเวลาการประชุม

วันเสาร์ที่ 25 และวันอาทิตย์ที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565 นำเสนอบทความวิจัยและบทความวิชาการภาคบรรยายและโปสเตอร์

สถานที่จัดการประชุมวิชาการและนำเสนอวิชาการ

ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (วิทยาเขตวัชรพล) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
(อาจมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบตามความเหมาะสมของสถานการณ์ปัจจุบัน)

ผู้เข้าร่วมโครงการ

กลุ่มเป้าหมายจำนวน 250 คน ประกอบด้วย

1. อาจารย์และนิสิตของมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
2. อาจารย์และนิสิตจากมหาวิทยาลัยต่างๆ
3. นักวิชาการ นักวิจัย และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. อาจารย์ นักวิจัย นิสิตนักศึกษา ได้เผยแพร่งานวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ความรู้เกี่ยวกับ “ปลูกถ่ายแนวคิดการวิจัยสู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ”
2. คณาจารย์ นักวิชาการ และนักวิจัยมีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาอื่นๆ
3. นิสิตและนักศึกษามีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในสาขาอื่นๆ
4. เป็นการสร้างการจัดการเรียนรู้ให้กับนิสิตของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ปรับระบบการศึกษาต่อไป
5. มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและนักวิจัยระดับชาติ

กำหนดการลงทะเบียนและรับบทความวิชาการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา
1. กำหนดการลงทะเบียน ชำระเงินและส่งบทความ	วันที่ 1 มีนาคม – วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565
2. กำหนดการส่งบทความฉบับแก้ไข	วันที่ 15 มีนาคม – วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2565
3. ประกาศรายชื่อ (สำหรับผู้ลงทะเบียนชำระเงินและส่งบทความ)	วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2565
4. นำเสนอบทความ (ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์)	วันที่ 25 – 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565

ลักษณะบทความวิจัยและการนำเสนอผลงานวิจัย

1. บทความวิจัยที่จะนำเสนอในการประชุมจะต้องเป็นผลงานที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่มาก่อน
2. การนำเสนอผลงานให้นำเสนอแบบบรรยาย (Oral Presentation) ในที่ประชุม โดยใช้เวลาในการนำเสนอไม่เกิน 15 นาที ซักถามจากวิทยากร 5 นาที (รวมไม่เกิน 20 นาที)
3. บทความวิจัยฉบับเต็มที่ผู้นำเสนอผลงานได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะได้ตีพิมพ์ full paper เผยแพร่ใน Proceeding ของการประชุม

อัตราค่าลงทะเบียน

ประเภทการเข้าร่วม	อัตราค่าลงทะเบียน
1. เข้าร่วมประชุม รับฟังการบรรยายพิเศษ โดยไม่นำเสนอผลงานทางวิชาการ	บุคคลภายนอก 1,000 บาท (รวมค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง 2 มื้อ) โดยลงทะเบียนชำระเงิน ตั้งแต่ วันที่ 1 มีนาคม – วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565
2. เข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลงานทางวิชาการ	บุคคลภายนอก 3,200 บาท / เรื่อง (รวมค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง 2 มื้อ) ทั้งนี้ต้องชำระเงิน/ส่งบทความ ตั้งแต่ วันที่ 1 มีนาคม – วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565
3. เข้าร่วมประชุมและนำเสนอบทความวิจัยแบบปากเปล่า	นิสิตปริญญาเอก มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น 3,200 บาท / เรื่อง (รวมค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง 2 มื้อ) ทั้งนี้ต้องชำระเงิน/ส่งบทความ ตั้งแต่ วันที่ 1 มีนาคม – วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565
4. เข้าร่วมประชุมและนำเสนอบทความวิจัย (ที่รวมค่าลงทะเบียนและจัดทำโปสเตอร์)	นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น 3,200 บาท / เรื่อง ค่าดำเนินการจัดทำและออกแบบโปสเตอร์พร้อมขาตั้ง 2500/เรื่อง (รวมค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง 2 มื้อ) ทั้งนี้ต้องชำระเงิน/ส่งบทความ ตั้งแต่ วันที่ 1 มีนาคม– วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565

หมายเหตุ

1. เมื่อมีการชำระเงินค่าลงทะเบียนแล้ว ทางผู้จัดงานประชุมวิชาการจะไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น
2. อัตราค่าลงทะเบียนนี้รวมเอกสารประกอบการประชุม อาหารกลางวันและอาหารว่าง 2 มื้อ
3. หากต้องการใบเสร็จเพื่อเบิกค่าลงทะเบียนของหน่วยงาน กรุณานำใบเสร็จที่ชำระของธนาคาร (ตัวจริง) นำมาติดต่อดีที่ การเงิน ชั้น 1 ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ในวันและเวลาดังกล่าว
4. อัตราค่าลงทะเบียนสำหรับการเข้าร่วมนำเสนอผลงานต่อ 1 ท่านเท่านั้น หากผู้เข้าร่วมนำเสนอประสงค์ให้บุคคลอื่นเข้าร่วมฟังการบรรยายประสงค์สามารถลงทะเบียนในลักษณะของการเข้าร่วมประชุม อัตราค่าลงทะเบียน 1,000 บาท
5. เกียรติบัตรในการนำเสนอผลงานที่มอบให้ จะปรากฏชื่อของผู้ลงทะเบียนนำเสนอผลงานคนแรกเท่านั้น ส่วนรายชื่อผู้ร่วมในบทความจะปรากฏในฉบับรวมเล่มการประชุมวิชาการฯ

การลงทะเบียนทางเว็บไซต์

ผู้สมัครต้องทำการลงทะเบียนและแนบไฟล์เอกสารการชำระเงินค่าลงทะเบียนให้เรียบร้อยพร้อมแนบไฟล์บทความฉบับเต็ม upload ไฟล์ word ให้เรียบร้อย จากนั้นให้ผู้สมัครเข้าไปกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนรับรหัสประจำตัวที่ <http://www.western.ac.th/index.php/register> โดยผู้สมัครต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนแล้วกดยืนยันเพื่อรับ รหัสประจำตัว จากนั้นตรวจสอบข้อมูลและ **กดยืนยันอีกครั้ง** จึงจะถือว่าการสมัครเสร็จสมบูรณ์ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร.0-2563-5252 ต่อ 5018

ลักษณะบทความวิจัยและการนำเสนอผลงานวิจัย

1. บทความวิจัยที่จะนำเสนอในการประชุมจะต้องเป็นผลงานที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่มาก่อน
2. การนำเสนอผลงาน ให้นำเสนอแบบบรรยาย (Oral Presentation) ในที่ประชุมโดยใช้เวลาในการนำเสนอไม่เกิน 15 นาที ชักถามจากกรรมการผู้วิพากษ์ 5 นาที (รวมไม่เกิน 20 นาที)
3. การนำเสนอแบบโปสเตอร์ (poster) ผู้นำเสนอต้องยื่นประจำจุดโปสเตอร์ของตนเองโดยใช้เวลาในการนำเสนอ ตอบข้อซักถามของกรรมการ รวมไม่เกิน 20 นาที
4. บทความวิจัยฉบับเต็มที่ผู้นำเสนอผลงานได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะตีพิมพ์เผยแพร่แบบ Full Paper ใน Proceeding ของการประชุม

กำหนดการ

ประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20

เรื่อง ปลุกถ่ายแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

วันเสาร์ที่ 25 และวันอาทิตย์ที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565

ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

วันเสาร์ที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2565

- เวลา 08.00 – 09.00 น. - ลงทะเบียนการเข้าร่วมงาน
- เวลา 09.00 – 09.10 น. - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักครดา เกิดประทุม รองอธิการบดี กล่าวรายงาน
- เวลา 09.10 – 09.20 น. - ดร.ประภากร สมิติ นายกสภามหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ประธานในพิธีกล่าวต้อนรับ และ เปิดการ ประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 20 เรื่อง “ปลุกแนวคิดการวิจัย สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม นำเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”
- เวลา 09.20 – 09.30 น. - พิธีกร กล่าวถึงประวัติ องค์ปาฐกถาพิเศษ นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร
- เวลา 09.35– 10.45 น. - ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน" โดย นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เวลา 11.00 – 12.00 น. - นำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์
- เวลา 12.00 – 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.00 – 14.15 น. - นำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ (ต่อ)
- เวลา 14.15 – 14.30 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา 14.30 – 16.00 น. - นำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ (ต่อ)
- เวลา 16.00 – 17.00 น. - มอบเกียรติบัตรให้กับผู้เข้าร่วมนำเสนอผลการวิจัย

วันอาทิตย์ที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2565

- เวลา 08.00 – 09.00 น. - ลงทะเบียนการเข้าร่วมงาน (คณะทันตแพทยศาสตร์ วัชรพล)
- เวลา 09.00 – 15.00 น. - นิทรรศการและเสวนาทางวิชาการผลงานของนิสิตปริญญาเอก

หมายเหตุ : รูปแบบการจัดงานอาจปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

คำสั่งมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ที่ ๔๔/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งบรรณาธิการและกองบรรณาธิการ

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๒๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดงานและสอดคล้องหลักเกณฑ์การเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรแต่งตั้งบรรณาธิการและกองบรรณาธิการงานวิจัย ดังมีรายนามต่อไปนี้

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา เกิดประทุม มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น บริหารธุรกิจ

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ทพ.วินัย ศิริจิตร	ศิริจิตร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
ศาสตราจารย์ ทพ.ดร.สิทธิชัย ขุนทองแก้ว	ขุนทองแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์
ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ทพ.ไพรัช ชีวรวางกุล	ชีวรวางกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม นันทมงคลชัย	นันทมงคลชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล	สาธารณสุขศาสตร์, พยาบาลศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์ จันตะณี	จันตะณี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	บริหารธุรกิจ, รัฐประศาสนศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา พวงดาวเรือง	พวงดาวเรือง	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี ฉิริมิ่ง	ฉิริมิ่ง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	รัฐประศาสนศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน เกษมกิจวัฒน์	เกษมกิจวัฒน์	บรรณาธิการวารสารสภากรพยาบาล	พยาบาลศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์	บุญญานุรักษ์	นักวิชาการอิสระ	พยาบาลศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์	มุสิกานนท์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต	วิหคโต	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.พัทสรณ์ วรภัทรธีระกุล	วรภัทรธีระกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สีปวงศ์ สุขสม	สุขสม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี รามันัญ	รามันัญ	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	บริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพันธ์ ดั่งทองสุข	ดั่งทองสุข	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ทพ.วินัย ศิริจิตร	ศิริจิตร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
ศาสตราจารย์ ทพ.ดร.สิทธิชัย ขุนทองแก้ว	ขุนทองแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์
ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ทพ.ไพรัช ชีวรวางกุล	ชีวรวางกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๒๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม	นันทมงคลชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล	สาขารณสุขศาสตร์, พยาบาลศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์	จันตะนิ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	บริหารธุรกิจ , รัฐประศาสนศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา	พวงดาวเรือง	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี	ฉิรินัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์	รัฐประศาสนศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน	เกษมกิจวัฒนา	บรรณาธิการวารสาร สภากรพยาบาล	พยาบาลศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์	บุญญานุรักษ์	นักวิชาการอิสระ	พยาบาลศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา	มุสิกานนท์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	วิหคโต	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.พัชสรณ	วรภัทรธีระกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สิบพงศ์	สุขสม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี	รามันฎ	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	บริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพันธ์	ด้วงทองสุข	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ระวีร์	วรวัฒน์	พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	บริหารธุรกิจ
	ปริญญา	วิทยาเขตระยอง	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวุฒิ	สมศักดิ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	เทคนิคการแพทย์, วิทยาศาสตร์การแพทย์
			บริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	ตันเปาว์	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์	กิตตินรรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	บริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐชญา	ฤาแรง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญจันทร์	โกญจนาท	มหาวิทยาลัยรังสิต	วิศวกรรมอุตสาหกรรม และ ศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ	ดาอ้าย	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สัตวแพทยศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาภรณ์	ฉัญญา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	หลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวรุ่งรดา	วงศไกร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐนันท์	ทองทรัพย์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์
ดร.อัศนีย์	ณ นาน	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
ดร.วัลลภา	ศรีทองพิมพ์	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	บริหารธุรกิจ
ดร.เกียรติทิทอง	มูลเมือง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์
ดร.นิพัทธ์พงษ์	สนธิเหลือ	สถาบันเทคโนโลยีสุรนารี	สถิติประยุกต์,บริหารธุรกิจ
ดร.จวีร์วรรณ	มณีแสง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	พยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

ดร.มยุรี	กลับวงศ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	พยาบาลศาสตร์
ดร.อุดม	สมบูรณ์ผล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
ดร.นิรมุข	เนืองวัง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ จิยะจันทร์)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๒๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

คำสั่งมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ที่ ๔๖/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) ในการประชุมวิชาการ และนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๒๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และสอดคล้องหลักเกณฑ์การเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัย จึงเห็นสมควรแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑.	ศาสตราจารย์ ทพ.ดร.สิทธิชัย	ขุนทองแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์
๒.	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ทพ.วินัย	ศิริจิตร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
๓.	ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ทพ.ไพรัช	ธีรวางกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
๔.	รองศาสตราจารย์ ดร.ไพลิน	นุกุลกิจ	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
๕.	รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน	เกษมกิจวัฒนา	บรรณาธิการวารสาร สภาการพยาบาล	พยาบาลศาสตร์
๖.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี	เอียรพิเชฐ	สภาการพยาบาล	การพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์
๗.	รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร	คมพยัคฆ์	นักวิชาการอิสระ	การพยาบาลชุมชน
๘.	รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์	บุญญานุรักษ์	นักวิชาการอิสระ	พยาบาลศาสตร์
๙.	รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์	บุญญานุรักษ์	นักวิชาการอิสระ	พยาบาลศาสตร์
๑๐.	ดร.จวีร์วรรณ	มณีแสง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	พยาบาลศาสตร์
๑๑.	ดร.มยุรี	กัลปวงศ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	พยาบาลศาสตร์
๑๒.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม	นันทมงคลชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล	สาธารณสุขศาสตร์, พยาบาลศาสตร์
๑๓.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์	จันทร์โมลี	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิราสิริรี	วสีร์สิริ	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรุณี	สมศักดิ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	เทคนิคการแพทย์, วิทยาศาสตร์การแพทย์
๑๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ	ตาอ้าย	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สัตวแพทยศาสตร์
๑๗.	รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา	พวงดาวเรือง	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
๑๘.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพันธ์	ดวงทองสุข	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
๑๙.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิภักดิ์	ภูมิพงศ์คชคร	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	วิศวกรรมศาสตร์,บริหารธุรกิจ, บริหารการศึกษา
๒๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ	โธนาททรัพย์	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	เทคโนโลยีสารสนเทศ
๒๑.	รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์	จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย	บริหารธุรกิจ, รัฐประศาสนศาสตร์
๒๒.	รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี	ฉิรินัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์	รัฐประศาสนศาสตร์
๒๓.	รองศาสตราจารย์ ดร.สืบพงศ์	สุขสม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
๒๔.	รองศาสตราจารย์ ดร.พัทสรณ์	วรภัทธีระกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
๒๕.	รองศาสตราจารย์ ดวงเดือน	เทศวานิช	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	บริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๒๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๒๖. ดร.รวงทอง	ฉาพันธุ์	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	บริหารการศึกษา
๒๗. รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา	มิลิกานนท์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๒๘. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	วิหคโต	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่น	เชเนตยั้ง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๓๑. ดร.สันต์ชัย	พูลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณัฏ	อัญญา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	หลักสูตรและการสอน
๓๒. รองศาสตราจารย์ จรินทร์	เททวานิช	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	บริหารธุรกิจ
๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	ตันเปาว์	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์	กิตตินรรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	บริหารธุรกิจ
๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาสี	รามนัญญ์	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	บริหารธุรกิจ
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาพันธ์	รัฐศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	บริหารธุรกิจ
๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรระภีร์	วรวฒนะปริญญา	พระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง	บริหารธุรกิจ
๓๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีเนตร	ตันตระกูล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา	เกิดประทุม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล	พันธุ์พานิช	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ทิพย์	กำลังแพทย์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๒. ดร.อภิเทพ	แซ่ไคว้	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	บริหารธุรกิจ
๔๓. ดร.วัลลภา	ศรีทองพิมพ์	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	บริหารธุรกิจ
๔๔. ดร.วิลาสินี	ยนต์วิทย์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	บริหารธุรกิจ
๔๕. ดร.ธนกร	ศรีสุกใส	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี(พิเศษ)	นิติศาสตร์, บริหารธุรกิจ
๔๖. ดร.นิพัทธ์พนธ์	สนิทเหลือ	สถาบันเทคโนโลยีสุรนารี	สถิติประยุกต์, บริหารธุรกิจ
๔๗. ดร.สิริณี	ว่องวิไลรัตน์	วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๘. ดร.ศิริมา	ตันติธำรงวุฒิ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง	บริหารธุรกิจ
๔๙. ดร.ธัญนันท์	บุญอยู่	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	บริหารธุรกิจ
๕๐. ดร.วัชร	เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	บริหารธุรกิจ
๕๑. ดร.อนันตพร	วงศ์คำ	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
๕๒. ดร.อัสนีย์	ณ น่าน	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
๕๓. ดร.อุดม	สมบุญผล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๕๔. ดร.วีรพงษ์	สุทวัน	วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๕๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐชญา	ถาแรง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์
๕๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐนันท์	ทองทรัพย์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ จิยะจันทร์)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA, HUAI KRACHAO, KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

คำสั่งมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ที่ ๔๗/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอ่านกลั่นกรองประเมินบทความวิจัยและผลงานวิชาการ

เพื่อให้การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๒๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการจัดประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอ่านกลั่นกรองประเมินบทความวิจัยและบทความวิชาการ ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. ศาสตราจารย์ ทพ.ดร.สิทธิชัย	ขุนทองแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์
๒. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ทพ.วินัย	ศิริจิตร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
๓. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ทพ.ไพรัช	ธีรวางกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ทันตแพทยศาสตร์
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพลิน	นุกุลกิจ	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน	เกษมกิจวัฒนา	บรรณาธิการวารสาร สภาการพยาบาล	พยาบาลศาสตร์
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี	เจียรพิเชฐ	สภาการพยาบาล	การพยาบาลสมรรถา ทารก และการผดุงครรภ์
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.จรรย์วัตร	คมพยัคฆ์	นักวิชาการอิสระ	การพยาบาลชุมชน
๘. รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์	บุญญาบุรุษย์	นักวิชาการอิสระ	พยาบาลศาสตร์
๙. ดร.จวีร์ธรรม	มณีแสง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	พยาบาลศาสตร์
๑๐. ดร.มยุรี	กล้วยวงศ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	พยาบาลศาสตร์
๑๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม	นันทมงคลชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล	สาธารณสุขศาสตร์, พยาบาลศาสตร์
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์	จันทร์โมลี	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา	แก้วอนุชิต	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิราสิริวี	วสีร์สิวี	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๕. อ.น.ท.หญิง ดร.ศิริกัญญา	ฤทธิ์แปลง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๖. ดร.นริศรา	กุลปรีชานันท์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สาธารณสุขศาสตร์
๑๗. รองศาสตราจารย์ ภญ.วรรณดี	แต่โสติกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	เภสัชศาสตร์
๑๘. รองศาสตราจารย์ ดร.วรุฒิ	สมศักดิ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	เทคนิคการแพทย์, วิทยาศาสตร์การแพทย์
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุชณะ	ดาอ้าย	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	สัตวแพทยศาสตร์
๒๐. รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา	พวงดาวเรือง	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระพันธ์	ด้วงทองสุข	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	วิศวกรรมศาสตร์
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิภควัธจ	ภูมพงศ์ชคร	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	วิศวกรรมศาสตร์,บริหารธุรกิจ ,บริหารการศึกษา
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียงจันทร์	โกญจนาท	มหาวิทยาลัยรังสิต	วิศวกรรมอุตสาหการ และ ศึกษาศาสตร์
๒๔. ดร.ณัฐพงษ์	แต้มแก้ว	มหาวิทยาลัยเกริก	วิศวกรรมศาสตร์,บริหารธุรกิจ, อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๒๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ	โอรนาทรัพย์	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	เทคโนโลยีสารสนเทศ
๒๖. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์	จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	บริหารธุรกิจ, รัฐประศาสนศาสตร์
๒๗. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี	ฉิรินัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	รัฐประศาสนศาสตร์
๒๘. รองศาสตราจารย์ ดร.สิบบงศ์	สุขสม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
๒๙. รองศาสตราจารย์ ดร.พักตร์สรณ์	วรภัทรธิระกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	รัฐประศาสนศาสตร์
๓๐. รองศาสตราจารย์ ดวงเดือน	เทศวานิช	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	บริหารการศึกษา
๓๑. ดร.รวงทอง	ถาพันธ์	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	บริหารการศึกษา
๓๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ชุดิมา	มุสิกานนท์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๓๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	วิหคโต	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่น	ชเนติยง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๓๕. ดร.สันต์ชัย	พูลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารการศึกษา
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณ	อัญญา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	หลักสูตรและการสอน
๓๗. ดร.เดชกุล	มัทวานุกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	หลักสูตรและการสอน
๓๘. รองศาสตราจารย์ สายสมร	วงศ์สวัสดิ์	นักวิชาการอิสระ	เศรษฐศาสตร์, สถิติประยุกต์
๓๙. รองศาสตราจารย์ จรินทร์	เทศวานิช	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	บริหารธุรกิจ
๔๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	ตันเปาว์	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์	กิตติรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	บริหารธุรกิจ
๔๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี	รามัญ	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	บริหารธุรกิจ
๔๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาพันธ์	รัฐศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	บริหารธุรกิจ
๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ระพี	วรวิมลประปัญญา	พระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง	บริหารธุรกิจ
๔๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์	พระงาม	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก	บริหารธุรกิจ
๔๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีเนตร	ตันตระกูล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา	เกิดประทุม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล	พันธุ์พานิช	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์พย์	กำลังแพทย์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๕๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวรุ่งรดา	วงศ์ไกร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๕๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัส	นาควิษระ	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	บริหารธุรกิจ
๕๒. ดร.อภิเทพ	แซ่ไคว	มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตมพอร์ต	บริหารธุรกิจ
๕๓. ดร.วัลลภา	ศรีทองพิมพ์	มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตมพอร์ต	บริหารธุรกิจ
๕๔. ดร.วิลาสินี	ยนต์วิทย์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	บริหารธุรกิจ
๕๕. ดร.ธนกร	ศรีสุกใส	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (พิเศษ)	นิติศาสตร์, บริหารธุรกิจ
๕๖. ดร.นิพัทธ์พนธ์	สนิทเหลือ	สถาบันเทคโนโลยีสุรนารี	สถิติประยุกต์, บริหารธุรกิจ
๕๗. ดร.สิรินี	ว่องวีไลร์ตัน	วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๕๘. ดร.เกศสุดา	เพชรดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง	บริหารธุรกิจ
๕๙. ดร.ศิริมา	ตันติอึ้งรังวดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง	บริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๖๐. ดร.ธัญนันท์	บุญอยู่	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	บริหารธุรกิจ
๖๑. ดร.วัชร	เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	บริหารธุรกิจ
๖๒. ดร.อนันตพร	วงศ์คำ	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
๖๓. ดร.อัศนีย์	ณ น่าน	มหาวิทยาลัยเนชั่น	บริหารธุรกิจ
๖๔. ดร.อุดม	สมบูรณ์ผล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๖๕. ดร.นිරนุช	เนื่องวัง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๖๖. ดร.วีรพงษ์	สุทวัน	วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น	บริหารธุรกิจ
๖๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐชฎา	ฤาแรง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์
๖๘. ดร.เกียรติก้อง	มูลเมือง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์
๖๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธัญนันท์	ทองทรัพย์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	นิติศาสตร์

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสศักดิ์ จิยะจันทร์)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐

600 SRA LONG RUEA, HUAI KRACHAO, KANCHANABURI 71170

TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

คำสั่งมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ที่ ๔๙/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๒๐

ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ด้วยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยเนชั่น สถาบันเทคโนโลยีสุรนารี และวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เครือข่ายวิจัยประชาชน ได้กำหนดจัดการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๒๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เรื่อง “ปลูกถ่ายแนวคิดการวิจัยสู่การขับเคลื่อนนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน” ในวันที่ ๒๕ และวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ อาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ระหว่างนักวิชาการ อาจารย์ นิสิต และนักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ได้เผยแพร่ผลงานวิจัยออกสู่สาธารณชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยจึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๒๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. คณะทำงานฝ่ายพิธีการและการจัดประชุมวิชาการ มีหน้าที่วางแผนและเตรียมการจัดงานประชุมวิชาการ กำหนดรูปแบบการจัดงาน และพิจารณาองค์ปาฐกถาพิเศษ มอบหมายภารกิจให้คณะทำงานชุดต่างๆ ดำเนินการและรับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์และประสานเชิญชวนบุคลากรภายในและภายนอกเข้าร่วมการนำเสนอผลงาน และประเมินผลการจัดประชุมวิชาการ ประกอบด้วย

	รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์	จियะจันทน์	ที่ปรึกษา
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฏา	ตันเป่าว	ที่ปรึกษา
๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา	เกิดประทุม	ประธานกรรมการ
๒	อาจารย์จุฬารณีย์	ม่วงดิษฐ์	รองประธานกรรมการ
๓	รองศาสตราจารย์ ดร.พัสสรณ์	วรภัทรธีระกุล	รองประธานกรรมการ
๔	ดร.อภิเทพ	แซ่ไค้ว	กรรมการ (ม.นานาชาติแอสตมฟอร์ด/ประธานเครือข่ายวิจัยประชาชน)
๕	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพันธ์	ดวงทองสุข	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)
๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์	กิตตินรรัตน์	กรรมการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร)
๗	ดร.นิพัทธ์พนธ์	สนิทเหลือ	กรรมการ (สถาบันเทคโนโลยีสุรนารี)
๘	ดร.สิรินี	ว่องวิไลรัตน์	กรรมการ (วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น)
๙	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ทพ.วินัย	ศิริจิต	กรรมการ
๑๐	ดร.นายแพทย์พรเทพ	ศิริวนารังสรรค์	กรรมการ
๑๑	ดร.จวีร์วรรณ	มณีแสง	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๑๒	อาจารย์จุฬารัตน์	ม่วงศิษฐ์	กรรมการ
๑๓	รองศาสตราจารย์ ภญ. วรณดี	แต่ใสตติกุล	กรรมการ
๑๔	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์	พิมพ์พงศ์	กรรมการ
๑๕	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญพะเยาว์	เลาหะจินดา	กรรมการ
๑๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนนต์นิภา	ภักคฺษนิชิวัดน์	กรรมการ
๑๗	รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา	มุลิกานนท์	กรรมการ
๑๘	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐภา	ฤาแรง	กรรมการ
๑๙	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีรัฐกฤษ	น้อยก้อน	กรรมการ
๒๐	ดร.อนันตพร	วงศ์คำ	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๑	ศาสตราจารย์ ทนพญ.ดร.พรณิ	บุตรเทพ	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๒	รองศาสตราจารย์ มาลี	เอื้ออำนวย	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.ยุทธนา	คูอุดมยาก	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๔	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทนพ.วรเชษฐ์	ชอบใจ	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๕	อาจารย์ ทพญ.สิริพร	สาสกุล	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุรินทร์	รุจจนพันธ์ุ	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๗	ดร.อัศนีย์	ณ น่าน	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๘	ดร.ทัตษการ	ศรีสุข	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๒๙	ดร.ศิริ	ปราณีตพลกรัง	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๓๐	ดร.ธีร์	คันโททอง	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๓๑	ดร.มนัสวี	พานิชนอก	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๓๒	อาจารย์ภัทรนัย	ไชยพรม	กรรมการ (ม.เนชั่น)
๓๓	ดร.วรวุฒิ	วชิรวรกุลชัย	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)
๓๔	อาจารย์สุนันทา	พรเจริญโรจน์	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)
๓๕	อาจารย์ฉลวย	ทองสมบูรณ์	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)
๓๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรชนก	บุญญานันท์กุล	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)
๓๗	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลิตา	เชาว์ชาญชัยกุล	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)
๓๘	อาจารย์วันชัย	อมรมงคลทอง	กรรมการ (ม.เอเชียอาคเนย์)

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๒๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๒. คณะทำงานฝ่ายทะเบียนและข้อมูลผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการ มีหน้าที่วางแผนและเตรียมการรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัย ประสานส่วนงานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัย เรื่องการชำระค่าลงทะเบียนของผู้เข้าร่วมประชุมฯ สรุปรายชื่อและข้อมูลผู้เข้าร่วมประชุมฯ จัดเตรียมรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม จัดทำวุฒิบัตร จัดเตรียมเอกสารสำหรับผู้เข้าร่วมประชุม จัดเตรียมเอกสารสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์ผลงาน สรุปรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมภายหลังเสร็จสิ้นการจัดประชุมวิชาการฯ ประกอบด้วย

๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรดา	เกิดประทุม	ประธานกรรมการ
๒	รองศาสตราจารย์ ดร.พัทธ์สรณ์	วรภัทรธีระกุล	รองประธานกรรมการ
๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐนันท์	ทองทรัพย์	กรรมการ
๔	อาจารย์วุฒิชัย	วิญญู	กรรมการ
๕	อาจารย์กำไร	ศรีบุญเพ็ง	กรรมการ
๖	นางศุภวรรณ	ชาญดิสิงห์	กรรมการ
๗	นางสาววรัญญา	จันทร์ฉาย	กรรมการ
๘	นางสาวชนิษฐา	ชาวเป็นไย	กรรมการ
๙	ดร.นิรมุช	เมืองวัง	กรรมการและเลขานุการ
๑๐	นางสาวทัศนีย์	อุ้นทรัพย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะทำงานฝ่ายดำเนินการนำเสนอโปสเตอร์และนำเสนอปากเปล่า มีหน้าที่ออกแบบ เตรียมการนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ (Poster Presentation) และจัดวางการนำเสนอโปสเตอร์ให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดงานประชุมวิชาการ กำกับ ดูแล และประสานงานห้องนำเสนอปากเปล่า (Oral Presentation) รวบรวมข้อสรุปการนำเสนอปากเปล่าจากผู้ทรงคุณวุฒิ ส่งมอบให้ส่วนงานวิจัย และบริการวิชาการฯ ประกอบด้วย

๑	รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา	มุสิกานนท์	ประธานกรรมการ
๒	ดร.อุตม	สมบูรณ์ผล	รองประธานกรรมการ
๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีเนตร	ตันตระกูล	กรรมการ
๔	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์	จันทร์โมลี	กรรมการ
๕	รองศาสตราจารย์ ดร.สิบพงศ์	สุขสม	กรรมการ
๖	รองศาสตราจารย์ ดร.พัทธ์สรณ์	วรภัทรธีระกุล	กรรมการ
๗	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณี	ธัญญา	กรรมการ
๘	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทนพ.ดร.นพดล	พันธุ์พานิช	กรรมการ
๙	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐชฎา	ฤาแรง	กรรมการ
๑๐	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาวรี	ชันสำโรง	กรรมการ
๑๑	ดร.นิรมุช	เมืองวัง	กรรมการ
๑๒	ดร.ชัยวัฒน์	อุทัยแสน	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๑๓	ดร.บุญมาก	กันหาสาย	กรรมการ
๑๔	ดร.อุดม	สมบูรณ์ผล	กรรมการ
๑๕	อาจารย์วุฒิชัย	วัยวุฒิ	กรรมการ
๑๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐนันท์	ทองทรัพย์	กรรมการ
๑๗	อาจารย์จินตภา	บัวอุไร	กรรมการ
๑๘	นางสาวสุดารัตน์	โสระชาติ	กรรมการ
๑๙	นางอรพินท์	บุตรพรหม	กรรมการ
๒๐	นางสาววรัญญา	จันทร์ฉาย	กรรมการ
๒๑	นางสาวชนิษฐา	ชาวเป็นไย	กรรมการ
๒๒	นางสาวทัศนีย์	สุนทรทรัพย์	กรรมการ
๒๓	อาจารย์ภูวนัย	เพชรโปร	กรรมการและเลขานุการ
๒๔	นางสาวพีรกาญจน์	แสงบุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะทำงานฝ่ายลงทะเบียน ต้อนรับและจัดเลี้ยง มีหน้าที่ในการวางแผนเตรียมการรับลงทะเบียน ต้อนรับ และบริการจัดเลี้ยงน้ำดื่ม อาหารว่าง และอาหารกลางวันแก่ผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการฯ ดูแลต้อนรับและรับรอง องค์ปาฐกถาพิเศษ คณะผู้บริหาร ตัวแทนเครือข่ายการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ผลงาน และแขกผู้มีเกียรติของ มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวรุ่งรดา	วงษ์ไกร	ประธานกรรมการ
๒	รองศาสตราจารย์ ดร.สิบบงษ์	สุขสม	รองประธานกรรมการ
๓	รองศาสตราจารย์ ดร.พัทธ์สรณ์	วรภัทรธิระกุล	รองประธานกรรมการ
๔	อาจารย์นุชรินทร์	ลภีณฑกุล	กรรมการ
๕	นางสาววันทนีย์	พยุทกฤษ	กรรมการ
๖	นางสาววรรณิ	เพิ่มบุญ	กรรมการ
๗	นางสาวกรรณิการ์	ทองแสง	กรรมการ
๘	นางสาวอริศรา	อภาวัตมนากร	กรรมการ
๙	นางสาวสมญา	บาททอง	กรรมการ
๑๐	นางสาวสุกฤตดา	วิเศษวงษา	กรรมการและเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐

600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170

TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๕. คณะทำงานฝ่ายสถานที่ และโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่การจัดประชุมวิชาการตามรูปแบบที่คณะทำงานฝ่ายพิธีการและการจัดประชุมวิชาการกำหนด จัดเตรียมและอำนวยความสะดวกด้านโสตทัศนูปกรณ์ และ สื่ออุปกรณ์ในการจัดประชุมวิชาการ และห้องนำเสนอปากเปล่า (Oral Presentation) บันทึกภาพและวิดีโอการจัดประชุมฯ ประกอบด้วย

๑	ดร.เกียรติก้อง	มูลนิธิเมือง	ประธานกรรมการ
๒	นายชัชชัย	เห็นสุข	กรรมการ
๓	นางสาวสุกฤตดา	วิเศษวงษา	กรรมการ
๔	นางสาววันหนึ่ง	พยุหฤกษ์	กรรมการ
๕	นางสาวกรรณิการ์	ทองแสง	กรรมการ
๕	นางสาวอริศรา	อภาวิฒนาการ	กรรมการ
๖	นางสาวสมญา	บาททอง	กรรมการ
๗	นางธนินทร์	อะเวรา	กรรมการ
๘	นายธนดล	มาผาย	กรรมการ
๙	นายณกสินธุ์	กุลปัญญา	กรรมการ
๑๐	นางสาวสุกฤตดา	วิเศษวงษา	กรรมการและเลขานุการ

๖. คณะทำงานฝ่ายประเมินผลการจัดประชุมและจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการจัดประชุม (Proceedings) มีหน้าที่รวบรวมผลการประเมินจากผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการฯ และสรุปผลการจัดประชุมวิชาการฯ เสนอผู้บริหาร ประสานข้อมูลการนำเสนอโปสเตอร์คืนนิสิตกับส่วนงานบริหารทั่วไป สำนักบริหาร ดำเนินการจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการจัดประชุมวิชาการ (Proceedings) และนำเสนอให้ผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย

๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครดา	เกิดประทุม	ประธานกรรมการ
๒	รองศาสตราจารย์ ดร.ภัสสรณ์	วรภัทรธิระกุล	รองประธานกรรมการ
๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐนันท์	ทองทรัพย์	รองประธานกรรมการ
๔	อาจารย์จินตภา	บัวอุไร	กรรมการ
๕	ดร.นิรมุข	เนื่องวัง	กรรมการ
๖	อาจารย์วุฒิชัย	วิญจณี	กรรมการ
๗	นางสาวชนิษฐา	ขาวเป็นโย	
๘	นางสาวทัศนีย์	สุนทรทรัพย์	กรรมการและเลขานุการ
๙	นางสาววรัญญา	จันทร์ฉาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น WESTERN UNIVERSITY

๖๐๐ ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๗๐
600 SRA LONG RUEA , HUAI KRACHAO , KANCHANABURI 71170
TEL. 0-3565-1000 FAX. 0-3565-1144 <http://www.western.ac.th>

๗. คณะทำงานฝ่ายการเงิน มีหน้าที่ประสานส่วนงานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยในการจ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในวันงาน ซึ่งได้แก่ ค่าตอบแทนวิทยากร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าวัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ ประกอบด้วย

๑	รองศาสตราจารย์ ดร.พัลลภรณ์	จรัลทิระกุล	ประธานกรรมการ
๒	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐนันท์	ทองทรัพย์	รองประธานกรรมการ
๓	อาจารย์ก้ำไร	ศรีบุญเพ็ง	กรรมการ
๔	นางศุภวรรณ	ชาญติสิงห์	กรรมการ
๕	นางสาวทัศนีย์	อุณหทรัพย์	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสศักดิ์ จิยะจันทร์)

อธิการบดี

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จริญญา สันตตินบึงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา มุสิกานนท์	1
การบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษา โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม จिरลักษณ์ กัลหะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ สุภิสงห์	13
การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดลำพูน จिरศักดิ์ สิทธิยะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	21
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษา ห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ฉลวย อนุเคราะห์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	30
การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เฉลิมขวัญ กุศลสุข รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา มุสิกานนท์	40

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ณัฐพงษ์ ยะปะนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	49
แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ดวงแข พลายละหาร รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์	60
การบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) ทงศักดิ์ บีโง่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ สุภิสงห์	71
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พรทิพย์ ปามี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ บุญรอด	83
การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน โรงเรียน สหวิทยาเขตกลุ่มต๋อยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พลวัฒน์ ชัยชนะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	94

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พานเกียรติ ยอดคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณะ บุหลัน	105
การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 ของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ พิมลรดา สุริยวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	119
การศึกษาสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พิรवारณ ปามาละ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ บุญรอด	132
การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี เพ็ญจันทร์ มีนะจรัส	142
แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขนาน เขต 1 แพรวตะวัน อีระอนันท์ทวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	155

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาณุพงศ์ ทาจ้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	168
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี มนรวี ศรีตุลาการ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์	177
การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มังกร นภาพทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	191
การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลักขณา เพชรแป้น กิติชัย รุจิมงคล พัชรา แยมสำราญ	202
การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์	211

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต วรินทร์ลักษณ์ ภู่พึ้ง รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์	226
ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี วิภาวดี สืบบัว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์	238
ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูง กลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วีรชาติ วรรณมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	249
ความสัมพันธ์ของการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 จังหวัดนครพนม วุฒิชัย ไพบูลย์เจริญลาภ ดร. สันต์ชัย พูลสวัสดิ์	260
ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ศรัณย์รัชต์ มีสมบูรณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์	271

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
การศึกษานโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ศุภชาติ ชมหวาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	284
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 สมยศ เรือนคำมูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	295
ภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สุทัตตา กุลธราดล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์	306
การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สุปราณี พนาสุขสันต์ ดร. สันต์ชัย พูลสวัสดิ์	317
ประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่ฮ่อค้อ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เสาวนีย์ นภาพอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	329

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา หลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 อภิรักษ์ อุทัยแสนปรีดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์	341
ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อังคณา ปานธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์	351

ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

School administration skills in the COVID-19 crisis of Educational institutions under the Secondary Educational Service Area Pattani

ผู้วิจัย

จริญญา สันตตินปีวงศ์

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี และเพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 17 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 17 คน และเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน 15 คน รวม จำนวนประชากร 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.906 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวมและรายทักษะ
2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ที่มี เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา วิทยฐานะและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทักษะ , การบริหารสถานศึกษา , ภาวะวิกฤตโควิด-19

Abstract

The objectives of this research were the level of the school administration skills in the COVID-19 crisis of the Secondary Education Service Area Pattani and compare the level of the school administration skills in the COVID-19 crisis of the Secondary Education Service Area Pattani, classified by Gender, Education Background, Level Administrators, and Job Experience. The sample were 32 school administrations of the Secondary Education Service Area Pattani in academic years 2021, consisted by 17 school administrators and 15 assistant school administrators, randomly selected with purposive sampling. The instrument used for gathering the data was 5 rating-scale questionnaires with the reliability of 0.906. The statistics used for analysis were Percentage, Mean, and Standard deviation.

The results revealed that

1. The school administration skills in the COVID-19 crisis of the Secondary Education Service Area Pattani in overall and skill aspects were at the highest level.
2. Comparison of the school administration skills in the COVID-19 crisis of the Secondary Education Service Area Pattani consisted of Gender, Position, Education Background, Level Administrators, and Job Experience was overall different at the statistical level of .05

Keywords : Skills , The School Administration Skills , the COVID-19 crisis

บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ นวัตกรรมทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาที่ดี ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กรและให้ ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจเรื่องศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะ ดังนี้ การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การตัดสินใจผลสัมฤทธิ์และคุณธรรมจริยธรรม (ชัยยนต์ เพาพาน. 2559) ทักษะยุคใหม่เป็นคุณลักษณะ ที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับ การพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพในทุกสถานการณ์

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) มีการระบาดในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าวและคำนึงถึงความปลอดภัยตลอดจนสุขภาพของนักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน และ บุคลากรทางการศึกษา ตระหนักอยู่เสมอ แม้ว่าสถานการณ์แวดล้อมจะเลวร้ายและรุนแรงแค่ไหน การเรียนรู้ที่เข้าถึงและมีคุณภาพสำหรับเด็กไทยทุกคนเป็นเป้าหมายสูงสุด ตามแนวคิด “การเรียนรู้ นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่สภาพแวดล้อมจะอำนวย การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ช่วงปี 2563-2564 ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี พบว่า เป็นพื้นที่เสี่ยงที่จำเป็นจะต้องยกระดับมาตรการในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ที่เข้มข้นขึ้น โดย ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ประกาศให้จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด (สีแดง) ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีตัวเลขการแพร่ระบาดของโควิด-19 ติดอันดับ 10 จังหวัดที่มีผู้ติดเชื้อมากที่สุดในประเทศไทย และปัจจุบันจังหวัดปัตตานีจัดเป็นพื้นที่เฝ้าระวังสูง (พื้นที่สีเหลือง) ประกาศ ณ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2565 โดยมีมาตรการ สวมหน้ากากอนามัย/ หน้ากากผ้า เมื่อออกนอกเคหสถานหรืออยู่ในที่สาธารณะ ปิดสถานบริการ สถานบันเทิง สถานที่เพื่อออกกำลังกาย ศูนย์การค้าเปิดบริการไม่เกิน 21.00 น. ห้ามใช้อาคารสถานที่เพื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่มีการรวมคนจำนวนมากในสถานศึกษา จากมาตรการประกาศห้ามใช้สถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนของจังหวัดปัตตานีของ ศบค. จึงทำให้ผู้บริหารจะต้องหาทางแก้ปัญหาวิกฤตให้สามารถจัดการเรียน การสอนตามแนวคิด “โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” (ณัฐพล ทีปสุวรรณ. 2563:1) ซึ่งแตกต่างจากพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ควบคุม ผู้บริหารในฐานะผู้นำสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาภาวะวิกฤตในครั้งนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีระดับทักษะการบริหารในภาวะวิกฤตนี้มากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องการเปรียบเทียบว่าระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

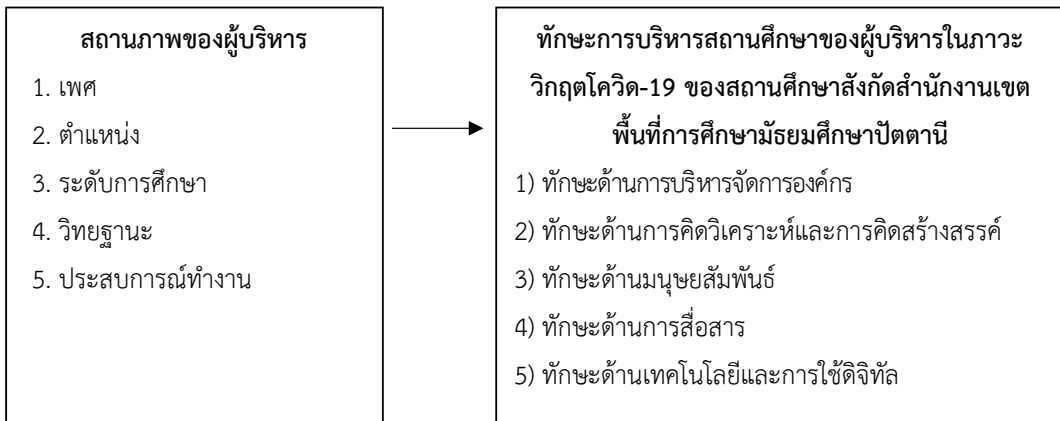
1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งระดับการศึกษา วิทยฐานะ และ ประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวความคิดในการทำการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 17 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 17 คน และเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน 15 คน รวมจำนวนประชากร 32 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และ ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert' Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

- 1) ติดต่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ที่เป็นกลุ่มประชากรเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรด้วยตนเองและผ่านระบบออนไลน์ (Google forms)
- 4) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบแบบสอบถาม มาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่าแล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล
- 2) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

2.1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ โดยใช้การแจกแจงหาความถี่ และหาค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงาน

2.2) ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2.3) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงานโดยใช้การทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่น Cronbach' alpha (α) การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย โดยใช้สถิติในการศึกษา ดังนี้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อประมวลผลและหาค่าสถิติ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงหาความถี่ และหาค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน

2) แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายข้อและภาพรวมทั้ง 5 ทักษะ

สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าความเชื่อมั่น Cronbach' alpha (α)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาของ
ผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี เป็นรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะวิกฤตโควิด-19	เพศ				T	Sig.
	ชาย		หญิง			
	μ	σ	μ	σ		
1. ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร	4.68	0.32	4.51	0.29	1.50	*0.018
2. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิด สร้างสรรค์	4.70	0.38	4.54	0.35	1.11	*0.005
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.72	0.32	4.64	0.36	0.64	*0.009
4. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.68	0.35	4.63	0.28	0.36	*0.043
5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.69	0.43	4.65	0.36	0.25	*0.049
รวม	4.69	0.36	4.59	0.32	0.77	*0.000

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.47$) รองลงมาเป็นทักษะด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย
($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.49$) และทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.51$)
ทักษะทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา วิชญาฐานะ และประสบการณ์ทำงาน
สรุปได้ดังตารางที่ 2 - 6

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด-19
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามเพศ

ทักษะด้าน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. การบริหารจัดการองค์กร	4.61	0.51	มากที่สุด
2. การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.63	0.50	มากที่สุด
3. มนุษยสัมพันธ์	4.69	0.47	มากที่สุด
4. การสื่อสาร	4.66	0.48	มากที่สุด
5. เทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.67	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.65	0.49	มากที่สุด

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด -19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามเพศ ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามตำแหน่ง

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะวิกฤตโควิด-19	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ			
	μ	σ	μ	σ		
1. ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร	4.74	0.27	4.48	0.31	2.47	*0.040
2. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิด สร้างสรรค์	4.65	0.40	4.62	0.35	0.19	*0.046
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.70	0.37	4.68	0.29	0.18	*0.010
4. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.74	0.28	4.58	0.36	1.36	*0.013
5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.71	0.33	4.64	0.47	0.49	*0.019
รวม	4.70	0.33	4.60	0.35	0.93	*0.025

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด -19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา

ทักษะการบริหารสถานศึกษา ในภาวะวิกฤตโควิด-19	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาโท		ปริญญาเอก			
	μ	σ	μ	σ		
1. ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร	4.61	0.33	4.69	0.05	0.42	*0.047
2. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิด สร้างสรรค์	4.67	0.37	4.38	0.32	1.27	*0.048
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.69	0.31	4.66	0.57	0.15	*0.007
4. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.67	0.32	4.58	0.36	0.45	0.094
5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.71	0.40	4.37	0.33	1.39	0.064
รวม	4.67	0.34	4.53	0.32	0.73	*0.007

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด -19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามวิทยฐานะ

ทักษะการบริหารสถานศึกษา ในภาวะวิกฤตโควิด-19	วิทยฐานะ				t	Sig.
	ชำนาญการ		ชำนาญการพิเศษ			
	μ	σ	μ	σ		
1. ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร	4.42	0.37	4.67	0.28	1.89	*0.040
2. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.75	0.25	4.61	0.40	0.88	*0.007
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.83	0.20	4.65	0.35	1.30	*0.006
4. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.64	0.28	4.67	0.34	0.21	0.064
5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.82	0.23	4.64	0.43	1.05	*0.016
รวม	4.69	0.26	4.64	0.36	1.06	*0.026

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด -19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาทักษะด้านการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ทักษะการบริหารสถานศึกษา ในภาวะวิกฤตโควิด-19	ประสบการณ์ทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร	4.51	0.33	4.80	0.19	4.70	0.30
2. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.63	0.38	4.71	0.34	4.61	0.41
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.70	0.29	4.77	0.40	4.62	0.38
4. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.57	0.32	4.80	0.32	4.75	0.30
5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.63	0.40	4.77	0.40	4.69	0.42
รวม	4.60	0.34	4.77	0.33	4.67	0.36

จากตารางที่ 6 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด -19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่าง

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในคำถามทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งวัดจากค่า Cronbach' alpha (α) มีค่าเท่ากับ 0.832 ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ 0.870 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เท่ากับ 0.851 ทักษะด้านการสื่อสารเท่ากับ 0.888 ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเท่ากับ 0.922 และค่า Cronbach' alpha (α) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.906

อภิปรายผล

ผลการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี พบว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารจัดการ องค์กร ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้าน มนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร และ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหาร สถานศึกษามีความสามารถแนะนำหรือชี้แนะหลักการวิธีปฏิบัติและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนให้กับครูใน สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี มีกระบวนการและทักษะการบริหารจัดการได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำหนดเป้าหมายและวางแผน การจัดการองค์กร การควบคุมและติดตามงาน เพื่อให้การบริการงานได้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชษิตา ศิริมัน (2563) ได้ศึกษา วิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายทักษะ และไปสอดคล้องกับงานวิจัย จิรกิติ ทองปรีชา (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการ การเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID -19 ระดับมัธยมศึกษาพื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการองค์กร คณะกรรมการบริหารวิชาการแต่งตั้งหัวหน้าระดับชั้นเพื่อควบคุมดูแล ครู ที่ได้รับมอบหมายในการสอนออนไลน์ และกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละส่วนงาน เพื่อเป็นการสำรวจ ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและสามารถ รายงานคณะกรรมการบริหารวิชาการผ่านหัวหน้าระดับชั้น เพื่อเตรียมพร้อมรับมือแก้ไขสถานการณ์ โดยการกำกับ ติดตามของหัวหน้างานที่คณะกรรมการบริหารวิชาการแต่งตั้งไว้

2) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ พบว่า มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปตตานี มีกระบวนการและทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์ และ การคิดสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้านสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพร กัลยาณมิตร (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะจำเป็นแห่งอนาคตการทำงานยุคหลังโควิด-19 วิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะจำเป็นแห่งอนาคต การทำงานยุคหลังโควิด-19 และเพื่อศึกษาแนวทาง การพัฒนาทักษะจำเป็นแห่งอนาคตการทำงานยุคหลังโควิด-19 พบว่า ทักษะจำเป็นแห่งอนาคตการทำงานยุคหลังโควิด-19 ประกอบด้วย ทักษะการปรับตัวและความยืดหยุ่น

ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการใช้ข้อมูล ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะเชิงดิจิทัล ทักษะความฉลาดทางอารมณ์ และทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และสอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ เมืองเจริญ และประสพชัย พสุนนท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างสรรค์นวัตกรรมกระบวนการทำงานที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานร้านสะดวกซื้อในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การสร้างสรรค์นวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรง เชิงบวกต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความเชี่ยวชาญ ได้แก่ สามารถนำประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะตนมาใช้แก้ไขปัญหาในการทำงานของตนเองได้ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนากระบวนการทำงานที่เกิดขึ้นจริง เห็นผลจริง เป็นประโยชน์ต่องาน ที่ทำเสมอ และแรงจูงใจ ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนหาความรู้และเครื่องมืออุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ การทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหาร มีความเข้าใจธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์และให้ความสำคัญกับทุกคนเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ มีวิธีการในการสร้างความร่วมมือให้กับผู้ร่วมงานในฐานะผู้นำได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยะ เทพา (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองในยุคโควิด-19 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงภาวะผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ในยุคยุคโควิด-19 หรือยุคการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า คุณลักษณะหรือภาวะผู้นำทางการเมืองที่พึงมีในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ เป็นผู้มีพลังกายและพลังจิตที่เข้มแข็ง รู้จุดมุ่งหมายและแนวทางที่จะนำประเทศ มีความกระตือรือร้น (enthusiasm) มีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Human Relation Skill) มีความเป็นมิตรและมีความรัก มีบุคลิกความน่าเชื่อถือ (integrity) หรือมีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความกล้าหาญใน การตัดสินใจ มีสมรรถนะ (Competency) เป็นครูที่ดี สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่น

4) ทักษะด้านการสื่อสาร พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงานให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา และมีวิธีการสร้างความมุ่งมั่นให้กับบุคลากร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี มีกระบวนการในการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ได้เป็นอย่างดี มีวิธีการสื่อสารที่ทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้ร่วมกัน และมีปฏิริยาตอบสนองต่อกันทำให้เกิดความร่วมมือในองค์กร สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้ อย่างชัดเจนตรงประเด็นเข้าใจง่าย สามารถนำการประชุมนำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมีอาชีพ และสามารถประชาสัมพันธ์ผลงานไปสู่ชุมชนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโซชิตา ศิริมัน (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายทักษะ พบว่า ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล มธุรส (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 มีวัตถุประสงค์ ของการนำเสนอแนวคิดการบริหารจัดการเรียนการสอนระบบออนไลน์ที่เหมาะสม ในยุค COVID-19 พบว่า ผู้บริหารจะต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตร โดยคำนึงถึง ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษา ทั่วประเทศถูกสั่งปิดเพื่อป้องกัน การแพร่ระบาดของโรค ทำให้ทั้งนักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ต้องปรับตัว เข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้หลักสูตรยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่ขาดตอน การบริหารจัดการต่อการเรียนการสอนสามารถเข้าถึงของนักเรียนทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักศึกษา รวมไปถึงคณาจารย์ในการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ควรพัฒนาและศึกษาการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเพื่อให้เกิดความร่วมมือภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะทางด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564). รายงานโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. (COVID-19). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กมลพร กัลยาณมิตร. (2563). ทักษะจำเป็นสำหรับการทำงานในอนาคตยุคหลังโควิด-19.วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญา ศรีทวารวดี : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จารุวรรณ เมืองเจริญ และประสพชัย พสุนนท์. (2562) การสร้างสรรค์นวัตกรรมกระบวนการทำงานที่มีต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานร้านสะดวกซื้อในเขตกรุงเทพมหานคร. (ออนไลน์) แหล่งที่มา จาก Error! Hyperlink reference not valid.มาเมื่อวันที่ 21 เดือนเมษายน พ.ศ. 2564.
- จิรกิติ ทองปรีชา. (2562). การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID - 19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก <http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract>. สืบค้นมาเมื่อวันที่ 15 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564.

- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่. กาฬสินธุ์ : มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- โชษิตา ศิริมัน. (2563). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะโควิด-19. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก <http://journal.nmc.ac.th>. สืบค้นมาเมื่อวันที่ 14 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564.
- ไชยะ เทพา. (2563). ภาวะผู้นำทางการเมืองในยุคโควิด-19. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก **Error! Hyperlink reference not valid.** มาเมื่อวันที่ 15 เดือนเมษายน พ.ศ. 2564
- ณัฐพล ทีปสุวรรณ. (2563). โรงเรียนหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก <https://www.obec.go.th/archives/252307>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เดือนเมษายน พ.ศ. 2564.
- สุวิมล มธุรส. (2563). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก **Error! Hyperlink reference not valid.**เมื่อวันที่ 14 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564.

การบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

The Educational Administration of Jitpakdee School : A Case Study of a School for Teaching Islam's Religion

ผู้วิจัย

จिरลักษณ์ กัลหะ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จिरาภรณ์ สุภิสงห์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม 2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู/บุคลากรโรงเรียนจิตต์ภักดี จำนวน 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารของโรงเรียนจิตต์ภักดี จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี:กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม โดยรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการจัดการศึกษาของครู/บุคลากร 2) ด้านสถานศึกษา 3) ด้านหลักสูตรสถานศึกษาศาสนา 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 5) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ข้อเสนอแนะ การบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี:กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม 1) ควรจัดหาสวัสดิการให้ครู/บุคลากร 2) ควรเพิ่มบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนจิตต์ภักดีให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน.

คำสำคัญ : การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

Abstract

The Educational Administration of Jitpakdee School: A Case Study of a School for Teaching Islam's Religion The educational administration of Jitpakdee School: A case study of a school for teaching Islam's religion The objectives of this research were: 1) to study the educational administration of Jitpakdee School: A a case study of a school for teaching Islam's religion, 2) To propose the recommendations for the educational administration of Jitpakdee School: A a case study of a school for teaching Islam's religion. The population used in this research were: 30 teachers/personnel at Jitpakdee School as the respondents; and a school director and 2 school deputies of Jitpakdee School were interviewed. The research instruments were a five-rating scale questionnaire and an interview form. Data were analyzed

by frequency, percentage, mean, standard deviation, and issue summarization. The results found that the educational administration of Jitpakdee School: a case study of a school for teaching Islam's religion was overall at the highest level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest, as follows: 1) school religious curriculum, 2) school administrators, 3) teacher/personnel educational management, 4) School infrastructure, and 5) building a learning society. Recommendations for the educational administration of Jitpakdee School: A case study of a school for teaching Islam's religion were as follows: 1) there should be welfare for teachers/personnel, 2) there should be increased educational personnel for Jitpakdee School appropriate to the number of students.

Keywords : Educational Administration, Jitpakdee School, A School for Teaching Islam's Religion

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้ประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบสูงและเสียสละเพื่อโรงเรียนและสังคม ทั้งนี้มี วัตถุประสงค์หลัก เพื่อผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพออกสู่สังคม ดังที่ **ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545)** ได้กล่าวว่า “หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกระดับต้องการสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและเป็นนักเรียนในอุดมคติที่คาดหวังไว้ตามบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ ทำให้ทุกองค์การต้องเผชิญหน้ากับความเสี่ยงในรูปแบบ ต่าง ๆ ซึ่งล้วนเป็นผลมาจากปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ ซึ่งการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำได้ผ่านการบริหารวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา”

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีจุดอ่อนอยู่หลายประการ อาทิ การที่ผู้บริหารขาดความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการ ทำให้ยังไม่เข้าใจระบบและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ทางรัฐและกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ส่งผลถึงการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่ดูแลการศึกษาในพื้นที่ และระดับรัฐ (**บัณฑิตย สมะฮุน และคณะ : 2549**) ในขณะที่คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงโดยเร่งด่วนถึงพื่อใช้ในทุ กปัจจัยคุณภาพ จึงส่งผลให้การดำเนินงานในด้านอื่น ไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ งานธุรการ งานบุคลากร งาน อาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานสัมพันธ์ชุมชน ไม่ได้ได้รับการพัฒนาไปในทิศทางและลักษณะที่ควร จะเป็น และมีสภาพการดำเนินงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาที่พบว่ามีการ ดำเนินงานในระดับมาก (**นาวาลย์ ปานากาแข็ง, 2544 ; ฟาริต เตชะมาหมัด, 2549 ;**)

นอกจากนั้นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังประสบปัญหาในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียน การสอน การนำหลักสูตรไปใช้ สื่อการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้นิเทศขาดความรู้และประสบการณ์ในการ นิเทศงานวิชาการ ขาดคู่มือและเครื่องมือเกี่ยวกับการนิเทศที่ทันสมัย ครู อิสลามศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัด

กิจกรรมการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ ประกอบการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ผู้เรียนขาดจิตสำนึกและไม่เห็นคุณค่าของ คุณธรรมจริยธรรม และผู้ปกครองไม่ค่อยเอาใจใส่เรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม (อับดุลลาตีฟ การี, 2550 ; อัมมัดซาคี มาหามะ, 2551 ; มุมีนะห์ บุงอตาหยง, 2552 ; อัสมาวาตี ดอเลาะ, 2554 ; มุหามัดรุษานี บากา, 2554)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอุปสรรคและปัญหาต้องหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ของโลกปัจจุบัน และช่วยพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาศภาพ และปัญหาการบริหารการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อเป็น แนวทางในการส่งเสริมและผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพออกสู่สังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี:กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม มี 7 องค์ประกอบ โดยใช้ทฤษฎีของ กุลจิรา รักษนคร (2564) หลักดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ
2. ด้านทักษะภาวะผู้นำ
3. ด้านผู้นำทางวิชาการ
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม
5. ด้านทักษะยุคใหม่
6. ด้านคุณลักษณะ
7. ด้านผลการปฏิบัติงาน

วิธีการเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครู/บุคลากร ของโรงเรียนจิตต์ภักดี รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีลักษณะ

คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถาม พร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัยส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนจิตต์ภักดี ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากร โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%) นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามสรุปผลได้ดังนี้

การบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการศึกษาของครู/บุคลากร	3.54	0.849	มากที่สุด
2. ด้านสถานศึกษา	3.54	0.871	มาก
3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษาศาสนา	3.52	0.902	มาก
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.51	0.943	มาก
5. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	3.42	0.980	มาก
รวม	3.506	0.909	มาก

ผลการศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี:กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.506$, S.D. = 0.909) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการจัดการศึกษาของครู/บุคลากร ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.849) ด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.871) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.1051$, S.D. = 0.943) ด้านหลักสูตรสถานศึกษาศาสนา ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.902) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.1051$, S.D. = 0.943) และด้านผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.980) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องผลการศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนจิตต์ภักดี : กรณีศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. **ด้านการจัดการศึกษาของครู/บุคลากร** ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด การพัฒนาครูให้มีทักษะและสามารถจัดการเรียนรู้ ได้อย่างหลากหลาย การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศการเรียนการสอนโดยร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันตามความ เหมาะสม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Leahson (2007) ที่กล่าวถึง บทบาทครูสอนศาสนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในการพัฒนา ด้านการศึกษาเนื่องจากการศึกษาหาความรู้ เป็นหน้าที่หลักของมุสลิมทุกคน ที่จะต้องศึกษาทั้งทางโลก และทางธรรม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านรูปแบบการจัดการศึกษาของครูและบุคลากร โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดปัญหาของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ วิจารณ์ในภาพรวมพบว่า ครูขาดเทคนิคการสอนที่ หลากหลาย มุ่งเน้นการสอนแบบบรรยาย กระบวนการเรียนรู้ไม่มีความหลากหลาย ขาดงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครูขาดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับด้านกานนิเทศการศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังขาด ศึกษานิเทศก์ที่ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ และนำเสนอส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และ เพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพอย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งจัดให้มีกิจกรรมอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย เช่น กิจกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ โดยมีความคาดหวังว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดที่ดูแลโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะมีการคัดเลือกศึกษานิเทศก์เข้าสู่กรอบอัตรากำลัง จังหวัดละ 2 คน ดังนั้น กระบวนการนิเทศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านมา เป็นการนิเทศกันเอง ภายในโรงเรียน จึงอาจทำให้มีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการทำให้ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ด้านสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมถึง เพราะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญของการบริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สอดคล้องกับ Ministry of Education (2003) ที่ระบุว่า กระบวนการบริหารงานสถานศึกษาเป็นภารกิจ สำคัญ ที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนิน การบริหารงานให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ในการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 4) ที่กำหนดหลักการไว้ 3 ประการ คือ 1) มุ่งเน้นพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น และปฏิบัติตาม หลักการของศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต 2) เป็น การศึกษาที่มุสลิมทุกคนจะได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความ ต้องการของแต่ละท้องถิ่น 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถ พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

3. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการนำ หลักสูตรไปใช้และบริหารการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักธรรมคำสอน มีศรัทธา มีความยำเกรง ต่ออัลลอฮ์ ปฏิบัติตนตามแบบอย่างนบีมุฮัมมัด ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตอิสลาม สะท้อนให้เห็นว่า การศึกษาอิสลามมุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความ เข้าใจ ยึดมั่น ศรัทธา มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลามเพื่อ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน. 2553: 5) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึง ก าหนดเป็น จุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน ปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วิจารณ์ใน ภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูไม่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรอิสลามศึกษา

ขาดความช่วยเหลือและดูแลอย่างใกล้ชิดและขาดผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Samah (2008) และ Nimah et al. (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาแบบบูรณาการอิสลาม พบว่า ด้านหลักสูตร สถานศึกษาทั้งสามัญและศาสนา ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ (Key Success Factors: KSF) ซึ่งทุกภาคีต้องมีส่วนร่วมในการสร้าง เช่น การกำหนดปรัชญา นโยบายที่เอื้อต่อการบูรณาการ อิสลาม ผู้บริหารมีการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับโมทัศน์การศึกษาในอิสลาม

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีการสร้างและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และบุคลากรของสถานศึกษารวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะมีการสร้างและ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และบุคลากรของสถานศึกษา สอดคล้องกับ Supalert (2011) ที่ให้ทรรศนะไว้ว่า ในสภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจสถาบันการศึกษา ผู้บริหาร มีความมุ่งหวังในการสร้างความเป็นเลิศให้กับสถาบันการศึกษา มีการแข่งขันในระดับนานาชาติ ซึ่งกำลัง ขยายตัวเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยี ในด้านการบริหาร ซึ่งพบว่า โรงเรียนเอกชนจะต้องมีการแข่งขันกันเอง และแข่งขันกับโรงเรียนรัฐบาล ครู ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ต้องทำหน้าที่หลายอย่าง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย

5. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพบุคลากร ให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ เพราะผู้บริหารสถานศึกษานั้น เป็นการเตรียมการและ พัฒนาผู้บริหาร เพื่อให้ได้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ Ministry of Education (2011) ที่ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกสังกัด ที่จัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ และมีความคิดริเริ่มที่เน้น การพัฒนาผู้เรียน ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้โดยจัดการศึกษา เติมศักยภาพและเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ Rool Charoen (2007) ได้สรุปว่า จะต้องใช้กระบวนการ วางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Action) ซึ่งสอดคล้อง กับ Ministry of Education (2011) มาตรา 30 ที่กำหนดให้โรงเรียนเอกชนในระบบมีคณะกรรมการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้ทรงคุณวุฒิ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pinprateep & Ubonsawat (2006) ได้ให้แนวทางในด้านการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ข้อเสนอแนะให้ชุมชนและท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา อย่างจริงจัง ควรมีบุคลากรที่มาจากผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ดังที่โรเบิร์ต โกลด์แฮมเมอร์ และคณะ (Goldhammer and et al. 1971 : cited in Sergiovanni. 1987 : 76-77) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล และไม่มีประสิทธิผล และพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล มีคุณลักษณะเหมือนกัน 8 ประการ ได้แก่ 1) ส่วนใหญ่มิได้ตั้งใจเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา แต่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 2) ส่วนใหญ่มีความศรัทธาในตัวผู้เรียนอย่างจริงใจและมี ความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาของพวกเขา 3) ผู้บริหารมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ผู้บริหารยอมรับในความต้องการของสถานศึกษาและความยุ่งยากและ

ข้อจำกัดต่าง ๆ 5) ผู้บริหารมีความ กระตือรือร้นและยอมรับบทบาทของตนเองในการปฏิบัติงานที่ต้องประสบกับความไม่ชัดเจนต่าง ๆ ในตำแหน่งของตน 6) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นต่อการศึกษาและสามารถแยกข้อแตกต่างระหว่างเป้าหมายการศึกษาในระยะสั้นและระยะยาว 7) ผู้บริหารเป็นผู้รู้จักปรับตัวตามสถานการณ์ และ 8) ผู้บริหารเป็นนักยุทธศาสตร์ที่สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และวางแผนที่ดีในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สรุป

การพัฒนาการบริหารโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความจำเป็นและความต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การสร้างรูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินการใช้รูปแบบ ซึ่งจากผลการทดลองและนำมาปรับปรุง รวมทั้งข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า สามารถนำไปใช้ได้ กับกลุ่มตัวอย่าง 310 คน สรุปผล คือได้องค์ประกอบ 7 องค์ประกอบหลัก 50 องค์ประกอบย่อย โดยภาพ รวมของรูปแบบ สามารถนำไปใช้กับสถานศึกษาที่อยู่ในประเภทเดียวกันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรอิสลามศึกษาแก่ผู้บริหารและครู มีการประเมินและติดตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการอบรมครูศาสนา เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร จัดให้มีแบบเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. ผู้บริหารควรจัดอบรมเทคนิคการสอนที่หลากหลายตามธรรมชาติของรายวิชา มีการนิเทศติดตามการสอน ของครูอย่างต่อเนื่อง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นลำดับแรก และควรจัดอบรมการจัดการเรียนการสอน ใน ศตวรรษที่ 21

3. ผู้บริหารควรจัดให้มีคลังเก็บข้อสอบ จัดอบรมการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพจริงของผู้เรียน ควรมีการวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุมทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ส่งผลต่อผู้เรียนในการสอบ และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ และควรจัดอบรมการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและตามสภาพจริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติ

2. ควรนำรูปแบบผลการวิจัย ไปทดลองใช้กับสถานศึกษาต่าง ๆ และมีการทำวิจัยต่อไป แบบ ภาควิชาเครือข่ายกับสถานศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่คุณภาพและได้มาตรฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กุลจิรา รักชนคร. (2564). การศึกษากรอบแนวคิดของผู้บริหารมืออาชีพยุคการศึกษา 4.0 แหล่งที่มา <https://so06.tcithaijo.org/index.php/jomld/article/download/243198/165688> สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565
- ยุทธนา เกื้อกุล นิเลาะ แวอุซัง (2560) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ แหล่งที่มา https://so01.tci-thaijo.org/index.php/NUR_YIU/article/view/91521. สืบค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2565
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์
- บัณฑิตย สมะออน และคณะ. (2549). พหุวัฒนธรรมกับการพัฒนาการศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ : กรณีศึกษาปอเนาะ. ศูนย์มุสลิมศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ
- มูมินะห์ บูงอตาหยง. (2552). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ынต์ ชุ่มจิต. (2550). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอ.เอส พรินต์ติ้ง เฮ้าส์
- ศราวุฒิ แข็งแรง (2561) การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอู่ฮั่วซ่าง จังหวัดลำพูน

Administration of Child Development Centers Ban Pueng Subdistrict Administrative Organization Thung Hua Chang District, Lamphun Province

ผู้วิจัย

จिरศักดิ์ สิทธิยะ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอู่ฮั่วซ่าง จังหวัดลำพูน 2) ศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอู่ฮั่วซ่าง จังหวัดลำพูน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือผู้ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอู่ฮั่วซ่าง จังหวัดลำพูน จำนวน 50 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอู่ฮั่วซ่าง จังหวัดลำพูน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 2) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 3) ด้านด้านบุคลากร 4) ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน 5) ด้านการอำนวยความสะดวกจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

2. แนวทางข้อเสนอแนะในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอู่ฮั่วซ่าง จังหวัดลำพูน ได้แก่ การบริหารภายใต้ทรัพยากร ต้นทุนของท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้สอดคล้องเป็นไปตามกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่นที่กำหนดมาตรฐานการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ : มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the administration of the Child Development Center, Ban Pueng Subdistrict Administrative Organization, Thung Hua Chang District, Lamphun Province; 2) to study the recommendations for the administration of the Child Development Center, Ban Pueng Subdistrict Administrative Organization, Thung Hua Chang District, Lamphun Province. The instrument used was a questionnaire. The samples were 50 relevant personnel of the Child Development Center, Ban Pueng Subdistrict

Administrative Organization, Thung Hua Chang District, Lamphun Province, selected by purposive sampling. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and issue summarization.

The results of the research were as follows:

1. The administration of the Child Development Center, Ban Pueng Subdistrict Administrative Organization, Thung Hua Chang District, Lamphun Province was overall at a high level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest, as follows: 1) building, location, environment, and safety; 2) academic and curriculum activities; 3) personnel; 4) participation and support; 5) administration of Child Development Center, and 6) the promotion of early childhood development network, respectively.

2. The recommendations for the administration of the Child Development Center, Ban Pueng Subdistrict Administrative Organization, Thung Hua Chang District, Lamphun Province were as follows: there should be the resource management under the most efficient local cost to be in accordance with the standards of child development center operations of the local government organization.

Key Word (s) : Standards for Child Development Center Operations of the local government organization

บทนำ

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมีทั้งปัญหาด้านบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากเจตคติของทั้งฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและฝ่ายสถานศึกษา ซึ่งถ้าไม่หาแนวทางปรับปรุง เร่งรัดการแก้ปัญหาดังกล่าว อาจจะส่งผลกระทบต่อในการถ่ายโอนภารกิจ การจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา (ศุภณัฐ ทรัพย์นาวิน และคณะ, 2561: 136)

องค์การบริหารตำบลบ้านปางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ทั้ง 3 แห่ง ประกอบไปด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันดอนหอม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยปิงโดยได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเด็กเล็กในระดับปฐมวัย รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้กับเด็กทั้งร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ทั้งนี้ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง พื้นที่ของตำบลบ้านปางส่วนใหญ่ยังเป็นสังคมชนบท จึงมีประชากรเด็กที่ด้อยโอกาสและขาดการดูแลเอาใจใส่ในการส่งเสริมและพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย ประกอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันส่วนใหญ่รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง ยังที่ไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561: 12) มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็กมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรม

ตามหลักสูตร 5)มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน ๖) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559 : ข)

จากปัญหาที่หลากหลายดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ ได้ชี้ให้เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากทั้งผู้บริหารท้องถิ่น ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง เด็กเล็ก ฯลฯ ตามนโยบายจากส่วนกลาง ดังกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง ซึ่งมีภารกิจในการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนา การเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน จำนวน 3 ศูนย์ และฐานะที่ข้าพเจ้าผู้วิจัยดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาปฏิบัติการผู้วิจัยจึงเห็นเป็นเหตุและจำเป็นที่ควรจะศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยเชื่อว่าส่งผลต่อการดำเนินการ ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวงในการจัดการบริหารด้านการศึกษา และไว้ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน มีมาตรฐานการดำเนินงานการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก ได้ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอย่างน้อยเพียงใด และต้องการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหาร การพัฒนา การดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง และเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีลักษณะและบริบทแตกต่างกันออกไปตามแต่ละพื้นที่ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน
2. ศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษา มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559: 1-75) เพื่อเป็นแนวทางให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. มาตรฐานด้านบุคลากร
3. มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

4. มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร
5. มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน
6. มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ คือ นายก อบต. รองนายก อบต.เลขานุการนายก ประธานสภา ปลัด อบต.หัวหน้าสำนักปลัด ผอ.กองการศึกษา นักวิชาการศึกษา จนท.กองการศึกษา กรรมการศูนย์ฯ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พนักงานจ้าง ลูกจ้าง ผู้ปกครอง ผู้อำนวยการ โรงเรียนในเขตพื้นที่อบต.บ้านปวง ครูโรงเรียน ในเขตพื้นที่อบต.บ้านปวง รวมเป็นจำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยมี 2 ตอน ตอนที่ 1 จะสอบถามข้อมูลทั่วไป มีจำนวน 2 ข้อ และตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน แบ่งเป็น 6 ด้าน จำนวน 41 ข้อ เพื่อเตรียมนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องในขั้นพัฒนาต่อไปซึ่งแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เข้าสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลแจกแบบสอบถามกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 50 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลการให้คะแนนมาทำการวิเคราะห์การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใน ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ตามระดับปฏิบัติ โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

ผล/ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัด ลำพูน สรุปผลได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม 50 คน โดยมีสถานภาพในความสัมพันธ์กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นในตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เป็นผู้ปกครอง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือ ผู้บริหาร อบต.บ้านปวง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16 เท่ากัน ลำดับต่อมาเป็นผู้อำนวยการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ครูศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก /ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และครูโรงเรียนในเขตพื้นที่อบต.บ้านปวงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน ในลำดับน้อยสุดคือ เจ้าหน้าที่กองการศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8 จากข้อมูล มีหน่วยงานสังกัดที่จำนวนมากสุดเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และ ที่สังกัดหน่วยงานอื่นๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เท่ากัน โดยที่สังกัดน้อยสุดเป็นสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 1

การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.64	0.78	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.80	0.61	มาก
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	4.06	0.61	มาก
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	3.93	0.64	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน	3.69	1.02	มาก
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.47	1.32	ปานกลาง
รวม	3.75	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัด ลำพูน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหา น้อยได้แก่ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก ด้าน วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.64) อยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.02) อยู่ในระดับมาก ด้านการ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.78) อยู่ในระดับมาก และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.32) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ได้แก่ 1. การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้ทรัพยากร ต้นทุนของท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้สอดคล้องเป็นไปตามกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่นที่กำหนดมาตรฐานการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. ให้มีการบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทำการปรับปรุงอาคารสถานที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลเด็กปฐมวัย 3. จัดให้มีการทำหลักสูตรการเรียนการสอนของท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนการสอนให้เด็กปฐมวัย 4. ให้ความรู้ และเพิ่มทักษะการสอน การถ่ายทอด ให้กับครู ผู้ดูแลเด็ก มากขึ้น 5. ให้ชุมชนมีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ขอศูนย์พัฒนาเด็กในหลายขั้นตอนมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลมีรายละเอียดได้ดังนี้

ผลการวิจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูนโดยรวม อยู่ในระดับมากมาก ($\bar{X} = 3.75$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นภัสสร สว่างโคตร สมศักดิ์ คำศรี และสมบัติ ฤทธิเดช (2563:39) เรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามทัศนะของบุคลากร ที่ผลปรากฏว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรกิจกรรมตามหลักสูตร มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่

ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ทั้งนี้เป็นผลจากการจัดการสภาพห้องเรียน การจัดการแสงสว่าง การจัดทำห้องน้ำให้มีสุขลักษณะสอดคล้องกับ ญัตินันท์, มั่นคง (2562 :151-152) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการแนวทางจัดสภาพแวดล้อมบริเวณภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความร่มรื่นสวยงามและปลอดภัย โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีข้อจำกัดเนื่องจากอยู่บนพื้นที่ของโรงเรียน มัสยิด วัดทำให้การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของศูนย์ทำได้ไม่เต็มที่ แต่ก็มีการจัดสวนหย่อมในบริเวณศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีให้แลดูสวยงามตามความเหมาะสม ปลูกต้นไม้ที่ไม่ใหญ่เกินไป จัดสถานที่ให้สะอาดอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างภายในศูนย์เพียงพอ

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก การเรียนการสอนส่งเสริมประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง ได้จัดหาและผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างมีความพอเพียงกับความต้องการของเด็ก รวมทั้งมีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่เน้นหลักสูตรปฐมวัยเป็นหลัก มีการจัดกิจกรรมที่ยืดเด็ก

เป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับ บุญจันทร์ (2560 :79-80) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล ศรีวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก

ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก มาจากการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง ได้บรรจุอัตรากำลัง ครู ผู้ดูแลเด็กเพียงพอรับผิดชอบเด็กได้อย่างทั่วถึง กอปรกับให้ครู ผู้ดูแลเด็กมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กผู้ปกครอง และชุมชน สอดคล้องกับ กัญญาภัทร โกกิช (2560: 98) ได้ผลจากการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้ว จังหวัดสงขลาอัตราส่วนของผู้ดูแลเด็กของศูนย์ต่อจำนวนเด็กปฐมวัยให้มีความเหมาะสม รองลงมา คือครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์ฯ มีสุขภาพจิตที่ดี และน้อยที่สุดเรื่องครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์ฯ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่า ปริญญาตรีสาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา/ ปฐมวัย และไม่เป็นโรคติดต่อ นั้น จากผลข้างต้นแสดงถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแสดงคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็กผู้ประกอบอาหารตลอดจนผู้ทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสื่อสารเรื่องราวของทำงานแต่ละบุคคลให้ผู้ปกครองได้ทราบ มีการจัดแบ่งครูให้พอเหมาะกับจำนวนพอสมควร ดังนั้น ทางผู้บริหารจึงต้องตรวจสอบจำนวนเด็กนักเรียนปัจจุบันว่ามีจำนวนเท่าใด เพื่อพิจารณาให้ครูดูแลตามจำนวนได้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและเกิดพัฒนาการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน อยู่ในระดับมาก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง โดยผู้บริหาร คณะกรรมการศูนย์ ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองมีการวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ จุฑารัตน์ หึ่งทอง (2560 : 84) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 การจัดการศึกษาในปัจจุบันผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน ข้อ มูลกับสถานศึกษา และผู้ปกครองสามารถมาพบครู ที่สถานศึกษาได้ตลอดเวลา เพื่อช่วยกันพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ร่วมกัน

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ทั้งมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการจัดประชุม คณะกรรมการศูนย์ในการบริหารการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับ ภูษิตา กระจำแสง และนิยดา เปี่ยมพีชนะ (2564 : 248) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการส่งเสริมครอบครัวและชุมชน คือ 1)ควรเสนอแผนงาน/โครงการกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครอบครัวชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2)ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมในวันสำคัญตามประเพณีและโอกาส เพื่อให้ครอบครัว ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม 3)ควรจัดตั้งเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง เป็นผลสืบเนื่องจากขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับตำบล ขาดการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างศูนย์ สอดคล้องกับ ภัทรวดี หะลีตะพงษ์ (2560 : 77) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีปัญหาขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานของเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมาคือขาดผู้ที่มีบทบาทสนับสนุนอย่างแท้จริงในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่าย ในด้านวิชาการ งบประมาณ และการดำเนินการของเครือข่ายไม่มีระบบการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน เนื่องจากผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสนับสนุนไม่เต็มที่ มีภารกิจอื่นเร่งด่วนต้องไปจัดทำ มีการส่งเสริมสนับสนุนค่อนข้างน้อยในการจัดการประชุมของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากร ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการส่งเสริมจัดประสบการณ์การเรียนรู้สนับสนุนการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน จัดทำการศึกษาเรื่องการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับตำบล กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ชุมชนทุกระดับ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป
2. ควรจัดโครงการอบรมศึกษาดูงานการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาต่อยอดในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาภัทร โกกพิท. (2560). ปัญหาการบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้ว จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพมหานคร
- จุฑารัตน์ หึ่งทอง. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี
- ณัฐนันท์ มั่นคง. (2562). การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.

- นภัสสร สว่างโคตร สมศักดิ์ คำศรี และสมบัติ ฤทธิเดช. (2563). การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม;ว.มร.ม. ,4(1), 39-50, ค้นเมื่อวันที่ 20 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565, <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/download/29810/25664>
- ปณัฐรา จันทรบุญจันทร์. (2560). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล ศรีวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. สารนิพนธ์การศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี
- ภัทรวดี หะสิทธิ์พงษ์ (2560). การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล. 3(1). 77
- ภูษิตา กระจ่างแสง และนียดา เปี่ยมพีชนะ. (2564). การพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. Journal of Roi Kaensarn Academi. 6(10). 248
- ศุภณัฐ ทรัพย์นาวิณ รักเกียรติ หงษ์ทอง และภัทริยา สุวรรณบุรณ. (2561) การนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์. 20(1). 136
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

PARENTAL PARTICIPATION IN SHOOOL ADMINSTRATION : A CASE STUDY OF MEP (MINI ENGLISH PROGRAM) SPECIAL CLASSROOM AT BAN PRANG SCHOOL UNDER NAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ผู้วิจัย

ฉลวย อนุเคราะห์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 2) ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนห้องเรียนพิเศษ MEP โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำนวน 486 คน โดยถือว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน แล้วทำการจับสลากรายชื่อนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปและสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนห้องเรียนพิเศษ MEP วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรังค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชาน เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารวิชาการควรเพิ่มจำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษ ด้านการบริหารงานบุคคลควรเพิ่มจำนวนครูต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาเป็นครูต่างชาติที่มีภูมิลำเนาในทวีปยุโรป และครูต่างชาติควรมีเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนบ้านปรังค์อย่างน้อย 2 ปี เพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติการสอนกับนักเรียน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program), อาชีพผู้ปกครอง

Abstract

This research intended to 1) To study the participation of parents in school administration : a case study of MEP (Mini English Program) special classroom at Ban Prang School Nan Elementary Education Service Area Office 2 2) Study suggestions on parents' participation in educational institution administration : a case study of a special MEP (Mini English Program) classroom at Ban Prang School. Nan Primary Educational Service Area District Office 2

The population used in this study was Parents of MEP special classroom students at Ban Prang School Nan Elementary Education Service Area Office, District 2, with 486 students, assuming that 1 student has 1 parent, determines the size using Craigsy and Morgan's tables. A total of 216 people were sampled by stratified sampling and simple random sampling, classified by class level. Then do a lottery for the list of students. Tools used to collect questionnaire data To inquire general information and to inquire about the level of participation in educational management of parents of students in the MEP special classroom. Data were analyzed by using a ready-made computer program. The statistics used in the analysis were mean (X), standard deviation (SD), t-test statistics).

The results showed that

1. Levels of Parents' Participation in School Administration : A Case Study of MEP (Mini English Program) Special Classroom at Ban Prang School Under the Nan Elementary Education Service Area Office, Region 2 overall, at a high level. when considering each aspect It was found that it was at a high level in all aspects. The average ranking from highest to lowest is academic administration. budget management general administration and personnel management.

2. Suggestions for parents' participation in educational institution administration : a case study of MEP (Mini English Program) special classrooms at Ban Prang School The Office of Nan Elementary Education Service Area 2 found that

It was found that the academic administration should increase the number of times of English development camp activities. Personnel management should increase the number of foreign teachers who are native speakers as foreign teachers with domicile in Europe. And foreign teachers should have at least 2 years of working time in Ban Prang School to ensure continuity of teaching with students.

Key Words : Participation, MEP Special Classroom (Mini English Program), Parent Occupation

บทนำ

การที่ประเทศจะพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองได้นั้นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งคือ การพัฒนาคุณภาพประชาชนและประชาชนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขจึงนับว่าการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และมีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ การจัดการศึกษาต้องให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเลือกภูมิปัญญาวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหา มีส่วนร่วมสนับสนุนให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจ สถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับตั้งแต่ระดับชาติระดับท้องถิ่นจนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนาสนับสนุน ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในระดับชาติโดยมีจุดเน้นให้ชุมชน และท้องถิ่นไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในขณะที่เดียวกันก็ให้สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งการเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินงานของฝ่ายโรงเรียนและชุมชนหรือท้องถิ่น ดังกล่าวย่อมจะส่งผลต่อการสร้างความผูกพัน ความสัมพันธ์และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการปฏิบัติงานของโรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษา สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการเป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองกับการมีส่วนร่วมของบุคคลสังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลกปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย ค่านึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย (รุ่ง แก้วแดง, 2549) การจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนจัดการศึกษา ให้กับนักเรียนที่อยู่ในความปกครองของตนให้มีความรู้ ด้านวิชาการที่เหมาะสมกับความสนใจและความถนัด มุ่งหวังให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาถือว่าเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการจัดการศึกษาและสามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึง ผลการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านมา อีกทั้งยังมีผลต่อการส่งบุตรหลานของผู้ปกครองเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษานั้นอีกด้วย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ของการจัดการศึกษาแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ที่ศึกษา (ไตรรงค์ อนันตนิติเวทย์, 2551) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมาภรณ์ เยี่ยมไธสง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าสองคอน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามแนวคิด 4 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 350 คน พบว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าสองคอน มีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ (กุสุมาภรณ์ เยี่ยมไธสง, 2553) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ ศิริรัตน์กุล ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบุญทริก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามแนวคิด 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ (วีระยุทธ ศิริรัตน์กุล, 2555) และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ดนยา ภูระหงส์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านหนองคล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดนยา ภูระหงส์, 2555) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา เอียดสุข ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนเขาสอนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (กาญจนา เอียดสุข, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Barnes, R. A. ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการสอนของโรงเรียนในอุดมคติแล้ว ผู้ปกครองต้องมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน และได้พบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับโรงเรียนด้วย การศึกษาค้นคว้านี้ ให้หลักฐานว่าผู้ปกครองชาวอเมริกันมีความประสงค์ที่จะมีสิทธิเกี่ยวกับ การเรียนการสอนลูกตน ซึ่งชี้ว่าเขาเห็นคุณค่าการศึกษาและเห็นว่าโรงเรียนต้องตระหนักถึงเป้าหมายการศึกษาและวัฒนธรรมผู้ปกครองด้วย (Barnes, R. A., 1995)

จากความสำคัญข้างต้นและในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูผู้สอนประจำห้องเรียนพิเศษ MEP โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ซึ่งผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานของห้องเรียนพิเศษ MEP ให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2
2. ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** มีประชากรคือ ผู้ปกครองนักเรียนห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ โรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจ เขต 2 จำนวน 486 คน กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (จรรยา คุณมี, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบเนื้อหา ภาษา สำนวนและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของเครื่องมือ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุง แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาและอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารงานวิชาการ 2) ด้านบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล 4) ด้านบริหารงานทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert) คือ 5 มากที่สุด, 4 มาก, 3 ปานกลาง, 2 น้อย, 1 น้อยที่สุด ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 219 คน

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** โดยการประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจ เขต 2 ขอความอนุเคราะห์ในการให้ผู้ปกครองและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับวัตถุประสงค์

4. **การเก็บข้อมูลวิจัย** หลังจากแจกแบบสอบถามและดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 219 คน

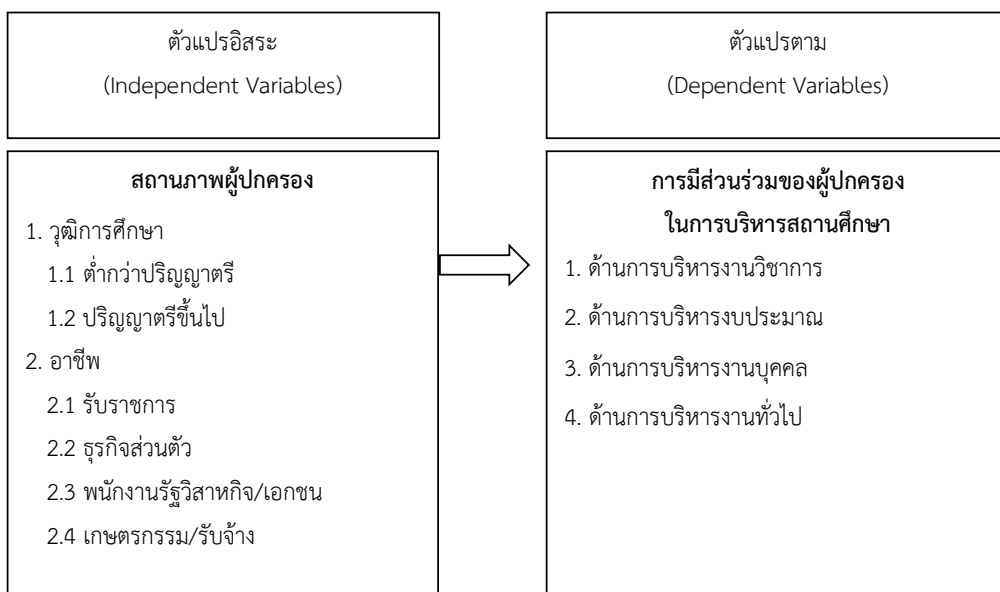
5. **การวิเคราะห์ข้อมูล** โดยการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและอาชีพ วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่จำนวน ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที แบบอิสระจากกันตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้อง จึงนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) วิเคราะห์ด้านวุฒิการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองโดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ 2) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารงานวิชาการ 2) ด้านบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล 4) ด้านบริหารงานทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

- 4.51–5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
 3.51–4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
 2.51–3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
 1.51–2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
 1.00–1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ วุฒิการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง 2) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ใน 4 ด้าน และศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา ดังภาพที่ 1

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ด้านวุฒิการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) พบว่า ผู้ปกครองทุกคนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 ด้านอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 38.91 รองลงมาคืออาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22.68 รองลงมา คือ อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/เอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.75 และอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 16.66

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา :

กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไปและด้านบริหารงานบุคคล

2.1 ด้านบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชา การของบุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละกลุ่มสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

2.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับทราบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.3 ด้านบริหารงานทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ผลงานของโรงเรียนและผลงานของนักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลเกี่ยวกับอาหารกลางวันของนักเรียนตามหลักโภชนาการ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถของผู้เรียนอย่างหลากหลาย

2.4 ด้านบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดครูผู้สอนเข้าสอนได้ตรงตามวิชาเอกและความถนัดของครูแต่ละคน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสรรหาครูผู้สอนชาวต่างชาติ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและบุคคล ตัวอย่างเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการสถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา :

กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะ ด้านการบริหารวิชาการควรเพิ่มจำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษ ด้านการบริหารงานบุคคลควรเพิ่มจำนวนครูต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาเป็นครูต่างชาติที่มีภูมิลำเนาในทวีปยุโรป และครูต่างชาติควรมีเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนบ้านปรางค์อย่างน้อย 2 ปี เพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติการสอนกับนักเรียน

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามีส่วนในการดำเนินงานของโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือมากที่สุด คือ ด้านบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในด้านบริหารงานวิชาการ เพราะถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น รองลงมาคือ ด้านบริหารงบประมาณ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา ลำดับต่อมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ผลงานของโรงเรียนและผลงานของนักเรียน และด้านการบริหารงานบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดครูผู้สอนเข้าสอนได้ตรงตามวิชาเอกและความถนัดของครูแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ ศิริรัตนกุล ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบุญนาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามแนวคิด 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก (วีระยุทธ ศิริรัตนกุล, 2555)

2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา : กรณีศึกษาห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) โรงเรียนบ้านปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการบริหารวิชาการ ควรเพิ่มจำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษ ด้านการบริหารงานบุคคลควรเพิ่มจำนวนครูต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาเป็นครูต่างชาติที่มีภูมิลำเนาในทวีปยุโรป และครูต่างชาติควรมีเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนบ้านปรางค์อย่างน้อย 2 ปี เพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติการสอนกับนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านวิชาการ โรงเรียนควรเพิ่มจำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษ English camp และกิจกรรมการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ในทุกปีการศึกษา

2. ด้านบุคลากร โรงเรียนควรเพิ่มจำนวนครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา เรียนจบในด้านครูและมีประสบการณ์ในการสอนเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) ของโรงเรียน ต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) ที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนบ้านปรางค์ สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- ฐิติกา เสนาจิตต์ และจุฑามณี ตระกูลมุกดา. (2557). สภาพการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียน การสอนตาม หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ(Mini English Program : MEP) : กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสงขลา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี.11(24), 74-80. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/trujournal/article/view/72753/58517>.
- ชูขวัญ รัตน์พิทักษ์ธาดา นันทรัตน์เจริญกุล และพทุทธิศิริบรรณพิทักษ์. (2559). กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิด การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทาง ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษา. วารสาร ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.49(2), 1-14. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/249885/168445>
- จิรรัตน์ พัฒน์ใหญ่ยิ่งและคณะ. (2559). การวิเคราะห์ปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนมาตรฐานสากลที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสอน. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน,23(4),1-15.(ออนไลน์). แหล่งที่มา.<https://he01.tci-thaijo.org/index.php/CUTJ/article/view/240740>
- สุพัตรา พรมตา ชไมภักดิ์ เตชสอนันต์และปณันดา เลอเลิศยุติธรรม. (2560). การศึกษาคู่วิจัยกรรมใน การสนทนาใน ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ.วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย ราชนิกุลภาคเหนือ, 10(1),1-15. (ออนไลน์). แหล่งที่มา Error! Hyperlink reference not valid.
- ศินิชา ยิ้มปาน อรุณ จุติผลและสำเร็จ จันทุม. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร ทรัพยากรทางการ ศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 9(1), 88-96. (ออนไลน์). แหล่งที่มา. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/104152/83069>
- อนุศิษฐ์ สุขโรจน์ วิทยา จันทรศิลา สาราญ มีแจ่ม และทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์. (2561). การ พัฒนารูปแบบการ บริหารการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาประถมศึกษาเอกชน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(1) , 118-120.(ออนไลน์).แหล่งที่มา.https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/115571/89231
- กันยารัตน์ วงษ์วิบูลย์สิน และกมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินโครงการ จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา,13(3),1-14. (ออนไลน์). แหล่งที่มา<http://so01.tci-thaijo.org/index.php/article/view/189035>
- ศุภโชค รอดทับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บำรุง ศรีนวลปาน และดร.ประยงค์ ชูรักษ์. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายคอนสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วารสารบัณฑิตศึกษา, 15(71). 146-152. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/82578/123180>

- ชนิดา บุญแก้ว นพรัตน์ ชัยเรืองและประยงค์ ชูรัชย์. (2562). การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกระบี่.วารสารบัณฑิตศึกษา,17(77),62-71. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so02.tci-thajjo.org/index.php/SNGSJ/article/view/167992/165042>
- ณัฐรัฐ ธนธิตกร. (2563). ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร,6(12),180-196. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so02.tci-thajjo.org/index.php/JRKSA/article/view/251220/170386>
- เจษฎาภักดี เจริญวิชัยสมพงษ์ธรรม และปาริชาติสุกิมารส. (2563) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขามสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต5. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7(11), 1-13. (ออนไลน์). แหล่งที่มา<https://so03.tci-thajjo.org/index.php/JMND/article/view/248303/167164>
- นัฐนิศย์ วงษ์สันต์ และสุภาวดี ลาภเจริญ. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษ MEP สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ลึกขา วารสารศึกษาศาสตร์, 8(2), 108-114. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so05.tci-thajjo.org/index.php/sikkha/article/download/249575/172342>.
- สุกัญญาปัญญาพันธ์ สุขุม มูลเมือง และสมหญิง จันทร์ไทย. (2564).การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านฝั่ง (มอฐิห์ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์,4(3), 81-93. (ออนไลน์). แหล่งที่มา<https://so02.tci-thajjo.org/index.php/edunsrujo/article/view/250609/170926>

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

Online teaching and learning management during the Covid situation of educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Education Service Area Office.

ผู้วิจัย

เฉลิมขวัญ กุศลสุข

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา มุสิกานนท์

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน และ 3) ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 359 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบสอบถามได้ค่า IOC เท่ากับ 0.94 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคล 2 กลุ่ม ค่า F-Test ค่า F-Test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นมีสถานภาพการดำรงตำแหน่งเป็นครูผู้สอน มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดต่างกันอย่างน้อยนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนออนไลน์, สถานการณ์โควิด

ABSTRACT

This research aims to 1) to study the current problems of online teaching and learning management during the covid situation of educational institutions under the Secondary Education Service Area Office of Nakhon Si Thammarat 2) to compare the problems of online teaching and learning during the covid situation of Nakhon Si Thammarat Educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office Classified by personal factors and 3) to study the solutions to problems of online teaching and learning during the covid situation of educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Education Service Area Office. By using a quantitative research method, opinion survey (Survey Research) with a sample group of administrators and teachers of educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office, totaling 359 people. The IOC (Index of Item Objective Congruence) Conformity Index was assessed by the questionnaire experts with an IOC of 0.94 and Cronbach's alpha coefficient at a questionnaire's confidence level of 0.87 for the statistical analysis. was the t-test analysis to compare personal characteristics in 2 groups F-Test value F-Test to compare personal characteristics in more than 2 groups at a significance level of 0.05

The results of the research revealed that most of the respondents were in the position of teachers. Experienced more than 10 years and most of them work in medium-sized schools. Overall, there was a high level of opinion about the problem of online teaching and learning management during the COVID situation of educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Education Service Area Office. As for the hypothesis testing results, it was found that administrators and teachers who had positions and different school sizes There were problems in online teaching management during the Covid-19 situation that were significantly different from 0.05.

Keywords : Online teaching management, Covid situation

บทนำ

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID - 19 ประกอบด้วยผู้คนจำนวนมาก ได้แก่ นักเรียน ครูหรือผู้ดูแลนักเรียนและผู้ปกครองอยู่รวมกัน จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสได้ง่ายถ้าหากจัดการไม่ดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรค COVID-19 และมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียน หากยังมีการแพร่ระบาดที่ต่อเนื่องและหนักขึ้นก็จะมี การจัดการเรียนการสอนออนไลน์เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการเรียนผ่าน DLTV จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ใน OBEC Content Center ชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ครบวงจรของกระทรวง ศึกษาธิการ เช่น Tutor ติวฟรี.com, e-Book เป็นต้น รวมถึงเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่าย เพื่อรองรับการให้บริการ แพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่หากสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายลงก็จะสามารถจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตามปกติซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนอาจมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูผู้สอนและนักเรียนไม่ได้เผชิญหน้ากัน อีกทั้งมีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค Covid-19 โดยมีการประเมินความพร้อมของสถานศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน ตรวจสอบสถานที่ ทาความสะอาดอาคารเรียน ห้องเรียน รวมไปถึงการจัดเตรียมสถานที่เพื่อเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หรือระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) นอกจากนี้ ยังมีแนวทางการเปิด-ปิดภาคเรียน มีการปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงการได้รับความรู้ให้ครบตามช่วงวัยของเด็กเพื่อลดการได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด(กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

การเรียนการสอนออนไลน์เป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนที่เรียกว่า e-Learning ซึ่งเป็น การเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือ ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเนื้อหาการเรียนรู้นี้จะนำเสนอในรูปแบบ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction : CAI) การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ การเรียนจากวิดีโอที่ค้นตามอรรถศาสตร์ (Video OnDemand) ซึ่งจะเห็นได้ว่า การเรียนออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งของ e-Learning โดยความหมายในคำนี้ก็มีความหมายที่แบ่งออกได้ เป็น 2 ส่วน คือ e (Electronic) หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และ Learning ที่หมายถึง การ เรียนรู้หรือการสอนถ้าพิจารณาจาก 2 ส่วนก็จะหมายถึง การเรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ คือการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถเรียนรู้เวลาใดสถานที่ใดก็ได้ ทำให้ ในการศึกษาการเรียนออนไลน์ก็จะมี ความหมายที่ตรง จึงเหตุผลให้มีการศึกษา e-Learning เพิ่มเติม ด้วย (พัชรา คงเหมาะ, 2559)

จากการสังเกตนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ต่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ทั้งในทางบวกและทางลบอย่างหลากหลาย ซึ่งการ เรียนออนไลน์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช อาศัยการใช้บริการวิดีโอคอลหรือการโทรศัพท์แบบเห็นภาพ ที่สามารถ ใช้สอน ประชุมหรือพูดคุยกับนักศึกษาได้จำนวนมากในครั้งเดียว โดยนิยมใช้บริการ Zoom 3 (ซูม) หรือ Google Meet (กูเกิล มีท) ซึ่งนักเรียนมักพบปัญหาความเสถียรของคุณภาพของเสียงและ ภาพของการวิดีโอคอล ซึ่งเป็นเกิดจากสัญญาณอินเทอร์เน็ตแต่ละพื้นที่ของทั้งนักเรียนและครูผู้สอนไม่เสถียร ทำให้การเรียนติดขัด ภาพและเสียง การสอนไม่ชัดเจน หรือบางครั้งอาจไม่ทำให้ต้อง ยุติการสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อกับนักเรียนไม่สามารถเข้าใจบทเรียนได้ อย่างที่อาจารย์ต้องการถ่ายทอด ให้ อีกทั้งการเรียนออนไลน์เกิดขึ้นในที่พักของนักศึกษาแต่ละคน บรรยากาศการเรียนจึงแตกต่างกันไป จากการเรียนแบบปกติที่มีเรียนภายในห้องเรียน มีอาจารย์คอยควบคุมการสอนและ ห้องเรียน ได้ง่าย สามารถซักถามหรือพูดคุยแลกเปลี่ยนได้ทันทีเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือมีประเด็นที่ ต้องการพูดคุยเพื่อต่อยอด การเรียนต่อไปได้ แต่หากเป็นการเรียนออนไลน์ที่บ้าน นักเรียนมีอิสระที่ จะทำอะไรก็ได้ที่ตนต้องการขณะที่กำลัง เรียนอยู่ได้ ครูผู้สอนอาจจะไม่สามารถควบคุมนักเรียนได้ เท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาค้นคว้าจึงเห็นว่าควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยมาซึ่งการบริหารจัดการการเรียนรู้ของของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานเขตการศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาใน สถานการณ์พิเศษหรือสถานการณ์วิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน
3. ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหามาตรจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้แนวคิดปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของ วิธิตา พรหมวงศ์ (2564) ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านบทเรียน และปัจจัยด้านเทคโนโลยี โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไป
1. ตำแหน่ง
1.1 ครู
1.2 ผู้บริหาร
2. ประสบการณ์
2.1 น้อยกว่า 10 ปี
2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
3. ขนาดโรงเรียน
3.1 ขนาดเล็ก
3.2 ขนาดกลาง

ตัวแปรตาม

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
1. ปัจจัยด้านผู้สอน
2. ปัจจัยด้านผู้เรียน
3. ปัจจัยด้านบทเรียน
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

วิธีการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจประกอบด้วยประชากรได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 3,461 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาร์โยยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 359 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จนครบตามจำนวน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ขนาดโรงเรียน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Likert Scale ครอบคลุมตัวแปรโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก เห็นด้วยปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น การคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด
 3.50 - 4.49 หมายถึง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อยู่ในระดับมาก
 2.50 - 3.49 หมายถึง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง
 1.51 - 2.49 หมายถึง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อยู่ในระดับน้อย
 1.00 - 1.50 หมายถึง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบสอบถามได้ค่า IOC เท่ากับ 0.94 และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาตามวิธีของครอนบราค (Cronbach's Coefficient Alpha Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลช่วงกรกฎาคม-สิงหาคมพ.ศ.2564

ผล/สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นมีสถานภาพการดำรงตำแหน่งเป็นครูผู้สอน มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง

2. ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราชในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และ S.D. = 0.613 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 4.06 รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ด้านผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และด้านบทเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ตามลำดับ

ด้านผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และ S.D. = 0.751 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลงมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.05 รองลงมา คือ ครูมีภาระงานในการจัดการเรียนรู้และการดูแลนักเรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และครูผู้สอนขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ตามลำดับ

ด้านผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และ S.D. = 0.749 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ผู้เรียนไม่สนใจเข้าเรียนและไม่ส่งงานตามเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.15 รองลงมา คือ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน ขาดสมาธิในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนและการโต้ตอบซักถามกับครูผู้สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ตามลำดับ

ด้านบทเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และ S.D. = 0.636 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ไม่มีกิจกรรมต่างๆ ที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.06 รองลงมา คือ สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ไม่มีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และด้านเนื้อหาบทเรียนที่ใช้ไม่มีความทันสมัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ตามลำดับ

ด้านเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และ S.D. = 0.621 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ความไม่พร้อมในอุปกรณ์การเรียนออนไลน์อย่างคอมพิวเตอร์/แท็บเล็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.06 รองลงมา คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารไม่เพียงพอ และสัญญาณไม่เสถียร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1. บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด แตกต่างกัน พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในช่วงสถานการณ์โควิด	ผู้บริหาร/ ผู้อำนวยการ		ครูผู้สอน		t	Sig.
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านผู้สอน	3.82	0.943	4.07	0.631	2.983	0.003*
2. ด้านผู้เรียน	3.88	0.915	4.14	0.646	3.016	0.003*
3. ด้านบทเรียน	3.86	0.703	4.04	0.596	2.443	0.015*
4. ด้านเทคโนโลยี	3.87	0.690	4.05	0.579	2.626	0.009*
รวม	3.86	0.745	4.08	0.532	3.138	0.002*

*sig. <0.05

2. บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด แตกต่างกัน พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด โดยภาพรวมไม่ต่างกัน

3. บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาด แตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด แตกต่างกัน พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3.277	2	1.638	2.935	0.054
	ภายในกลุ่ม	198.722	356	.558		
	รวม	201.999	358			
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.972	2	.986	1.764	0.173
	ภายในกลุ่ม	198.956	356	.559		
	รวม	200.928	358			
3. ด้านบทเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.121	2	1.060	2.645	0.072
	ภายในกลุ่ม	142.707	356	.401		
	รวม	144.828	358			
4. ด้านเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	2.811	2	1.405	3.695	0.026*
	ภายในกลุ่ม	135.410	356	.380		
	รวม	138.221	358			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.512	2	1.256	3.378	0.035*
	ภายในกลุ่ม	132.386	356	.372		
	รวม	134.898	358			

*sig. <0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลที่ได้จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งนี้

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราชในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนธิชา ทองหัตถา (2564) ได้ศึกษา สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูและ 2) ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามวิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1) แอปพลิเคชันที่ครูนิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มากที่สุด คือ แอปพลิเคชันไลน์ (Line) คิดเป็นร้อยละ 88.23 และ Google Meet น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.53 และ 2) ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ อยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ถูกพบมากที่สุด ปัญหาทางการเงิน ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับวิจัยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method) ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 2) ศึกษาผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 และความต้องการการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติของผู้บริหาร ครู นักเรียนผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา และ 4) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์วิกฤติ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ตำแหน่งของผู้บริหาร ครู และขนาดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การกำหนดนโยบายและแนวทางของการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชมา ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผู้บริหารและครูผู้สอนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์เป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์
2. การจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชนั้นครูผู้สอนควรมีการทดสอบ การวัดและการประเมินผล ในการเรียนบทเรียนออนไลน์ในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนบทเรียนออนไลน์
3. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชควรมีความพร้อมในด้านประสิทธิภาพของระบบบทเรียนออนไลน์ ทั้งทางด้านเครือข่ายซอฟต์แวร์ฮาร์ดแวร์และ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์พร้อมทั้งต้องสนับสนุนด้านทุนในการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง

4. ควรมีการจัดหรือการสร้างศูนย์การศึกษาระบบบทเรียนออนไลน์พร้อมทั้งมีระบบการบริหารและการจัดการในเรื่องของระบบบทเรียนออนไลน์ พร้อมทั้งมีการให้บริการให้แก่ นักเรียนได้สามารถเข้าได้ศึกษาตลอด 24 ชั่วโมง

5. รูปแบบการออกแบบบทเรียนออนไลน์ควรออกแบบให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นที่เป็นการจัดการเรียนแบบผสมผสานหรือรูปแบบการประยุกต์ใช้ระบบบทเรียนออนไลน์กับการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

6. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชควรมีผู้เชี่ยวชาญหรือทีมงานเกี่ยวกับระบบบทเรียนออนไลน์ ยังต้องเชี่ยวชาญทางด้านศาสตร์และศิลป์ทั้งด้านการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการออกแบบให้เหมาะสมกับแต่ละระดับของการศึกษาของนักศึกษาและยังต้องมีการคิดนวัตกรรมเกี่ยวกับบทเรียนออนไลน์ให้ทันสมัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อหารูปแบบของบทเรียนออนไลน์ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นต่างๆ เพื่อรองรับการเรียนการสอน

2. ควรมีการวิจัยในหมวดกลุ่ม 8 วิชาหลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และวิชาภาษาต่างประเทศ ในการสอนออนไลน์ เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาวิชาเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ

3. ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับกลุ่มตัวอย่างในเรื่องของวิชาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของศาสตร์แต่ละด้านว่าด้านใดมีความเหมาะสมกับการออกแบบการเรียนการสอนด้วยระบบบทเรียนออนไลน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563*.

สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2020/05/08/การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563>.

มนธิชา ทองหัตถา. (2564). สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2563). รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเร่งด่วนว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เหมาะสมกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักกรรมการธิการ 3 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19 : วิฤกติหรือโอกาสการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

Factors Affecting the External Quality Assessment of Schools under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office

ผู้วิจัย

ณัฐพงษ์ ยะปะนันท์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารคณะครู จำนวน 554 คน จำนวน 12 โรงเรียน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และ ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรมุ่งเน้นคุณภาพในการจัดการศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน มีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

คำสำคัญ : ปัจจัย การประเมินคุณภาพภายนอก

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the factors affecting the external quality assessment of schools under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office, and 2) to study the recommendations on the factors affecting the external quality assessment of schools under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office. The samples consisted of 554 administrators and teachers from 12 schools as respondents, selected by purposive sampling. The research instruments were a five-rating scale questionnaire with the reliability at 0.97 and an interview form. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and issue summarization. The results showed that

1. The factors affecting the external quality assessment of schools under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office were overall at a high level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest as follows: administrators' leadership factor, followed by the personnel factors, organizational culture factor, participative factor. and the use of resource teaching and learning factor, respectively.

2. The recommendations on factors affecting the external quality assessment of schools under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office found that school administrators should create an organizational culture that focuses on quality in educational management to meet the standards.

Key Word (s): The factors, The External Quality Assessment

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา การคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกพัฒนาขึ้นอย่างไม่หยุดยั้งนี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมประเทศต่างๆทั่วโลกจึงหันมามุ่งพัฒนาประชากรของตนให้มีศักยภาพ เพื่อจะได้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าว เช่นเดียวกันกับประเทศไทยที่รัฐบาลมุ่งพัฒนาประชากรในประเทศให้เป็นคนดี มีคุณภาพทัดเทียมกับชาวต่างชาติ การพัฒนาประชากรของประเทศให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสามารถทำได้โดยเริ่มต้นที่การพัฒนาการศึกษาของคนในประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีความพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับตนเอง และสังคม การศึกษาจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตของทุกคน ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจะมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น ซึ่งสิ่งที่จะตรวจสอบและยืนยันคุณภาพการศึกษานั้นได้ก็คือระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการประเมินผลคุณภาพการศึกษาเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกับแนวคิดปฏิรูปการศึกษาของไทย คือ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. สามารถนำไปเกิดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกทุกระดับการศึกษานอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2553 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2553 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน เป็นการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง อันนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สังคมมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ มีบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามหลักสูตรอย่างแท้จริง ทั้งนี้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 นโยบายปฏิรูประบบการประเมิน

และประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.2561 กำหนดให้ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่างๆ ดังนี้ 1) มาตรฐานที่ว่าด้วยคุณภาพของผู้เรียน 2) มาตรฐานที่ว่าด้วยกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) มาตรฐานที่ว่าด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (**สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2562 : 5**)

การประเมินคุณภาพภายนอกนั้นเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับ ติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพราะต่างมุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน (**สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2562 : ส่วนนำ**) ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่บิดา มารดาและประชาชนว่า บุตรหลานจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆเริ่มมีความเข้าใจและมีความตื่นตัว ที่จะดำเนินการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น เพื่อเตรียมการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก เช่น การจัดทำโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้กับสถานศึกษา จัดทำคู่มือพัฒนาบุคลากรในทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจกับระบบประกันคุณภาพ นอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัดโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างต่อเนื่อง และจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ พบว่ามีโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.43 และยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา จำนวน 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.57 (**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42, 2562 : 2**)

ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยพัฒนาสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกให้พร้อมการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อเป็นแนวทาง การวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จในประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานและสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2562 : 5) ได้แก่ 1. ด้านคุณภาพผู้เรียน 2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. ปัจจัยด้านบุคลากร 3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 4. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และ 5. ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และคณะครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จำนวน 1,670 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และคณะครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จำนวน 554 คน ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่เน้นการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือที่เรียกว่าการวิจัยแบบผสมผสาน ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม พร้อมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัยโดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

และนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ .67-1.00

6. นำแบบสอบถามที่ใช้ได้มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน คือ ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนข้างเคียง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยวิธีของ Cronbach Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97
8. นำเสนออาจารย์ปรึกษา และปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การเก็บรวบรวมปริมาณโดยแบบสอบถามและขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง
 - 2.1 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
 3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
 4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบจำนวน ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา
2. ประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติวิเคราะห์ ซึ่งทำการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายลักษณะประชากรที่ใช้ศึกษา โดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน และใช้ค่าความถี่ (Frequency) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การประเมินผลการตอบแบบสอบถามเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับค่าของความคิดเห็น 5 ระดับ

ผล/สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพ ภายนอกของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.28	0.23	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านบุคลากร	4.15	0.12	มาก
3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	4.05	0.17	มาก
4. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.06	0.31	มาก
5. ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	3.87	0.25	มาก
รวม	4.08	0.22	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.23) ปัจจัยด้านบุคลากร ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.12) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.31) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.17) และปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.25) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถบริหารงานโดยสร้างความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านบุคลากร การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เลือกสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับตำแหน่งและงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจในการทำงานผ่านรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ที่รับผิดชอบงานแต่ละด้านของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการกระจายงาน และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของโรงเรียน ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มุ่งเน้นคุณภาพ บุคลากรให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็น ไม่ติเตียนมุ่งร้ายหรืออิจฉาริษยา และมีเป้าหมายในการทำงานและมีผลงานที่มีคุณภาพ และปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีการจัดการทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าจากมากไปน้อยได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สมเพชร มัชปะโน (2560 : 84) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งภาวะผู้นำทางด้านวิชาการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน และพฤติกรรมหรือคุณลักษณะของผู้บริหาร จะต้องอาศัยเครื่องมือหรือกระบวนการ วิธีการที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีแก่นักเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

ด้านที่ 2 ปัจจัยด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ชูติมา ทาสุนิทร์ และคณะ (2563 : 6) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา

ด้านที่ 3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณธรรม ถาพันธุ์ และคณะ. (2553) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งผู้ปกครองและชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา จะมีส่วนได้ส่วนเสียกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกและการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านที่ 4 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ **ยุทธนา อินทะวงศ์ (2563)** ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรในแต่ละสถานศึกษา มีลักษณะปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ ตลอดจนถึงบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษามีความตระหนักในการรับผิดชอบร่วมกัน วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรมีสภาวะต่อการยอมรับ และพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ทุกคนเข้าใจตรงกัน และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน บุคลากรในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วยความจริงใจ และให้เกียรติเกื้อกูลกันซึ่งกันและกัน ยอมรับและเห็นคุณค่าของการประเมิน

ด้านที่ 5 ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ **ณัฐพล เนื่องขมภู และคณะ (2562)** ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข โดยปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากมีอาคาร สถานที่บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมด้านการประกันคุณภาพ รวมทั้งมีการจัดหาและสนับสนุนทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนมีระบบสื่อสารภายในองค์กรและภายนอก มีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่เหมาะสมและเพียงพอให้กับหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้ใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย จึงส่งผลให้ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถบริหารงานโดยสร้างความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 2. ปัจจัยด้านบุคลากร การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เลือกสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับตำแหน่งและงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง 3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจในการทำงานผ่านรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ที่รับผิดชอบงานแต่ละด้านของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการกระจายงาน และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของโรงเรียน 4. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มุ่งเน้นคุณภาพ บุคลากรให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็น ไม่ติเตียนมุ่งร้ายหรืออิจฉาริษยา และมีเป้าหมายในการทำงานและมีผลงานที่มีคุณภาพ และ 5. ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีการจัดการทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ และอยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชัยรัตน์ ต.เจริญ และคณะ (2560)** พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร รองลงมา คือ ด้านลักษณะบุคลากร ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กรและด้านการบริหารจัดการ และที่น้อยสุด คือ ด้านลักษณะทรัพยากร และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐพล เนื่องขมภู และคณะ (2562)** พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านผู้บริหารและนโยบาย ลำดับที่ 2 คือ ด้านการบริหารจัดการ ลำดับที่ 3 คือ ด้านบุคลากร ลำดับที่ 4 คือ ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนและลำดับสุดท้ายคือ ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กรตามลำดับ

จากการที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ สรุปได้ว่า ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานการประเมินคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ด้านมากขึ้น โดยเฉพาะการวางแผนการปฏิบัติ ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเพื่อนำมาวางแผนในการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายการดำเนินงานการประเมินคุณภาพการศึกษา อีกทั้งจะต้องส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก มุ่งเน้นคุณภาพ บุคลากรให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และต้องจัดเตรียม จัดหาทรัพยากรให้พร้อมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มี ผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **กฎกระทรวงว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.** (ออนไลน์) แหล่งที่มา <http://www.onesqa.or.th/upload/download/202110150943124.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2565.
- ภุชฌณธรรม ธาพันธุ์ และคณะ. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.** วารสารศาสตร์ ฉบับ วิจัยบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 4 ฉบับที่ 2. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://www.tci-thaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/download/50002/41399>. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม พ.ศ.2565.
- งานแผนและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. (2554). **เกร็ดความรู้กับการประกันคุณภาพการศึกษา.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.pqa.phuket.psu.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=152:2011-04-28-11-19-41&catid=63:2011-04-12-09-42-15. สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม พ.ศ.2565.
- ชัยรัตน์ ต.เจริญ และคณะ. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัย เชียงราย.** วารสารวิชาการ Veridian E-Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัย ศิลปากร. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/86126/68424>. สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม พ.ศ.2565.
- ชุดิมา ทาสุนทร์ และคณะ. (2563). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบัน เทคโนโลยีปทุมวัน.** วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3. (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/download/252867/172654/920527. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม พ.ศ.2565.

- ณัฐพล เนื่องชมภู และคณะ. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข**. วารสารพุทธมัตต์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ปีที่ 6 ฉบับที่ 1. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bdm/article/download/247245/167466/>. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม พ.ศ.2565.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2557). **พื้นฐานการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุทธนา อินตะวงค์. (2563). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย**. ศึกษาศาสตรสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/download/238269/164946>. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สมเพชร มัชปะโน. (2560). **พฤติกรรมรูปแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42. (2562). **รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ปีการศึกษา 2562**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://drive.google.com/file/d/1vDu8w44Apm_csnutEuqiZgzUijW-W75H/view. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. **โรงเรียนในสังกัด**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://spsmnw.obec.go.th/about/%e0%b9%82%e0%b8%a3%e0%b8%87%e0%b9%80%e0%b8%a3%e0%b8%b5%e0%b8%a2%e0%b8%99%e0%b9%83%e0%b8%99%e0%b8%aa%e0%b8%b1%e0%b8%87%e0%b8%81%e0%b8%b1%e0%b8%94>. สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม พ.ศ.2564.
- สำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2565). **นิยามและความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.eg.mahidol.ac.th/qa/index.php?option=com_content&view=article&id=70. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2560). **การประกันคุณภาพภายนอก**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.eqa.mutt.ac.th/?page_id=892. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2562). **กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ปี (พ.ศ.2559-2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://opec.go.th/wp-content/uploads/2020/11/Approach2.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สำนักทดสอบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://drive.google.com/file/d/1GyAEIseiauWmh0r-dcNXMDwZ_xFYJ0s/view. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://special.obec.go.th/HV3/doc/>

a_w%20%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%90%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5 % E0 % B8 % A2 % E0 % B8 % 9 9 % E0 % B8 % A3 % E0 % B8 % A7 % E0 % B8 % A1 - New(%E0%B8%9B%E0%B8%B560). pdf สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม พ.ศ.2565.

สุวัฒนา จิตต์รัตนอรุณ. (2559). การพัฒนารูปแบบการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาในการประกันคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

อันวาร์ เจ๊ะเมาะ. (2560). การวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

Guidelines for online teaching and learning management of Naresuan School Group Don Chedi District Under the Office of Suphanburi Primary Education Service Area 2.

ผู้วิจัย

ดวงแข พลายละหาร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 309 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคล 2 กลุ่ม และ ค่า F-Test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-35 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นเป็นครูผู้สอน และส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอน 7-9 ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลทดสอบสมมติฐานพบว่า ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอนแตกต่างกัน จะมีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนออนไลน์, สถานการณ์โควิด

ABSTRACT

This research aims to 1) To study the online teaching and learning management of the Naresuan School Group. Don Chedi District Under the Office of Suphanburi Primary Education Service Area 2 and 2) to compare the personal factors of teachers towards the online teaching and learning management of the Naresuan School Group. Don Chedi District Under the office of Suphanburi Primary Education Service Area 2, using a quantitative research method, an opinion survey (Survey Research) with a sample group of teachers of the Naresuan School Group. Don Chedi District Under the office of Suphanburi Primary Educational Service Area 2, 309 people were. The statistical analysis was t-test to compare the personal characteristics of 2 groups and the F-Test to compare the personal characteristics of more than 2 groups at the significance level of 0.05.

The results of the research revealed that teachers of Naresuan School Group Don Chedi District Under the Office of Suphanburi Primary Education Area 2, for the academic year 2021, most of them were female, aged 31-35 years, with a bachelor's degree. has a position as a teacher And most of them have 7-9 years teaching experience. There are opinions about the online teaching management of the Naresuan School Group. Don Chedi District Under the Office of Suphanburi Primary Educational Service Area 2, the overall level is at a high level. As for the hypothesis testing results, it was found that teachers with different gender, age, educational background and teaching experience. There will be online teaching and learning at Naresuan School Group. Don Chedi District Under the office of Suphanburi Primary Educational Service Area 2, the difference was statistically significant 0.05.

Keywords : Online teaching management, Covid situation

บทนำ

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงสูงที่อาจจะมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ในกลุ่มเด็กไปยังบุคคลในบ้าน หากมีการระบาดในกลุ่มเด็กขึ้นจะมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อมาจากเด็ก องค์การอนามัยโลก WHO, UNICEF, & CIFRC (2020, pp.4-6) ได้เสนอแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในโรงเรียน โดยให้ตระหนักถึงการป้องกันทางด้านสภาวะแวดล้อมในโรงเรียน สุขอนามัยของนักเรียนและการผ่อนปรนการลาป่วยให้กับครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อมีอาการป่วยนอกจากนั้นการเว้นระยะห่างทางสังคมเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง โดยให้มีการจัดห้องเรียนแบบสลับกันมาเรียน ยกเลิกกิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน กีฬา เกมและการชุมนุมกันเป็นกลุ่มใหญ่และจัดโต๊ะเรียนให้ห่างกัน อีกทั้งยังส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีกด้วย นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีการศึกษา 2563 เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ (ศูนย์เฉพาะกิจการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 2) ส่วนกาญจนา บุญภักดี (2563, หน้า 2) ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 100% โดยงดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมหลายกิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาเป็นแบบออนไลน์

ทางคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้กำหนดนโยบายให้มีการจัดอบรมการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ให้แก่ครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กว่า 530,000 คน ทั่วประเทศ เพื่อชี้แจงภาพรวมของกระบวนการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 บทบาทของครูผู้สอน ภายใต้มาตรการการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ โดยที่ สพฐ. ได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการใช้สัญญาณเชื่อมต่อ เพื่อจัดการเรียนการสอนทางไกล รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ให้ความอนุเคราะห์ห้องมัลติมีเดียของการเรียนผ่านทีวีดิจิทัล 17 ช่อง โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 18 พ.ค.ไปจนถึงวันที่ 30 มิ.ย (ไทยรัฐออนไลน์, 2564)

สถานศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในการใช้งานของครูผู้สอน เพื่อใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและนาโปรแกรม Google Classroom มาใช้ในการเรียนการสอนให้กับเด็กนักเรียน เพื่อการเสริมสร้างความรู้ความสามารถให้กับตัวนักเรียนในการใช้เครื่องมือระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนออนไลน์ การสืบค้นข้อมูล และเพิ่มความรู้ความสามารถของครูในการสอนออนไลน์ จัดการอบรมผู้ปกครองในการใช้งานของโปรแกรม Google Classroom ในการเรียนการสอนออนไลน์

ในด้านมาตรการการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564: 2) กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่สำหรับนักเรียนในสองรูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การจัดการเรียนการสอนทางไกล ใช้การสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Google Meet, MS Team, ZOOM, Webex หรือเครื่องมืออื่น ๆ ผ่านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้อินเทอร์เน็ต (online) ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถออกแบบ การจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม และรูปแบบที่ 2 ช่องทางการเรียนที่บ้าน (learn from home) ซึ่งสามารถเลือกเรียนได้หลายช่องทาง เช่น Interactive Education Platform, YouTube, ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน (LMS) หรือระบบต่าง ๆ ที่สำนักงานเขตพื้นที่หรือหน่วยงานอื่น ๆ สร้างขึ้น ต่อเนื่องกับการจัดการเรียนการสอนในช่วงต้นของการแพร่ระบาดที่มีการใช้การจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยระบบออนไลน์บนฐานคิดของการสอนแบบผสมผสาน (blended learning) (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 2) การสอนออนไลน์ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนครสวรรค์ อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนสลับมาเรียนเป็นกลุ่มแบบออนไลน์ที่โรงเรียน สลับกับแบบออนไลน์ที่บ้านในระบบงานวิชาการ และจัดระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีการโฮมรูม (homeroom) ให้คำปรึกษา และเยี่ยมบ้านเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนแบบออนไลน์ในระบบงานปกครองนักเรียน เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนได้ตามปกติ ส่งผลให้นักเรียนต้องใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีบนระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนและการส่งงานต่างๆ ในระบบออนไลน์ พร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมการโฮมรูมตามระบบดูแลช่วยเหลือและ การให้คำปรึกษาตามตารางเรียนที่โรงเรียนกำหนด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านรูปแบบการเรียน ด้านการเข้าร่วมสังคม ด้านอารมณ์ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไปสู่รูปแบบที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งการที่นักเรียนจะดำเนินชีวิตไปตามความเปลี่ยนแปลงที่

เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมต้องอาศัยการปรับตัวที่ดีในทุกด้าน แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่านักเรียนส่วนหนึ่งไม่สามารถ ปรับตัวได้ดีเท่าที่ควร เช่น ไม่ยอมรับเพื่อนต่างกลุ่มในการเรียนแบบผสมผสานที่ต้องสลับกลุ่มมาเรียน และมองว่าการเรียนออนไลน์อยู่บ้านสามารถดำเนินกิจกรรมประจำวันอย่างไรก็ได้เหมือนกับวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ขาดวินัยในการเข้าเรียนและเรียนไม่ทันเพื่อนส่วนใหญ่ เกิดอาการวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และไม่มีความสุขตามช่วงวัยในที่สุด

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ผ่านมา เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน จึงถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ต้องปรับตัวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วงของการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

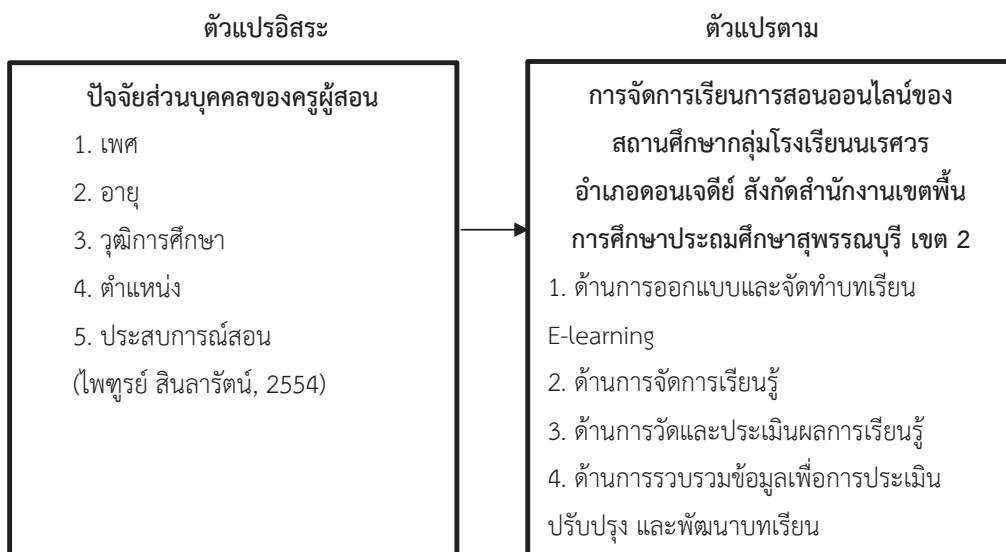
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

วิธีการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประกอบด้วย ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,350 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2, 2564) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2564 ดังนั้นการหากลุ่มตัวอย่าง จะดำเนินการทำที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโรยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง 309 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์สอน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Likert Scale ครอบคลุมตัวแปรโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยมาก

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น การคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

4.51 - 5.00	หมายถึง ความคิดเห็นการปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง ความคิดเห็นการปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง ความคิดเห็นการปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.49	หมายถึง ความคิดเห็นการปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง ความคิดเห็นการปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบราค (Cronbach's Coefficient Alpha Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลช่วงกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ.2564

ผล/สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-35 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นเป็นครูผู้สอน และส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอน 7-9 ปี

2. ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอ ดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอ ดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ S.D. = 0.664 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการ ออกแบบและจัดทำบทเรียน E-learning มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.81 รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และด้านการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาบทเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ตามลำดับ

ด้านการออกแบบและจัดทำบทเรียน E-learning ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และ S.D. = 0.631 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การออกแบบบทเรียน (Courseware) เหมาะสมกับสภาพความพร้อมของผู้เรียน เวลาที่ใช้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.91 รองลงมา คือ การ จัดทำสื่อการสอนการสอนออนไลน์มีเหมาะสมต่อการเรียนรู้และน่าสนใจต่อผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วย เหมาะสมกับการเรียนการสอนออนไลน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ตามลำดับ

ด้านการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ S.D. = 0.792 เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีการนัดหมายการส่งงาน และแจ้งช่วงเวลาที่มีการทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจถึงวิธีการใช้บทเรียน อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.98 รองลงมา คือ การ ติดต่อสื่อสาร ติดตามการเรียน ระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน ทำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และ วิธีการเรียน เนื้อหาการเรียน มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ S.D. = 0.879 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีการประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน การประเมินตนเอง การประเมินตามสภาพจริง โดยครูผู้สอนวัดและประเมินผลผู้เรียนในแต่ละช่วงเวลาของการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้ง บันทึกข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.81 รองลงมา คือ การวัดและประเมินผล ควรใช้วิธีการหรือรูปแบบการทดสอบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับจำนวนและลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน เช่น การใช้ โปรแกรมทดสอบสำเร็จรูปในการทดสอบแบบออนไลน์ที่สะดวกและง่ายต่อการเข้าถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และ การประเมินผลการเรียนรู้การพิจารณาการเข้าเรียน การส่งงาน ความรับผิดชอบ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.67 ตามลำดับ

ด้านการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาบทเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และ S.D. = 0.757 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ มีการเก็บ รวบรวมข้อมูลการใช้จากผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาบทเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.20 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ มีการประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมใน การประเมินผลและสะท้อนผลการเรียนรู้ (Feedback) กลับไปยังครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และครูผู้สอนจัดทำแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบรายการ และแบบประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของ ผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1. ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน พบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลที่ได้จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ ประภาพาลพาย (2557) ที่ศึกษา เรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามแนวความคิดห้องเรียนกลับ ด้าน เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า สื่อออนไลน์ดังกล่าว

มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับวิสุทธิ์ ตรีเงิน (2562) ได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพชีวิตและ สังคมในห้องเรียนกลับด้านโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน จากงานวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ในห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน นักศึกษามีความคิดเห็นในทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน นเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอนแตกต่างกัน จะมีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนนเรศวร อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับวิจัย ทศนีย์ ชาตไทย (2555) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ แรงจูงใจทางด้านอายุ ทำให้มีความแตกต่างในช่วงอายุของคุณครูสอนที่มีการเข้าใจในระบบการสอนออนไลน์ มากกว่าการสอนในรูปแบบเก่า และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีจันทรัตน์ กันทะวัง, จริลลักษณ์ รัตนาพันธ์, วรณัติ แสงประทีปทอง และดวงจันทร์ เตี้ยวิไล (2558) ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นตาม การสอนเชิงประสบการณ์โดยการสอนของคุณครูผู้สอนจะมีความแตกต่างกันแต่จะมีกระบวนการมีส่วนร่วมกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นตามลำดับในการจัดการเรียนการสอน และมีกิจกรรมที่หลากหลายในการเรียนการสอนในกระบวนการต่างๆทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสุขกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

ในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ในการสอนออนไลน์อยากให้มีการจัดอบรมการใช้งาน โปรแกรม Google Classroom, Line เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการสอนออนไลน์ให้กับคุณครู

1.2 ควรจะมี การอบรมการทำ สื่อวิดีโอ รูปภาพ หรือการออกแบบเนื้อหาในการสอนให้กับคุณครู เพื่อเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนให้มีความหลากหลายในการสอนออนไลน์ของคุณครู และจะทำให้ นักเรียนเกิด การเรียนรู้และ เข้าใจในบทเรียนออนไลน์ง่ายขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

2.1 ครูควรมีการศึกษาเรียนรู้ หาข้อมูลการใช้งานโปรแกรมหรือฟังก์ชันต่างๆ ด้วยตนเอง

2.2 ครูควรมีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันหรือสะท้อนปัญหาในการใช้งานในการสอนออนไลน์

3. ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

3.1 นักเรียนควรมีการสะท้อนปัญหาการใช้งานโปรแกรมกับให้คุณครูได้รับทราบ

3.2 นักเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในบทเรียนต่างๆกับเพื่อนในห้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรไปศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มโรงเรียนในเขตจังหวัดอื่นๆ ด้วย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลหลักของแต่ละพื้นที่และสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของสถานศึกษาได้อย่างตรงจุดมากยิ่งขึ้น
2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มแบบสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์หรือการประชุมกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก แก้วทอง. (2562). เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอน E-learning แบบออนไลน์. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/kamonchanok561031350/>
- กนกวรรณ สุภาราย. (2564). เรื่อง ทักษะครูกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ยุคใหม่. เข้าถึงได้จาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/372>
- กุลรภัศ เทียมทิพร. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบคละชั้น สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. นครสวรรค์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ขวัญฤทัย ทองบุญฤทธิ์. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางเรียน ของนักศึกษาด้วยบทเรียน ELearning รายวิชา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สทวท.), 3(2), 41-46.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2563). การจัดการเรียนรู้ออนไลน์:วิถีที่เป็นไปทางการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://slc.mbu.ac.th/article/28181>
- จิตินภา สว่างแจ้ง, สิรินคร สิ้นจินตวงศ์. (2559). แนวทางการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับ ประถมศึกษาที่ใช้ หลักสูตร ที่เน้นการสอนด้วยภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิผล. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 11 ประจำปี 2558. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จตุพล เลิศไกร. (2559). การพัฒนาทักษะการส่งบอลด้วยข้างเท้าด้านใน คณะศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่ 4. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/karphathnakarsngbxl/home>
- จิรภา อรรถพร. (2556). การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัสลักษณ์ รัตนพันธ์. (2563). เพศวิถีศึกษา : ผลกระทบต่อสถาบันทางสังคม. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 10(2), 24-31.
- ชาลิสา จิตบุญญาพินิจ, ประสงค์ ประณีตพลกรัง. (2559). เรื่อง ผลการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ บทเรียนอีเลิร์นนิ่งในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 11 ประจำปี 2559. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- ณัฐภัทร ตินเวส และ ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2559). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐพล ทีปสุวรรณ. (2563). แลกเปลี่ยน รมว.ศธ.การจัดการเรียนการสอนช่วง COVID-19 ครั้งที่ 2 เข้าถึงได้จาก <https://moe360.blog>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). หัวข้อข่าว สรุปข้อดีข้อเสีย การเรียนออนไลน์ดีหรือไม่อย่างไร. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/tech/1848004>
- ถาวร ทิศทองคา, สุทธิษา เพชรวีระ. (2559). การใช้ไลน์เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธนวรรณ เจริญนาน, สิริยุพิน ศุภรัตน์ชภัคชานา และ ปริญญา ทองสอน. (2562). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Google Classroom เรื่อง การสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยไมโครซอฟท์เพาเวอร์พ้อย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารศึกษา มจร., 7(1).
- ธนพรรณ ทวีทรัพย์นาดล. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 4(1)
- ธนัชชา บินดูเหล็กม. (2557). ผลของการสอนแบบออนไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รายได้ประชาชาติ รายวิชาหลัก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1. ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติครั้งที่ 10. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นเรศ ชันธะรี. (2558). การพัฒนาบทเรียน E-learningรายวิชาการจัดการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วารสารบริหารการศึกษบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 3(1).
- นภาพรณ์ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ. (2555). การศึกษาการยอมรับการจัดการเรียนรู้แบบอีเลิร์น นิ่งของอาจารย์และ นิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตก าแพงแสน. Veridain E-Journal,SU, 5(2), 388-402.
- เบญจพร ตีระวัฒนานนท์, ดวงพร ธรรมะ และ ดารัส อ่อนเฉวียง. (2563). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง การสร้ าง ภาพกราฟิก ก โดยโปรแกรมนา เสนอสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย e-Journal of Education Studies, Burapha University, 2(2).
- ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. (2554). โรงเรียนสาธิต:จุดมุ่งหมาย บทบาทและทิศทาง. สาธิตศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ประภา พาลพ่าย. (2557). การใช้สื่อสังคมตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มนัสนันท์ บุตรสอน, พรเทพ เสถียรนพเก้า. (2558). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การใช้โปรแกรมนา เสนอข้อมูล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 7(20).

- วัชรารภรณ์ เพ็งสุข, อังคณา กรัณยาธิกุล และ ชาตรี เกิดธรรม. (2558). การพัฒนารูปแบบบทเรียนออนไลน์วิชา คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ว. วิจัยสมาคมห้องสมุด, 8(2).
- วิสุทธิ ตรีเงิน. (2562). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพชีวิตและ สังคมในท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน, วารสารสุทธิปริทัศน์, 33(105).
- วิทยา วาโย และคณะ. (2563). การเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. สารสารศูนยอนามัยที่ 9,14(34).
- วิทยา ปิ่นกันทา, สมชาย มาต๊ะพาน และประพันธ์ กาวิชัย. (2559). การพัฒนาการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ ผ่านบริการ Google apps: Google classroom. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- ศรีจันทร์รัตน์ กันทะวัง, จริลักษณ์ รัตนาพันธ์, วรณดี แสงประทีปทอง และดวงจันทร์ เตี้ยวิไล.(2558). การพัฒนา การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนเชิงประสบการณ์ โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, 8(1).
- สุวัฒน์ บันลือ. (2559). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด,11(2).
- สุนทร ประสิทธิ์วัฒนเสรี . (2561). ลักษณะทั่วไปของประชากรศาสตร์ . เข้าถึงได้จาก<http://www.sukon.cmustat.com/>
- เอกวิทย์ สิทธิวะ และวรชนันท์ ชูทอง. (2558). คู่มือการใช้งานการอบรมการใช้นวัตกรรม Google Classroom ในการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อนุชา สะเล็ม. (2560). การประยุกต์ใช้E-Learning ในกระบวนการเรียนการสอน วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ มีนบุรีกรุงเทพ. (สารนิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- Bosshardt, W., Watts, M. (2001). Comparing student and instructor evaluations of teaching. *Journal of Economic Education*, 32, 3–17. doi:10.1080/00220480109595166 Google Scholar | Crossref | ISI
- Kurubacak, G. (2000) *Online Learning : A study of students attitudes towards web – based instruction.* Ed. D. University of Cincinnati, 2000.
- MeLoughlin, C. (2001). Using net working tools to support online learning. In F. Lockwood (Ed.), *Innovation in open and distance learning: Successful development of online and E-Web based learning* (pp. 160-171). London: Routledge.
- Rovai, A. P., & Jordan, H. (2004). Blended Learning and Sense of Community : A Comparative Analysis with Traditional and Fully Online Graduate Courses. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 5(2).<https://doi.org/10.19173/irrodl.v5i2.192>
- Seagren, A., and Watwood, B. (1996). *The Virtual Classroom.* from <http://ericir.syr.edu/>
- Worathan Technology. (2563). บทความ เรื่อง การเรียนการสอนออนไลน์ (Online learning). เข้าถึงได้จาก <https://www.worathan.co.th/>
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis.* 3rd Ed. New York: Harper and Row Publication.

การบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)

Educational Administration of Catholic Schools under Chiang Mai Diocese after the Coronavirus Disease 19 (COVID-19) Outbreak

ผู้วิจัย

ทงศักดิ์ บีโซ่

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ สุภิสงห์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่หลังสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่หลังสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิ โรงเรียนในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่จำนวน 9 คน และใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นข้อสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended) โดยผู้ให้ข้อมูลได้ตอบอย่างอิสระ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การสรุปเป็นประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) มีทั้งหมด 4 ด้าน 1) ด้านวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป

คำสำคัญ : การบริหารการศึกษา โรงเรียนคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่

Abstract

The objectives of this research were 1) to study educational Administration of Catholic Schools under Chiang Mai Diocese after the Coronavirus disease 19 (COVID-19) Outbreak, 2) to propose the recommendations of educational administration of Catholic Schools under Chiang Mai Diocese after the Coronavirus disease 19 (COVID-19) Outbreak. The population were three school directors and experts of schools under Chiang Mai Diocese selected by purposive sampling, for a total of nine respondents. The instrument used was an in-depth interview form. The researcher determined open-ended questions for the respondents to answer the questions freely. Data were analysis by summarizing into issues.

Key Words : The educational administration ,The Catholic school of Diocese Chiangmai.

บทนำ

การจัดการศึกษาแบบในโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ก็จัดการศึกษาตามรูปแบบของการศึกษาคาทอลิกเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ บรรลุสุจริตธรรมและมีการพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม กระบวนการนี้วางอยู่บนพื้นฐานแห่งหลักพระคริสตธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อตนเองและหน้าที่ ความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ภักดีต่อประเทศชาติบ้านเมืองหรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิก มุ่งพัฒนาตนเอง บุคคลในความรับผิดชอบและสังคมให้เจริญก้าวหน้า และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การศึกษาคาทอลิก ยึดมั่นบนพื้นฐานและหลักคำสอนพระคริสตธรรม จึงพัฒนามนุษย์ให้เป็นบุคคลที่ดี ในฐานะที่มนุษย์แต่ละคนเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าและเป็นลูกของพระเจ้า ดังนั้น มนุษย์ทุกคนจึงเป็นพี่น้องกัน ทุกคนจึงมีเกียรติและศักดิ์ศรี มนุษย์จึงต้องเคารพต่อตนเองและผู้อื่น

การเรียนรู้ เป็นศักยภาพของมนุษย์ที่พระเจ้าประทานให้ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาตนเอง และพัฒนาผู้อื่น รวมทั้งสังคมด้วยหนทางแห่งคำสอนของพระเยซูเจ้าในพระวรสารและธรรมเนียมปฏิบัติ ที่สรุปอยู่ในบทบัญญัติแห่งความรักที่ว่า "จงรักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง และท่านทั้งหลายจงรักกันและกันและกันดังที่เรารักท่าน คนทั้งหลายจะรู้ว่าท่านเป็นศิษย์ของเรา เมื่อท่านทั้งหลายรักกันและกันนั่นเอง" ดังนั้น ความรักจึงเป็นพระพรและคำสอนที่พระเจ้าทรงต้องการให้มนุษย์ยึดมั่นปฏิบัติ เพื่อนำชีวิตให้เป็นคนดี เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งในการเจริญชีวิตภายในและการดำเนินชีวิตภายนอก ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

การรับใช้ เป็นบริการแห่งความรัก ไม่ว่าจะเป็ด้านการศึกษาอบรม การทำงานร่วมกันและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การอุทิศตนบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งหมดล้วนเป็นกิจกรรมแห่งความรักที่สร้างสรรค์โลก และรักษาคนให้อยู่ในความดีงาม ค้ำครองและนำทางคนให้พ้นจากภาวะที่หลงผิดหรือดำเนินชีวิตในหนทางที่ไม่ดีงาม ให้กลับมาสู่หนทางที่ดีของชีวิต ทั้งในฐานะเป็นบุคคลที่เป็นบุตรของพระเจ้า เป็นคนไทยที่มีเกียรติ และศักดิ์ศรี และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ (วิวัฒน์ แพร่ศิริ, การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการจัดการศึกษาของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ฉบับปีการศึกษา 2545 : 1)

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และรูปแบบการจัดการโรคนี้ส่งผลให้ ทุกภาคส่วน ต้องปรับตัวพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงนี้ ปรับวิถีชีวิตสู่ “New Normal” หรือชีวิตวิถีใหม่ที่ทุกคนต่างต้องพึ่งพาอาศัยเทคโนโลยี การสื่อสารออนไลน์รอบด้าน ในการดำรงชีพมากขึ้น ทั้งด้านสาธารณสุข การทำธุรกิจการค้า เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา (วารกรณ์ จุลปานนท์, 2563 : 125) โดยเฉพาะสถานศึกษาเป็นสถานที่ ที่มีนักเรียนอยู่ร่วมกันจำนวนมากและมีความเสี่ยงสูง หากมีระบบการจัดการที่ไม่ดีอาจจะมีการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมไม่ค่อยมีอาการหรือมีอาการแสดงค่อนข้างน้อย และมีความเป็นไปได้สูงมากที่นักเรียนจะนำเอาเชื้อกลับบ้าน อาจทำให้การแพร่ระบาดในวงกว้างเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว (Super spread) ไปยังบุคคลในบ้าน ซึ่งหากมีการระบาดในหมู่นักเรียนแล้ว ยังมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อจากเด็ก ดังนั้น หากมีการเปิดเรียน ความเสี่ยงที่จะเกิดการติดเชื้อในกลุ่มเด็กเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเด็กเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลและระมัดระวังในการกระจายเชื้อเป็นอย่างมาก มาตรการในการเปิดเทอม จึงมีความสำคัญมากในการควบคุมการระบาด การวางแผนเปิดเทอมจึงต้องมั่นใจว่า สามารถควบคุมไม่ให้เกิดการระบาดของโรคในเด็กนักเรียนได้ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยเองก็มีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าวและคำนึงถึงความ

ปลอดภัยและสุขภาพของนักเรียนและ บุคลากรทางการศึกษาโดยตระหนักรู้เสมอว่า ไม่ว่าสถานการณ์แวดล้อมจะเลวร้ายและรุนแรงแค่ไหน การเรียนรู้ที่เข้าถึงได้และมีคุณภาพสำหรับเด็กไทยทุกคนเป็นเป้าหมายสูงสุด ตามแนวคิด “การเรียนรู้นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

ในสังคมชนบทเชียงใหม่ได้เล่นเห็นถึงความจำเป็นในการจัดการการศึกษาให้บุคคลกรในสถานศึกษาในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ทั้ง 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนพระฤทัย เชียงใหม่ โรงเรียนศีลวิ เชียงดาวและโรงเรียนอรุโณทัย ลำปาง ซึ่งทั้ง 3 โรงเรียนนี้ได้มีการพัฒนาการศึกษาให้บุคคลกรในสถานศึกษาเพื่อให้บุคคลกรเหล่านั้นได้ใช้ทักษะทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาปรากฏ ในหมวด 4 มาตรา 22, 23 สรุปสาระสำคัญ คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนว่ามีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และต้องส่งเสริมผู้เรียนมีการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่วนการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา”

อย่างไรก็ตามด้วยสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ประเทศจีนเมื่อเดือนธันวาคม 2562 ทำให้ประเทศต่างๆ ประกาศปิดสถานศึกษา ขณะที่ประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทุกประเภท ทั้งธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเกินความจำเป็นรวมถึงอุตสาหกรรมบริการ ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อระบบ การจัดการเรียนการสอนของไทยในทุกระดับชั้น ทำให้สถานศึกษาต้องถูกปิดไปด้วยเพื่อลดช่องทางการแพร่ระบาด เชื้อไวรัส ขณะที่รัฐบาล ได้ออกประกาศและมีมาตรการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส อาทิประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท เพื่อจัดการเรียนการสอน

การสอบ ฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก เว้นแต่เป็นการดำเนินการสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ และคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ทำให้ประเทศไทยได้มีโอกาสทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัว

ดังนั้น โรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่หลัง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)จึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้แก่บุคคลกรรู้จักป้องกันทั้งตนเองและสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการป้องกัน ตนเอง โดยเฉพาะในรูปแบบที่เรียกกันว่า ความปกติใหม่ (New Normal) เป็นรูปแบบการดำเนิน ชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่ง มากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไมคุ้นเคยรูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลส่วน "New Normal" ใน บริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด - 19” ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 นั้น สามารถอธิบายได้ว่าเป็น สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตาย จำนวนมาก จนกลายเป็น ความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีก

ครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเอง เพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อควบคู่ไปกับการพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพ ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจน พฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร ความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การ รักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของคนในสังคม (Supaporn Phrombut, 2020)

ฉะนั้น โรงเรียนที่อยู่ในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการบริหารการศึกษา แนวทางการปฏิบัติงานการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ ฉุกเฉินนี้ต้องมีประสิทธิภาพและมีปลอดภัยสูงสุดให้บุคลากรทุกคน และโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ประกอบด้วย ผู้คนจำนวนมาก ได้แก่ นักเรียน ครูหรือผู้ดูแลนักเรียนและผู้ปกครองอยู่รวมกัน จึงมีความเสี่ยงต่อการ แพร่กระจายของเชื้อไวรัสได้ง่ายถ้าหากจัดการไม่ดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรค COVID-19 และมีการ จัดเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียน หากยังมีการแพร่ระบาดที่ต่อเนื่องและหนักขึ้นก็จะมีการ จัดการเรียนการสอนออนไลน์เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการเรียนผ่าน DLTV จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ใน OBEC Content Center ชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัตโนมัติของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น Tutor ทีวีฟรี.com, e-Book เป็นต้น รวมถึงเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่ายเพื่อรองรับการให้บริการ แพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการแต่หากสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายลงก็จะสามารถ จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตามปกติ ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนอาจมีหลายรูปแบบได้แก่ การเรียนรู้ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูผู้สอนและนักเรียนไม่ได้เผชิญหน้ากันอีก ทั้งมีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคCovid-19 โดยมีการ ประเมินความพร้อมของสถานศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียนตรวจสอบสถานที่ทำความสะอาดอาคารเรียนห้องเรียนรวม ไปถึงการจัดเตรียมสถานที่เพื่อเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลหรือระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) นอกจากนี้ ยังมีแนวทางการเปิด-ปิดภาคเรียนมีการปรับตารางเรียนตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงการได้รับความรู้ให้ครบตาม ช่วงวัยของเด็กเพื่อลดการได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ได้เกิดการค้นพบไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในนครอู่ฮั่นเมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน (องค์การอนามัยโลก, 2564) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วโลก และเป็นที่ยึดจึกในชื่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19) ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2564 เวลา 8.54 น. มีผู้ติดเชื้อยืนยันแล้วมากกว่า 215,844,454 รายทั่วโลก และมากถึง 1,139,571 รายในประเทศไทย (Worldometers, 2564) ไวรัส COVID-19 จะแฝงตัวอยู่ในละอองฝอยจากการไอจาม และสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย หรืออุจจาระ ดังนั้นการแพร่เชื้อไวรัสนี้ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดต้องได้รับเชื้อผ่านการสูดดมละอองฝอยขนาดใหญ่และละอองฝอยขนาดเล็กในอากาศรับเชื้อเข้าไปในทางเดินหายใจ หรือใครที่อยู่ใกล้ผู้ป่วยในระยะ 1-2 เมตร อาจติดเชื้อ

เชื้อจากการสูดฝอยละอองขนาดใหญ่ และฝอยละอองขนาดเล็กจากการไอจามรดกันโดยตรงหรือหากอยู่ห่างจากผู้ติดเชื้อในระยะ 2 เมตรขึ้นไป ก็อาจติดเชื้อจากการสูดฝอยละอองขนาดเล็กได้เหมือนกันนอกจากนี้เชื้อไวรัส COVID-19 ยังอาจแพร่เชื้อโดยการสัมผัสได้ การที่เชื้อไวรัสจะก่อโรคในร่างกายทุกคนได้ ทุกคนต้องได้รับเชื้อไวรัสดังกล่าวผ่านเยื่อต่าง ๆ จนนำไปสู่การติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจส่วนบน และอาจถึงแก่ชีวิตได้ การเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ถือเป็นภาวะวิกฤตประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นในแต่ละด้านอย่างเร่งด่วน เหมาะสม และมีประสิทธิภาพอาจจะเรียกค่านิยามนี้ว่า “การจัดการภาวะวิกฤต” เพราะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 คือภาวะที่องค์การประสบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน หรืออาจเป็นภัยให้กับองค์การและผู้มีผลประโยชน์ เป็นปัจจัยภายนอกองค์การ ยากต่อการควบคุมและจัดการ ส่งผลทำให้การดำเนินงานอาจหยุดชะงักเกิดปัญหาด้านการเงิน และส่งผลต่อพนักงานขององค์การกลายเป็นปัญหาเศรษฐกิจระดับโลก (ฉัฐวัฒน์ ชัชฌาภรณ์, 2563:197)

ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อย ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษา แห่งชาติ และการดำเนินการ และ ตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความ รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือ มีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและ โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (สำนักราชกิจจานุเบกษา, 2542 : 5) และ หมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา ม. 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน ในเครือข่ายท้องถิ่นที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่

การบริหารการศึกษาของโรงเรียน ในเครือข่ายท้องถิ่นที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ หลัง สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)โดยผู้อำนวยการ และคณะผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายท้องถิ่นที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ได้พยายามที่จะพัฒนาการศึกษาเพื่อให้นักเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ผู้เรียนที่ประกอบด้วย นักเรียนกลุ่มสัญชาติไทย นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ และนักเรียนกลุ่มไร้สัญชาติที่เข้ารับการศึกษาาร่วมกัน ได้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมของบุคคลอื่น ๆ เกิดการเรียนรู้ที่จะยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดชุมชนข้ามวัฒนธรรมขึ้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน

ชุมชนข้ามวัฒนธรรม อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง และพัฒนาการศึกษา
ปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นอื่นนำไปใช้ในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 ของโรงเรียนใน
เครือข่ายชมรมทลเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารการศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19
ของโรงเรียนในเครือข่ายชมรมทลเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

การวิจัยนี้เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกโรงเรียนในเครือข่ายชมรมทล
เชียงใหม่ตามการศึกษาคาทอลิกซึ่งผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาองค์ความรู้เรื่องการ
บริหารการศึกษาคาทอลิกโรงเรียนคาทอลิกในโรงเรียนที่สังกัดชมรมทลเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1. แนวคิดการจัดการศึกษาคาทอลิกของพระศาสนจักรคาทอลิก ได้แก่
 - 1.1 คำแถลงของสภาพระสังคายนาวาติกันที่ 2 เรื่อง การศึกษาแบบคริสต์ (Declaration of Christian Education) ประกาศปี ค.ศ.1965
 - 1.2 สมณสาสน์ของสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก (Congregation for Catholic Education) ได้แก่ ผู้จากนั้นนำมาปรับให้เหมาะสมกับโรงเรียนในเครือข่ายชมรมทลเชียงใหม่ จึงได้กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ ดังนี้
2. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา และเอกสารประกอบการ
บริหารจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียน
3. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
4. การจัดครูเข้าสอน
5. การจัดตารางสอน
6. การจัดแผนการเรียน
7. การจัดบริการวัสดุและสื่อในการสอน
8. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้สื่อการสอน

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากโรงเรียนคาทอลิกในเครือข่ายชมรมทลเชียงใหม่ ทั้งสิ้น 3 โรงเรียน โดย
ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอน ของแต่ละโรงเรียนดังนี้

1. โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่
2. โรงเรียนอรุณทัย ลำปาง
3. โรงเรียนศีลวิ เชียงดาว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นข้อสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended) และให้สัมภาษณ์ในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)
2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดแผนการเรียน
6. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน
7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้สื่อการสอน

3. การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสืบค้นแบบสัมภาษณ์
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือตามหัวข้อ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. ผู้วิจัยนำแนวคำถามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการทดลองสัมภาษณ์ผู้อำนวยการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุง
6. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
- 4.4 จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบคืนมา โดยพิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้
2. จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส
3. นำข้อมูลดังกล่าวดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผล/สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและคณะผู้บริหารโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่หลัง สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) พบว่า การบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่หลัง สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) นี้ ทำให้การจัดการบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่พบปัญหาและอุปสรรคพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามก็ทางผู้อำนวยการและคณะผู้บริหารของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ได้จัดระเบียบ การเรียนการสอนตามสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน และจัดการเรียนการสอนภายใต้ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) (ปิยะวรรณ ปานโต, 2563-06) ดังนั้น การบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่หลัง สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) ได้ทำการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาของไทย อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และยังเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสดังกล่าวจะคลี่คลายลง และ การสื่อสารกับผู้ปกครองจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบออนไลน์ การใช้ไลน์กลุ่มการใช้อีเมลที่มากขึ้นในการสื่อสารในทุก ๆ โรงเรียน การประชุมพบปะกันระหว่างครูและผู้ปกครอง เปลี่ยนไปเป็นแบบการประชุมออนไลน์ ซึ่งทำให้มีผู้ปกครองจำนวนมากขึ้นที่เข้าร่วมประชุม และความหวังของผู้ปกครองส่วนมากก็จะมุ่งประเด็นไปที่ความยากลำบากในช่วงระหว่างเรียนออนไลน์ โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เพราะจำเป็นต้องมาสื่อสารกับครูในระหว่างการสอนไปด้วย โดยเฉพาะในระดับชั้นเด็กเล็กด้วยแล้ว มีความลำบากอย่างมาก และยังมีกังวลในการต้องใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น มี screen time ที่มากขึ้นทำให้กระทบกับร่างกายและพัฒนาการ อีกทั้งความหวังและกังวลในสุขภาพจิตของนักเรียนเพราะเมื่อต้องถูกกักตัวในครัวเรือนเป็นระยะเวลาเวลานานก็เกิดความเครียดและหดหู่จนกระทบส่งผลต่อการเรียนและการแสดงออก รวมไปถึงพัฒนาการทางสังคมที่คอยช่วยเหลือและประคับประคองสอบถามและแสดงความหวังใยต่อบุตรหลานของตนอยู่ตลอดเวลา และความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายแต่ละอย่างที่ออกมาจากโรงเรียนนั้น ผู้ปกครองทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่ก็ยังยินดีที่ปฏิบัติตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน จึงทำการเรียนการสอนที่ผ่านมานั้นผ่านไปด้วยดี

อภิปรายผล

การบริหารการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) มีทั้งหมด 4 ด้าน 1) ด้านวิชาการ บางโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าฝ่ายวิชาการบ่อยเกินไป กล่าวคือเปลี่ยนตามความต้องการของผู้บริหารคนใหม่ แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลเชียงใหม่จะต้องจัดเตรียมบุคลากรในฝ่ายนี้ให้ดูแลรับผิดชอบโดยตรง ทางด้านวิชาการทั่วโรงเรียนในเครือที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) นี้ ยิ่งทำให้ทำงานลำบากยิ่งขึ้น

2) การบริหารงานงบประมาณ มีปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณ โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)นี้ ยิ่งทำให้ขาดแคลนงบประมาณเพิ่มขึ้น กล่าวคือ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย เช่น ทุกเดือนต้องจ่ายเงินเดือนให้กับบุคลากรเต็มหน่วย แต่รายรับที่ได้รับมานั้น ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย เพราะไม่สามารถเปิดเรียนตามปกติได้ การขายสินค้าในร้านค้า สหกรณ์ของ โรงเรียน จึงขาดรายได้ส่วนนี้ไป

3) การบริหารงานบุคคล มีปัญหาการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อย บุคลากรลาออกไปสอบบรรจุเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)แบบนี้ บุคลากรบางส่วนไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงทำให้เกิดการล่าช้าในการเรียนการสอน และ 4) การบริหารงานทั่วไป พบปัญหา ด้านระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) แบบนี้ โดยเฉพาะชั่วโมงสอน Online บางครั้ง ระบบเครือข่ายไม่มาสม่ำเสมอ ติดขัดบ้าง จึงทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1) ด้านวิชาการ บางโรงเรียนควรจะมีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าฝ่ายวิชาการบ่อยตามความเหมาะสม กล่าวคือ ให้เปลี่ยนแปลงตามความจำเป็นเพื่อฝ่ายงานวิชาการที่มีคุณภาพมากกว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลเชียงใหม่จะต้องจัดเตรียมบุคลากรในฝ่ายนี้ให้ดูแลรับผิดชอบโดยตรง ทางด้านวิชาการทั่วโรงเรียนในเครือที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) นี้ หากการบริหารงานวิชาการที่ดีและทั่วถึงทั้งในเครือโรงเรียนที่สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ก็จะทำให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยเช่นกัน แตกต่างจาก (ดิษพล รุ่งโรจน์วรวัฒนา 2564:238)

การเตรียมตัวและพัฒนาการสอนวิชาการทางโลก (Preparing and Developing of Secular Knowledge) หมายถึงการที่ครูทำให้องค์ความรู้วิชาการต่างๆ มีความทันสมัยอยู่เสมอ พัฒนาการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

2) การบริหารงานงบประมาณงบประมาณ โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) นี้ การบริหารงานงบประมาณจึงได้รับผลกระทบโดยตรง แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองวางแผนชำระค่าใช้จ่ายในการเรียนตามช่วงเวลาทางโรงเรียนกำหนดและขอความร่วมมือทุกด้านต้องช่วยกันประหยัด ใช้สิ่งของเท่าที่จำเป็น สอดคล้องกับ (นันทวิชญ์ ฉัตรบรรยงค์ 2564:64) ควรจัดงบประมาณเพื่อทรัพยากรการศึกษา อย่างเพียงพอและทันสมัย การใช้เวลาแก่คนอื่น การเรียนรู้อย่างชัดเจน และควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาไม่ควรให้แตกต่างจากสภาพแวดล้อมที่บ้านของนักเรียนจนเกินไป

3) การบริหารงานบุคคล มีปัญหาการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อย ควรจะจัดให้บุคลากรครู และพนักงานโรงเรียนให้มีสวัสดิการที่ยั่งยืนและเหมาะสม โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)แบบนี้ บุคลากรควรปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและให้บุคลากรให้ได้รับค่าตอบแทนตามเกณฑ์ ได้รับค่าสอนพิเศษที่เพียงพอได้รับค่าตอบแทนเมื่อทำงานครบจำนวนปีที่ได้สอน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและให้รู้สึกมั่นใจมั่นคงในชีวิตในการเป็นครู จึงทำให้บุคลากรจะได้ทำงานอย่างมีความสุขและทำให้เกิดคุณภาพ สอดคล้องกับ (นันทวิชญ์ ฉัตรบรรยงค์ 2564:59) การศึกษาคาทอลิกเน้นการพัฒนาบุคคลทุกมิติทั้งร่างกาย และจิตใจ อาศัยพระพรของพระเป็นเจ้า ผ่านทางพระเยซู คริสต์พระผู้ไถ่ ซึ่งไถ่กู้เรามาจากความผิดพลาดอันเป็นผลจากการที่มนุษย์พ่ายแพ้ต่อกลอุบายของปีศาจให้กลับคืนสู่สภาพที่ดีงามและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

4) การบริหารงานทั่วไป แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)แบบนี้ ควรจะพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด โดยเฉพาะในรูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ ในยุคปัจจุบันในทันยุค 5 G ให้ระบบเครือข่ายมาสม่ำเสมอ ไม่ติดขัด จึงทำให้การเรียนการสอนต่อเนื่องและส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาตัวเองเสมอสอดคล้องกับ (ไพศาล เต็มอรุณรุ่ง2559:42)

ในปีปัญหา ด้านระบบข้อมูล และสารสนเทศ แนวทางการ แก้ไขปัญหาการพัฒนาาระบบข้อมูลและสารสนเทศ ให้แต่ละโรงเรียนจัดเตรียม บุคลากรผู้มีความรู้ทางด้านสารสนเทศเพื่อดูแลงานด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาปรับปรุง ข้อมูล ในสถานศึกษาให้ทันสมัยเสมอและให้อยู่ ในการกำกับดูแลของฝ่ายงานธุรการโดยตรง โดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)นี้ในระบบสารสนเทศมีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืนในช่วงเวลาในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)อย่างนี้

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑล, อัครสังฆมณฑลเอแบร์มิงแฮม, พระคริสตเจ้าต้องเป็นศูนย์กลาง, แปลโดย ชะลอ วรรณประทีป (กรุงเทพฯ: ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2007), 33-34.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). **สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**ทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/darunsitpattanarangsan/sarana-ru/hlak-laea-thvsdi-brihar-kar-suksa> สืบค้น เมื่อวันที่ 19 เดือนมีนาคม 2565
- ธานินทร์ อินทวิเศษ และคณะ. (2564). **ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด**. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(4). 323-333.
- นางสาวสิรินญา ศิริประโคน.(2561) **การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาไบเตยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 1**. (ออนไลน์.แหล่งที่มา:https://mis.krirk.ac.th/librarytext/ED/2561/F_Sirinya_Siripakon.pdf.สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนมีนาคม 2565
- แนวคิด ทฤษฎี (ออนไลน์). แหล่งที่มา.http://www.theses.rbru.ac.th/pdf-uploads/thesis-383_file06-2021-08-17-14-29-47.pdf.สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนมีนาคม 2565
- บาทหลวง เอกรัตน์ หมอประทุม.(2563) **ความเป็นมาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา จาก : <https://www.catholic-education.or.th/สืบค้นเมื่อวันที่ 23 เดือนมีนาคม 2565>.
- บาทหลวงฉลองรัฐ สังข์รัตน์, ”การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่”.(สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร,2549).
- บาทหลวงไพศาล เต็มอรุณรุ่ง. (2559:42). **การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่**. วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**.พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีทาสาน.
- ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก:[https:// www.sch.ac.th/sc-history/](https://www.sch.ac.th/sc-history/).สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม 2565.

- พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ชยรัตนโน. (2558). การบริหารการศึกษา (Education Administration). วารสารมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร, 4(2), 320-325. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://journalrec.mbu.ac.th/images/pdf/journal4-2/29p320-325.pdf> สืบค้นเมื่อ วันที่ 29 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564.
- พวงรัตน์ จินพล และมานิตา เจือบุญ. (2564). การจัดการเรียนออนไลน์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในยุคของการเปลี่ยนแปลง โลกท่ามกลางวิกฤตโควิด-19 : กรณีศึกษา โรงเรียนต้นติวัดธำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 14(2), 1-14.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารศิลปการจัดการ. 4(3). 783-795
- พิสมัย สิมสีพิมพ์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการ บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). อุดรธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ไพศาล เต็มอรุณรุ่ง และนพดล เจนอักษร. (2559). การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือข่ายสงฆ์เชียงใหม่. วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 8(2), 39-40. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <http://arcbs.bsru.ac.th/journal/File66554.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2565
- ปิยะวรรณ ปานโต, วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ. การจัดการเรียนการสอน ของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19), 2563-06. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก <https://library.parliament.go.th/th/radiocript/rr2563-jun5> สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, และวิบูลย์ ไทวงษ์บุตร. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันท์วิชัย ฉัตรบรรยงศ์ (2564:64). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑล ในประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย มิเกล กาโรซาบาล, การศึกษาคาทอลิกสู่สหัสวรรษที่สาม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2539), 15.
- รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. (2565). 731(7) สถานการณ์และประเด็นที่น่า สนใจทั่วโลก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no731-070165.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เดือนมีนาคม 2565.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนະสิทธิ. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์ วิจัย, 9(1), 299-313.
- ดิษพล รุ่งโรจน์วัฒนา 2564:238). ลักษณะอัตลักษณ์ครูโรงเรียนคาทอลิก. วารสารวิชาการวิทยาลัย แสงธรรม วารสารณ์ พุทธาวงษ์, วรรณรัตน์ อัครเดชาชาญยุทธ์, อนันต์ เตียวต้อย และอำนาจ บุษยรัตน์ไมตรี. (2560). แนวคิด การบริหารสถานศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-เมษายน.

- วิยวุฒิ บุญลอย และคณะ. (2564). **โควิด-19** กับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสังคม. ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 5(1). 44-57.
- วิวัฒน์ แพร่ศิริ, อ่างถึงใน อภิสิตธี กฤษเจริญ, “**การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในทศวรรษหน้า**”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551), 58.
- ศิริพงษ์ เศาภายน, (2548). **หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.
- โคภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง, (ม.ป.ป.) **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มิตรภาพ การพิมพ์และสตูดิโอ
- สุนทรี่ แสงอุไร. (2559). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อภิสิตธี กฤษเจริญ, “**การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในทศวรรษหน้า**” (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551), บทคัดย่อ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

ACADEMIC ADMINISTRATION IN EXPANSION OPPORTUNITY SCHOOL UNDER CHANGMAI EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 6

ผู้วิจัย

พรทิพย์ ปามี

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ บุญรอด

ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

The research on Education, Academic Administration of Schools Expanding Educational Opportunities Under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 6, the objectives are 1. To study the academic administration of the school to expand educational opportunities. Under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 6 2. To study the recommendations of the school administrators' academic administration to expand educational opportunities Under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 6 To be more effective, the sample group used in this research were school

administrators. Deputy School Administrator and school teachers to expand educational opportunities Under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office, Region 6, Academic Year 2021 consisted of 92 people. The instrument used to collect data was the opinion questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and standard deviation. by using a statistical package.

The results showed that the condition of academic administration of schools expanding educational opportunities under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 6, overall, was at a high level, as follows: on curriculum development, educational institutions, aspects of measurement, evaluation and transfer comparisons. academic results development of learning processes and development of media, innovation and educational technology

Keywords : Academic Administration School Expands Educational Opportunities.

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคของโลก ควบคู่ กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศใน ส่วนประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรมและประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 1)

การบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นการบริหารงานวิชาการ ถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาให้กระจายอำนาจในการบริหารการจัดการไปให้สถานศึกษา ให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากการมีส่วนร่วมได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใดมาตรฐานหรือคุณภาพของ การจัดการศึกษา มักจะได้รับบทพิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะวิชาการมีส่วนช่วยพัฒนาสติปัญญา และพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาประเทศในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 14)

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา การบริหาร งานวิชาการประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานวิชาการจะมีการวางแผน การจัดและดำเนินการส่งเสริมและติดตามผล ด้านวิชาการโดยยึดหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 7) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐสุภางค์ แซ่เจียม (2560) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเกียรติ แสงเฟื่อง (2562) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เหล่าลาด (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น การบริหารงานด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดที่สำคัญของผู้บริหาร โดยที่ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการแบ่งออกเป็น 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาชีพกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ภาวดี อนันต์นาวิ (2557) ซึ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการนั้น ในแต่ละสถานศึกษาอาจจะมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและบริบทของโรงเรียนเป็นสำคัญ

ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ผู้ศึกษาพบว่า สภาพทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 แตกต่างกัน ทั้งด้านบริบททั่วไปของโรงเรียน ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู นักเรียนและชุมชน มีโรงเรียนตั้งอยู่ทั้งในเมือง ในชนบทที่ห่างไกลหรือแม้กระทั่งตั้งอยู่ในบริเวณหุบเขา ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์การบริหารงานแตกต่างกัน มีการโยกย้ายบ่อย ครูไม่ครบชั้น สอนไม่ตรงวิชาเอก นอกจากจะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนแล้วยังมีภารกิจงานอื่นๆ และต้องเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีต่างๆ ของชุมชนที่จัดขึ้นเป็นประจำ เนื่องจากครูมีความใกล้ชิด กับชุมชนและผู้ปกครอง จึงทำให้มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู นักเรียนที่เข้ามาเรียนไม่มีการสอบคัดเลือก ส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและเป็นเด็ก

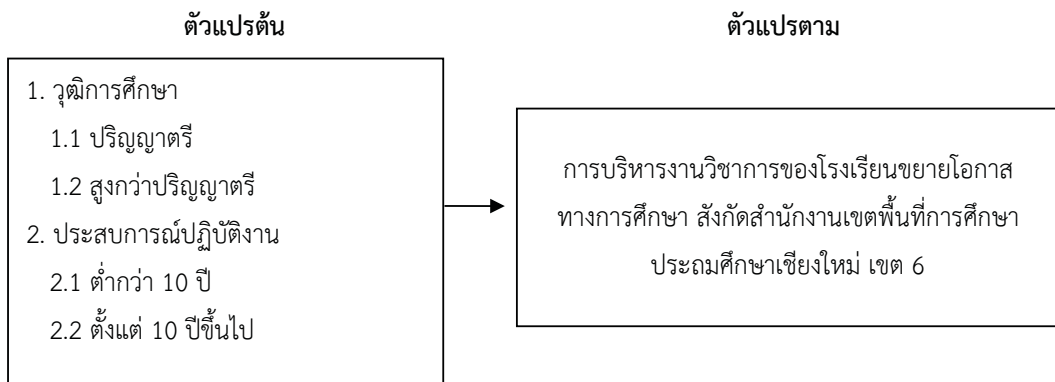
นักเรียนตกหล่น ชุมชนมีความแตกต่างกันทางด้านสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจจึงทำให้การบริหารงานในโรงเรียนโดยเฉพาะงานวิชาการซึ่งเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของผู้เรียนแตกต่างกันไป ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ถ้าผู้บริหารคนใดก็ตามมีส่วนรับรู้ในบทบาทหน้าที่ทางด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กในโรงเรียนนั้นจะสูงกว่าเด็กปกติในโรงเรียนที่ผู้บริหารไม่สนใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6, กลุ่มนโยบายและแผน)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ในด้านต่างๆ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวความคิดในการทำการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประชากร คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 จำนวน 121 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Margan : 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 92 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผล/สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ในภาพรวม

สภาพการบริหารงานวิชาการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.58	0.50	มากที่สุด	1
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.27	0.65	มาก	3
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้	4.42	0.56	มาก	2
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.10	0.65	มาก	4
รวม	4.34	0.59	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

ตารางที่ 2 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาหลักสูตร	ความถี่	ร้อยละ
1. สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน	2	2.17
2. สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	4	4.35
3. สถานศึกษาควรให้หน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วม ในการให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาหลักสูตร	8	8.70
4. ไม่แสดงความคิดเห็น	78	84.78
รวม	92	100

จากตารางที่ 2 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือสถานศึกษาควรหน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะสูงสุด ร้อยละ 8.70 รองลงมา คือ สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ร้อยละ 4.35 และสถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน ร้อยละ 2.17 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 84.78

ตารางที่ 3 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ
1. สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	4	4.35
2. สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	2	2.17
2. ไม่แสดงความคิดเห็น	86	93.48
รวม	92	100

จากตารางที่ 3 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีข้อเสนอแนะสูงสุด ร้อยละ 4.35 สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ร้อยละ 2.17 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 93.48

ตารางที่ 4 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ข้อเสนอแนะด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	ความถี่	ร้อยละ
1. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและหลากหลาย	1	1.09
2. สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมครูเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง	12	13.04
3. ไม่แสดงความคิดเห็น	79	85.87
รวม	92	100

จากตารางที่ 4 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน คือ สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมครูเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง มีข้อเสนอแนะสูงสุด ร้อยละ 13.04 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและหลากหลาย ร้อยละ 1.09 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 85.87

ตารางที่ 5 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1. สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาและจัดหาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	8	8.70
2. สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3	3.26
3. ไม่แสดงความคิดเห็น	81	88.04
รวม	92	100

จากตารางที่ 5 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา คือ สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาและจัดหาสื่อเทคโนโลยี ทางการศึกษา มีข้อเสนอแนะสูงสุด ร้อยละ 8.70 สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมต่อการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ร้อยละ 1.09 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 88.04

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมา อภิปราย ดังนี้

1. การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยรวม พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำ ของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้น เตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุก คนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่า สถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ดังที่ กัลยา สวยงาม (2558 : 79 - 80) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (คู่มือใหญ่ที่ 6 จังหวัดพะเยา) ผลการศึกษา พบว่าโดยรวม และรายได้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการด้ านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลและเทียบโอน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอกชัย อ้นชู (2559 : 112) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายได้อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้คือ ด้าน การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ด้านวิจัยชั้นเรียน ด้านการ พัฒนาหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ขนิษฐา ทองนาโพธิ์ (2560 : 98) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมและรายได้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการจำแนก เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือควรหน่วยงานต้นสังกัดจัดเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของเพียงตะวัน ฤทธิธ (2558 : 187) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของชุมชนโดยประสานความร่วมมือกับชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับผล การศึกษาของ โกศล ประสงค์สุข (2559 : 158) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ ตรงตามบริบทของสถานศึกษาและทันโลกปัจจุบัน ควรให้ความสำคัญในการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม และควรกำชับครูผู้สอนให้เห็นความสำคัญในการจัดการเรียน การสอนให้กับนักเรียนเป็น อันดับแรก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสา ศรีสองเมือง (2559 : 147) ศึกษา สภาพการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนตำบลสันสลีอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรให้ หน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรจัดให้มีสื่อ ที่ทันสมัย และเพียงพอกับจำนวนห้องเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายทอง ศรีนาค (2559 : 148) ศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับครู ในเรื่องหลักสูตรและการบริหาร หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ บริบทของโรงเรียน มีข้อเสนอแนะสูงสุด และจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่างๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พองจันทร์ ทองคำ (2558 : 91) ได้ศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลง มือปฏิบัติได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและ สอดคล้องกับ ประวัติ หอเจริญ (2558 : 72) ที่ได้ศึกษาสภาพการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลสมุทรสงครามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียน การสอนและบันทึกการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควบคุมกำกับในการจัดตารางสอนของครูให้เป็นไปตาม ความเหมาะสมของครู

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน คือ สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมครู เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง และควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและหลากหลาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพียงตะวัน ฤทธิธณ (2558 : 187) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรทำความเข้าใจระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้องและประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ โกศล ประสงค์สุข (2559 : 158) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล ดำเนิน การเทียบโอนผลการเรียน สมควรส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสา ศรีสองเมือง (2559 : 147) ศึกษาสภาพการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลีอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัด เชียงราย สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล ดำเนินการเทียบโอน ผลการ เรียน ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล ตามสภาพจริงและหลากหลายสอดคล้อง กับผลการศึกษาของ สายทอง ศรีนาค (2559 : 148) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล ดำเนิน การเทียบโอน ผลการ เรียน โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้กับครูและส่งเสริมให้มีการจัดทำคู่มือ และระเบียบการวัดผลประเมินผล

2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ สถานศึกษาควรสนับสนุน งบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาและจัดหาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกศล ประสงค์สุข (2559 : 158) ศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสา ศรีสองเมือง (2559 : 147) ศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 พบว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ควรส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยผู้บริหารควรประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการวางแผนงานวิชาการเพื่อส่งเสริมชุมชนให้ มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
2. ควรส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยการร่วมวางแผนเพื่อประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการ และจัดเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน
3. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารงานวิชาการที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงโดยศึกษาในรูปของกรณีศึกษา
2. ควรศึกษาการบริหารงานด้านอื่น ๆ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3)**. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กัลยา สวยาม. (2558). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา). การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการศึกษา. พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- โกศล ประสงค์สุข (2559). ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชนิษฐา ทองนาโพธิ์. (2560). ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชูเกียรติ แสงเฟื่อง. (2562). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์. ชัยภูมิ : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณัฐสุภากรค์ แซ่เจียม. (2560). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปวีณา เหล่าลาด. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประวีติ หอเจริญ (2558). ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เพียงตะวัน ฤทธิธ. (2558). สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ฟองจันทร์ ทองคำ. (2558). **ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการศึกษา พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.**
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี : มนตรี.**
- วันวิสา ศรีสองเมือง (2559). **ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการศึกษา. พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.**
- สายทอง ศรีนาค. (2559). **ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6. (2563). **แผนการพัฒนาศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565. เชียงใหม่: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579. กรุงเทพฯ พริกหวานกราฟฟิค.**
- เอกชัย อ้นชู. (2559). **ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.**
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.**

การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน โรงเรียน
สหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

**School Administration to Improve Teachers' Performance according to the Performance
Agreement of Doi Inthanon United Campus Schools under Chiang Mai Secondary
Educational Service Area Office**

ผู้วิจัย

พลวัฒน์ ชัยชนะ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) การศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตาม
ข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขต กลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะ การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการ
ปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอย
อินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู วิทยฐานะ
ครูชำนาญการ จำนวน 97 คน จำนวน 6 โรงเรียนของสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบ
สัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปเป็นประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน
(Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อย
ที่สุด มีดังนี้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการ
พัฒนาตนเองและวิชาชีพ ตามลำดับ 2) ข้อเสนอแนะ การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตาม
ข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายภาระงานให้เหมาะสม
ตามความถนัดและความสามารถของครู รวมทั้งกำหนดชั่วโมงภาระงานของครูให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานของครู ข้อตกลงในการพัฒนางาน

Abstract

This research objectives were 1) to study the school administration to improve teachers' performance according to the Performance Agreement (PA) of Doi Inthanon United Campus schools under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office, and 2) to study the recommendations for school administration to improve teachers' performance according to the Performance Agreement (PA) of Doi Inthanon United Campus schools under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The samples used in this research were 97 professional level teachers in 6 schools of Doi Inthanon United Campus schools under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The instruments used for data collection were a questionnaire and an interview form. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and summarizing into issues.

The results of the research were as follows: 1) school administration to improve teachers' performance according to the Performance Agreement (PA) of Doi Inthanon United Campus schools under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office overall was at a high level. When considering each aspect sorted from the highest to the lowest, it was found as follows: the promotion and supporting of learning management, followed by the learning management, and self-development and professional development, respectively. 2) The recommendations for school administration to improve teachers' performance according to the Performance Agreement (PA) of Doi Inthanon United Campus schools under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office, it was found that the school administrators should assign performance appropriately according to the teacher's aptitude and ability, as well as include determining the hours of teachers' workload in accordance with the regulations prescribed by Office of The Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission (OTEPC).

Key Words : School Administration, Teachers' performance, Performance Agreement (PA)

บทนำ

แนวคิดการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การปฏิบัติ โดยรองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอรารวรรณ์ ซึ่งได้ศึกษาแนวคิดและรายงานการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ และหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า จากรายงานของ OECD/UNESCO เมื่อปี 2016 และจากผลการศึกษาของ Schleicher เมื่อปี 2012 พบว่า ระบบ การสนับสนุนการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นอุปสรรค เช่น การพัฒนา วิทยฐานะไม่ยึดโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนไม่มีโครงสร้างเวลาพอที่ครูจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนการสอนในรูปแบบชุมชนวิชาชีพ และผู้บริหารโรงเรียนยังขาดศักยภาพในการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาครูรูปแบบชุมชนวิชาชีพ และปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้ของนักเรียนและการพัฒนาวิชาชีพครู คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งต้องมีบทบาทในการบริหาร หลักสูตร การกำกับและประเมินการสอนของครู การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาครู และสนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนแบบร่วมมือกัน ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565 : 2)

จากหลักการและแนวคิดในเชิงวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นหัวใจสำคัญที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการให้ตอบสนองต่อนโยบายหลักการและแนวคิด ในเชิงวิชาการ เช่น Back to school คุณภาพการศึกษาต้องเริ่มที่ห้องเรียนการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกสายงานต้องมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกัน มีการทำงานเป็นทีม มีเป้าหมายร่วมกัน คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน Focus on

classroom การประเมินให้ดูที่ ผลการปฏิบัติงานของครูในห้องเรียนดูที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานจริงของครู (Teacher Performance) แผนการจัดการเรียนรู้ (Powerful Pedagogies) และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Students Outcomes) ครูเป็นกลไกสำคัญ (Teacher as a Key of Success) ที่จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ ครูต้องมี การพัฒนาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ตามระดับการปฏิบัติที่คาดหวังตามตำแหน่ง และวิทยฐานะ การจัดระบบการบริหารจัดการในสถานศึกษา ต้องมุ่งเน้นงานหลักของครูและผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูต้องได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565 : 2) ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงอาศัยตามความในมาตรา 19 (4) และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (สำนักราชกิจจานุเบกษา, 2547 : 28, 39) คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดีขึ้น โดยมาตรฐานตำแหน่ง ครู มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาตนเองและวิชาชีพและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564 : 1, 6-7)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังกำหนดให้ครูต้องมีการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ให้สูงขึ้นตามระดับการปฏิบัติที่คาดหวัง ตามตำแหน่งและ วิทยฐานะ และต้องสามารถพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะเต็มตามศักยภาพ เพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยได้กำหนดระดับการปฏิบัติที่คาดหวังตามตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู โดยกำหนดให้มีการจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) หรือ Performance Agreement เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อแสดงเจตจำนงว่าภายในรอบ การประเมินจะพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรให้สูงขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นถึงระดับ การปฏิบัติที่คาดหวังของตำแหน่งและวิทยฐานะที่ดำรงอยู่ และสอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทสถานศึกษา นโยบายของส่วนราชการและกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้อำนวยการสถานศึกษาได้เห็นชอบ ให้เป็นข้อตกลงในการพัฒนางาน โดยข้อตกลงในการพัฒนางาน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อตกลงในการพัฒนางานตามมาตรฐานตำแหน่ง ประกอบด้วย 1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งครู และมีภาระงานตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด 2. ผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนและด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ส่วนที่ 2 ข้อตกลงในการพัฒนางานที่เสนอเป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564 : 2)

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) สำหรับเป็นแนวทางการเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น มีภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการ และบริหาร การเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาครูในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพครู คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

กรอบแนวความคิดในการทำการวิจัย

การปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564 : 43-49)

ส่วนที่ 1 การพัฒนางานตามมาตรฐานตำแหน่งครู

1. ภาระงานตามมาตรฐานตำแหน่งครู
 - 1.1 งานชั่วโมงสอน
 - 1.2 งานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
 - 1.3 งานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 1.4 งานตอบสนองนโยบายและจุดเน้น
2. งานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งครู
 - 2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
 - 2.3 ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ส่วนที่ 2 การพัฒนางานที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ครู โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น 6 โรงเรียน จำนวน 316 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 97 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการสอบถามไว้ 5 หัวข้อ ได้แก่ 1. สถานศึกษา 2. ระดับการศึกษา 3. กลุ่มสาระ การเรียนรู้ 4. ตำแหน่งในโรงเรียน 5. จำนวนชั่วโมงภาระงานขั้นต่ำ

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการสอบถามไว้ 3 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564 : 1, 6-7) ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนรู้ 2. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 3. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบลิเคิร์ต (Likert Ration Scales) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 120-121)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการสอบถามไว้ 3 หัวข้อ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา, 2564 : 2) ได้แก่ 1. ภาระงาน 2. งานที่ปฏิบัติ ตามมาตรฐานตำแหน่งครู 3. การพัฒนางาน ที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

2. ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต กรอบแนวคิดและนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามการวิจัยฉบับร่าง โดยนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิจัยฉบับร่าง มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ถือว่าแบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำมาประกอบ การอภิปรายผลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวม ทั้ง 3 ด้าน โดยให้คะแนนแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Ration Scales) 5 ระดับ
3. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นเสนอแนะที่มีความคล้ายคลึงกัน เพื่อนำมาสรุปผลและประกอบ การอภิปรายผลในการวิจัย
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 97 คน เป็นครูโรงเรียนจอมทอง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.11 ครูโรงเรียนแม่แจ่ม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 ครูโรงเรียนฮอดพิทยาคม จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.53 ครูโรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.28 ครูโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.34 และ ครูโรงเรียนแม่ตื่นวิทยาคม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.09 สำหรับจำนวนชั่วโมงภาระงานขั้นต่ำ (ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด) นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนชั่วโมงสอนตามตารางสอน (ไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง/สัปดาห์) เป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนชั่วโมงงานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ งานพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา งานตอบสนองนโยบายและจุดเน้น รวมทั้งจำนวนชั่วโมงสอน ตามตารางสอน (ไม่ต่ำกว่า 20 ชั่วโมง/สัปดาห์) เป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 98.97 และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.03 นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาส่วนใหญ่ ระบุว่า ตนเองมีจำนวนชั่วโมงสอนตามตารางสอนมากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 81.44 ผู้ตอบแบบสอบถามอีกส่วนหนึ่ง ระบุว่าตนเองมีจำนวนชั่วโมงงานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ งานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา งานตอบสนองนโยบายและจุดเน้นมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.56

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

การพัฒนาการปฏิบัติงาน				
ด้าน	ของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA)	Mean	S.D	ระดับ
1	ด้านการจัดการเรียนรู้	4.12	0.73	มาก
2	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.22	0.66	มาก
3	ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.02	0.77	มาก
รวม		4.12	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.12, S.D = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (Mean = 4.22, S.D = 0.66) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Mean = 4.12, S.D = 0.73) และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (Mean = 4.02, S.D = 0.77) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านภาระงาน 2. ด้านงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งครู 3. ด้านการพัฒนางานที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ด้านภาระงาน พบว่า สถานศึกษาควรจัดครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามวิชาเอกหรือตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการสอน จัดชั่วโมงการสอนตามตารางสอนให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและหลักเกณฑ์ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ควรมอบหมายงานให้ครูในปริมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละบุคคล รวมทั้งควรสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2. ด้านงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งครู พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ ทางวิชาการในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ มีการวางแผน การบริหารจัดการในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ควรลดภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้ใช้เวลาในการเตรียมหรือจัดการเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งควรมีวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ครูส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่งและเป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

3. ด้านการพัฒนางานที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเชื่อมั่น ยอมรับในความสามารถและศักยภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ มีการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้จัดการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสม รวมทั้งควรมีการยกย่อง เชิดชูเกียรติหรือให้รางวัลแก่ครูในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้ครูได้พัฒนาตนเองให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาการและความมั่นคงในวิชาชีพ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในภาพรวมและทุกด้าน ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัด การเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องและคล้ายคลึงกับ ญัฐกร คำแก้ว และ เพ็ญญา สุขเสริม (2564, หน้า 215) ได้ศึกษา บทบาทในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อบทบาทในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับ สุนันธิณี ม่วงเนียม และจิตมา วรณศรี (2562, หน้า 314) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า การปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนางานและตนเอง เนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่ของครูในสถานศึกษาครูจำเป็นต้องมีการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง โดยการเข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนางานใน หน้าที่ ซึ่งการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และพัฒนาตนเอง อยู่เสมอของครู ถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญของครูทุกคนที่จะ นำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของครู

2. การศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ตามข้อตกลงในการ พัฒนางาน (Performance Agreement : PA) โรงเรียนสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านภาระงาน 2. ด้านงาน ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งครู 3. ด้านการพัฒนางานที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของ ผู้เรียน โดยผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ด้านภาระงาน พบว่า สถานศึกษาควรจัดครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามวิชาเอกหรือ ตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการสอน จัดชั่วโมงการสอนตามตารางสอนให้สอดคล้องกับบริบท สถานศึกษาและหลักเกณฑ์ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ควรมอบหมายงานให้ครูในปริมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ ศักยภาพของแต่ละบุคคล รวมทั้งควรสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครู และบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ ชาญสิทธิ์ คำเทศ (2560, หน้า 132) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการบริหารผลการปฏิบัติงานของ ครู มีการกำหนดขอบข่ายงานและภาระงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบของครูและมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2. ด้านงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งครู พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ ทางวิชาการในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ มีการวางแผน การบริหาร จัดการในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ควรลดภาระงานอื่น ๆ

ที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้ใช้เวลาในการเตรียมหรือจัดการเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งควรมีวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ครูส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่งและเป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ วุฒิชัย มาสุข และในตะวัน กำหอม (2564, หน้า 43) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครู ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

3. ด้านการพัฒนางานที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเชื่อมั่น ยอมรับในความสามารถและศักยภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ ให้ความสนใจและใส่ใจในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งควรมีการยกย่อง เชิดชูเกียรติหรือให้รางวัลแก่ครู ในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้ครูได้พัฒนาตนเองให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาการและความมั่นคงในวิชาชีพ สอดคล้องและคล้ายคลึงกันกับ จันทร์เพ็ญ สารวัน และสุรางคนา มัณยานนท์ (2564, หน้า 224) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มเครือข่ายงานจะหลวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู ในกลุ่มเครือข่ายงานจะหลวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ (1) ด้านการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของครู (2) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาครู (3) ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู (4) ด้านการให้รางวัลและการเสริมแรงแก่ครู (5) ด้านการจัดสรรงบประมาณและจัดทุนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู (6) ด้านการนิเทศและ การกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู และ (7) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู ตามลำดับ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สุรีพร แก้วโพธิ์ และพิมพ์พรพรรณเพชรสมบัติ (2563, หน้า 21) ได้ศึกษา บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการกระบวนกรเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการศึกษาประสบความสำเร็จ โดยผู้บริหารมีส่วนส่งเสริมให้ครูตระหนักในวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมวางแผนการเรียนการสอน ให้แรงเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสนับสนุนให้ครูมีการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปเป็นทิศทาง แนวนโยบายในการวางแผน การพัฒนาการบริหารงานและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและเสริมสร้างพัฒนา การปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) ให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่ง ครู และภาระงานสอนของครู ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความรู้เข้าใจและให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาตาม ข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) เพื่อร่วมกันพัฒนา การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความรู้และสร้างความเข้าใจด้านหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน การปฏิบัติงาน ของครูตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) อย่างลึกซึ้งและชัดเจน เพื่อสร้างความ เชื่อมั่นให้แก่ครูในสถานศึกษา รวมทั้งเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและส่งเสริมการพัฒนา การปฏิบัติงานของครูให้มี คุณภาพและเกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียน และสถานศึกษา

1.4 ผลการวิจัย ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาควร สร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมให้ครุมีการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพอย่าง สม่าเสมอ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียนและ สถานศึกษา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีให้แก่ครูในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามข้อตกลง ในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA) ให้ครอบคลุมทุกตำแหน่งและวิทยฐานะ เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพ ต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู

2.2 ควรดำเนินการวิจัยด้านการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้สอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้น ของส่วนราชการ และมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพให้เป็นปัจจุบัน

2.3 ควรดำเนินการวิจัยด้านการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้ทราบวิธีและ แนวทางการ ประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานของครู

เอกสารอ้างอิง

จันทร์เพ็ญ สารวัน และสุรางคนา มัณนานนท์. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการ เรียนรู้ของครูในกลุ่มเครือข่ายน่าจะหลวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์ 6(3). (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/247065/170329> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565.

ณัฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม. (2564). บทบาทในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 11(3). (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/251986/173964> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565.

ชาญสิทธิ์ คำเทศ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. 7(1). 132. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/77973/67367> สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2565.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วุฒิชัย มาสุข และในตะวัน กำหอม. (2564). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา**. วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก. 7(1). 43. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pacific/article/view/250406/169770> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **แนวทางการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งครู**. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://drive.google.com/drive/folders/1J6Ws3XfUfJoy9jG1aF0EAcOpNqp-KHlb> สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **แนวทางการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา**. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: https://drive.google.com/drive/folders/1XUGLUk_gGWBmGXmPUS5aHcRzmJjngbC สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). **คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ครู**. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : https://otepc.go.th/images/00_YEAR2564/03_PV1/1Mv9-2564.pdf สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2565.
- สำนักราชกิจจานุเบกษา. (2547). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547**. (2547, 23 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 121 ตอนพิเศษ 79 ก (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก <https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/10/1.-พรบ.-ชรกครู.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2564.
- สุนันธิณี ม่วงเนียม และจิตติมา วรณศรี. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 21(1). 307-308. (ออนไลน์). แหล่งที่มา จาก : https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/159894/126118 สืบค้นเมื่อ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2565.
- สุริพร แก้วโพธิ์ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2563). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก**. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 11(3). (ออนไลน์). แหล่งที่มา จาก: <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/251986/173964> สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565.

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Desirable Characteristics of Educational Institution Administrators in Thailand 4.0 of Vocational Education in Suphanburi Province under Office of the Vocational Education Commission

ผู้วิจัย

พานุกเกียรติ ยอดคำ

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณะ บุหลัน

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวนทั้งหมด 196 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย คือด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร และด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าครูผู้สอนจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความต้องการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบครูผู้สอนจำแนกตามอายุที่ต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษา ไทยแลนด์ 4.0

Abstract

The objectives of this research were 1) to study desirable characteristics of educational institution administrators in Thailand 4.0 of Vocational Education in Suphanburi Province, Office of the Vocational Education Commission and 2) to compare the desirable characteristics of educational institution administrators in Thailand 4.0 of Vocational Education in Suphanburi Province, Office of the Vocational Education Commission. It was classified by gender, age, educational background and work experience. The sample group used in this research a total of 196 people were school teachers in Vocational Education Center, Suphanburi Province by simple random. The research tools consisted of questionnaires, data analysis using packaged programs and using descriptive statistics including percentage, mean and standard deviation, data analysis by content analysis.

The results of the research showed that 1) Desirable characteristics of educational institution administrators in Thailand 4.0 era of Vocational Education in Suphanburi Province under the Office of Vocational Education Commission. The overall is at a high level. We consider each aspect sort the sides with the highest average opinions in descending order which is morality, ethics, knowledge and management competence, board vision, leadership, creativity, communication and technology and digital using skills 2) Comparison of desirable characteristics of educational institution administrators in Thailand 4.0 era of Vocational Education in Suphanburi Province under the Office of Vocational Education Commission. It was found that teachers classified by gender, educational background and work experience were different. There was a need for desirable characteristics of the institution administrators in Thailand 4.0 era. There were no different opinions. When we compare teachers classified by different ages, the need for desirable characteristics of institution administrators in Thailand 4.0 era was significantly different at .01

Key Word (s) : Desirable characteristic, Educational Institution Administrator, Thailand 4.0

บทนำ

การศึกษาถือเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศ กฎหมายแม่บทหรือกฎหมายสูงสุดของประเทศไทยคือรัฐธรรมนูญจึงได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาเอาไว้ สิทธิด้านการเรียนรู้เพิ่มเติมทั้งในระบบ และตามอัธยาศัยมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 50 บุคคลมีหน้าที่ (4) เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ และมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายที่นับจากก่อนวัยเรียนคือชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในมาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับทุกประเภท และการอาชีวศึกษา กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้ง

การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด มีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และขอบเขตวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต กล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออก ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ มาโดยตลอด และเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมได้สิ้นสุดลง กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ขึ้น โดยเน้นการให้ความสำคัญ กับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จ ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นแผนระยะยาว 20 ปี เพื่อเป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว โดยได้ศึกษาสภาวะการณ์ และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และ โลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษ ที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมยุค 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ ได้มอบนโยบายการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน เป็นหลักในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมที่เกี่ยวข้อง การสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการผลิต พัฒนากำลังคนและสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุกระดับวิชาภาษาอังกฤษรองรับ Thailand 4.0 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดทำ Echo English Vocational ซึ่งเป็น Application ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา และการอบรมโดย Boot Camp ตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรภาษาอังกฤษระยะสั้น Application และสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่เติมศึกษา (STEM Education) เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนบุคลากรสายวิทยาศาสตร์ของประเทศ ผลักกำลังคนรองรับอุตสาหกรรมอนาคต (New S - Curve) โดยสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาและจัดการศึกษาทวิภาคีอีกรูปแบบหนึ่งโดยใช้สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน “ปรับโรงงาน เป็นโรงเรียน” โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาได้ฝึกทักษะฝีมือควบคู่กับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้มี สมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน เร่งรัดการพัฒนาอาจารย์ เพื่อผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยี รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรมใหม่ 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การสรรหาครู โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 4) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้สามารถใช้

ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่าย ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการศึกษา ด้านสื่อและองค์ความรู้ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง 5) ด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ6) ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2560)

ทั้งนี้ การที่สถานศึกษาจะสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทาง ของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และการที่ผู้บริหารจะสามารถ พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอันจะนำพาสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสำเร็จของ การบริหารงานด้วยการมีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย (บุญทัน ดอกไธสง, 2548) และผลการวิจัยของ นพนิศย์ ชันบุญใส (2544) ที่ศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา12 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิชาชีพและด้วยส่วนตัว โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ในขณะเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงต้องพัฒนาตนเองอย่าง สม่าเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนของสังคมโลก ซึ่งปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูป การศึกษาจึงต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการ นับว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษา

อาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้บริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และโครงสร้างระบบการบริหารราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 และมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559) อาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและนักเทคโนโลยี มีการปฏิรูปทั้งระดับแนวคิด โครงสร้างและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้ผลิตผลที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการพัฒนาชาติ ดังพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ในมาตรา 6 ที่กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับรอบทิศทางพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาสภาวะการณ์ และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภูมิภาค และโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษ ที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551, 2551)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความจำเป็นยิ่ง ต่อการบริหารใน สภาวการณ์ปัจจุบัน ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมทั้งนโยบาย รัฐบาลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ของรัฐบาลด้านการศึกษา ที่มุ่งให้ ผู้เรียนมีศักยภาพเพื่อรองรับพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 นั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ลงสู่การปฏิบัติ การขับเคลื่อนครู การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร คุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านความรู้ความสามารถ ด้านภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์และคุณธรรม และอีกหลาย ประการ ซึ่งการวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสอดคล้องและตอบสนองนโยบายของประเทศได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

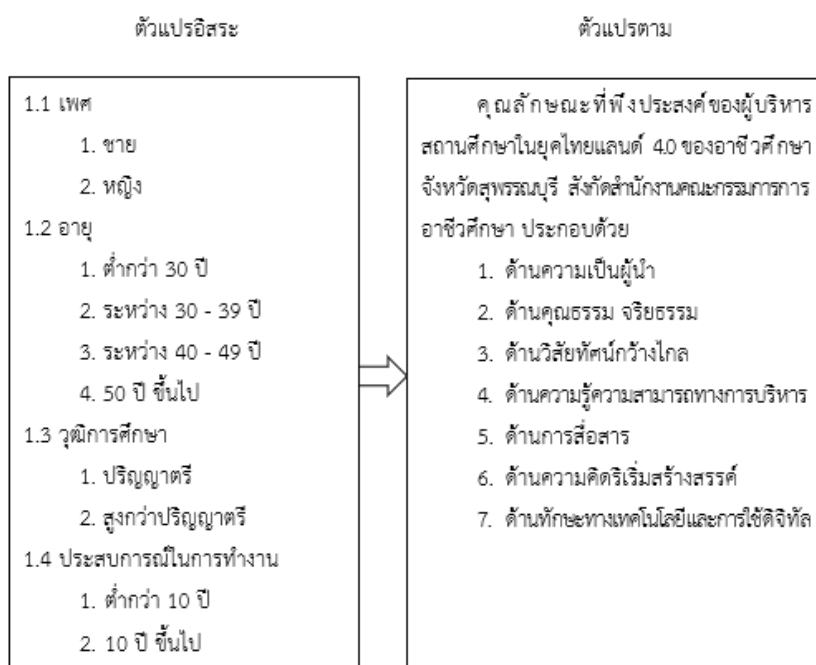
1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของครู จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนคติของครู จำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกัน
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนคติของครู จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างกัน
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนคติของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกัน
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนคติของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของ อาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยอาศัยการสังเคราะห์แนวความคิดของ ธงชัย เจนโกศล (2557 : 64) สาโรจน์ ขอบจวนเตี้ยว (2560 : 189 - 190) มณฑาทิพย์ นามนุ (2561 : 18) สุกัญญา รอดระกำ (2561 : 579) สุวิมล มธรรส กิตติ รัตนราช และอนันต์ อุปสอด (2562) รัชฎาภรณ์ ทิพย์กาญจนรัตน์และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์ (2563) อรวี แสงทอง และรัตนา กาญจนพันธุ์ (2564 : 95) อาลี ซาบันจ์ อาเหม็ด ซาฮิน และเกตส์ คาซาลัก (Ali Sabanci Ahmet Şahin and Gamze Kasalak, 2557 : 177) เซอร์เวต ออซเดมีร์ ออเมอร์ โคบานา และซูเฮลา บอซเคิร์ต (Servet ÖZDEMİR Ömür ÇOBAN & Süheyla BOZKURT, 2563 : 399) และ ณภัทสรณ์ นรภิจ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564 : 54) พิจารณาเลือกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่มีความถี่ในระดับ 4 ขึ้นไป ดังกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการวิจัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 384 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564) ได้เลือกใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ โดยวิธีและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจำนวน 7 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple Choice) เลือกตอบเพียงข้อเดียว และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert Scale Type) โดย 5 = มากที่สุด และ 1 = น้อยที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2558) และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient : α) เท่ากับ 0.986

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ทั้ง 2 ตอน โดยตอนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations) เป็นรายข้อและผลรวมการแปลผลข้อมูล จากแบบสอบถาม และตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเขียนรายงานเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 61.74) อายุระหว่าง 40 - 49 ปี (ร้อยละ 36.74) โดยมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 81.63) มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 53.57)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .59) รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .55)

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวม และรายข้อ

ครูที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ครูที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวี แสงทอง และรัตนา กาญจนพันธุ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเครือข่ายเขตเมืองปรางการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนเครือข่ายเขตเมืองปรางการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับมณฑลทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากทัศนคติของครู ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย คือด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร และด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศของครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้ความสำคัญกับบุคลากรด้วยความเสมอภาค ไม่จำกัดเพศ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเท่าเทียมกัน รวมถึงการสนับสนุนส่งเสริมในเรื่องของการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาและต่อยอดความรู้ของบุคลากร เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพของตนเองในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยไม่พิจารณาถึงเรื่องเพศ จึงส่งผลให้ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงมีแนวคิดต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัทสรณ์ นรกิจ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามอายุของครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านการสื่อสาร ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้ทำการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูในสถานศึกษาของอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีครูในสถานศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันเป็นจำนวนมากที่มีความหลากหลายช่วงอายุ สอดคล้องกับปรัชญาธรรม ทิพย์กาญจน์รัตน์และ เตือนใจ ตลประสิทธิ์ (2563 : 122) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า อายุที่ต่างกันมีผลต่อระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค 4.0 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทักษะดิจิทัล และภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนได้ร้อยละ 68.7 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือจากหน่วยงานอื่นที่ได้จัดขึ้น ความต้องการหรือความถนัดของบุคลากร ดังนั้นบุคลากรจึงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีแนวคิดต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย เจนโกศล (2557) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพมีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ โชคชัย นาไชย (2559) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามทัศนะของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศ วุฒิการศึกษาและ ประสบการณ์ในตำแหน่ง แตกต่างกัน มีทักษะการบริหารความขัดแย้งไม่แตกต่างกันไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้บริหารเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสามารถประยุกต์และบริหารตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบริหารงานทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในสภาพปัจจุบันเป็นสถานศึกษามีจำนวนสถานศึกษา 8 แห่งในด้านสายอาชีพ รวมถึงขนาดของสถานศึกษา ครูที่มีวัยต่างกัน แม้กระทั่งการขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ครูมีพื้นฐานทางความคิดที่มีความแตกต่างกัน ตามความรู้ ความสามารถแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจากการศึกษาที่ระดับต่างกัน การศึกษาค้นคว้าภูมิหลังของครูผู้สอนจะส่งผลถึงทัศนคติความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมถึงสถานการณ์ในการบริหารที่มีบริบทแตกต่างกันนั้น คุณลักษณะด้านอื่น ๆ และความสามารถในการบริหารงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนำมาใช้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ การเป็นนักคิด นักพูด นักฟัง และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และอื่น ๆ ตลอดจนแนวปฏิบัติบางประการที่จำเป็นและไม่จำเป็นต้องใช้ ทำให้ครูที่มีความคิดที่ต่างกันมองและมีทัศนคติที่ต่างกัน สอดคล้องมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากทัศนคติของครู ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้บริหารมีเทคนิคในการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษา ได้อย่างชัดเจน มีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้จะต้องมีเทคนิคการสั่งการการมอบหมายงาน การประเมิน การสอนงาน รวมทั้งเทคนิควิธีการในการปฏิบัติการจัดกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว และมีเทคนิคในการระดมความคิดการทำงานแบบร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิตา เทลินจิต (2558) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือด้านทักษะ ด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 ผลจากการวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 อยู่เสมอ เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 และมุ่งเน้นประสิทธิภาพของสถานศึกษา รับฟังปัญหา ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาทุก ๆ คน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนในสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามทัศนะของบุคคลอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้เรียน ประชาชน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐานของผู้บริหารสู่ความเป็นเลิศ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (ออนไลน์). แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนจุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. ค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560. จาก <https://www.moe.go.th/>

นพนิศย์ ชั้นบุญใส. (2544). การศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

- โชคชัย นาไชย. (2559). **ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณภัทสรณ์ นรกีจ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2564). **คุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม 2564.
- ธงชัย เจนโกศล. (2557). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2560). **แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนจุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ**. ค้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2564 จาก <https://bit.ly/3CeDwS7>
- บุญทัน ดอกไธสง. (2548). **ผู้นำการแข่งขัน**. กรุงเทพฯ : เสมาธรรมการพิมพ์.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2558). **วิธีการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา, หน้า 3.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- รัชฎาภรณ์ ทิพย์กาญจนรัตน์และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์. (2563). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1**. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2563.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**. ครุศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สาโรจน์ ขอจ่วนเตี๋ย. (2560). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมภายใต้ นโยบายประเทศไทย 4.0** .สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.
- สุกัญญา รอดระกำ. (2561). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0** .วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร ฉบับที่ 6 ครั้งที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564.
- สุวิมล มธูรส กิตติ รัตนราช และอนันต์ อุปสอด. (2562). **การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทของผู้บริหารสถานศึกษา**. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2562.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (ออนไลน์). **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารอาชีวศึกษาจังหวัดและอาชีวศึกษภาค พ.ศ. 2559**. ค้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2564 จาก <https://bit.ly/3onFBGh>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (ออนไลน์). **สถานศึกษาในสังกัด สอศ. ในจังหวัดสุพรรณบุรี**. ค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2564. จาก <https://bit.ly/3Dd900t>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). **บทบัญญัติด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. บทความวิชาการ, หน้า 2.
- อรวิ แสงทอง และรัตนา กาญจนพันธุ์. (2564). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ**. วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร ฉบับที่ 6 ครั้งที่ 5 พฤษภาคม 2564.
- Ali Sabanci Ahmet Şahin & Gamze Kasalak. (2014). **Characteristics of a School Leader According to the Views of School Principals: A Qualitative Study**. International Journal of Business and Social Science Vol. 5, No. 13; December 2014.
- Servet ÖZDEMİR Ömür ÇOBAN & Süheyla BOZKURT. (2020). **Examination of the relationship between school principals' 21st century skills and their strategic leadership according to teachers' opinions**. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 10(2), 2020, 399-426.

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 ของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่

SCHOOL CURRICULUM MANAGEMENT DURING A COVID-19 CRISIS SITUATION OF INTERNATIONAL SCHOOLS IN CHIANG MAI PROVINCE

ผู้วิจัย

พิมลรตา สุริยวงศ์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่หลังสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่หลังสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ จากโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งสิ้น 8 โรงเรียน จำนวน 20 คน และใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นข้อสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended) โดยผู้ให้ข้อมูลได้ตอบอย่างอิสระ การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การสรุปเป็นประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่หลังสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 มีทั้งหมด 9 ด้าน 1) การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน 2) การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน 3) การจัดครูเข้าสอน 4) การจัดตารางสอน 5) การจัดแผนการเรียน 6) การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน 7) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร 8) การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 9) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

คำสำคัญ : โควิด-19, โรงเรียนนานาชาติ, การจัดการหลักสูตรในภาวะวิกฤติ

Abstract

This study aims to present 1) Guidelines for curriculum management of International Schools in Chiang Mai after the occur of the COVID-19 crisis. 2) Suggestions and ideas for curriculum managements within schools in Chiang Mai area after the occur of COVID-19 crisis

The population of this study is the nine administrators from 3 schools within Chiang Mai area that selected from purposive sampling technique. The tools for collecting the data is the in-depth interview using open-ended questions and analyze the data by make-to-point conclusion.

The result is focused on 9 issues as follows: Staff preparation, teacher roles and responsibilities, teaching schedules, students schedule, teaching materials and supplies, assessment and evaluation process, public relations and communications with the parents, number of students enrollment, and school budgeting.

Key Words : Covid-19, international schools, curriculum management during crisis

บทนำ

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ได้เกิดการค้นพบไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน (องค์การอนามัยโลก, 2564) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วโลก และเป็นที่ยอมรับในชื่อ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19) ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2564 เวลา 8.54 น. มีผู้ติดเชื้อยืนยันแล้วมากกว่า 215,844,454 รายทั่วโลก และมากถึง 1,139,571 รายในประเทศไทย (Worldometers, 2564) ไวรัส COVID-19 จะแฝงตัวอยู่ในละอองฝอยจากการไอจาม และสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย หรืออุจจาระ ดังนั้นการแพร่เชื้อไวรัสนี้ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดต้องได้รับเชื้อผ่านการสูดดมละอองฝอยขนาดใหญ่และละอองฝอยขนาดเล็กในอากาศรับเชื้อเข้าไปในทางเดินหายใจ หรือใครที่อยู่ใกล้ผู้ป่วยในระยะ 1-2 เมตร อาจติดเชื้อจากการสูดฝอยละอองขนาดใหญ่และละอองขนาดเล็กจากการไอจามรดกันโดยตรงหรือหากอยู่ห่างจากผู้ติดเชื้อในระยะ 2 เมตรขึ้นไป ก็อาจติดเชื้อจากการสูดฝอยละอองขนาดเล็กได้เหมือนกัน นอกจากนี้เชื้อไวรัส COVID-19 ยังอาจแพร่เชื้อโดยการสัมผัสได้ การที่เชื้อไวรัสจะก่อโรคในร่างกายทุกคนได้ ทุกคนต้องได้รับเชื้อไวรัสดังกล่าวผ่านเยื่อต่างๆ จนนำไปสู่การติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจส่วนบน และอาจถึงแก่ชีวิตได้

การเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ถือเป็นภาวะวิกฤตประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นในแต่ละด้านอย่างเร่งด่วน เหมาะสม และมีประสิทธิภาพอาจจะเรียกคำนิยามนี้ว่า “การจัดการภาวะวิกฤต” เพราะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 คือภาวะที่องค์การประสบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อนหรืออาจเป็นภัยให้กับองค์การและผู้มีผลประโยชน์ เป็นปัจจัยภายนอกองค์การ ยากต่อการควบคุมและจัดการ ส่งผลทำให้การดำเนินงานอาจหยุดชะงัก เกิดปัญหาด้านการเงินและส่งผลกระทบต่อพนักงานขององค์การกลายเป็นปัญหาเศรษฐกิจระดับโลก (ฉัตรวิวัฒน์ ชัชฌานาภรณ์, 2563: 197)

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และรูปแบบการจัดการโรคนี้ส่งผลให้ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงนี้ ปรับวิถีชีวิตสู่ “New Normal” หรือวิถีชีวิตใหม่ที่ทุกคนต่างต้องพึ่งพาอาศัยเทคโนโลยี การสื่อสารออนไลน์รอบด้านในการดำรงชีพมากขึ้น ทั้งด้านสาธารณสุข การทำธุรกิจการค้า เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา (วารสาร จุลปานนท์, 2563: 125) โดยเฉพาะสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก และมีความเสี่ยงสูง หากมีระบบการจัดการที่ไม่ดี อาจจะมีการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ ซึ่งส่วนใหญ่่มักจะไม่ค่อยมีอาการหรือมีอาการแสดงค่อนข้างน้อย และมีความเป็นไปได้สูงมากที่นักเรียนจะนำเอาเชื้อกลับบ้าน อาจทำให้การแพร่ระบาดในวงกว้างเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว (Super spread) ไปยังบุคคลในบ้าน ซึ่งหากมีการระบาดในหมู่นักเรียนแล้ว ยังมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อจากเด็ก ดังนั้น หากมีการเปิดเรียน ความเสี่ยงที่จะเกิดการติดเชื้อในกลุ่มเด็กเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเด็กเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลและระมัดระวังในการกระจายเชื้อเป็นอย่างมาก มาตรการในการเปิดเทอม จึงมีความสำคัญมากในการควบคุมการระบาด การวางแผนเปิดเทอมจึงต้องมั่นใจว่า สามารถควบคุมไม่ให้เกิดการระบาดของโรคในเด็กนักเรียนได้ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยเองก็มีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าวและคำนึงถึงความปลอดภัยและสุขภาพของนักเรียนและ บุคลากรทางการศึกษา โดยตระหนักอยู่เสมอว่า ไม่ว่าจะสถานการณ์แวดล้อมจะเลวร้ายและรุนแรงแค่ไหน การเรียนรู้ที่เข้าถึงได้และมีคุณภาพ สำหรับเด็กไทยทุกคนเป็นเป้าหมายสูงสุด ตามแนวคิด “การเรียนรู้นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม หรือ Social Distancing รวมไปถึงการปิดเมือง ปิดประเทศ ปิดสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ เป็นมาตรการที่จำเป็นและได้มีคำสั่งออกมาอย่างชัดเจนจากหน่วยงานรัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศอย่างต่อเนื่อง กลายเป็นสาเหตุสำคัญให้นักเรียนจำนวนกว่า 1.5 พันล้านคน หรือมากกว่าร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมดในโลกได้รับผลกระทบ (Unesco, 2564) กระบวนการเรียนรู้ถูกรบกวน และหลาย ๆ ส่วนประสบปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีที่จำเป็นและเข้ามามีบทบาทในโลกการศึกษาแบบช่วงวิกฤตินี้อย่างเร่งด่วน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มระดับปัญหามากขึ้นเป็นเท่าทวีคูณ การเกิดอุบัติของโรคระบาดโควิด -19 ดังกล่าวทำให้เกิดคำถามมากมายเกี่ยวกับระบบการศึกษาในหลากหลายด้าน เช่น เราจะทำการเรียนการสอนในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพในขณะที่หลีกเลี่ยงการพบปะ หรือการกระทำ Social Distancing ตามนโยบายรัฐฯ ได้อย่างไร หลักสูตรการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหรือไม่ ให้เป็นไปในทางไหน หน้าที่เป็นแบบไหนจึงจะเหมาะสมและเป็นไปได้ สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่กำลังไม่มีการวางแผน การระมัดระวังอย่างสูงสุด ก็จะกลายเป็นแหล่งแพร่ระบาด หรือ Cluster ได้อย่างรวดเร็วเนื่องจากเป็นศูนย์รวมผู้คนจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นองค์กรที่หยุดนิ่งไม่ได้ เนื่องจากมีความจำเป็นอย่างมากในการเติบโตก้าวหน้าของชาติและเป็นกลไกสำคัญในการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้าง

ส่วนประกอบสำคัญหนึ่งของการจัดการศึกษานั้นก็คือหลักสูตร (พิชญา กิตติฉัตรกุล, 2560: 601) เพราะหลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญในการจัดการศึกษาเปรียบเสมือนเครื่องชี้นำว่าควรจะดำเนินการจัดการศึกษาไปทางใด และการจัดการหลักสูตรยังถือเป็นองค์ประกอบและกระบวนการที่สำคัญเนื่องจากเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อมที่ถูกยึดเป็นแนวทางในการพัฒนายุทธวิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กในแต่ละกลุ่มห้องเรียน ระบบหลักสูตรจะเป็นหนึ่งใน

หลายระบบของการศึกษา และเป็นตัวกำหนดกรอบงานสำหรับการวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร เป็นแม่บทที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทั้งในระดับชาติ และ ระดับสถานศึกษา และเมื่อการจัดการหลักสูตรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากขนาดนี้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จึงต้องรับรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างดี และจากเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงทำให้สถานศึกษาทุกที่ ต้องจัดทำสาระหลักสูตรและต้องดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนรู้ในสถานศึกษาด้วยตนเองโดยดูถึงความสำคัญ และลักษณะเฉพาะของสถานศึกษาตนเองเพื่อสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับลักษณะและสถานการณ์ของสถานศึกษาของตนเองเพื่อส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ในการเรียนรู้ที่ดีที่สุดแก่ผู้เรียน

การจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนหากอยู่ในสถานการณ์ปกติ ก็จะสามารถดำเนินการได้โดยสิ้นไหลตามปกติขั้นตอนที่เคยทำ แต่หากเป็นช่วงสถานการณ์วิกฤติ อย่างเช่น สถานการณ์วิกฤติ โควิด-19 นี้ หลักสูตรที่เคยใช้มาอย่างได้ผล อาจจะไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกต่อไป เนื่องจากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างมาก เพราะเมื่อเกิดสถานการณ์วิกฤติขึ้นมาโดยไม่ได้เป็นเหตุการณ์ที่วางแผนป้องกันล่วงหน้า และไม่สามารถรู้ได้ล่วงหน้าว่าปัญหาที่จะเกิดคืออะไรและต้องแก้ไขอย่างไร เมื่อเกิดสถานการณ์ขึ้นแล้ว สามารถก่อให้เกิดภาวะความตึงเครียด หรือกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ หรือกำลังจะเกิดขึ้น เป็นสถานการณ์ที่เข้าสู่ภาวะที่จำเป็นต้องเข้าจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขความเสียหายที่เกิด หรือ อาจจะเกิดขึ้น อย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะกับสถานศึกษาด้วยแล้ว เมื่อเกิดสถานการณ์วิกฤติขึ้นมา นอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาแล้ว สถานการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้นยังอาจสร้างความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษานั้น ๆ อีกด้วย (สุวิมล มจรุส, 2564: 33)

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหนึ่งในหลาย ๆ จังหวัดในประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตินี้อย่างมากเช่นกัน เห็นได้จากมีผู้ติดเชื้อยืนยันแล้วมากกว่า 33,875 ราย (กรมควบคุมโรคติดต่อเชียงใหม่, 2565) ในด้านการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่มีประกาศให้งดการเรียนการสอนจากคำสั่งของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดเชียงใหม่ โดยให้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกประเภท/ทุกระดับ/ทุกสังกัด รวมถึงสถานศึกษาที่จัดให้มีที่พักสำหรับนักเรียนเป็นปกติธุระ งดการใช้อาคารหรือสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ และให้งดการสั่งงานหรือมอบหมายงานรูปแบบรวมกลุ่ม สำหรับการสอบ การฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมใดๆ ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากและมีโอกาสติดต่อกันได้ง่ายทำให้เสี่ยงต่อการแพร่โรคโควิด-19 ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน รวมทั้งไม่อนุญาตให้นักเรียนและครูผู้ดูแลเด็กห่อพักนอน เดินทางกลับภูมิลำเนา

จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่กันทั่วทุกพื้นที่ รวมไปถึงการศึกษาในระบบโรงเรียนนานาชาติซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาที่จังหวัดเชียงใหม่มีให้เป็นตัวเลือกแก่ผู้ปกครองทั้งในและต่างประเทศ โดยได้รับผลกระทบจากทั้งทางตรง และทางอ้อม เนื่องจากนโยบายการปิดประเทศ ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ไม่สามารถกลับเข้ามาในประเทศไทยได้ และการที่ไม่สามารถเปิดการเรียนการสอนในระบบปกติ ที่กระทบโดยตรงจึงทำให้ระบบการศึกษา และหลักสูตรแบบเดิมที่ใช้อยู่ต้องเกิดการปรับเปลี่ยนอย่างเร่งด่วนเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างกะทันหัน โดยการศึกษาในระบบโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับการรับรองจากองค์กรนั้น มีทั้งสิ้น 8 โรงเรียนด้วยกัน ได้แก่

โรงเรียนนานาชาติเปรม ติณสูลานนท์ (Prem Tinsulanonda International School) โรงเรียนนานาชาติลานนา (Lanna International School) โรงเรียนนานาชาติเกรซ (Grace International School) โรงเรียนคริสเตียนเยอรมันเชียงใหม่ (Christian German School Chiangmai) โรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่ (Chiang Mai International School) โรงเรียนนานาชาติอเมริกันแปซิฟิก (American Pacific International School) โรงเรียนนานาชาตินครPAYAP (Nakornpayap International School) และ โรงเรียนนานาชาติปัญญาเด่น (Panyaden International School)

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นบุคลากรกรในโรงเรียนนานาชาตินครPAYAP ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 นี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 ของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปส่งเสริม และต่อยอดรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 ของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 ของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหัวข้อการบริหารจัดการหลักสูตรของ กุลจิรา คำมูล (2561: 122) ปิยะวรรณ สุนาสวน (2564: 36) และ พิชญากิตติฉัตรกุล (2560: 601) จากนั้นนำมาปรับให้เหมาะสมกับโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ จึงได้กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน
2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดแผนการเรียน
6. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน
7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
8. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
9. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) หรือบางครั้งนิยมเรียกว่าการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided Interview) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นข้อสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended) โดยเปิดช่องว่างให้ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้ตอบอย่างอิสระ และใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อคัดเลือกตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ จากโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งสิ้น 8 โรงเรียน ประกอบไปด้วย

1. โรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่
2. โรงเรียนนานาชาตินครแพทย์พ
3. โรงเรียนนานาชาติอเมริกันแปซิฟิก
4. โรงเรียนนานาชาติเกรซ
5. โรงเรียนนานาชาติลานนา
6. โรงเรียนนานาชาติเปรม ติณสูลานนท์
7. โรงเรียนนานาชาติคริสเตียนเยอรมันเชียงใหม่
8. โรงเรียนนานาชาติปัญญาเด่น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นข้อสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended) และให้สัมภาษณ์ในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน
2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดแผนการเรียน
6. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน
7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
8. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
9. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสัมภาษณ์
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือตามหัวข้อ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. ผู้วิจัยนำแนวคำถามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการทดลองสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุง

6. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยไปมอบแก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวไว้ทั้ง 8 แห่ง
2. ผู้วิจัยเข้าพบ/ติดต่อ กับฝ่ายดำเนินการของสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อนัดหมายวันเวลาในการสัมภาษณ์
3. เข้าทำการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมายไว้ของแต่ละสถานศึกษา
4. รวบรวมข้อมูลที่ได้และนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหารอยความถี่ของคำสำคัญ จากนั้นจึงทำการแปลความหมาย (Interpretation) แล้วจึงใช้วิธีการการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผล/สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนนานาชาติทั้ง 8 โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ได้ข้อสรุปแยกเป็นประเด็นย่อยในแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

หัวข้อที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน

ทั้ง 8 โรงเรียนเลือกใช้หลักสูตรจากต่างประเทศ เช่น หลักสูตร American Standard Based Curriculum จากประเทศอเมริกา, หลักสูตร International Baccalaureate (IB) Programme จากประเทศอังกฤษ เป็นต้น โดยผ่านการรับรองจากหน่วยงาน (School Accreditation) ที่ได้รับการเชื่อถือระดับโลกเช่นหน่วยงาน WASC (Western Association of Schools and Colleges) หรือ CIS (Council of International School) โดยแต่ละหลักสูตรก็มีความแตกต่าง โดดเด่นไม่เหมือนกัน แต่มุ่งเป้าไปที่การส่งนักเรียนเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยชั้นนำโดยเฉพาะจากประเทศที่นำ

หลักสูตรมาใช้ ทั้งนี้ทุกหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นสำหรับโรงเรียนแบบ in person หรือแบบสอนในโรงเรียนแบบพบปะเจอกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ไม่มีหลักสูตรใด ที่สร้างขึ้นเพื่อระบบออนไลน์ ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายที่ทุกโรงเรียนต้องเจอเช่นกันในการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันอย่างเช่นการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ซึ่งส่งผลให้ต้องเปลี่ยนระบบการเรียนเป็นออนไลน์ เป็นต้น

หัวข้อที่ 2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

เมื่อข่าวสารเรื่องการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิดเข้ามาสู่ประเทศไทย แต่ยังไม่เกิดการระบาดในจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนส่วนมาก ได้มีการเตรียมบุคลากรโดยการเรียกประชุมทันทีเพื่อชี้แจงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสิ่งที่บุคลากรต้องปฏิบัติทันที โดยมีการส่งอีเมลล์เพื่ออัปเดตข้อมูลและประกาศจากหน่วยงานราชการตลอดเวลา อย่างเช่น เตือนว่าห้ามเดินทางไปในพื้นที่ต่าง ๆ ที่พบเจอการแพร่ระบาด หรือมาตรการในการปฏิบัติหากครอบครัวนั้น ๆ เดินทางมาจากพื้นที่สีแดงดังกล่าว และหลักการปฏิบัติตัวเช่นการใส่หน้ากากอนามัย การล้างมือ การปฏิบัติ social distancing การไม่รวมตัวเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ฯลฯ และ ในช่วงแรกสุดของการประกาศให้เชียงใหม่เป็นพื้นที่ต้องระวังสูงสุด (สีแดง) ซึ่งทำให้การเรียนการสอนทุกพื้นที่ในเชียงใหม่ต้องเข้าสู่ระบบการสอนออนไลน์ และมีการลือคาวนเกิดขึ้นในช่วงเดือนเมษายน 2563 เป็นช่วงที่โรงเรียนนานาชาติหลายโรงเรียนกำลังเปิดเรียนหลังจากหยุดระยะสั้นช่วงปิดสงกรานต์ จึงมีการเตรียมความพร้อมอย่างเร่งด่วนแก่ครูอาจารย์และบุคลากรทุกคนภายในโรงเรียนเพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างเร่งด่วน มีการประชุมใหญ่ ประชุมย่อยมากมาย มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล เทคนิควิธีการสอน ระหว่างเพื่อนครูด้วยกันภายในและภายนอกโรงเรียน แต่ก็ได้มีการจัดอบรมอย่างเป็นทางการในช่วงแรก โดยจัดการอบรมดังกล่าวในช่วงหลังมาแล้ว โรงเรียนนานาชาติทุกแห่งตื่นตัวและปฏิบัติตามคำแนะนำของรัฐบาลอย่างเร่งด่วนและเคร่งครัดเพื่อให้สามารถเปิดการเรียนการสอนตามปกติได้เมื่อรัฐอนุญาต แต่ก็มีการเลื่อนการอนุญาตให้เปิดออกไปทีละช่วง จนในที่สุดก็สามารถให้เปิดการสอนได้ในที่สุด แต่ก็แตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียนขึ้นกับความพร้อมและความเหมาะสมตามพิจารณาของแต่ละโรงเรียนด้วย

หัวข้อที่ 3 การจัดครูเข้าสอน

การจัดครูเข้าสอนในแต่ละโรงเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนักหลังจากเกิดเหตุการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ครูทุกคนยังมีการรับผิดชอบเหมือนเดิมจากก่อนหน้าที่เกิดการแพร่ระบาด เพียงแต่ต้องปรับบทบาท และการปฏิบัติให้เข้ากับกฎเกณฑ์และสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น จำนวนครูผู้สอนก็ได้มีการเปลี่ยนแปลง ในบางโรงเรียนมีการลดลงบ้าง แต่เป็นจำนวนน้อยมาก โดยเนื่องมาจากตัวอย่างเช่น ครูบางท่านไม่ยอมรับการฉีดวัคซีน และเลือกที่จะลาออกเองหรือบางท่านต้องการกลับประเทศตนเองอย่างเร่งด่วนเพราะครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วนจากโควิด เป็นต้น แต่ส่วนมากแล้วก็ยังอยู่ปฏิบัติหน้าที่เหมือนเดิม แต่บทบาทในการเป็นครูผู้สอนก็แตกต่างกันไปอย่างมาก โดยครูผู้สอนที่ให้การสัมภาษณ์แทบทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ในช่วงระหว่างลือคาวนและมีการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น นักเรียนส่วนมากมีปัญหาด้านจิตใจและเกิดความเครียดเป็นอย่างมาก ไปจนถึงการทำร้ายตัวเองที่เกิดขึ้นมากกว่าปกติ ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทในการเป็นผู้ชี้แนะ รับฟัง มากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นที่วิชาการน้อยลงและให้เวลาในการสนับสนุนทางด้านจิตใจและรับฟังปัญหา ความรู้สึก ของนักเรียนในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมากขึ้น

หัวข้อที่ 4 การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอนมีการเปลี่ยนแปลงในทุกโรงเรียน เพราะต้องมีการสอนแบบออนไลน์แทนที่จะเป็นการสอนแบบปกติในโรงเรียน ส่วนมากแล้ว จะเป็นการเริ่มต้นคลาสสอนช้าขึ้นกว่าเดิม และมีการย่นเวลาในแต่ละคาบสอนให้สั้นขึ้นเพื่อจำกัดการใช้สื่อเทคโนโลยีเช่นคอมพิวเตอร์มากเกินไปของนักเรียน ซึ่งเป็นความกังวลหลักของผู้ปกครองและของโรงเรียนเองที่ไม่อยากให้นักเรียนนั่งจ้องหน้าคอมพิวเตอร์มากเกินไปเพราะเป็นผลร้ายต่อพัฒนาการมากกว่าผลดี เป็นจุดที่โรงเรียนนานาชาติในการสำรวจนี้เห็นด้วยตรงกันที่สุด ตารางสอนยังคงค่อนข้างเหมือนเดิมในแง่ของวิชาต่าง ๆ ที่เรียน แต่จะมีการปรับระยะเวลาเสียมากกว่า ทั้งนี้ ในระดับชั้น pre-school มีการปรับโครงสร้างตารางสอนมากที่สุด เนื่องจากเด็กนักเรียนในช่วงวัยดังกล่าวจะมีปัญหาในการเรียนออนไลน์มากที่สุด เพราะไม่สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้เอง ต้องให้ผู้ปกครองช่วยเหลือ และจะเป็นช่วงวัยที่มีปัญหาที่สุดหากนั่งหน้าจอคอมพิวเตอร์มากเกินไปเพราะจะส่งผลต่อระบบการพัฒนาระบบสมองและร่างกาย แต่ในระดับชั้นที่สูงขึ้นไป ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงน้อยลงไปตามลำดับ

หัวข้อที่ 5 การจัดแผนการเรียน

แผนการเรียนยังคงเดิมในทุกโรงเรียนหลังจากเกิดเหตุการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิดแล้ว เพราะเนื่องจากยังสามารถมีการเรียนการสอนได้ถึงแม้จะต้องปรับระบบไปเป็นระบบออนไลน์ก็ตาม

หัวข้อที่ 6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน

ในเรื่องสื่อการสอนและวัสดุต่าง ๆ โรงเรียนยังจัดทำให้เหมือนเดิม และมีเพิ่มเติมคือการจัดซื้ออุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อย่างเช่น กันจัดซื้อกล่องที่มีคุณภาพ ไมโครโฟน การจัดซื้อ subscription ของซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมหรือหนังสือต่าง ๆ ที่ช่วยในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการให้บริการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากฝ่าย ICT ของแต่ละโรงเรียนแก่ครูอาจารย์และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นต้น ในระดับชั้น pre-school และประถม จะมีการส่งวัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในคลาสเรียน กลับไปสู่อุปกรณ์ของแต่ละครอบครัว โดยมีการนัดให้ผู้ปกครองมารับกล่องอุปกรณ์ดังกล่าวอย่างมีระบบและปฏิบัติตาม social distancing ของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด ในระดับสูงขึ้นไป มีการนัดให้มารับหนังสือ หรือ เอกสารประกอบการสอนเช่นกัน

หัวข้อที่ 7 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

ในหลายโรงเรียนจะอนุญาตให้ครูผู้สอนสามารถมาใช้ห้องทำงาน มาใช้สื่อการสอน ในโรงเรียนได้ในระหว่างการสอนออนไลน์ โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ออกโดยรัฐบาลอย่างเคร่งครัด อย่างเช่นการตรวจ ATK ก่อนเข้ามาใช้พื้นที่ในโรงเรียน การเซ็นเข้าออกอย่างมีระบบ การจัดระบบให้จำนวนคนที่มาใช้งานพื้นที่ในแต่ละโซนของโรงเรียนไม่เกินกว่าจำนวนที่รัฐบาลกำหนด และการปฏิบัติตัวตาม social distancing และใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาอย่างเคร่งครัดเป็นต้น อีกทั้งในทุกโรงเรียน ก็มีการอนุญาตให้ผู้ปกครองมารับหนังสือจากห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนยังสามารถเข้าถึงสื่อการสอนในห้องสมุดได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดระบบการยืมหนังสือออกและนัดเข้ามารับอย่างเป็นระบบ และตามกฎหมายที่รัฐบาลออกมา และในช่วงหลังที่กฎการปฏิบัติเริ่มไม่เคร่งครัดมากนัก ก็มีการอนุญาตให้จองสนามเด็กเล่น หรือ สนามกีฬา ในบางโรงเรียน โดยมีระบบจัดการขึ้นมาเพื่อให้ยังเป็นไปตามกฎของรัฐบาลและผู้ปกครองและเด็กนักเรียนยังสามารถใช้บริการสิ่งต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้ใกล้เคียงกับตอนช่วงปกติมากที่สุด

หัวข้อที่ 8 การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การนิเทศติดตามโดยครูใหญ่ต่ออาจารย์ผู้สอนนั้น ในทุกโรงเรียน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติได้แบบเดิมในช่วงการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยในบางโรงเรียน ครูใหญ่ เลือกที่จะเลื่อนการนิเทศติดตามออกไปจนกว่าจะสามารถกลับไปสู่การเรียนการสอนแบบในโรงเรียนได้ตามปกติ และบางโรงเรียน ครูใหญ่จะขอเข้าไปร่วมการเรียนการสอนแบบออนไลน์ด้วยเพื่อสังเกตการณ์แต่ก็ได้เป็นการนิเทศแบบ Formal แต่เป็นการแวะเข้าไปทักทายครูและนักเรียนเสียมากกว่า โดยทุกคนได้ให้สัมภาษณ์เป็นเสียงเดียวกันว่า จุดมุ่งหมาย ตอนนั้นได้มุ่งไปสู่การผ่านเหตุการณ์คับขันไปให้ได้อย่างรวดเร็วที่สุดก่อน โดยเข้าใจดีกว่าครูผู้สอนแต่ละคนก็ต้องปรับตัวอย่างมากเพื่อให้สามารถทำการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้ได้ มีการลดความคาดหวังในการสำคัญผลทางการเรียนลงในระดับที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ก็มีการพูดคุย ประชุมกันอย่างต่อเนื่องถึงสถานการณ์และความคาดหวังต่าง ๆ แต่เมื่อสถานการณ์เริ่มกลับมาใกล้เคียงกับปกติ มีการกลับมาทำการเรียนการสอนที่โรงเรียนได้อีกครั้ง การนิเทศนั้นก็กลับมาใหม่และเข้าสู่มาตรฐานและปริมาณใกล้เคียงกับในช่วงระหว่างก่อนเกิดการแพร่ระบาดฯ ในทุก ๆ โรงเรียน

ในการประเมินผลที่ผู้สอนต้องวัดในตัวผู้เรียนนั้น ก็มีการกระทบอย่างชัดเจน เนื่องจากการวัดความรู้ในรูปแบบเดิมนั้น ไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกต่อไป การเฝ้าสังเกตเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายเนื่องจากครูผู้สอนไม่สามารถมองเห็นและจับตาดูนักเรียนในระหว่างการสอบได้ การวัดผลจึงต้องเปลี่ยนไปมุ่งเน้นการทำงานที่แสดงให้เห็นความสามารถ และความรู้ความเข้าใจมากกว่าเดิม โดยในงานประเภทศิลปะหรือดนตรี ก็มีการเลื่อนการส่งงานออกไปให้เวลาในการทำแต่ละโปรเจกต์มากขึ้น ส่วนในวิชาหลักอย่างคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ ก็มีการใช้คำถามปลายเปิดแบบสอบถามแต่ละคนมากขึ้น แต่ก็ทำได้น้อยลงเนื่องจากเวลาจำกัด ครูผู้สอนหลายคนยังไม่พบเจอการวัดผลที่ดีและมีประสิทธิภาพเพียงพอในระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และคาดหวังว่าเราจะไม่ต้องกลับไปเรียนแบบนั้นอีก

หัวข้อที่ 9 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

การสื่อสารกับผู้ปกครองจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบออนไลน์ การใช้อีเมลที่มากขึ้นในการสื่อสารในทุก ๆ โรงเรียน การประชุมพบปะกันระหว่างครูและผู้ปกครอง เปลี่ยนไปเป็นแบบการประชุมออนไลน์ ซึ่งทำให้มีผู้ปกครองจำนวนมากขึ้นที่เข้าร่วมประชุม และความหวั่นใยของผู้ปกครองส่วนมากก็จะมุ่งประเด็นไปที่ความยากลำบากในช่วงระหว่างเรียนออนไลน์ โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เพราะจำเป็นต้องมาสื่อสารกับครูในระหว่างการสอนไปด้วย โดยเฉพาะในระดับชั้นเด็กเล็กด้วยแล้ว มีความลำบากอย่างมาก และยังมีกังวลในการต้องใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น มี screen time ที่มากขึ้นทำให้กระทบกับร่างกายและพัฒนาการ อีกทั้งความหวั่นใยและกังวลในสุขภาพจิตของนักเรียนเพราะเมื่อต้องถูกกักตัวในครัวเรือนเป็นระยะเวลาอันนานก็เกิดความเครียดและหดหู่จนกระทบส่งผลกระทบต่อเรียนและการแสดงออก รวมไปถึงพัฒนาการทางสังคม แต่ผู้ปกครองส่วนมากก็แสดงความขอบคุณและซาบซึ้งในความพยายามของครูผู้สอน ที่คอยช่วยเหลือและประคับประคองสอบถามและแสดงความหวั่นใยต่อบุตรหลานของตนอยู่ตลอดเวลา และความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายแต่ละอย่างที่ออกมาจากโรงเรียนนั้น ผู้ปกครองมักแตกเสียงออกเป็นสองอย่าง ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่ก็ยินดีปฏิบัติตามด้วยดีจนผ่านมาได้

อภิปรายผล

จากการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารจากโรงเรียนนานาชาติทั้ง 8 ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวนทั้งสิ้น 35 คน ผลที่ได้รับในทุกด้านแสดงให้เห็นว่าทุกโรงเรียนพยายามอย่างเต็มที่ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และทำตามกฎเกณฑ์ที่ออกโดยรัฐบาลอย่างเคร่งครัด ครูผู้สอนปรับการสอนอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สามารถยังทำการเรียนการสอนได้ในระบบออนไลน์ แต่ก็พบปัญหาที่คล้ายคลึงกันนั่นคือการที่ไม่สามารถสอนได้อย่างปกติ และผู้เรียนประสบปัญหาจากการที่ไม่ได้อยู่ต่อหน้าผู้สอน ทำให้ขาดความตั้งใจ ความใส่ใจ จึงมีนักเรียนหลายคนที่ผลการเล่าเรียนตกลงไปมาก ทั้งยังต้องประสบกับปัญหาทางด้านจิตใจที่ต้องคอยรับฟังและให้คำแนะนำเพราะหากทิ้งไว้อาจจะนำไปสู่การเกิดอาการหดหู่และ depression ซึ่งจะเป็นปัญหาใหญ่ในระยะยาว ตารางการสอนก็ต้องปรับอย่างกระชั้นชิดเพื่อให้เหมาะสมกับการสอนแบบออนไลน์และจำกัดเวลา screen time ที่ไม่ควรมากจนเกินไปตามวัยของผู้เรียน อีกทั้งต้องมีการเตรียมบุคลากรทุกคนและสถานที่เพื่อให้อุปกรณ์เหมาะสมตามกฎระเบียบที่ออกมาและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจากทางรัฐบาล หลายโรงเรียนได้ทำการมอบค่าเทอมบางส่วนคืนให้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความรู้สึกดี

ข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์ ผู้สอนส่วนมากกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า They did the best they could เกี่ยวกับการรับมือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละโรงเรียน เนื่องจากทุกคนเข้าใจว่าเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินและเร่งด่วน ไม่มีใครเตรียมตัวหรือผ่านประสบการณ์แบบนี้มาก่อน ทำให้เห็นได้ว่าโรงเรียนนานาชาติในกลุ่มสำรวจ ได้ทำอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ทุกฝ่ายพึงพอใจที่สุดเท่าที่สถานการณ์และกฎเกณฑ์จากรัฐบาลจะเอื้ออำนวย เป็นสถานการณ์ที่คับขันและเป็นบทเรียน บทพิสูจน์กับทุกโรงเรียน ทั้งนี้หลายฝ่ายเห็นว่าหากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้นอีกในอนาคต โรงเรียนจะสามารถรับมือได้ดีกว่านี้เพราะผ่านประสบการณ์ดังกล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า สิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติให้มากที่สุดและโปร่งใสที่สุดคือเรื่องการสื่อสารระหว่างทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องและโปร่งใส ซึ่งในทุกโรงเรียนก็ทำได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- องค์การอนามัยโลก, World Health Organization. (2564). **Coronavirus Disease (COVID-19) Pandemic.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564.
- เวิร์ลโดมิเตอร์, Worldometer. (2564). **COVID-19 CORONAVIRUS PANDEMIC CASES.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2564.
- ฉัฐวัฒน์ ชัชฌาภักดิ์. (2563). **การจัดการองค์การในภาวะวิกฤต กรณีโรคติดเชื้อไวรัส.** วารสารวิชาการธรรมศาสตร์. ปีที่ 20 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2563).

- วารสาร จุลปานนท์. (2563). **ชีวิตวิถีใหม่ในประชาคมโลกหลัง Covid-19**. วารสารรามคำแหง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2/2563.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563**. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: http://www.ccs1.go.th/gis/eoffice/57000001tbl_datainformation/20200703174943JQaUHUY.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564.
- องค์การยูเนสโก, UNESCO. (2564). **Education: From disruption to recovery**. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2551). **ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2550**. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: http://opes.go.th/sites/default/files/users/user1/%20%E0%B8%A8%E0%B8%98.%20%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B9%89%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%B3%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%94%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%90%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B9%82%E0%B8%A3%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%8A%E0%B8%99%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%B4_0.PDF. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมกราคม พ.ศ. 2565.
- พิชญา กิตติฉัตรกุล. (2560). **การจัดการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1**. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED. Vol.12, No.4, 2017, pp.601-615.
- สุวิมล มธุรส. (2564). **การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค New Normal Covid-19**. วารสารรัชต์ภาคย์. ปีที่ 15 ฉบับที่ 4 พฤษภาคม-มิถุนายน 2564.
- กรมควบคุมโรคติดต่อ. (2565). **สถานการณ์โควิด-19 จังหวัดเชียงใหม่ (ระลอกเมษายน 64)**. คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดเชียงใหม่. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: https://www.chiangmaihealth.go.th/cmpho_web/coronavirus_situation.php. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนมกราคม พ.ศ.2565.
- วารสารณ พุทธาวงษ์, วรณารัตน์ อัสวเดชาชาญยุทธ์, อนันต์ เตียวต้อย และอำนาจ บุญรัตน์ไมตรี. (2560). **แนวคิดการบริหารสถานศึกษา**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-เมษายน.

- กนกพร กระจำแสง และคณะ. (2560). บทบาทของผู้บริหารกับการสร้างทีมงานในการพัฒนาองค์การ. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*. 11(26). 156-161.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). การบริหารจัดการหลักสูตร. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://cbethailand.com/หลักสูตร-2/กรอบหลักสูตร/การบริหารจัดการหลักสูตร/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 เดือนมกราคม พ.ศ. 2565
- ศศิณัฐ์ สรรคบุรานุรักษ์, และอติยศ สรรคบุรานุรักษ์. (2558). การบริหารจัดการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21: ห้องเรียนที่กว้างเท่ากับโลก. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 10(28), 1-14.
- Wang, C., Horby, P. W., Hayden, F. G., & Gao, G. F. (2020). A novel coronavirus outbreak of global health concern. *The Lancet*. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://news.google.com/covid19/map?hl=th&gl=TH&ceid=TH%3Ath>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564.
- กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค. (2563). **รวมแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1150920210610033910.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2565). **สถานการณ์ผู้ติดเชื้อ COVID-19 อัปเดตรายวัน.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://ddc.moph.go.th/covid19-dashboard/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมกราคม พ.ศ. 2565.
- มยุรา วิริยเวช และคณะ. (2561). บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย. *วารสารชุมชนวิจัย*. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม).
- เอกสิทธิ์ โพธิ์ไทรย์. (2564). การจัดการหลักสูตรการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม เขต 9: กรณีศึกษา สถานการณ์โควิด 19. *Journal of Graduate School*, 18(82). 22-31.
- ธานินทร์ อินทวิเศษ และคณะ. (2564). ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด. *วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 7(4). 323-333.
- พัชรารณณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. *วารสารศิลปะการจัดการ*. 4(3). 783-795
- วิญญู บุญลอย และคณะ. (2564). โควิด-19 กับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสังคม. *ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 5(1). 44-57.

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

A STUDY OF THE MANAGEMENT OF LEARNING RESOURCES OF THE EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT NETWORK OF THA PHATEPANOM MAEJAM DISTRICT OF CHIANG MAI

ผู้วิจัย

พิรารวรรณ ปามาละ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ บุญรอด

ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ใน 2.เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามสถานภาพเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ประชากรของการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารและครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งหมด 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้แหล่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านการใช้แหล่งเรียนรู้น้อยที่สุด

2. การเปรียบเทียบผลการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้

Abstract

This research aims to 1.Study the management of learning resources of the educational quality development network of Tha Pha Tepanom, Maejam district of Chiang Mai. 2. To compare the management of network resources to improve the quality of education Tha Pha Tepanom, Maejam district, Chiang Mai province by status, gender, age, educational and work experience .The populations of this study are chief executive officers and teachers of the educational quality development of Tha Pha Tepanom, Maejam district of year 2021 with a total of 113

The instrument used to collect data was a questionnaire. The reliability of the questionnaire was 0.97. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

1. The management of learning resources of the educational quality development network of Tha Pha Tepanom, Maejam district of Chiang Mai is at a moderate level. As consider it in each aspect, in descending order of average scores, it has been found that the most average is the evaluation of learning resources, followed by the management of learning resources and the least average belongs to the uses of learning resources..

2. Comparing the results of the study management group learning network to improve the quality of education Tha Pha Tepanom, Maejam district of Chiang Mai , province by status, gender, age, educational and work experience were not difference.

Key Words : management of learning resources

บทนำ

ในยุคปัจจุบันเป็นสังคมไร้พรมแดน ข่าวสารแพร่หลายอย่างรวดเร็ว สภาพดังกล่าวมีส่วนกระทบถึงวิถีชีวิตของผู้คนโดยทั่วไป เพราะเป็นสภาพที่เอื้ออำนวยในการรับและถ่ายโอนภูมิปัญญาตะวันตกเข้ามาในการพัฒนาประเทศ และพัฒนาการผลิต ตลอดจนการดำเนินชีวิต โดยไม่ได้ปรับให้เข้ากับภูมิปัญญาไทย ที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว ทำให้ชุมชนชนบทประสบปัญหาชุมชนล่มสลาย รวมไปถึงสภาพแวดล้อมถูกทำลาย ทำให้กลไกทางวัฒนธรรมไทยในการควบคุมทางสังคมลดประสิทธิภาพลง ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมเพิ่มมากขึ้น (กรมวิชาการ, 2537 :1) หากคนในบ้านเมืองเราไม่รู้พอเกี่ยวกับบ้านเมืองของเราเอง ไม่มีการศึกษารวบรวมค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของไทยแล้ว ของดีทั้งหลายทั้งปวงก็จะถูกลืมไปกับกาลเวลา เพราะได้แต่รับเอาแต่ความรู้และสติปัญญาจากโลกตะวันตกจน รวมถึงเรื่องแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอยู่มาก ในยุคพัฒนาที่เป็นยุคเปิดเสรีไร้พรมแดน ทั้งนี้คงเป็นด้วยการเกิดจิตสำนึกร่วมกันว่าสังคมไทยมีมรดกทางปัญญาสั่งสมไว้มาก หากแต่อิทธิพลทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองจากภายนอกได้ครอบงำต่อเนื่องกันมาหลายทศวรรษ จนทำให้คนไทยเพิกเฉยต่อมรดกทางปัญญาของตนเอง เรามักจะละเลยไว้ในฐานะที่เข้าใจ แล้วมุ่งความสนใจไปเรียนรู้รับเอากระแสความทันสมัยที่มีมากจากโลกตะวันตก ให้มีอิทธิพลครอบคลุมไปทั่วโลก (เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และสวริย์ บุญยमानนท์, 2556:110) การใช้แหล่งเรียนรู้ เป็นการใช้แหล่งภูมิปัญญา และทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยตรงด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สามารถใช้แหล่งเรียนรู้มาหล่อหลอมคนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ในชุมชน เป็นการสร้างเจตคติ ค่านิยม และความภาคภูมิใจ ให้เกิดขึ้นกับคนในชุมชน ส่วนในด้านการบริหารโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ทำได้โดยร่วมมือกับชุมชน กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ออกแบบ และวางแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน และใช้แหล่งเรียนรู้จากทุกส่วนของชุมชนโดยจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่าง โรงเรียน วัด และชุมชน (สง่า วงศ์ไชย 2562 : 1113) จะเห็นได้ว่าการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น ได้ให้ความสำคัญกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์

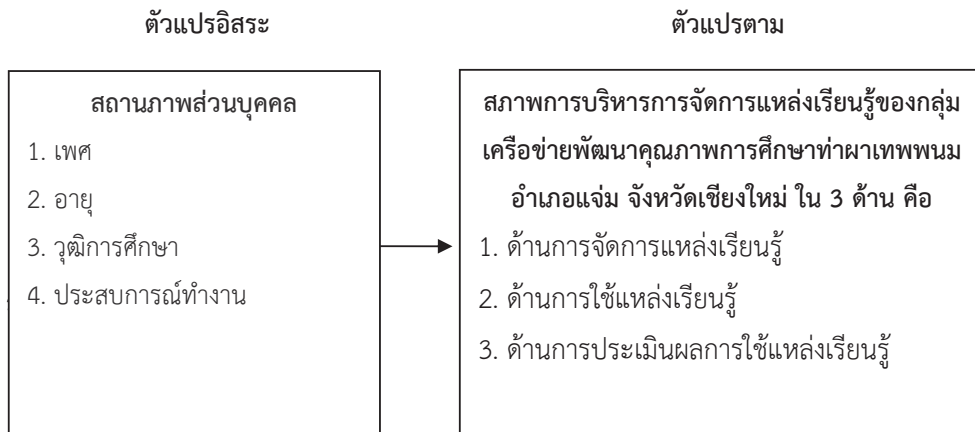
หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งเรียนรู้ที่พอเพียงและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ก็ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นการบูรณาการระหว่างสาระวิชาต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนกัน เป็นการศึกษาหาความรู้ทั้งจากภายใน และภายนอกห้องเรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง ชุมชน และสถาบันต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษา ในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้เกิดการร่วมมือกันพัฒนา และดำเนินไปได้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 12) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 มีนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามรหัสคุณภาพ 1-3-3-4-5 กล่าวคือ 1 สภาพแวดล้อม คือ การจัดและดูแลสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้หน้าดู น่าอยู่ น่าศึกษา น่าทำงาน น่าสนใจ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ประทับใจ อยากพบ อยากเห็น และอยากค้นหาความจริง ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่อยู่นอกสถานศึกษา ได้แก่ รั้วรอบสถานศึกษา ป้ายชื่อสถานศึกษา ป้ายบอกทาง เป็นต้น ส่วนที่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน ได้แก่ ถนน บริเวณอาคารสถานที่ สวนหย่อม ไม้ดอกไม้ประดับ อาคารเรียน อาคารประกอบทุกแห่งทุกซอกทุกมุม และส่วนที่อยู่ภายในอาคาร ได้แก่ ห้องเรียน ห้องประกอบทุกห้อง เน้นการจัดที่เป็นระบบ ระเบียบ เรียบร้อย สะดวก สะอาด และสวยงาม 3 เสา ประกอบด้วย คุณภาพทางการศึกษา โอกาสทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของแต่ละภาคส่วน 3 ดี (D) ประกอบด้วย Democracy Decency และ Drugs free 4 ใหม่ คือความใหม่ 4 ประการประกอบด้วย คนไทยยุคใหม่ ครูยุคใหม่ สถานศึกษายุคใหม่ การบริหารจัดการยุคใหม่ และ 5 Q คือ Offices Quality สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ Schools Quality สถานศึกษาคุณภาพ Classrooms Quality ห้องเรียนคุณภาพ Teachers Quality ครูคุณภาพ Students Quality ผู้เรียนคุณภาพ อีกทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นสถานศึกษาที่มีความสมบูรณ์ และสามารถนำแผนนั้นมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6., 2553 : 3-5) กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 12 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนบ้านอมชูด โรงเรียนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ 13 (อป 13) โรงเรียนบ้านโม่หลวง โรงเรียนบ้านโม่หลวงสาขาบ้านโม่ลานใน โรงเรียนบ้านอมเม็ง โรงเรียนบ้านกองแขก โรงเรียนบ้านบ้านกองแขกสาขาบ้านแม่หลุ โรงเรียนบ้านบ้านทัพ โรงเรียนบ้านสองธาร โรงเรียนบ้านชุมชนตำบลท่าผา โรงเรียนบ้านผานังและโรงเรียนบ้านสามสบ เริ่มใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้วยังได้นำมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเชื่อมโยงเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการ นำความรู้และทรัพยากรในท้องถิ่นมาผสมผสานเข้ากับทักษะในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการเลือกใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6., 2561 : ไม่มีเลขหน้า) ผู้วิจัยในฐานะครูของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม จึงได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม ไปสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ คือด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ตาม(พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราชที่ 2542 มาตรา 6,7, 25) สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

สมมติฐาน

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามต่างเพศกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน
2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน
3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิกศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน
4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 113 คนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่ คือ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert จำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผล/สรุปการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปล
	μ	σ	ความหมาย
ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้	2.71	0.58	ปานกลาง
ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้	2.30	0.49	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	2.98	0.77	ปานกลาง
รวม	2.66	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านการจัดใช้แหล่งเรียนรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพพนม อำเภอแม่แจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ

เพศ	การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้		การแปลความหมาย
	μ	σ	
ชาย	3.48	0.62	ปานกลาง
หญิง	2.87	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม อายุ

อายุ	การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้		การแปล ความหมาย
	μ	σ	
20-30 ปี	2.98	0.67	ปานกลาง
31-40 ปี	3.25	0.77	ปานกลาง
41- 50ปี	3.14	0.71	ปานกลาง
51ปี ขึ้นไป	2.81	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ มีค่าความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้		การแปล ความหมาย
	μ	σ	
ปริญญาตรี	2.75	0.87	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	2.74	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่เมื่อ จำแนกตามจำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน

อายุ	การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้		การแปล ความหมาย
	μ	σ	
ต่ำกว่า 8 ปี	3.88	0.55	มาก
8 ปี-12ปี	3.85	0.63	มาก
12 ปีขึ้นไป	3.82	0.59	มาก

จากตารางที่ 5 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ จำแนกตามจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการจัดการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีสภาพการดำเนินงานในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร และครูที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ยังขาดการวางแผนการใช้ประโยชน์จากการใช้แหล่งเรียนรู้ และการใช้แหล่งเรียนรู้จากผู้เกี่ยวข้องไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้น้อย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (นาฏยา แสงพระอินทร์ และพรเทพ ฐัฒน , 2563:181) การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางการจัดการแหล่งเรียนรู้ได้มีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และกำหนดครูผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ บางส่วนที่ไม่มีการจัดการคือ จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนวิทยากรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอุดหนุนสำหรับงบประมาณ ในการใช้แหล่งเรียนรู้พบว่า ใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทธรรมชาติ ให้ความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้กับผู้เรียน ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและครูให้ใช้แหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้สถานศึกษา แต่บางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ สสำรวจความต้องการของชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอต่อความต้องการ และให้ความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้กับชุมชน ส่วนการนิเทศติดตามผลพบว่า รับฟังข้อคิดเห็นของผู้ใช้แหล่งเรียนรู้ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ครูมีการแสดงความคิดเห็น ต่อการดำเนินงาน บางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลจากการนิเทศ และติดตามผล รายงานผลการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้ และนำเสนอผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.1 ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อมีอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกันที่เป็น เช่นนี้ อาจเป็นเพราะมีการกำหนดนโยบายการจัดการแหล่งเรียนรู้จึงมีสภาพการบริหารโดยให้ทุกภาคส่วนผู้ปกครอง ชุมชนและครูมีส่วนร่วมในการจัดการในการ ซึ่งสอดคล้อง (ทัศนีย์ อันติมานนท์, 2559) การวิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงาผลการวิจัยพบว่าในด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมและรายข้อมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนอาจยังไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและในเรื่องมีการกำหนดนโยบายการจัดการแหล่งเรียนรู้จึงมีสภาพการบริหารดังที่กล่าว

1.2 ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อมีสภาพการบริหารอยู่ในปานกลาง และในเรื่องการใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้สนับสนุนให้ผู้เรียนละบุคลากรมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นคว้างานตามความสนใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ (ชวนพิศ พร้อมสุข; 2559) จัดบรรยายในแหล่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่มากมายหลากหลายทั่วไป ทั้งในและนอกโรงเรียน ในระดับปานกลาง เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ พิพิธภัณฑสถานศึกษา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์พัฒนาวิชาการ ศูนย์โสตทัศนศึกษา ห้องสื่อการเรียนการสอน ศูนย์วิทยุการศึกษา ห้องมัลติมีเดีย ศูนย์ Internet มุมหนังสือ สวนวิทยาศาสตร์ สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนสุขภาพ วัด สวนสาธารณะ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ สถานประกอบการ โรงงานต่างๆ ส่วนข้อที่มีสภาพการบริหารที่น้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ มีการศึกษาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน

1.3 ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลางและมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้มาใช้ในการวางแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวนี้อาจมาจากการที่ได้ทำการวางแผนประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้มาโดยตลอดและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้ไว้ให้นักเรียนได้ศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ (ทวีภรณ์ วรชิน; 2559) วิจัยเรื่องการจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่ ได้ศึกษาการจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีการจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้มีการปฏิบัติคือ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งเรียนรู้ และที่เห็นว่าไม่แน่ใจคือ มีข้อมูลสารสนเทศในการเลือกใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอ สำหรับปัญหาที่พบคือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดแหล่งเรียนรู้ นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่คับแคบและไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สื่อมีไม่เพียงพอ ขณะที่การใช้แหล่งเรียนรู้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าแหล่งเรียนรู้ ขาดการประเมินติดตามผลและไม่ค่อยได้รับการพัฒนาปรับปรุงเท่าที่ควร

2. การเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาท่ามาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาท่ามาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่ามาเทพนม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งเรียนรู้เป็นสถานที่ที่ทุกคนทั้งครูผู้ช่วยและครูผู้หญิงให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยจากการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จาริยา อินทร์เทพ ; 2558) การใช้แหล่งการเรียนรู้ในห้องปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้กลุ่มมีปัญหาท้องถิ่นของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้กลุ่มมีปัญหาท้องถิ่นของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามเพศ อายุพบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

2.2 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกคนได้รับประโยชน์จากการใช้แหล่งเรียนรู้เหมือนกันโดยอาศัยแหล่งเรียนรู้เป็นสถานที่หาความรู้และใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน ทุกวัยสอดคล้องกับ(อัญชลี สุขนสิทธิ์; 2563) การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพสภาพและปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์การศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่าง

2.3 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่เมื่อจำแนกตามจำแนกตามวุฒิการศึกษา จะเห็นว่าการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนไม่ว่าจะมีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าระดับปริญญาตรีล้วนต่างให้ความสำคัญต่อการจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยอาศัยแหล่งเรียนรู้ช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน สอดคล้องกับ (ภู เกียรติ แดงสีดา ;2563) ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าเมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาประสบการณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 การศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามจำแนกประสบการณ์การทำงานตาม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการจัดการแหล่งเรียนรู้กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผาเทพนม อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเกิดจากผู้บริหาร ได้มอบหมายให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับ (สากรมหาหงษ์ ; 2560)วิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทำผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามจำแนกประสบการณ์การทำงาน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้แต่ละฝ่ายมีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกันในการดำเนินงานและการวางแผนงานการทำงานร่วมกัน
2. ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดแหล่งเรียนรู้โรงเรียนและชุมชน

3. ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ควรมีการรับข้อเสนอแนะและการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศกระบวนการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการจัดแหล่งเรียนรู้
4. การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาโดยใช้วิธีจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการ

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). **แนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาชาวบ้านในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **การใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง
- กู้เกียรติ แดงสีดา (2563) **แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1** คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ที่มา <http://202.29.52.112/dspace/bitstream/23456789/60/1/62551140112.pdf> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2565
- จาริยา อินทร์เทพ (2558) **การใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นประกอบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่มา <file:///C:/Users/OBEC/Downloads/pornphaga1755,+Journal+manager,+11-20.pdf> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2565
- เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และสววัย บุญยमानนท์. (2556). **บทบาทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการพัฒนาสังคมและชุมชนไทย**. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สง่า วงศ์ไชย (2562) **การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในศตวรรษที่ 21*** บทความเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6. (2561). **นโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6. (อัดสำเนา)**
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2551). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี : พี แอนด์ เค สกายพริ้นติงส์ จำกัด.
- อัญชลี สุขในสิทธิ์ (2563) **การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร** คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มา <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ISCJ/article/view/243020> สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2565

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี

Participation in administration according to the Sufficiency Economy Philosophy affecting the effectiveness of Streemandapitak School under the Office of the Private Education Commission of Chanthaburi Province

ผู้วิจัย

เพ็ญจันทร์ มินะจรัส

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระและหัวหน้าฝ่าย จำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่า IOC 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมในการบริหาร, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง , การศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี

ABSTRACT

This research aimed to study the level of participation in administration according to the Sufficiency Economy Philosophy affecting the effectiveness of Streemandapitak School under the Office of the Private Education Commission of Chanthaburi Province. The population used in this research including teachers, chief of class, chief of course and chief of department in the amount of 1 5 8 people, The instrument used to collect the data was the questionnaire has a 5-level estimest scale reliability is 0.95. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The research findings were as follows:

Participation in administration according to the Sufficiency Economy Philosophy affecting the effectiveness of Streemandapitak School under the Office of the Private Education Commission of Chanthaburi Province overall were at the highest level, which was sorted in descending order as follows: in the aspect of Curriculum and Instructional, Management, Education Personnel Development, and Organizing Student Development Activities, respectively, as follows:

Keywords : Participation in administration, sufficiency economy philosophy, Education Commission of Chanthaburi Province.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้มีการทำงานแบบมีส่วนร่วม คือ 1) ด้านระบบบริหารและสนับสนุนทางการศึกษา คือ ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมจัดการศึกษา(มาตรา 9(6)) และให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการศึกษา ทั้ง ด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง (มาตรา 39) การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ให้มีความเป็นอิสระโดยการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ (มาตรา 43) 2) ด้าน หลักสูตรให้ สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8 (2)) จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและ บุคคลในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24(6)) และให้สถานศึกษา ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดย จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมี การศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อ พัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ การพัฒนาระหว่าง ชุมชน (มาตรา 29 (3)) ด้านกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ความสามารถ และเต็มศักยภาพ(มาตรา 22) 4) ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ให้มีการระดม ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา พร้อมทั้งระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กร อาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา

ดังนั้นสถานศึกษาเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายที่กำหนดไว้บริหารจัดการให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค(กระทรวงศึกษาธิการ, (2546, 30)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา โดยมีข้อบ่งชี้การขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ข้อที่ 5 ในจำนวน 8 ข้อ คือ “อยู่อย่างพอเพียง” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานศึกษาในสังกัดกระจาย ทั่วประเทศ ตระหนักเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิด ปลูกฝังการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดเป็นจุดเน้นที่สำคัญ โดยกำหนดในกลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้

หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา ซึ่งมีระบบการกำกับติดตามการดำเนินงานระบุชัดเจนในคำรับรองการปฏิบัติราชการ อีกทั้งนวัตกรรมการจัดการศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ได้กำหนดในสาระการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล สาระการเรียนรู้โลกศึกษา (Global Education) คือ เรียนรู้ถิ่นฐาน สืบสานวิถีไทย มองไกลศึกษาโลก สืบโชคชะตามนุษย์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการประยุกต์หลักคิดจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งสิ้น ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นโยบายในการปฏิรูปการศึกษารอบที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) เป็นการปฏิรูปใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

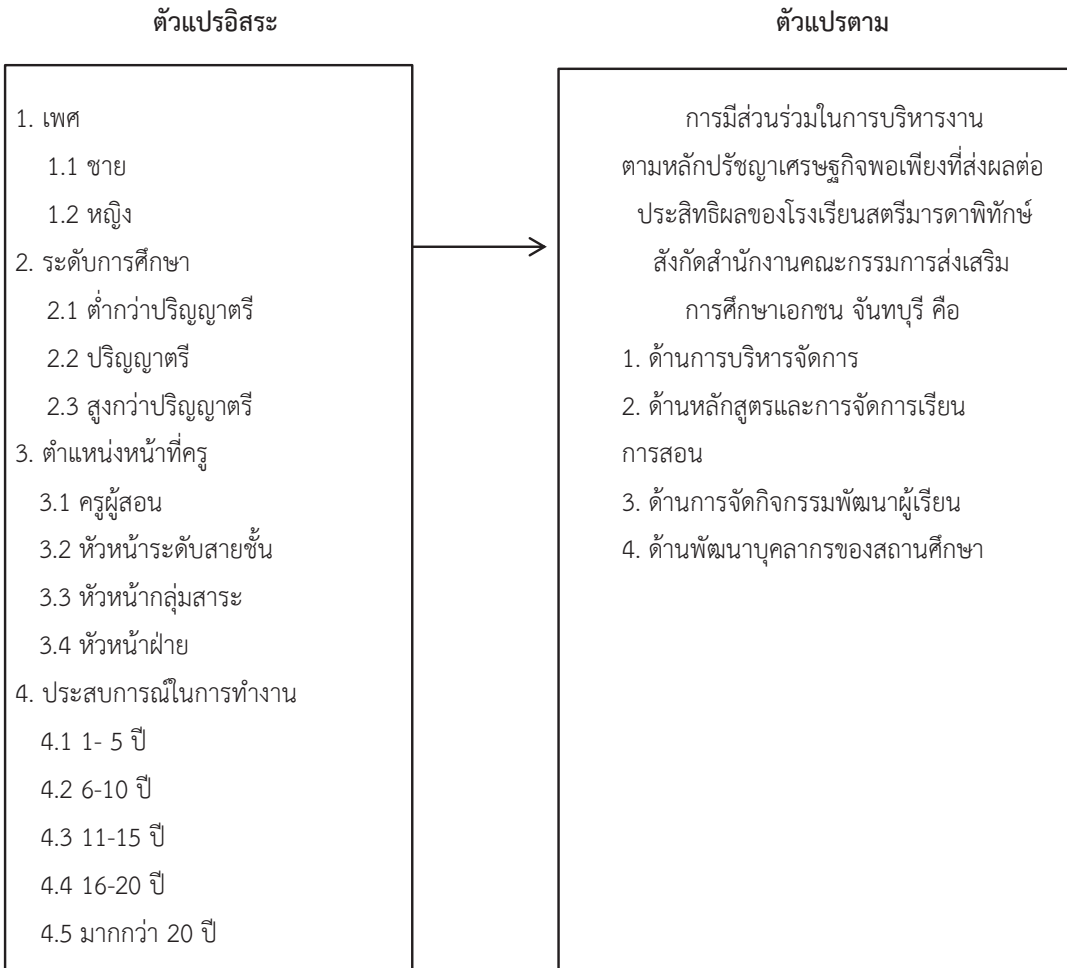
การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งจะก้าวสู่การพัฒนาโรงเรียนในยุคสมัยใหม่ ผู้บริหารจึง จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองโดยการใช้หลักการบริหารที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วม ตัดสินใจ รวมถึงการกล้าที่จะเปิดรับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่ต้องการสนับสนุนเพื่อช่วย พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยความเต็มใจโดยมีเป้าหมายหลักเดียวกันคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับประสิทธิผลของโรงเรียนที่จะส่งผลต่อศักยภาพของผู้เรียนต่อไป การบริหารแบบมีส่วนร่วม รวมถึงนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน โดยมุ่งที่จะสร้างความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้งานสำเร็จ การให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การประเมินผลงานล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กร ถ้าหากการปฏิบัติงานนั้นมีความไม่เข้าใจกันหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะและไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรแล้ว การบริหารงานขององค์กรก็จะบรรลุผลสำเร็จได้ยาก (ธร สุนทรายุทธ, 2551), 45

ผู้วิจัยจึงมีสนใจและเห็นถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ในการศึกษาาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี

กรอบการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการศึกษา

ประชากรของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา คือ ครูผู้สอน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระ และหัวหน้าฝ่าย รวมทั้งหมด 158 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ดำเนินการนำแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากรจำนวน 158 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งผ่านช่องทาง Google form ได้กลับคืนทั้งหมด 158 ฉบับ คิดเป็น 100 %

3.3 นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี การนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปค่าเฉลี่ย μ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ แล้วแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

4.51 - 5.00 มีมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 มีมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 มีมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 มีมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 มีมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริหารจัดการ
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังรายละเอียดนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นปริญญาตรี ตำแหน่งหน้าที่ครูผู้สอน และส่วนใหญ่เป็นประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 20 ปี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากร การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร		
	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.70	.57	มากที่สุด
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.86	.35	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.58	.66	มากที่สุด
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.61	.66	มากที่สุด
ภาพรวม	4.68	.56	มากที่สุด

จากตาราง พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มประชากร อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวม ($\mu = 4.68, \sigma = .56$) และรายด้าน ที่มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากที่สุด ทั้งสี่ด้าน โดยการเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.86, \sigma = .35$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\mu = 4.70, \sigma = .57$) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\mu = 4.61, \sigma = .66$) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.58, \sigma = .66$)

การสรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี สรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นปริญญาตรี ตำแหน่งหน้าที่ครูผู้สอน และส่วนใหญ่เป็นประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 2 แบบตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด สรุปทั้ง 4 ด้าน พบว่า 1. ด้านการบริหารจัดการ 2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ทุกด้าน และแยกรายด้าน พบว่า

1. ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และรายชื่อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านนโยบาย อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ และ การกำหนดนโยบาย/แผนงานที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวิชาการ คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวางแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ และการนิเทศ การศึกษาภายในเพื่อติดตามประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านงบประมาณ คือ การวางแผนการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินการตามแผนงบประมาณตามความจำเป็น อย่างเหมาะสม

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดทุกข้อ โดยการเรียงจากมากไปน้อย คือ การปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายในหลักสูตรสถานศึกษา ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การจัดทำหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการจัดการเรียนการสอน ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดโดยเรียงจากมากไปน้อย คือ การจัดการเรียนรู้โดยมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ ในสาระการเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” และการส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการฝึกทักษะกระบวนการ คิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การแก้ปัญหาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อดูในรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ รองลงมา คือ การส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ มีการวางแผนงาน โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพแวดล้อม สังคมและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม รองลงมา คือ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน รองลงมา คือ การนำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก คือ การจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อดูในรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การประยุกต์นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาและการติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาบุคลากรในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การนำผลติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการที่หลากหลาย รองลงมาคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากร

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยนำข้อมูลไปสู่การอภิปรายผลดังนี้

จากผลการวิจัย ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ นันทกาญจน์ ชินประพัทธ์ และศาลินา บุญเกื้อ (2558) ผู้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า ผลการดำเนินการตามกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายและขยายผล มีผลการดำเนินการตามกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแต่ละด้านอยู่ในระดับมีมากที่สุด ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งในภาพรวมของการบริหารจัดการ คือครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในด้านนโยบาย คือการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ วิชาการคือการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวางแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษาภายในเพื่อติดตามประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงงบประมาณคือการวางแผนการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร เอี่ยมหรุ่น (2561 : 122) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอรนิลพิบูลย์ (2563:118) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับ สุรินทร์ แก้วมณี (2558 : 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า ก่อให้เกิดความสามัคคี ระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับ ในองค์การ ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีความสุขจิตดี ทุกคนมีโอกาสแสดงศักยภาพและความสามารถส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ อีกทั้งยังช่วยให้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ในเรื่องของ หลักสูตร ร่วมรับผิดชอบในหน้าที่ ร่วมวางแผน ประเมิน และดำเนินการในการจัดทำ

หลักสูตร การปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายในหลักสูตรสถานศึกษา กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การบูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการพัฒนา คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ ในสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ จักรปฐม วิชาอักษรวิทย์ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ใน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จะเน้นการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ ถึง รากฐานสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และมีการวัดผลและประเมินผลตรง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการกำหนดเครื่องมือวัด วิธีการ และเกณฑ์การประเมินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ซึ่งส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในภาพรวมสูงขึ้น นอกจากนี้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น ครูทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการที่จะให้พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ ประสบ ผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พัชราพร ทวยวงษ์ (2552:2-3) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมใช้ กระบวนการทำงานเพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่เป็นผลสำเร็จด้วยการใช้บุคคลและทรัพยากรต่างอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุซึ่งเป้าหมายของความต้องการ

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารบริหารงานตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิต ได้ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพแวดล้อม สังคม และการเปลี่ยนแปลงต่างๆทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ สามารถแก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรม ลูกเสือ/ เนตรนารียุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริม ให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้อง กับ สุเมธ ตันติเวชกุล (2550) กล่าวว่า ครูจะต้องรู้จัก บูรณาการการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความ เชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้จะเกิดขึ้นได้ครู ต้องใช้ความรู้และคุณธรรมเป็น ปัจจัยในการขับเคลื่อน โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้า เป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรสาระเรียนรู้ต่าง ๆ และประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับจักร ปฐม วิชาอักษรวิทย์ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า 1) มีการจัดกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในกระบวนการต่าง ๆ อย่างกลมกลืน ยึดหลักความมีเหตุผล และความ พอประมาณ 2) กิจกรรมส่งเสริมการประหยัดและอดออม มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและส่งผลกระทบต่อดำเนินชีวิต ของครู และนักเรียน รวมทั้งขยายผลไปสู่ชุมชนด้วย 3) กิจกรรมส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้นักเรียนมีจิตอาสา และการดำเนินวิถีชีวิตที่พอเพียง 4) กิจกรรมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี

การดำเนินการที่ ได้ผลเป็นอย่างดี มีกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน มีเครือข่ายผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับ ผู้ปกครอง และกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม ส่วนการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรธรวดี พันธวงษา (2553) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนมีความเข้าใจและการเข้าถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้น มาจากการจัดกิจกรรมที่ให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการและอยู่ใน ความสนใจของผู้เรียน สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารบริหารงานตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ในการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน การส่งเสริมให้ บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลายซึ่ง สอดคล้องกับ ปรียานุช พิบูลสารวุธ (2549) ที่กล่าวว่า การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา นั้น จะต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครู ก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และ ปลุกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้น จึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูต้องรู้จักพอ ก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็ก การติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนา บุคลากรในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การนำผลติดตามมาปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการประยุกต์น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิต การประเมินผลการพัฒนาของบุคลากรในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ แสงเพ็ญ คุณภักทรสกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการ ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่มี ต่อความสุขในการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงานและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทบารูม ดีไซน์ จำกัด ผลการวิจัยสรุปว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี รวมถึงด้าน เงื่อนไข ความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม มีอิทธิพลทางบวกต่อความสุขในการทำงาน และคุณภาพชีวิตการทำงาน โดย ความสุขในการทำงานมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน และประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งคุณภาพ ชีวิตการทำงานก็มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้วยเช่นกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริ ชัยลิมปมนตรี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลัก เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันและการทำงานของบริษัทแห่ง หนึ่ง ผลการวิจัยสรุปว่า การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการทำงานของ พนักงาน บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไข คุณธรรม โดยสามารถนำมาแจกแจงเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ พนักงานมีการตัดสินใจเรื่องงานและ การดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบ มีการหาข้อมูลจาก แหล่งความรู้ที่น่าเชื่อถือก่อนตัดสินใจเรื่องสำคัญ สามารถแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่บุคคลอื่น การติดตามข้อมูล ข่าวสารตลอดเวลาเพื่อให้รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของโลกการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาใช้ในการ

วางแผนการ ดำเนินชีวิตและการทำงานมีการศึกษาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำงาน รวมถึงมีความเชื่อว่าคนเก่งต้องมีคุณธรรมควบคู่ไปด้วย โดยยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิตและ การทำงาน พร้อมรับฟังเหตุผลของผู้อื่นและรับผิดชอบในทุกการกระทำต่าง ๆ ของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิเคราะห์พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกด้านรายชื่อ พบว่ามีรายชื่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งทางโรงเรียนควรที่จะส่งเสริมสนับสนุน ดังนี้

1. ผู้บริหารควรบริหารจัดการ ในด้านนโยบาย คือ ควรจัดระบบการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้าน บริหารงานทั่วไป ในเรื่องของการจัดอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้โรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด ร่มรื่น เรียบง่ายและควรให้ความสำคัญการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในเรื่องของการจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ชุมชน ของโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการบริหารโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจัดกิจกรรม

2. ควรทำวิจัยเพื่อสนับสนุนให้ครูการจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

จักรปฐพี วิชาอัครวิทย์. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในจังหวัดเชียงใหม่.

เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 2559.

ณัฐพร เอี่ยมหุ่่น (2561: 122) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ธ สุนทรายุทธ, การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป, (กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2551), 45.
- นันทกาญจน์ ชินประห์ชัย, ศาลินา บุญแก้ว “การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตาม หลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง” รายงานวิจัย ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ , 2558
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116, ตอนที่ 74ก (19 สิงหาคม 2542) : 4
- พรณวดี พันธวงศา.(2554).การพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการสร้าง เครือข่าย
เยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม. วารสารสมาคมนักวิจัย.16(1) :13-19.
- พัชรพร ทวยสงฆ์. (2552). นวัตกรรมการบริหาร. นครศรีธรรมราช : ราชประชานุเคราะห์+ 4.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. เศรษฐกิจพอเพียง. วารสารราชภัฏกรุงเทพฯ ปีที่ 1 4 (23), 1-11, 2550.
- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์คณะบุคคลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร
- สิริ ชัยลิมปมนตรี (2561). การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันและการทำงานของ บริษัทแห่งหนึ่ง.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แสงเพ็ญ คุณภัทรสกุล (2558). อิทธิพลของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่มี
ต่อความสุขในการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงานและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงาน
บริษัทบารุม ดีไซน์ จำกัด. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นาน เขต 1

The Development Guidelines for the Strength of Small-Sized Merged Schools under Nan Primary Educational Service Area Office 1

ผู้วิจัย

แพรวตะวัน ชีระอนันท์ทวี

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 1 และ 2. ศึกษาแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 1 ของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอเวียงสาและอำเภอภูเพียง จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 77 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 1 มีจุดแข็งด้านการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในระดับกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านชุมชน ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่มีบทบาทสำคัญที่สนับสนุนการศึกษา สำหรับปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนของโรงเรียน คือ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร ที่ยังขาดแคลน และมีปัจจัยด้านเศรษฐกิจผู้ปกครอง ด้านค่านิยม ความเชื่อ ที่เป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการ 2. แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมโรงเรียนมีความเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.86) สำหรับแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวมมีดังนี้ 1) ด้านผู้บริหาร ควรเปิดรับฟังปัญหาและพัฒนาความสามารถในการปรับตัว 2) ด้านครูผู้สอน ควรวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ควรประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 4) ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมความรู้ความสามารถด้านการคิด ด้านเทคโนโลยี และด้านการสื่อสาร และ 5) ด้านงบประมาณ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการด้านงบประมาณเพื่อความสะดวกในการติดตามและตรวจสอบ

คำสำคัญ : โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม

Abstract

The objectives of this research were 1) to investigate the context of the small-sized merged schools under the Nan Primary Educational Service Area Office 1, and 2) to propose the development guidelines for the strength of the small-sized merged schools under the Nan Primary Educational Service Area Office 1. The samples were educational personnel of the small-sized merged schools under the Nan Primary Educational Service Area Office 1, in the area of Mueang District, Wiang Sa District, and Phu Phiang District, totalling 77 respondents from 18 schools. The questionnaire was used as a research instrument and it had a Cronbach's alpha value of 0.81. The statistics used in the data analysis consisted of frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results showed that: 1. Regarding the context of the schools, these small-sized schools that were merged, under the Nan Primary Educational Service Area Office 1, had strengths in building a network for managing small-sized schools at the school group level. Moreover, there were also factors like community, tradition, customs and cultures that played an important role in supporting education. However, the weaknesses of these schools were the lack of budget and personnel. Furthermore, there were factors like the economics of parenting, values, and beliefs that hindered the management. 2. Referring to the guidelines for the development of the strength of small-sized merged schools under the Nan Primary Educational Service Area Office 1, it was found that the overall school's strength was at a high level ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.86). The guidelines for the strength development of small-sized merged schools were: 1) the management should be open to listening to problems and developing adaptability skills, 2) teachers should analyse the potential of students and understand their individuality to enhance the effectiveness of teaching and learning, 3) participation of parents and communities should be in the form of cooperation to develop learners according to their potential, 4) students' knowledge and ability should be promoted by enhancing thinking, technology and communication skills, and 5) budget management should be done by using technology for ease of monitoring and auditing.

Key Word (s) : Small-sized schools, small-sized merged schools.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ประเทศไทยจึงมีการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) โดยมุ่งเน้นยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ภายใต้มีวิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูป การศึกษามี 3 ประเด็น คือ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2, 2562 : 1-2)

นโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2562-2565 ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2. สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และ 5. เพิ่มประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ระบบการศึกษาไทยที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านคุณภาพอย่างมาก แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพันธกิจที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และพัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา และบูรณาการการจัดการศึกษา ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กจึงมีส่วนสำคัญในด้านการส่งเสริมและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560 : 13)

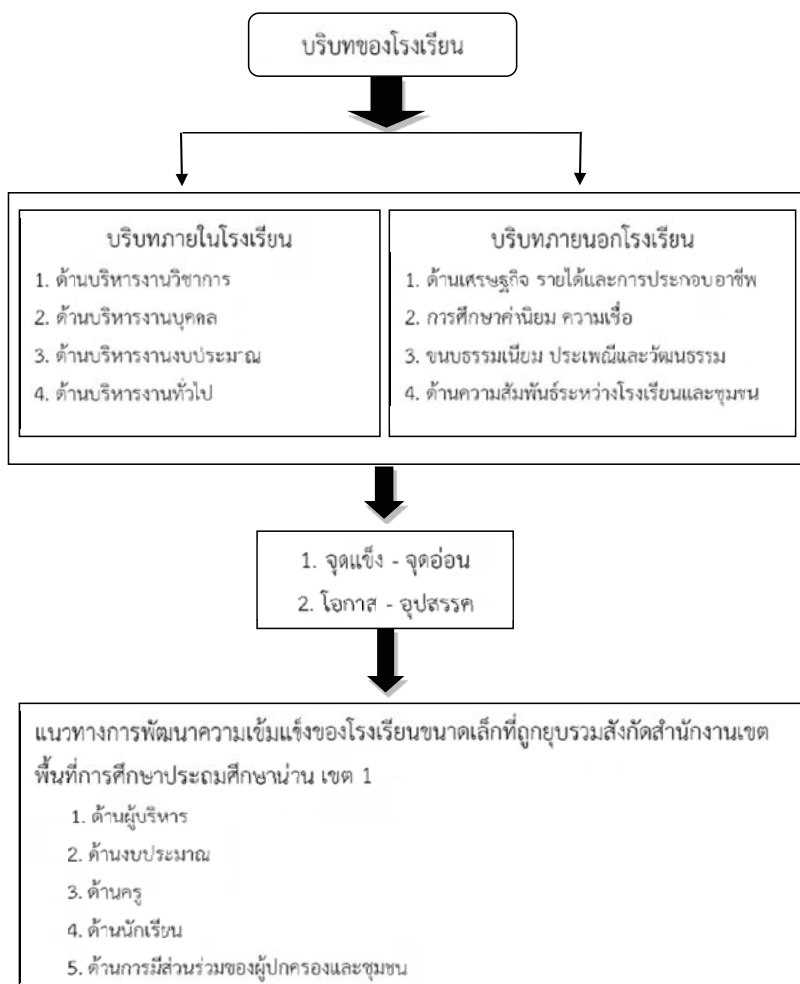
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ในปัจจุบันพบว่า มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 191 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2562 มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 154 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.63 ของโรงเรียนทั้งหมด โดยมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้เพียงพอ เกิดการใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ครูไม่ครบชั้น ขาดแคลนสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาลดลง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายการจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1, 2562 : 1)

การยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดความพร้อมและขาดคุณภาพซึ่งเป็นมาตรการหนึ่ง เพื่อให้โรงเรียนดังกล่าวเกิดความพร้อมมากขึ้น โดยแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งโรงเรียนขนาดเล็กยกยบรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ซึ่งมีทิศทางการพัฒนา ได้แก่ 1. กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้โรงเรียนเลือกปฏิบัติหรือสร้างนวัตกรรม ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในแต่ละท้องถิ่นและกำหนดแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก 2. สร้างเครือข่าย สนับสนุนให้มีครูสอนครบชั้น มีบุคลากรสนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กร่วมกันมีแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย จากเครือข่ายโรงเรียนต้นประจำตำบล โรงเรียนใกล้เคียง กลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูในการใช้สื่อเทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย ครบถ้วน พร้อมใช้งาน 4. สนับสนุนงบประมาณในการจัดเตรียมความพร้อมโรงเรียนหลักของการเรียนรวม ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายการเรียนรวมให้ทันการณ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1, 2562 : 16) แม้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 จะมีแนวทางเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติ แต่การยุบรวมโรงเรียนยังนับว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสม และการสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนที่ถูกยุบรวมก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กที่ถูกยุบรวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยกยบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลบริบทพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อทราบถึงจุดแข็ง - จุดอ่อน รวมทั้งโอกาส - อุปสรรค ของของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียน ร่วมกับข้อมูลที่ได้การสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร คณะครู และบุคลากร เพื่อวางแผนการพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ขอบเขตด้านประชากรเป็นบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 66 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ถูกยุบรวม

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ในปีการศึกษา 2565 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ถูกยุบรวม ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอเวียงสาและอำเภอภูเพียง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเลือกจากโรงเรียนซึ่งถูกยุบรวมและมีนักเรียนไปเรียนรวมทั้งโรงเรียนหรือเรียนรวมทุกชั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 19 โรงเรียน โดยมี 1 โรงเรียนที่ไม่มีบุคลากร ดังนั้นจึงเหลือจำนวน 18 โรงเรียน สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูล คือ บุคลากรในโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละโรงเรียน โดยมีจำนวนและรายชื่อโรงเรียนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1

โรงเรียน	จำนวน บุคลากร	โรงเรียน	จำนวน บุคลากร
1. โรงเรียนบ้านน้ำครกใหม่	15	11. โรงเรียนบ้านวัวแดง	1
2. โรงเรียนบ้านธงหลวง	3	12. โรงเรียนบ้านไหล่น่าน	6
3. โรงเรียนบ้านนาราชภูร์	5	13. โรงเรียนวัดท่าข้าม	2
4. โรงเรียนบ้านนาขาว	2	14. โรงเรียนบ้านอายนาผา	3
5. โรงเรียนบ้านดอนสะไมย์วิทยา	3	15. โรงเรียนบ้านนาไผ่	3
6. โรงเรียนบ้านป่าคา	-	16. โรงเรียนบ้านม่วงเนิ้ง	2
7. โรงเรียนบ้านซึ่งงามมงคล	11	17. โรงเรียนบ้านพะเยา	1
8. โรงเรียนบ้านท่าสี่	2	18. โรงเรียนบ้านม่วงใหม่	6
9. โรงเรียนบ้านปงสนุก	7	19. โรงเรียนบ้านน้ำลาด	3
10. โรงเรียนบ้านหัวนา	2	รวม	77

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยจากการศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อยโดยศึกษากรอบความคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน แล้วนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัย แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC โดยมีเกณฑ์การยอมรับข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 คือ 1.00 จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ สำหรับตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของปัจจัยที่เกี่ยวกับความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามของสุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ ด้านครู ด้านนักเรียน และด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วยข้อคำถามตามเนื้อหาของแต่ละด้าน ๆ ละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อโดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 แบบสอบถาม ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยได้ประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 77 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย และ 2) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามถึงสภาพปัจจุบันของปัจจัยด้านความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100) แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการศึกษา

1. บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

1.1 บริบทภายในโรงเรียน

1.1.1 ด้านบริหารงานวิชาการ บริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด สำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีจุดแข็งในเรื่องการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในระดับกลุ่มโรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างไรก็ตามโรงเรียนยังมีความขาดแคลนเกี่ยวกับสื่อการเรียน และอุปกรณ์การเรียน นอกจากนี้ยังขาดความรู้ด้านการวิจัยในห้องเรียน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.1.2 ด้านบริหารงานบุคคล บริหารงานบุคคลเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และลูกจ้างได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในปัจจุบัน บุคลากรครูมีภาระหน้าที่ที่หลากหลาย มีบุคลากรครูไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด มีบุคลากรไม่ครบชั้น และบุคลากรบางส่วนเป็นครูอัตราจ้าง ระยะเวลาที่ทำการจ้างสั้น ด้วยสภาพดังกล่าวทำให้บุคลากรครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

1.1.3 ด้านบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนเป็นการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในปัจจุบัน มีการจัดทำแผนการศึกษา เพื่อวางแผนงบประมาณ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ โดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมและตัดสินใจในการดำเนินงานซึ่งงบประมาณของโรงเรียนซึ่งเป็นไปตามระเบียบขั้นตอนอย่างถูกต้อง และเหมาะสม สำหรับด้านการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนใช้เกณฑ์เงินอุดหนุนตามรายหัว โดยโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อย ทำให้รับเงินอุดหนุนน้อยซึ่งเกิดความขาดแคลน

1.1.4 ด้านบริหารงานทั่วไป การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในปัจจุบัน จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมีจำนวนน้อย โรงเรียนบางแห่งตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชน ทำให้เกิดปัญหาการเดินทางมาเรียนของนักเรียน ค่าพาหนะมีจำกัด ขาดการติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน องค์กร ที่เกี่ยวข้องหรือที่อื่น ๆ ที่เข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.2 บริบทภายนอกโรงเรียน

1.2.1 ด้านเศรษฐกิจ รายได้และการประกอบอาชีพ สำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ไร่ ไร่ และประกอบอาชีพอิสระ ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับยากจนถึงปานกลาง มีรายได้น้อยไม่แน่นอน ทำให้ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์อาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการของโรงเรียนได้ไม่มากนัก

1.2.2 การศึกษาค่านิยม ความเชื่อ โรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมพื้นที่นั้น ปัจจุบันมีค่านิยมของผู้ปกครองนักเรียนเริ่มมีแนวโน้มในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง หรืออยู่ในตัวเมืองเพิ่มมากขึ้น โดยเชื่อว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และมีชื่อเสียงจะช่วยพัฒนาทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานได้เป็นอย่างดี ซึ่งความเชื่อและค่านิยมส่งผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้มีจำนวนนักเรียนลดน้อยลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดการการศึกษา

1.2.3 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ปัจจุบันโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยร่วมกับชุมชน โดยชุมชนมีบทบาทในการถ่ายทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเปิดประสบการณ์นอกห้องเรียน นอกจากนี้ความเข้มแข็งด้านวัฒนธรรม ประเพณี และศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีในท้องถิ่น

1.2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อร่วมมือและช่วยเหลือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และเจริญก้าวหน้า โดยใช้แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและชุมชน โดยผู้ปกครองและชุมชนให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น

โดยสรุปบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เมื่อพิจารณาปัจจัยภายใน **มีจุดแข็ง** คือ การสร้างเครือข่ายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในระดับกลุ่มโรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น **สำหรับจุดอ่อน** คือ ความขาดแคลนด้านงบประมาณ ความขาดแคลนเกี่ยวกับสื่อการเรียน และอุปกรณ์การเรียน บุคลากรครูมีภาระหน้าที่ที่หลากหลาย มีบุคลากรครูไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด มีบุคลากรไม่ครบชั้น จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมีจำนวนน้อย โรงเรียนบางแห่งตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชน ทำให้เกิดปัญหาการเดินทางมาเรียนของนักเรียนค่าพาหนะมีจำกัด ขาดการติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน องค์กร ที่เกี่ยวข้องหรืออื่น ๆ ที่เข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาในด้านปัจจัยภายนอก ปัจจัยที่เป็น**โอกาส** คือ ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยร่วมกับชุมชน โดยชุมชนมีบทบาทในการถ่ายทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเปิดประสบการณ์นอกห้องเรียน ซึ่งเป็นการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและชุมชน ส่วนปัจจัยที่เป็น**อุปสรรค** ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ รายได้และการประกอบอาชีพ และด้านค่านิยม ความเชื่อ โดยผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับยากจนถึงปานกลาง มีรายได้น้อยไม่แน่นอน ทำให้ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์อาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการของโรงเรียนได้ไม่มากนัก และอุปสรรคด้านต่อมาคือ ค่านิยม โดยผู้ปกครองมีแนวโน้มในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง หรืออยู่ในตัวเมืองเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้มีจำนวนนักเรียนลดน้อยลงและส่งผลกระทบต่อการจัดการการศึกษา

2. แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กถูกรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

2.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจข้อมูลจากบุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็กถูกรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ทั้งสิ้น 75 คน ด้านเพศ พบว่า เพศชาย ร้อยละ 38.67 เพศหญิง ร้อยละ 61.33 ด้านอายุ ส่วนใหญ่อายุ 31- 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาอายุ อายุ 41- 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.33 อายุ 21- 30 ปี

ร้อยละ 25.33 และอายุ 50 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 12.00 ต่อมาด้านวุฒิการศึกษา บุคลากรส่วนใหญ่วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 92.00 ส่วนวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.00 สำหรับข้อมูลด้าน ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 84.00 รองลงมาคือผู้อำนวยการ สถานศึกษาร้อยละ 10.67 และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาร้อยละ 5.33 และสุดท้ายด้านประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.33 รองลงมาคือ 5-10 ปี ร้อยละ 26.67 และต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.00 ตามลำดับ

2.2 การประเมินสภาพปัจจุบันของปัจจัยเกี่ยวกับความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 และแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียน

ตารางที่ 2

ปัจจัยเกี่ยวกับความเข้มแข็ง ของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ด้านผู้บริหาร	4.06	0.23	ระดับมาก
ด้านงบประมาณ	4.02	0.25	ระดับปานกลาง
ด้านครู	4.10	0.28	ระดับมาก
ด้านนักเรียน	3.90	0.18	ระดับปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	4.14	0.32	ระดับมาก
รวม	4.04	0.25	ระดับมาก

จากตารางที่ 2 การประเมินสภาพปัจจุบันของปัจจัยที่เกี่ยวกับความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.92) รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.23$, S.D.= 0.94) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.79) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.48$, S.D.= 0.81) และด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.87) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายละเอียดเนื้อหาในแต่ละด้านจากการประเมินของบุคลากร ร่วมกับผลการศึกษาริบทของโรงเรียน พบว่า แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 มีดังนี้

1) ด้านผู้บริหาร ได้แก่

- การยอมรับฟังสภาพปัญหาต่าง ๆ เปิดรับความคิดใหม่ ๆ การคิดในเชิงบวก
- ความสามารถปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์ และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- การสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2) ด้านครูผู้สอน ได้แก่

- ควรได้รับการสนับสนุนให้เพียงพอ
- ควรพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง
- การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ควรหาเทคนิค วิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

- 3) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ได้แก่
 - ให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมร่วมกัน
 - ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเหมาะสมตามศักยภาพ
 - ควรส่งเสริมนักเรียนจิตอาสาเพื่อทำประโยชน์ให้กับชุมชน และสังคม
- 4) ด้านนักเรียน ได้แก่
 - ควรส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแบบต่างๆ
 - ควรส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
 - ควรพัฒนาทักษะในการสื่อสาร
- 5) ด้านงบประมาณ ได้แก่
 - ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอต่อการจัดการการศึกษา
 - ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการด้านงบประมาณ
 - ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างชัดเจน
 - ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านการวางแผนการใช้งบประมาณ

การอภิปรายอภิปรายผลการศึกษา

1. บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

โรงเรียนขนาดเล็กที่ยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีจุดแข็งที่สำคัญ คือ การสร้างเครือข่ายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในระดับกลุ่มโรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจุดอ่อนในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ที่ไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนด้านการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ ด้านเศรษฐกิจ รายได้และการประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน และด้านค่านิยม ความเชื่อโดยผู้ปกครองมีแนวโน้มในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง หรืออยู่ในตัวเมืองเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้มีจำนวนนักเรียนลดน้อยลงและส่งผลกระทบต่อจัดการการศึกษา อย่างไรก็ตามบริบทพื้นโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ยังมีปัจจัยที่เป็นโอกาส โดยมีปัจจัยด้านชุมชน ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเปิดประสบการณ์นอกห้องเรียน ซึ่งเป็นการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับบริบทพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัญหาทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการที่มีจำนวนครูผู้สอนไม่ครบชั้น จำนวนผู้เรียนน้อยส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบหลากหลาย ปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ขาดแคลนครูผู้สอนที่ตรงกลุ่มสาระ และผู้ปกครองขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนจึงส่งบุตรหลานเข้าเรียนในตัวเมือง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2558)

2. แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอ เขต 1

การพัฒนาความเข้มแข็งด้านผู้บริหาร โดยผู้บริหารควรมีการรับฟังปัญหา เปิดรับความคิดใหม่ ๆ และมีความพร้อมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ ตลอดจนพัฒนาทักษะการปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์ และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา สุขเกษมและคณะ (2565) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยได้เสนอว่า ผู้บริหารควรต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแก้ไขปัญหาตัดสินใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรพัฒนาผู้นำให้มีมนุษยสัมพันธ์ ใจเป็นกลาง ให้กำลังใจ ชื่นชมให้รางวัล สร้างขวัญกำลังใจ ให้ความรักและความจริงใจกับบุคลากรอย่างทั่วถึง

การพัฒนาความเข้มแข็งด้านครูผู้สอน ควรพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและคุณธรรมเหมาะสมกับอาชีพ ควรวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน และครูผู้สอนควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อสร้างความตื่นตัวในการเรียน ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับ พรทิพย์ เอี่ยมประเสริฐ (2556) ที่ศึกษาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัย ที่อธิบายว่า ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล การจัดประสบการณ์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อและเทคนิควิธีการที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

การพัฒนาความเข้มแข็งด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาและชุมชนมีการประสานความร่วมมือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีจิตอาสาโดยใช้วิชาชีพสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน และสังคม สอดคล้องกับ ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ที่ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการใช้สถานที่ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน โดยโรงเรียนนำนักเรียนออกมาเรียนรู้กับภูมิปัญญา และเรียนรู้กับสถานที่และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ซึ่งช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

การพัฒนาความเข้มแข็งด้านนักเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ รวมถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร และที่สำคัญคือความสามารถในการสื่อสาร ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุเทน วาหงา จันทร์พร พรหมมาศ และวิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2561) พบว่า การพัฒนาเยาวชนของชาติ โดยมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี และความสามารถด้านการสื่อสารและภาษา เพื่อเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21

การพัฒนาความเข้มแข็งด้านงบประมาณ ควบนวัตกรรมการ เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการด้านงบประมาณเพื่อการติดตามและตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างชัดเจน และควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านการวางแผนการใช้งบประมาณให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล จันทศรี (2563) ที่เสนอว่าควรมีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจนเน้นการจัดอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและแนวทาง ในการปฏิบัติอย่างชัดเจน รวมทั้งหาวิธีปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การสรุปผลและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีจุดแข็งด้านการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในระดับกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านชุมชน ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่มีบทบาทสำคัญที่สนับสนุนการศึกษา สำหรับปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนของโรงเรียน คือ ด้านงบประมาณที่ยังขาดแคลน และด้านบุคลากรบุคลากรครูที่มีภาระหน้าที่ที่หลากหลาย มีครูผู้สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด มีบุคลากรไม่ครบชั้น และมีปัจจัยด้านเศรษฐกิจผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์อาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการของโรงเรียนได้ นอกจากนี้ด้านค่านิยม ความเชื่อ โดยมีแนวโน้มในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาในตัวเมืองเพิ่มมากขึ้น ทำให้จำนวนนักเรียนน้อยลง และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการ สำหรับผลที่ได้จากการศึกษา แนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า การพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม ควรพัฒนาอย่างครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านนักเรียน และด้านงบประมาณ เพื่อให้โรงเรียนที่ต้องยุบรวมสามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กยุบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1. เนื่องจากบริบทของโรงเรียนเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัญหาต่อการบริหารจัดการจำนวนมาก ดังนั้น ควรมีการพัฒนาความเข้มแข็งอย่างครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านนักเรียน และด้านงบประมาณ

2. ภาครัฐควรสนับสนุนจำนวนครูที่เหมาะสมให้เพียงพอกับภาระงานของโรงเรียน เช่น อาจกำหนดให้ทุกห้องเรียนควรมีครูดูแลอย่างน้อย 1 คน และพิจารณาเพิ่มจำนวนครูตามภาระงานอื่นที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพิ่มเติมแต่ละเชิงลึกแต่ละโรงเรียนเพื่อนำมาเปรียบเทียบและจัดทำเป็นผลสรุปร่วมกันเพื่อประโยชน์และเป็นแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องถูกยุบรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา สุขเกษม วินัย ทองมัน วรกฤต เกื้ออนช่าง และอานนท์ เมธีวรฉัตร. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(2), 77-90.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 10(2), 1342-1354.
- นิรมล จ่านศรี. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของงานการเงินและบัญชี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน*, 5(04), 112-112.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.
- พรทิพย์ เอี่ยมประเสริฐ. (2556). สมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัย. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 10(19), 1-10.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. (2562). *แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2563 – 2565*. น่าน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. (2558). *แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก พ.ศ.2558 - 2561*. สิงห์บุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. (2562). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2562*. หนองคาย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษา พ.ศ.2562-2565*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุทธิรา เกษมราชฤทธิ์. (2559). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุเทน วาหา จันทร์พร พรหมมาศ และวิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสังคมศึกษา โดยประยุกต์แนวคิดชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ และทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 29(1), 17-29.

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

Parents' Participation in Academic Support during the Situation of the Spread of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)

ผู้วิจัย

ภาณุพงศ์ ทาจ้อย

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กลุ่มตัวอย่างคือผู้ปกครองนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนบึงพิมพาสამัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 100 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และครูในกลุ่มโรงเรียนบึงพิมพาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 20 คน เป็นผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ได้คัดเลือกโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 และแบบสัมภาษณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุน ด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาการมีส่วนร่วมด้านสื่อการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมด้านการวัดผลประเมินผล การมีส่วนร่วมด้าน หลักสูตรและการนำไปใช้ ตามลำดับ 2. ข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แก่ ควรมีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยให้ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมต่ออุปกรณ์สื่อสารกับระบบการจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียนให้สามารถเชื่อมต่อได้อย่างรวดเร็ว และมีการประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the parents' participation in academic support during the situation of the spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19), and 2) to study the recommendations on the parents' participation in academic support during the situation of the spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19). The samples were 100 parents of Bueng Phimpha Samakkhi School group under Nakhon Sawan Primary Education Service Area office 2 to answer a questionnaire and 20 teachers of Bueng Phimpha Samakkhi School group under Nakhon Sawan Primary Education Service Area office 2 to be interviewed, selected by purposive sampling. The instruments used were a five-rating scale questionnaire with reliability at 0.86 and an interview form. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and issue summarization. The results showed as follows:

1. The parents' participation in academic support during the situation of the spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) was overall at a high level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest as follows: participation in teaching and learning management, followed by participation in teaching learning media and materials, participation in measures and evaluation, and participation in curriculum and implementation;

2. Recommendations for parents' participation in academic support during the situation of the spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19). There should be support for teaching and learning management for providing knowledge concerning connecting devices to communicate with the school's teaching management system to be able to connect quickly. Moreover, there should be a public relations campaign for students and parents to receive clear information.

Key Word (s) : Parental Involvement in Academic Support , The spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19).

บทนำ

การระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562-2563 เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจาก ไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมือง หลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทาง สาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 จากเดิมที่เราคิดว่าเรื่องโรคระบาดอาจเป็นเรื่องไกลตัว เราเห็นการแพร่ระบาดของ โรคซาร์สและพบเจอกับวิกฤตต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง แต่เราไม่เคยคิดว่ามันจะมาถึงตัว จนกระทั่งโควิด-19 มาถึงและก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลก วันนี้ทุกคนจึงตระหนักเพิ่มขึ้นว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทำให้ชีวิตไม่เหมือนเดิม สังคมจึงต้องเตรียมพร้อมหลายเรื่อง ความไม่เหมือนเดิมหลังต้องเผชิญกับวิกฤตโควิด-19 เริ่มต้นจากชีวิตของคนเราที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่หลายหน่วยงานองค์กร ต่างปรับความคิด พฤติกรรม และวิถีการทำงานที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น จากเดิมคนทำงาน มักให้ความสำคัญกับ Work – Life Balance สร้างสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเป็นสิ่งสำคัญ แต่ปัจจุบันที่เราทุกคนต่าง Work from Home มีสัดส่วนเวลาของการทำงานและชีวิตส่วนตัว เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันสลับสับเปลี่ยนกันไปตลอดทั้งวัน เกิด Work – Life Integration ที่ชีวิตการทำงาน หลอมรวมกับชีวิตส่วนตัวเป็นหนึ่งเดียว จนเราต้องสร้างวินัยในการทำงาน ท่ามกลางอิสระและความยืดหยุ่นที่เพิ่มขึ้นจาก Work from Home นอกจาก Work from Home ที่สร้างเศรษฐกิจคนติดบ้าน (From Home Economy) ทำให้ e – Commerce และการทำธุรกรรมทาง

ออนไลน์เติบโตอย่างก้าวกระโดดแล้ว อีกหนึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดในช่วงวิกฤตโควิด-19 ก็คือคนให้ความสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและสาธารณสุขมากขึ้น เช่น ให้ความสำคัญกับการล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัย หรือแม้แต่การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เรื่อง Digital Transformations ที่เคยมีการพูดถึงมาอย่างยาวนานและเกิดขึ้นช้ามาก กลับถูกขับเคลื่อนได้เร็วขึ้น (ชัยชนะ มิตรพันธ์, 2563:12)

สถานการณ์โควิด-19 ส่งผลต่อโรงเรียนเนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เนื่องจากประกอบด้วยผู้คนจำนวนมาก ได้แก่ นักเรียน ครูหรือผู้ดูแลนักเรียนและผู้ปกครองที่จำเป็นต้องประกอบกิจกรรมร่วมกัน จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ง่าย ซึ่งหากการจัดการไม่ดีจะส่งผลที่ลุกลามออกไปได้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียน เป็นการเรียนผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ (ปิยะวรรณ ปานโต, 2563 : 13-15)

ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของเด็ก เพราะบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กมิได้จำกัดเฉพาะการเลี้ยงดูอบรมป้อนนิสัยเท่านั้น บทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้ปกครองต้องกระทำคือ การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่บุตรหลานของตนเมื่อผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อการศึกษาของนักเรียนแล้วความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวกำหนดที่สำคัญ การมีส่วนร่วมทางการศึกษาโดยเฉพาะผู้ปกครอง ถือว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ทั้งแก่ โรงเรียน ชุมชน และที่สำคัญก็คือ ตัวเด็กเองซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนสามารถทำได้ 4 วิธี คือ วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน วิธีให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการวิธีมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา และวิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ (ปรากฏ เกิดมีสุข, 2564 : 123)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะให้ความสำคัญในเรื่องของคน และงานควบคู่กันไป สถานศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งนักเรียน ครู ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป การทำงานเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานได้ทราบข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นร่วมกันวางแผนร่วมกัน

(ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์, 2560 : 302)

การที่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การประเมินผลด้วยความมุ่งมั่นและเกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในการร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาด้วยความเต็มใจเกิดผลประโยชน์ และบรรลุตามเป้าหมายร่วมกัน การจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ แต่การที่ประชาชนจะสามารถมีส่วนร่วมได้โดยตรง คือ การรวมตัวกันเป็นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา พัฒนาหรือยกระดับการจัดการศึกษาของพื้นที่ เนื่องจากคนในพื้นที่ตระหนัก รับรู้ และเข้าใจปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ส่งผลให้สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตรงกับความต้องการของบริบทพื้นที่และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม (เอกพล ดวงศร, 2563: 70)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ร่วมสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน และการร่วมตัดสินใจในนโยบายบริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและชุมชน การมีส่วนร่วม

ร่วมของผู้ปกครองที่ผ่านมามีแนวโน้มค่อนข้างน้อย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังคงใช้แนวทางการมีส่วนร่วมแบบเดิมๆ คือมาร่วมประชุม ทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมกับทางโรงเรียนมีน้อยทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างมาก

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาปรับปรุงนโยบาย กำหนดบทบาทการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านวิชาการให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้คือศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา มาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย ได้แก่

1. รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของ (วชิรวัชร งามละม่อม, 2559: 12)
2. การแบ่งองค์ประกอบของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ใช้แนวคิดของ (สรวดี เพ็งศรีโคตร และ จันทร์ชลิ มาพุทธ 2554: 73)
3. ลักษณะการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ (จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547: 24)

จากแนวความคิดของนักการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาปรับให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมด้าน หลักสูตรและการนำไปใช้
2. การมีส่วนร่วมด้าน การจัดการเรียนการสอน
3. การมีส่วนร่วมด้าน สื่อการเรียนการสอน
4. การมีส่วนร่วมด้าน การวัดผลประเมินผล

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้ปกครองนักเรียน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนบึงพินาศสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 10 แห่ง ทั้งหมด 100 คน และ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นครูใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนบึงพินาศสามัคคี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 10 แห่ง ทั้งหมด 20 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จากผู้ปกครองนักเรียน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนบึงพินาศสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 10 แห่ง ทั้งหมด 100 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของ กลุ่มโรงเรียนบึงพินาศสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวน สถานศึกษาทั้งสิ้น 10 แห่ง ทั้งหมด 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ สำหรับครูเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อยโดยศึกษารอบความคิดและขอขยายใน การสร้างเครื่องมือเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ใน แบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัยโดย มีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC โดยมีเกณฑ์การยอมรับข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 คือ 1.00 จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน คือ ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนข้างเคียง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยวิธีของ Cronbach Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากร จำนวน 100 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบคืนมา โดยพิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

2. จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

3. นำข้อมูลดังกล่าวดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่(Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สรุปเป็นความเรียง

ผล/สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้	3.80	0.16	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.30	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.10	0.25	มาก
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.15	0.24	มาก
รวม	4.06	0.23	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยด้านสื่อการเรียน การสอน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.30) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.25) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.24) และด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.16) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามการจัดตามลำดับ ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรจะต้องมีระบบการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมถึงเนื้อหาที่สอนและจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม 2. ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหามากขึ้น 3. ด้านการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีระบบการวัดประเมินผลที่ชัดเจนและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลงาน 4. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาในการสอนเนื่องจากเนื้อหาในการสอนบางเรื่องมีความยากงานไม่เท่ากัน

อภิปรายผล

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่

ด้านที่ 1 . ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุวิมล มธุรส (2564 : 33-42) ที่ระบุว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนที่สามารถเข้าถึงของนักเรียนทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักศึกษา รวมถึงคณาจารย์ในการเตรียมความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

ด้านที่ 2 ด้านสื่อการเรียนการสอน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธานินทร์ อินทวิเศษ, ธนวัฒน์ เจริญญา และพิชญญา ยวงสร้อย(2564: 323-333) ที่ระบุว่า การลดช่องว่างที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งในภาคการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชนในการสนับสนุนปัจจัย หรือทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อให้ประเทศไทยสามารถผ่านพ้นวิกฤติครั้งนี้

ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์ (2563:ออนไลน์) ที่สรุปว่าการประเมินผลการศึกษายุคโควิดเป็นการประเมินเพื่อการพัฒนา เพื่อไม่ให้เด็กเสียโอกาสพัฒนาความรู้ และทักษะจากข้อเสนอดังกล่าว จึงเป็นเรื่องท้าทายการประเมินผลผู้เรียนในสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนอันไม่ปกตินี้

ด้านที่ 4 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ธานินทร์ อินทวิเศษ,ธนวัฒน์ เจริญญาและพิชญญา ยวงสร้อย (2564: 323-333) สรุปว่า ความไม่ยืดหยุ่นในหลักสูตรแกนกลางที่ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ ซึ่งควรพัฒนารูปแบบวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ที่เน้นทักษะความรู้ที่รอบด้าน มากกว่าการเรียนรู้ตามระบบหรือตามหลักสูตรด้วยความยืดหยุ่นทั้งโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคลได้สูงสุด

สรุปจากที่ได้ศึกษาการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ใหม่ที่ทันสมัย เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นโรคที่เกิดขึ้นใหม่ โดยการจัดการเรียนการสอนจะต้องอาศัยการวางระบบงานโดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนก่อนสอนเป็นอันดับแรก ทั้งนี้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การจัดการเรียนการสอนจำเป็นที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการช่วยดูแลนักเรียนระหว่างการเรียน เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ หากไม่มีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนช่วยในการจัดการเรียนการสอนนั้น ก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้มีปัญหา และไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในรูปแบบการสอนออนไลน์ควรจัดทำคู่มือในการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางให้กับผู้ปกครองในการกำกับติดตาม และดูแลนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน
2. ควรศึกษาเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนในรูปแบบใหม่ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นการริเริ่มระบบการสอนครั้งแรกซึ่งยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยชนะ มิตรพันธ์. (2563). **ปรับไลฟ์สไตล์ชีวิตใหม่รับ New Normal หลังวิกฤตโควิด-19**. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม พ.ศ. 2565. จาก <https://www.etcha.or.th/content/new-normal-after-covid-19.html>.
- ชานินทร์ อินทวิเศษ, ธนวัฒน์ เจริญญา และพิชญาภา ยวงสร้อย.(2564).**ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด 2019**. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น.7(4),323-333.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**.พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.
- ปราการ เกิดมีสุข. (2564). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดปุณณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร** (วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so06.tcithaijo.org/index.php/BSJ/article/download/247099/168084/>. สืบค้น เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2565.
- ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). **การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)**.กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์.(2563). **จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19 : บทเรียนจากต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย**.ออนไลน์.สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2564.แหล่งที่มา: <https://tdri.or.th/category/read-with-tdri/article/>
- สุวิมล มธุรส.(2564). **การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19**.วารสารรัชต์ภาคย์. 15(40),33-42.
- เอกพล ดวงศร. (2563). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่**. ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 2563. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/download/240554/166346/>. สืบค้น เมื่อวันที่ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2565.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). **การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2560) <https://www.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/download/43667/70711>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2565.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

A RELATIONSHIP BETWEEN DIGITAL LEADERSHIP AND SCHOOL EFFECTIVENESS OF SECONDARY SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE PATTANI

ผู้วิจัย

มนรวี ศรีตุลาการ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์

ภาควิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .829 ซึ่งภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานีมีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The purpose of this Thesis were to 1) The level of digital leadership of secondary school's principles under The Secondary Educational Service Area Office Pattani 2) The effectiveness of secondary schools under The Secondary Educational Service Area Office Pattani and 3) The relationship between digital leadership of secondary school's principles and the effectiveness of the schools under The Secondary Educational Service Area Office Pattani

The sample of this study are 217 teachers of the schools under The Secondary Educational Service Area Office Pattani. This study a questionnaire with 0.98 reliability score. The statistics which is used in this study are a percentage, mean, standard deviation, and Pearson product moment Correlation Coefficient.

The study found that 1) The level of digital leadership of secondary school's principles under The Secondary Educational Service Area Office Pattani is high 2) The effectiveness of secondary schools under The Secondary Educational Service Area Office Pattani is high and 3) The digital leadership of secondary school's principles highly related with the effectiveness of the schools under The Secondary Educational Service Area Office Pattani at the statistical significance of .01, a Pearson product moment Correlation Coefficient is .829. The digital leadership of secondary school's principles and the effectiveness of the schools under The Secondary Educational Service Area Office Pattani have a positive relationship in the same way and the level of relationship is high.

Key Word(s) : Digital Leadership , Effectiveness of secondary school.

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนให้ประเทศมีสมรรถนะแข่งขันในระดับนานาชาติ เป้าหมายของการจัดการศึกษาคือ คุณภาพผู้เรียน โดยสถานศึกษามีพันธกิจหลักในการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและเป็นพลเมืองยุค Education Disruption โดยปัจจุบันนี้ ความก้าวหน้าของ Technology Digital ได้ส่งผลกระทบต่อทุกด้าน รวมทั้งด้านการจัดการศึกษา ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในยุคนี้จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทำให้การสื่อสารมีความสะดวกรวดเร็วเป็นประโยชน์และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และทุกเวลา บุคคลติดต่อสื่อสารรับรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความรู้เผยแพร่ส่งถึงกันได้ด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก อีกทั้งข้อมูลข่าวสารที่มากมายและเผยแพร่อย่างรวดเร็วทุกคนจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไตร่ตรอง การมีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในยุคนี้ ความเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอนส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่ต้องเกิดการปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการ พฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งพบว่า ระบบการศึกษาของไทยยังมีปัญหาหลายประการทั้งในด้านคุณภาพการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพของบุคลากร ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ และด้านโอกาสความเสมอภาคทางการศึกษา ปัจจุบันด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงเป็นปัจจัยภายนอกอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 18)

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาโดยภาพรวมของประเทศไทยยังคงพบปัญหาสำคัญหลายประการที่ต้องนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนา ดังนี้ อัมพร พินะสา (2563 : 2) ได้กล่าวถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาการศึกษาของไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ปัญหาด้านโอกาส ขาดการเข้าถึงการจัดการศึกษา ที่เท่าเทียม และมีคุณภาพ เนื่องจากความไม่เพียงพอของปัจจัยและทรัพยากรทางการบริหารการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและ

การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ 2. ปัญหาด้านคุณภาพ คุณภาพการศึกษาต่ำเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานประเทศ และมาตรฐานสากลขาดการขับเคลื่อนหลักสูตรที่เท่าทันเทคโนโลยีขาดหลักสูตรที่เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ ด้านบุคลากรขาดระบบกำกับติดตาม ประเมินผล สร้างขวัญกำลังใจที่มีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ไม่ เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการปฏิบัติจริง 3. ปัญหาด้านประสิทธิภาพ โรงเรียนไม่สามารถบริหารจัดการ ตามบริบทความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้ เนื่องจากการบริหารแบบรวมศูนย์ ที่ส่วนกลางเน้นทำงานเชิง ปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ ไม่ได้นำไปสู่การบริหารที่เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ขาดการตรวจสอบความรับผิดชอบ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งและสร้างสรรค์ 4. ปัญหาด้านความปลอดภัย องค์กรและบุคลากรมี ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ขาดการจัดระบบความเสี่ยงและความปลอดภัยโดยการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและ เอกชน ขาดการวางแผนรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและให้ความคุ้มครอง

ดังนั้นประเทศไทยจึงมีแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580 ที่เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดย ที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนา ประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทย บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. ยุทธศาสตร์ชาติด้าน ความมั่นคง 2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5. ยุทธศาสตร์ ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จากยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและ มีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดี ของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และ อนุรักษภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะ สูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง จึงทำให้ มีการกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ฉบับที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการ เรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่

เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับ การส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตาม พหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพ ผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการ ประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง (สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580, 2562 : 50 – 51) จึงทำให้มีแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ยึดหลัก สำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการ ศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพ ของ คนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤตด้าน สิ่งแวดล้อม โดยนายยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษา แห่งชาติ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ จากแนวคิดการจัด การศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับ การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมือง ดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผืนิกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดัก ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560 : จ – ฉ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร)

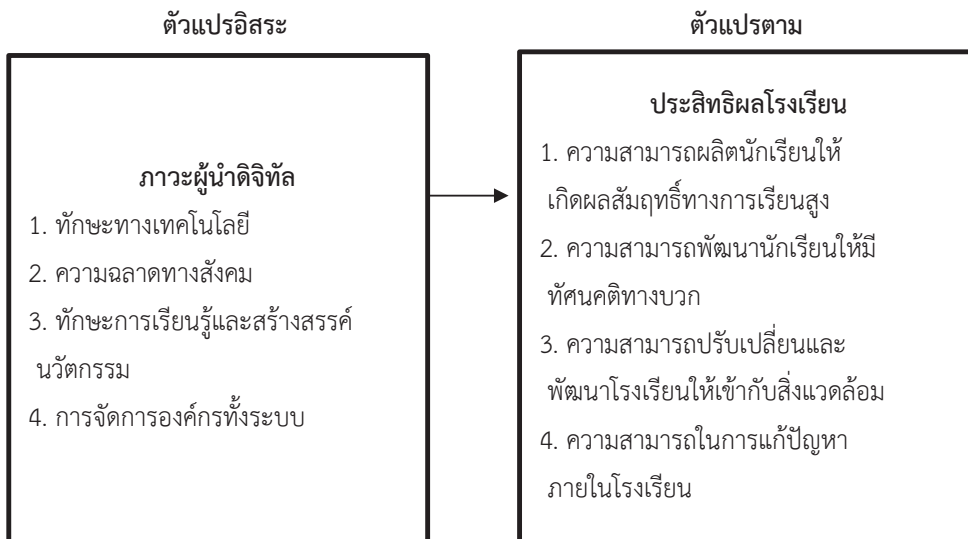
จากการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และการแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทยรวมถึงโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานีไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ ON - SITE ได้ จึงต้อง ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบ ON – AIR ONLINE ON Demand และ ON Hand ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าวที่ต้องอาศัย การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาในด้านการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจะประสบ ความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการ จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มี ความสำคัญต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของ โรงเรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยสนใจศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปตตานี และสถานศึกษาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (จิตติมา วรณศรี , 2563 : 119 - 121) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1. ทักษะทางเทคโนโลยี 2. ความฉลาดทางสังคม 3. ทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม 4. การจัดการองค์กรทั้งระบบ และประสิทธิผลของโรงเรียน (Mott 1972 cited in Hoy & Miskel , 2001, p.305-306)ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. ความสามารถผลิตนักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2. ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3. ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม 4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 17 โรงเรียน ประชากรครู จำนวน 494 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบสอบถามปลายปิดใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งคำถามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะทางเทคโนโลยี 2) ความฉลาดทางสังคม 3) ทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การจัดการองค์กรทั้งระบบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบสอบถามปลายปิดใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งข้อคำถามประสิทธิผลโรงเรียน มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสามารถผลิตนักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

ซึ่งแบบสอบถามในตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) รายการ วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ยซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Five's Rating Scale)

ตอนที่ 4 นำข้อมูลจากตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผล/สรุปผล

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน (คน)		แปลผล
	n = 217		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี	4.42	.512	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในด้านความฉลาดทางสังคม	4.26	.575	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในด้านทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.30	.536	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในการจัดการองค์กร	4.29	.541	มาก
รวม	4.36	.473	มาก

1. ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี รองลงมาคือ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการองค์กรทั้งระบบ และภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความฉลาดทางสังคมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาทักษะครูและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีของครูและบุคลากร อาทิ การสร้างบทเรียนออนไลน์ การใช้ห้องเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักรู้และส่งเสริมครูให้ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ สร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีมีวิจรรย์ญาณในการรับและใช้ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและเรียนรู้ในยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความฉลาดทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจความรู้สึกและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเป็นมิตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถโน้มน้าวใจให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการเจรจาต่อรอง ลดความขัดแย้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3) ภาวะผู้นำคตินิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้ พัฒนาตนเองและเป็นบุคคลรอบรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการคิดแบบบูรณาการ คติวิธีการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง และผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการคิดริเริ่ม ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

4) ภาวะผู้นำคตินิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดการองค์กรทั้งระบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลปฏิบัติงาน ที่มุ่งเน้นนวัตกรรมอย่างชัดเจน และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาครู โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้มืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาคิดสร้างทางเลือกเพื่อการแก้ปัญหา ผู้บริหารมีทักษะ การนิเทศ ให้คำแนะนำครูในการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานีโดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี	จำนวน (คน)		แปลผล
	n = 217		
	\bar{X}	S.D.	
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.30	.347	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.10	.451	มาก
3. ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.26	.553	มาก
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.34	.448	มาก
รวม	4.32	.347	มาก

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน รองลงมา คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

1) ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเรียนการสอนมีขอบข่ายที่ลักษณะนักเรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ และนักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าประกวดด้านทักษะทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนมีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของโรงเรียน นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและสนใจในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และชุมชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3) ประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยครูยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่นำมาใช้ในการดำเนินงานด้านต่างๆของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ในรอบปีที่ผ่านมาโรงเรียนมีผลการพัฒนาและปรับปรุงในทุกด้านดีขึ้นหรือมีความก้าวหน้าขึ้น และ ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนร่วมกันทบทวนนโยบายเป้าหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

4) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยผู้บริหารและครูร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารและครูสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาด้านความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารและครูสามารถแก้ไขปัญหาด้านการเรียนและด้านพฤติกรรมของนักเรียนได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ Pearson Correlation	ประสิทธิผลของโรงเรียน				ภาพรวม ประสิทธิผล ของโรงเรียน
		Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	
X ₁	Value	.531**	.454**	.766**	.708**	.722**
	Sig	.000	.000	.000	.000	.000
X ₂	Value	.477**	.423**	.537**	.716**	.700**
	Sig	.000	.000	.000	.000	.000
X ₃	Value	.642**	.531**	.640**	.733**	.794**
	Sig	.000	.000	.000	.000	.000
X ₄	Value	.582**	.472**	.631**	.738**	.767**
	Sig	.000	.000	.000	.000	.000
ภาพรวมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	Value	.620**	.515**	.775**	.805**	.829**
	Sig	.000	.000	.000	.000	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .829 ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของโรงเรียน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .722 ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของโรงเรียน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

2) ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความฉลาดทางสังคม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .700 ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความฉลาดทางสังคมมีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของโรงเรียนและมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

3) ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .794 ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของโรงเรียนและมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

4) ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดการองค์กรทั้งระบบ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .767 ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดการองค์กรทั้งระบบ มีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของโรงเรียนและมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการจัดการองค์กรทั้งระบบ และด้านความฉลาดทางสังคมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับทักษะการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างมากเนื่องจากในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับการบริหารและการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี รวมไปถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีของครูและ

บุคลากร อาทิ การสร้างบทเรียนออนไลน์ การใช้ห้องเรียนออนไลน์ ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ
 ต้องลักษณะ บุญธรรม (2559) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่องค์กรทางการศึกษา
 นั้นมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน และจะเกิดขึ้นได้นั้นอยู่ที่ผู้นำองค์กรเป็นผู้นำที่จำเป็นจะต้องสั่งสมพัฒนาและ
 แสวงหาให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะทางการบริหารการศึกษาที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้นำทางการ
 ศึกษาจะต้องกระตือรือร้นที่จะทำความเข้าใจเรียนรู้ในยุคนี้และหาแนวทางใหม่ที่เชื่อมโยงความคิดความรู้และ
 สามารถใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเป็นตัวส่งผ่านไปยังผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม
 ซึ่งสอดคล้องกับบรรจบ บุญจันทร์ (2554 , น.35) ที่ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี
 ความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงานอันนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพ โดย
 พิจารณาจากพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางาน การพัฒนา
 ความก้าวหน้าในวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยีและการเป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้

2. ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี
 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในด้านความสามารถในการ
 แก้ปัญหาภายในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนสูงขึ้น ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้าน
 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ใน
 ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาปัตตานีไม่เปิดทำการเรียนการสอนในรูปแบบ ON SITE ได้จึงต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นการเรียนการสอน
 ในรูปแบบ ONLINE ผู้บริหารและครูจึงต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารจะต้อง
 มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงานของโรงเรียนในทุกด้านเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่
 กำหนดไว้ มีการแก้ไขปัญหาเฉพาะ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีการแก้ไขปัญหาด้านความขัดแย้ง
 ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี รวมถึงการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนได้ตาม
 เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ กมลชนก สุกแสง (2559,น.92) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนตามทัศนะ
 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมาก ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ครูมีความภูมิใจที่สามารถปฏิบัติงาน
 บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนา
 คุณภาพงาน สนับสนุนให้ครูใช้ทรัพยากรตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการศึกษา รวมทั้งผู้บริหาร
 และครูมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับสุภาวิช
 เขาวนเกษม วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารักษ์และสุตารัตน์ สารสว่าง (2564,น.95) พบว่าประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้
 ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้ง ไว้ซึ่งใน
 ด้านการแข่งขันอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุดอันเนื่องมาจากปัจจุบันนี้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการยกระดับ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานและคุณภาพในการจัดการศึกษา และสร้างความเชื่อมั่น
 ให้แก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาพ ไทยแท้ (2016) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องปรับตัว และพัฒนากลยุทธ์ในการ

บริหารการเปลี่ยนแปลงในองค์กร โน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเห็นความจำเป็นและยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมที่จะเรียนรู้ เพิ่มทักษะและการปรับตัว เพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ไม่มีองค์กรใดในปัจจุบันที่จะรักษาสภาพการทำงาน วิธีการทำงานรูปแบบเดิม ๆ ไว้ได้ เนื่องจากจำนวนคู่แข่งที่มีมากขึ้น กระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่รุนแรงขึ้น ทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการแข่งขัน

3. ผลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .829 ซึ่งภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ไปในทางบวก ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานีและมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภวัช เชาวน์เกษม วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารภรณ์และสุदारัตน์ สารสว่าง (2564,น.95) ที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับวนิดา หนูราชและชัชจรียา ไบลี (2562, น. 83-85) ที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก เป็นไปตาม สมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษานั้น มีส่วนช่วยให้ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องรู้และมีความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา เพราะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลนั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ อีกทั้งยังสามารถพัฒนาได้อีกด้วย จึงสรุปได้ว่าระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานีที่ดีขึ้นตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความฉลาดทางสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการคำนึงถึง การเข้าใจความรู้สึกและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเป็นมิตร มีความยืดหยุ่นสามารถปรับแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม สามารถโน้มน้าวจูงใจให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเปิดใจรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และควรมีทักษะการเจรจาต่อรองเพื่อลดความขัดแย้ง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานในด้านต่างๆ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ในด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ ฝึกให้นักเรียนมีเหตุผลในการยอมรับฟัง

ความคิดเห็นจากผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน สามารถประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและสนใจการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนภายใต้การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลโดยนำเทคโนโลยีต่างๆเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อนักเรียนและโรงเรียนตามลำดับ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความฉลาดทางสังคมกับประสิทธิผลของโรงเรียนในด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกมีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด จึงควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านความฉลาดทางสังคมให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลด้านความฉลาดทางสังคมในระดับที่ต่ำ

2. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ในระดับต่ำ

3. จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดการองค์กรทั้งระบบมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการองค์กรทั้งระบบเพื่อเป็นข้อค้นพบเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก สุกแสง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตติมา วรณศรี. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิมพ์ครั้งที่ (1). พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์3
- ต้องลักษณะ บุญธรรม. (2559). “การเป็นผู้นำเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรทางการศึกษา” วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม. : พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- บรรจบ บุญจันทร์.(2554). ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/article/view/138640>. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2564
- วนิดา นุราชและชัชจริยา ใบลี. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : http://www.edu.msu.ac.th/JAD/home/journal_file/499.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค

สุวัช เชาวน์เกษม , วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์และสุตารัตน์ สารสว่าง. (2564). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : cuemi,+AW4สุวัช5 (1).pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เดือนธันวาคม พ.ศ.2564.

สุภาพ ไทยแท้. (2559). **โมเดลเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำอาจารย์และภาวะผู้นำที่แท้จริงของผู้บริหารผ่านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถาบันการศึกษาพยาบาล.** ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัมพร พิณะสา. (2563). **สพฐ.วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2020/10/%E0%B8%AA%E0%B8%9E%E0%B8%90-%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%96%E0%B8%B5%E0%B9%83%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%96%E0%B8%B5%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เดือนธันวาคม พ.ศ.2564.

การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Project Management of Cultural Tourism of Ban Muang Pon Community School under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1.

ผู้วิจัย

มังกร นภาพทอง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาความพร้อมของโรงเรียน 2) ศึกษาผลกระทบจากปัจจัยภายนอกต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3) ศึกษาแนวทางการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน จำนวน 25 คน ประชาชนชาวบ้านจำนวน 10 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 70 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและสรุปเป็นประเด็น ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความพร้อมของโรงเรียน ชุมชน ในการแสดงศักยภาพของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ยังคงพึงพิงปัจจัยภายนอกที่เป็นองค์การเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว 2) ผลกระทบจากปัจจัยภายนอกต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม 3) แนวทางการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ควรจัดทำแผนที่การท่องเที่ยว เว็บไซต์/ เพจ/ Facebook/ Instagram/ Line/ YouTube และรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยตลอดเวลา

คำสำคัญ : การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

These research objectives were 1) to study the school readiness, 2) to study the impact of external factors on the project management of cultural tourism, 3) to study the guidelines of the project management of cultural tourism of Ban Muang Pon Community School under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. The samples selected by purposive sampling consisted of 25 administrators, teachers and educational personnel at Ban Muang Pon Community School; 10 village scholars; 5 community leaders; 7 school committee members; and 23 parents of Mathayom 3 students; for a total of 70 respondents. The instruments used were a five-rating scale questionnaire with a reliability of 0.93 and an interview form. Data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and issue summarization. The results showed that 1) the readiness management was still relying on external factors related to tourism development; 2) the impact of external factors on the project management of cultural tourism was still unclear as follow: economy, society, environment, and culture; 3) the guidelines of the project management of cultural tourism of Ban Muang Pon Community School under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 were as follows: In terms of advertising and public relations, a tourist map should be prepared, website/page/Facebook/Instagram/Line/YouTube; listen to recommendations to improve, and should have staff to take care of safety all the time.

Key Word (s) : Project Management of Cultural Tourism

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีการถ่ายทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมผ่านทางภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของประเทศ สามารถสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรมและสามารถนำรายได้ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ ทั้งระดับประเทศระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยัง เป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป สำหรับประเทศไทยการท่องเที่ยวเป็นบริการที่สร้างรายได้ที่ก่อให้เกิดการจ้างงานให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ท่ามกลางการแข่งขันอยู่ตลอดเวลาของการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น และมีแนวโน้มที่สำคัญมากในอนาคต การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมถือเป็นมรดกอันล้ำค่าของประเทศ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้ผลักดันให้การท่องเที่ยวในประเทศมีความโดดเด่น โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์และทุนทางวัฒนธรรม นอกจากนั้นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนารัฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทยและใช้ประโยชน์จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาดดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกช่วงวัย การใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวแนวใหม่ต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละพื้นที่ (สุประภา สมนักพงษ์ 2560)

การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชุมชนท้องถิ่นและเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนที่ครอบคลุมพื้นที่ระดับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด จึงมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนพื้นฐานการพัฒนา เศรษฐกิจ แต่จะต้องดำเนินควบคู่เพื่อการป้องกันการสูญเสียของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ รวมทั้งการเสริมสร้าง ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้กับผู้มาเยือน การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชุมชนท้องถิ่น และเชิงพื้นที่ จึงควรกำหนดการวางแผนระยะยาวเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจกับชุมชนแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นการลดผลกระทบด้านความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงหน่วยงานภาครัฐ นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว นักวิชาการและผู้กำหนดนโยบายจะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายทิศทาง และประเภทของการท่องเที่ยวที่ควรจะเป็นของเขตพื้นที่ โดยเฉพาะการครอบคลุมพื้นที่ในระดับชุมชนท้องถิ่นได้แก่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และ จังหวัด

สิ่งที่ช่วยประคับประคองให้ชุมชนแหล่งท่องเที่ยว สามารถดำรงรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้จากสังคมภายนอกได้อย่างแท้จริงก็คือ การเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนให้มีบทบาทหน้าที่หรือมีอำนาจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนเองโดยกำหนดแนวทางการพัฒนา และมาตรฐานที่ตอบสนองการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างเต็มที่ด้วยการไม่ปล่อยให้อำนาจ ปังจัยธุรกิจภายนอกขึ้นนำอยู่เพียงฝ่ายเดียว อันเป็นการสร้างบรรทัดฐานการปฏิบัติภายใต้การเคารพในคุณค่าของ ความเป็นมนุษย์ที่มีสถานะเป็นผู้ต่างวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจ ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงสินค้าการท่องเที่ยวที่สามารถซื้อขายได้ตามใจชอบ โดยไม่ใช้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ถูกต้องที่แท้จริง ดังนั้นการศึกษา การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียน จึงเป็นทางเลือกของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในสหสวรรค์ใหม่ที่ควรพลิกฟื้นศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน โดยการศึกษาวิถีคิดและภูมิปัญญา ตลอดจนแนวทางในการเสริมสร้างการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตนเอง และการตระหนักถึงคุณค่าที่ทวนกระแสรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งตอบสนองปังจัยเชิงธุรกิจการค้าและบริการเป็นหลักและเป็นการสร้างอำนาจการต่อรองกับภาคธุรกิจภายนอกอย่างมีศักดิ์ศรี ตลอดเป็นการอนุรักษ์และก่อให้เกิดความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนมิให้ล่มสลายไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ที่กำลังศิบลานทำลายคุณค่าทางวัฒนธรรมจนไม่เหลือสาระที่แท้จริงใดๆ ให้ศึกษาดังชื่อ “การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” ที่พึงคาดหวัง

โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนที่มีการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นของชาวไทยใหญ่ ซึ่งเป็นประเพณีที่ได้รับการสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษในการทำกิจกรรมจะมีตลอดทั้ง 12 เดือน ในแต่ละกิจกรรมจะได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานและโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีและได้ทำหลักสูตรท้องถิ่นนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนซึ่งเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทุนทางวัฒนธรรมด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน มีจุดแข็งในเรื่องของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยใหญ่ มีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีประเพณีที่ได้รับการสืบทอดกันมาตลอดทั้ง 12 เดือน มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย เพื่อการพัฒนาต่อยอดการเกิดคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์และความพร้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน กับการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ศึกษาผลกระทบจากปัจจัยภายนอกต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน และศึกษาแนวทางการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่ตอบสนองการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน รวมถึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน ข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนได้อย่างเหมาะสม พัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ส่งเสริมจิตสำนึกการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ทรงคุณค่า รักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้ยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์และความพร้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กับการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ศึกษาผลกระทบจากปัจจัยภายนอกต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. ศึกษาแนวทางการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่ตอบสนองการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้ศึกษาในครั้งนี้ ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน จำนวน 25 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 10 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 70 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย

การจัดกิจกรรมนำเสนอแนวทางการยกระดับในการตอบสนองสอบถามเกี่ยวกับจุดเด่น จุดที่ยังมีปัญหายังอยู่ อุปสรรค ขัดขวาง โอกาส ปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้โรงเรียน ชุมชนโดดเด่น ประเด็นอื่น ๆ แนวทางการพัฒนาอยากให้บุคคล หรือหน่วยงานใดบ้างที่สนับสนุนส่งเสริมอย่างไรบ้างและข้อเสนอแนะ ได้แก่

1. ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว
2. ศักยภาพทางกายภาพและการจัดกิจกรรม
3. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว
4. การบริหารจัดการ

3. การศึกษาในครั้งนี้

ใช้ระยะเวลา 1 ปีการศึกษา 2564 - 2565

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน จำนวน 25 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 10 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 70 คน โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาของขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถาม และการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการจัดการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยกำหนดการศึกษา ได้แก่

1. ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว
2. ศักยภาพทางกายภาพและการจัดกิจกรรม
3. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว
4. การบริหารจัดการ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง การประเมินการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การประเมินการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การประเมินการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การประเมินการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การประเมินการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเองโดยมีลำดับการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อยโดยศึกษากรอบความคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแบบสอบถามเพื่อนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัยโดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC โดยมีเกณฑ์การยอมรับข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 คือ 1.00 จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

5. นำแบบสอบถามที่ใช้ได้มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 35 คน คือ ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ราษฎรชาวบ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach ตามที่ระบุไว้ใน วีระพล ทองมา และ วินิตรา สีสะพัฒนา (2553: 44) ให้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพโดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ราษฎรชาวบ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 70 ชุด ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ

5. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ตามระดับมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 นำมาจัดกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (f) แล้วเรียงลำดับ

ผล/ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์และความพร้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน

การบริหารโครงการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม	X	S.D.	แปลผล
1. ศักยภาพในการดึงดูดด้านการท่องเที่ยว	4.25	0.44	มาก
2. ศักยภาพทางกายภาพและการจัดกิจกรรม	4.50	0.51	มาก
3. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว	4.00	0.71	มาก
4. ศักยภาพด้านการบริหารจัดการ	4.00	0.71	มาก
รวม	4.20	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพร้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนอยู่ในระดับมาก ($X = 4.20$, $S.D. = 0.49$) เมื่อพิจารณาความพร้อมในแต่ละด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ศักยภาพทางกายภาพและการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($X = 4.50$, $S.D. = 0.51$) ศักยภาพในการดึงดูดด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($X = 4.25$, $S.D. = 0.44$) ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($X = 4.00$, $S.D. = 0.71$) และศักยภาพด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ($X = 4.00$, $S.D. = 0.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน

ปัจจัยภายนอก	X	S.D.	แปลผล
1. การแนะนำ การให้การศึกษา และฝึกอบรมจากองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	4.75	0.44	มากที่สุด
2. การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับชุมชนจากองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	4.25	0.44	มาก
3. จำนวนนักท่องเที่ยวและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.50	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.50$, $S.D. = 0.51$) เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนในแต่ละด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 5.00$, $S.D. = 0.00$) การแนะนำ การให้การศึกษา และฝึกอบรมจากองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.75$, $S.D. = 0.44$) และกระสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับชุมชนจากองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($X = 4.25$, $S.D. = 0.44$) ตามลำดับ

3. แนวทางการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่ตอบสนองการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน พบว่า ระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังอยู่ในระดับการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ที่คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น ยังคงพึ่งพิงทางวิชาการจากองค์กรภายนอก การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่ตอบสนองการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ในรอบปีที่ผ่านมาบางชุมชนยังอยู่ในเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการจัดที่พักแรมโฮมสเตย์จากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จะต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการบริการสำหรับระยะต่อไป

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบความพร้อมของชุมชน ยังพบว่า ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว การปฏิบัติตามแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว การเห็นคุณค่าในการธำรงรักษา และอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นของประชาชน และคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ความร่วมมือของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน และการคมนาคมขนส่งเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว สามารถแสดงบทบาทด้านการวางแผน และปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน อันเป็นบทบาทสำคัญในการประสานงานเพื่อไปสู่การขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน

ในทางกลับกันการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน พบว่า ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอนด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน มีความสัมพันธ์กับการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน การจัดการบริการพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน การจัดการบริการด้านที่พักแรม และการจัดการบริการด้านอาหารไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในระดับที่ชุมชนท้องถิ่นสามารถให้บริการในด้านที่พักแรมตามสภาพที่ เป็นอยู่และมีโอกาสสัมผัสวิถีความเป็นอยู่และวัฒนธรรมท้องถิ่นในความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม ประกอบด้วยปัจจัยสนับสนุนที่เป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ สภาพป่าไม้ น้ำตก และภูเขา ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่อาศัยสร้างด้วยวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ไผ่

การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการให้กับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
ในระดับชุมชนท้องถิ่นยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากนักวิชาการ และองค์กร ที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่
เดียวกันการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการท้องถิ่นเชิงวัฒนธรรม ย่อมจะต้องได้รับการแลกเปลี่ยนการ
เรียนรู้ร่วมกันของนักวิชาการและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท้องถิ่น โดยเฉพาะการสร้างความรู้ให้ชุมชน
สามารถธำรงรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรมด้วยการสำรวจจัดเก็บข้อมูลและเรียนรู้อัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อนำไปจัด
กิจกรรมท้องถิ่นเชิงวัฒนธรรมสำหรับนักท้องถิ่นให้เกิดการเรียนรู้ตระหนักในคุณค่าและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม
ของท้องถิ่นร่วมกัน

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท้องถิ่นเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน
ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นพบการดำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ไทยใหญ่ในหมู่บ้านบ้านเมืองปอน ด้วยแหล่งพำนักของชุมชน
หมู่บ้านชาติพันธุ์ดั้งเดิมอยู่ในบริเวณทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่งดงามเป็นป่าไม้ ลำธาร ภูเขาและ
บ้านเรือนก่อสร้างด้วยวัสดุธรรมชาติ ทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็น
จุดเริ่มต้นของการมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยือน จนถึงการพัฒนาไปสู่การรวมตัวของกลุ่มชาวบ้านและมีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน รวมทั้งการมีองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนแนะนำให้การศึกษาและ
จัดฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนท้องถิ่นเกิดทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวและมีการ
ขยายตัวทางธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งถือว่ายังคงเป็นรายได้รองจากอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นรายได้หลัก

อย่างไรก็ตามแม้ข้อค้นพบในด้านความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความพร้อมของชุมชนที่
แสดงถึงศักยภาพของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับความสามารถในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม ยังมีข้อแสดงถึงความสัมพันธ์ผลกระทบจากปัจจัยภายนอกกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดย
ชุมชน แม้ความสัมพันธ์จะมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตามย่อมแสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายนอกด้านการแนะนำการให้
การศึกษาและฝึกอบรม การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและจำนวนนักท่องเที่ยวที่เป็นส่วนเพิ่มรายได้
ให้กับชุมชน ซึ่งปัจจัยภายนอกเหล่านี้ยังสามารถเป็นประเด็นอิทธิพลของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน
หมู่บ้านชาติพันธุ์อีกต่อไปในอนาคตที่จะมีผลให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์การบริการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ
การอนุรักษ์ส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวของชุมชนซึ่งทำหน้าที่ขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นให้มีความหลากหลายมากขึ้น
2. ควรศึกษาการบริหารโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุก รวมถึงการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากขึ้น

4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระบบการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยชุมชนสร้างสรรค์ในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2562/M128360/Sivarat%20Napathon.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565.

เอกสารอ้างอิง

นภพร ศิวารัตน์. (2562). การยกระดับการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยชุมชนสร้างสรรค์ในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2562/M128360/Sivarat%20Napathon.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565.

โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน. (2563). ประวัติหน่วยงานโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: https://data.boppobec.info/web/index_view_history.php?School_ID=1058420023&page=history. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565.

ศักดิ์สิวรรณ ทรงสิวรรกุล (2561). การบริหารโครงการของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://ithesisr.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2217/1/57252808.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565

สันติ พัฒน์พันธ์. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาสังคมในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/RCIM/article/view/241313/164042>. สืบค้นเมื่อ 4 เดือนพฤษภาคม 2565.

สุวิภัทร ศรีจางแสง และคณะ. (2562). การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ของชุมชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : https://so02.tci-thaijo.org/index.php/human_ubu/article/view/186654/161187. สืบค้นเมื่อ 30 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.

อรรถพงษ์ ศรีตะลาถัย. (2563). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านความเชื่อเรื่อง “พญานาค” ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุดรธานี- จังหวัดหนองคาย – จังหวัดบึงกาฬ - จังหวัดนครพนม) ประเทศไทย. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <https://drc.ac.th/wp-content/uploads/2020/04/4.-การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านความเชื่อเรื่อง-พญานาคอรรถพงษ์-ศรีตะลาถัย-และ...pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565.

อาชว์บารมี มณีตระกูลทอง และคณะ. (2561). โครงการย่อยที่ 1 “การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวิถีชีวิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในเส้นทางอารยธรรมล้านนา” (ออนไลน์). สืบค้นจาก: http://tourismlibrary.tat.or.th/medias/การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกรณีศึกษา%20เส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา02_full.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565.

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of instructional Package by applying a problem-based learning for Social Studies, Religion and Culture Subject Group for Prathomsuksa 6 Students.

ผู้วิจัย

ลักขณา เพชรแป้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

กิติชัย รุจิมงคล

พัชรา แยมสำราญ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่โมกข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 แผน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 เล่ม และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) E_1/E_2 2) ค่าที (t-test) 3) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.60/83.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน

Abstract

The Development of instructional Package by applying a problem-based learning for Social Studies, Religion and Culture Subject Group for Prathomsuksa 6 Students. The objectives of this study were : 1) to develop of instructional Package by applying a problem-based learning with an effectiveness according to the 80/80 criteria and investigating achievement before and after learning with instructional Package by applying a problem-based learning for Social Studies, Religion and Culture Subject Group for Prathomsuksa 6 Students. The population used in this research was a group of 40 Prathomsuksa 6 Students who were enrolling in the second semester of the academic year 2021 at Ban Mae Mhok School under Suratthanee Primary Educational Service Area Office 1. The research instruments included: 1) 14 lesson plan Package by applying a problem-based learning, 2) 6 instructional Package and 3) 40 questions of achievement test. The statistics used for data analysis included: mean, standard deviation (S.D.) and T-test.

The results found that: 1) the effectiveness of the developed instructional Package by applying a problem-based learning was 83.60/83.50, which was higher than the 80/80 criteria, and 2) the learning achievement with the instructional Package by applying a problem-based learning for Social Studies, Religion and Culture Subject Group for Prathomsuksa 6 Students showed that the post-test was higher than the pre-test with statistical significance at the .01 level.

Keywords : Instructional Package, Problem-Based Learning

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่เกิดอย่างรวดเร็ว จึงได้ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพครอบพระราชนิพนธ์การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ที่ให้สถานศึกษาสามารถปรับหรือพัฒนาเนื้อหา และกิจกรรมในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเอง โรงเรียนบ้านแม่โมกข์ จึงได้จัดการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยพยายามให้การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชุมชน มีการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมากที่สุด ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการเรียนรู้สนับสนุนบรรยากาศสภาพแวดล้อมในชุมชน ให้มากขึ้น เพราะการศึกษาไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ต้องการให้ผู้เรียนรับผิดชอบ ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า และผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านแม่โมกข์, 2560 : 12) แต่ผลจากการประเมินสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลับพบว่ายังคงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 75 ขึ้นไป เมื่อผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ดูแล้ว ปัญหาเหล่านี้เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในสาระดังกล่าวละเลยการให้ความสำคัญกับการสอน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ซึ่งตรงกับผลการสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ไม่มีการปฏิบัติจริง ส่วนใหญ่เน้นครูเป็นศูนย์กลางในการสอนและใช้การทดสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบมากกว่าข้อสอบแบบเขียนตอบ ทำให้ผู้เรียนขาดการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ และไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากสิ่งที่เรียนไปใช้ได้ (สมพิศ กอบจิตติ, 2548 : 6) จึงเป็น

หน้าที่สำคัญของครูผู้สอนจะต้องเลือกจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียน โดยสื่อการเรียนรู้เป็นทรัพยากรชิ้นหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้เรื่องที่มีลักษณะเป็นนามธรรม สลับซับซ้อน เข้าใจยาก กลายเป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และสนุกทุกครั้งที่ได้เรียนหากครูสามารถนำสื่อมาใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรม เวลา และสถานที่ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากที่สุดในเวลาประหยัดที่สุด (พิศมัย ศรีอำไพ, 2552 : 70)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมหนึ่งซึ่งช่วยการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง (กาญจนา เกียรติประวัติ, 2542 : 130) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สนองความคิด การแก้ปัญหาการทำงานแบบกระบวนการกลุ่มและยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการนำเอาสื่อชนิดต่าง ๆ มาผสมผสานกันให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุจุดมุ่งหมายได้โดยอาศัยหลักการทางทฤษฎีทางการศึกษาหลายอย่างมาช่วย เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และหลักการของการวิเคราะห์ระบบ เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการรวบรวมเอาวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยสื่อมากกว่า 1 ชนิดขึ้นไปมาจัดไว้อย่างต่อเนื่องกันในเนื้อหาเพียงเรื่องเดียวและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2551 : 7-19) ดังนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรูปหน่วยการเรียนรู้ที่มีความสมบูรณ์หรือบูรณาการ (Integration) ที่สอดคล้องเนื้อหาวิชาทุกชั้นตอนและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์จะมีประโยชน์ ต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง คือช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในการแสดงความคิดเห็น ฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ฝึกการตัดสินใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ภพ เลหาทโพบูลย์, 2542 : 71) นอกจากนี้ การสอนที่มีผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ไม่สามารถสอนสาระที่จำเป็นต้องเรียนได้หมด แต่การเรียนรู้แบบเน้นปัญหาเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเลือกสรรสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาได้รับความรู้ใหม่จากการศึกษาค้นคว้าด้วยการวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เรียน รู้จักการตัดสินใจ การให้ความเห็น การพัฒนาความคิดใหม่ ๆ และความกระตือรือร้นต่อการเรียน เกิดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ นอกจากนี้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ยังเน้นถึงการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจากกลุ่ม ทำให้ผู้เรียน ได้พัฒนาบุคลิกภาพที่มีความเป็นตัวเอง มีความคิดริเริ่ม คิดเป็น มีความมั่นใจ กล้าที่จะเผชิญปัญหาและใช้หลักการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รวมทั้งเป็นการฝึกฝนนิสัย การศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นพฤติกรรมจำเป็นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2548 : 117)

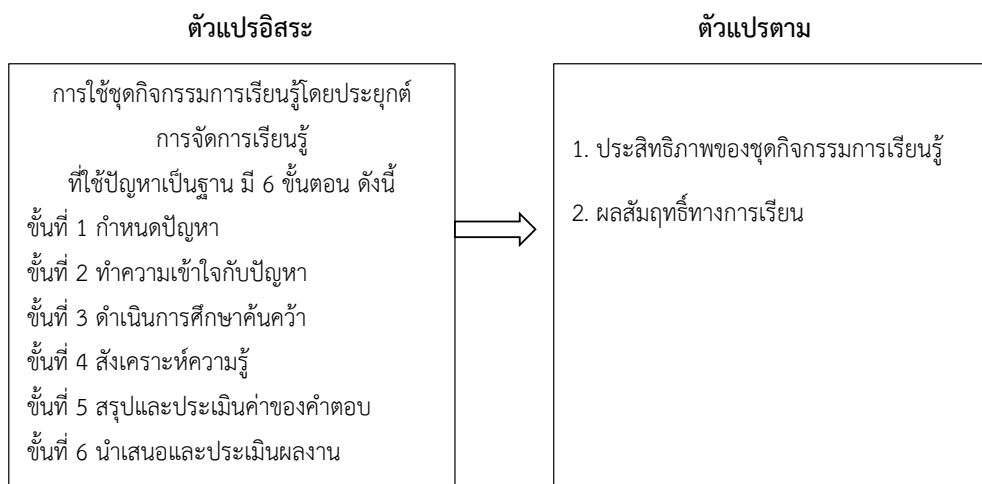
ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเห็นว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งช่วยแก้ปัญหา และปรับปรุงการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงได้มีการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดในการนำวิธีการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อ

เสริมสร้างความเป็นพลเมืองดี มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีจุดมุ่งหมายให้มีความตระหนักรู้ต่อการเป็นพลเมืองดีและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะทำให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแม่โมกข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 เล่ม
2. แผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 แผน
3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ปฐมนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียนและเพื่อนำไปเปรียบเทียบความก้าวหน้าเมื่อจบเนื้อหา
3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. วัดผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม การตรวจแบบประเมินชิ้นงานจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และตรวจแบบทดสอบย่อยหลังเรียนในแต่ละเรื่อง
5. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียนแต่สลับข้อทดสอบ
6. นำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือวัดผลทุกประเภทมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน มาหาร้อยละความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.60/83.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเชื่อถือได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการหาประสิทธิภาพการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.60/83.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ แสดงว่าการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามที่ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าวิธีการและขั้นตอนการสร้างตามแนวทางการหลักการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวางแผนกำหนดเนื้อหา หน่วยการสอน จุดประสงค์และกิจกรรมอย่างเป็นระบบ รวมทั้งผ่านขั้นตอน การหาประสิทธิภาพ การประเมินตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้จากการค้นพบข้อบกพร่องในช่วงของการทดลองใช้ ตลอดจนผู้ศึกษาได้ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนตามความเหมาะสมในระหว่างใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการเสริมแรงเพื่อให้เกิดกำลังใจการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556 : 113 - 116) ที่ได้กล่าวถึงการกำหนดขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ว่า อย่างแรกต้องกำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาและประสบการณ์ อาจจะเป็นกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือ จะนำบูรณาการแบบ สหวิทยาการตามที่เหมาะสม จากนั้นจึงกำหนดหน่วยการสอน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วย ประมาณว่าครูสามารถที่จะถ่ายทอดให้กับนักเรียนในหนึ่งสัปดาห์ หรือหนึ่งครั้ง แล้วมากำหนดหัวเรื่อง ซึ่งในการสอนแต่ละหน่วยผู้สอนควรให้ประสบการณ์ออกเป็น 4 - 6 หัวเรื่อง ถัดมาจึงกำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ โดยให้สอดคล้องกับหน่วยหัวเรื่องโดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เป็นแนวทาง ในการจัดเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกัน ลำดับต่อไปเป็นกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง ซึ่งเขียนเป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้วจึงเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้ทุกครั้ง ขั้นตอนถัดไปคือกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และจะเป็นแนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอนซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ จากนั้นจึงกำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ แล้วจึงเลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ เมื่อผลิตแล้วควรจัดไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ง่ายต่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการหาประสิทธิภาพนั้นเป็นการประกันว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพ ผู้สร้างจึงต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นไว้ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้บรรลุผลที่ตั้งไว้ เมื่อมั่นใจว่าได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพแล้วจึงค่อยนำไปใช้ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ได้ปรับปรุงแล้วและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปใช้สอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และระดับการศึกษานั้น ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับธีระชัย ปุณณโชติ (2552 : 4-18) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสมนอกจากนี้ต้องมีการนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อมาใช้ในระบบการเรียน มีการเสริมแรงในทางบวกทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือคิดถูก ตลอดจนยังสอดคล้องกับผล

การศึกษาของ กานต์กนิษฐา ทองนา (2557 : 67-70) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักธรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักธรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.59/81.11 และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งอรุณ พรเจริญ (2562 : 17) ได้พัฒนาชุดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยสื่อสังคม ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยสื่อสังคมออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.91/96.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ร้อยละ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นนวัตกรรมที่ช่วยให้ครูใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยตอบสนองความต้องการและส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนที่มีศักยภาพที่แตกต่างกันแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละชุด มีคำแนะนำวิธีการใช้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเอง ซึ่งได้สอดคล้องกับ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542 : 92-94) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ วิธีการสอนที่เหมาะสมที่สุดก็คือการจัดการสอนรายบุคคล หรือ การศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามระดับสติปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 52) ที่ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องมีคู่มือการใช้ โดยเป็นคู่มือ หรือ แผนการสอนสำหรับผู้สอนใช้ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดชี้แจงไว้อย่างชัดเจน รวมถึงแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องมีบัตรคำสั่ง หรือ บัตรงาน เป็นเอกสารที่บอกให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บรรจุอยู่ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ บัตรคำสั่ง หรือ บัตรงาน จะมีครบตามจำนวนกลุ่ม หรือ จำนวนผู้เรียน ซึ่งในบัตรคำสั่ง หรือ บัตรงาน นั้นจะอธิบายในเรื่องที่ศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรม และการสรุปบทเรียน มีเนื้อหาสาระและสื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ จัดไว้ในรูปของสื่อที่หลากหลาย และแบบประเมินผลเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดและประเมินความรู้ด้วยตนเองทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงผลของการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของประภากร พรหมโสภณ (2557 : 91-93) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำโครงงานสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำโครงงานสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความตระหนักในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาร่างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของกิตติพงษ์ ร่มพฤษ (2558 : 59-60) ที่ได้ทำการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกันกับ รุ่งอรุณ พรเจริญ (2562 : 17) ที่ได้พัฒนาชุดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยสื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยสื่อสังคมออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ครูผู้สอนสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ชุดการสอนได้อย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนนั้นควรคำนึงถึงวัยและระดับความสามารถของนักเรียน และเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดจึงไม่ควรมากเกินไป เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

1.3 ครูควรให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) ให้ชัดเจนและสม่ำเสมอแก่ผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความสำเร็จและข้อบกพร่องของตนเองตลอดจนการให้การเสริมแรงที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสื่อนวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และในหลายระดับชั้น โดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาและวิธีนำเสนอให้สอดคล้องกับผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับการเรียนด้วยวิธีการปกติ

2.3 ควรเผยแพร่ผลงานที่ทำสำเร็จและมีประสิทธิภาพให้ผู้อื่นได้ศึกษา และนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

กาญจนา เกียรติประวัติ. (2542). **วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

กานต์กนิษฐา ทองนา. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. **วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม**.

กิตติพงษ์ ร่มพฤษ. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. **วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์** ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2558.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2548). “การเรียนรู้แบบเน้นปัญหาเป็นฐาน”. **วารสารสารานุกรมศึกษาศาสตร์** หน้า 77-80. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์**. 5,3: 7-20.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2551). **ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน.**
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรชัย ปุณณโชติ. (2552). **การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). **นวัตกรรมการศึกษา.** (พิมพ์ครั้งที่ 4). ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภากร พรหมโสภณ. (2557). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำโครงการสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง วิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** สกลนคร : โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา.
- ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านแม่โมกข์. (2560). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2560.** สุราษฎร์ธานี : (อัดสำเนา).
- พิศมัย ศรีอำไพ. (2552). **การสอนคณิตศาสตร์.** กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ภพ เลหาไฟบุลย์. (2542). **แนวการสอนวิทยาศาสตร์.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- รุ่งอรุณ พรเจริญ. (2562). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสังคมออนไลน์.** คณะครุศาสตร์
อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สมพิศ กอบจิตติ. (2548). **การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องกฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการสอน.** นครปฐม : สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). **21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.**(พิมพ์ครั้งที่ 8)
กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
ในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

A STUDY OF PROBLEMS AND GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION IN TEACHING AND LEARNING MANAGEMENT IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS DURING THE COVID-19 CRISIS OF SCHOOL NETWORK MUEANG 1 UNDER THE CHUMPHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ผู้วิจัย

วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาลำดับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน
เปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอน และศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการ
จัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหาร ขนาดสถานศึกษาและประเภทของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 162 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล
คือ แบบสอบถามที่ตัวอย่างได้กรอกแบบสอบถาม ด้วยตนเอง มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบโดยใช้สถิติ t-test Independent และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว
(One-Way ANOVA) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี มีการศึกษา
ปริญญาโท เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 121-600 คน
สถานศึกษาเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 112 คน สถานศึกษาส่วนใหญ่ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-Line
และ On-Hand นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอน
จำแนกตามเพศ ประเภทของสถานศึกษา ทดสอบโดยใช้สถิติ t-test Independent ในการทดสอบ พบว่า รูปแบบ
การจัดการเรียนรู้ ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ ประเภทของสถานศึกษา
แตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ ขนาดสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการทดสอบ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : แนวทางการจัดการเรียนการสอน

ABSTRACT

The purpose of thesis was to study the model of academic administration in teaching and learning management. compare guidelines of teaching and learning Study the solutions to problems of academic administration in teaching and learning management in educational institutions during the covid-19 crisis of school network mueang 1 under. Classified by identity of directors, size of school and type of school.

The samples of this research were 9 directors and teacher of primary school under Chumphon Primary Educational Service Office Area 1. The research instrument was a questionnaire with identity and index of item objective congruence by experts. Descriptive Statistics used in data analysis were frequency, percentage, means, standard deviation, t-test Independent, and Ftest One-Way ANOVA for hypothesis testing at the level of 0.05.

The results were found that most of directors and teacher were male, age between 36-45 years old, graduated with a master's degree, most of them were directors of middle school with 121-600 students, 6 expands opportunity schools and most of school used On-Line and On- Hand learning type. The analysis of comparing guidelines in teaching and learning classified by gender and type of school by used t-test Independent was also found that learning type significant more than 0.05 that meant directors in different gender and type of school had no different in guidelines of teaching and learning during Covid-19 at the level of 0.05.

The analysis of comparing guidelines in teaching and learning classified by age and size of school by used F-test One-Way ANOVA was found that learning type significant more than 0.05 that meant directors in different age and size of school had no different in guidelines of teaching and learning during Covid-19 at the level of 0.05.

Keyword (s) : Teaching and learning management guidelines.

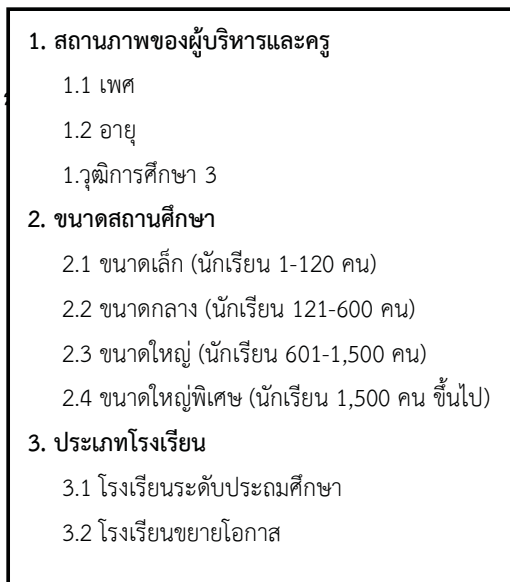
บทนำ

ในปัจจุบันการระบาดของโควิด-19 มีผลกระทบต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยเด็กนักเรียนเมื่อมีการอยู่รวมกันในห้องเรียน จะเป็นแหล่งระบาดของไวรัสได้เป็นอย่างดี การติดเชื้อไวรัสในเด็กมักจะมีอาการน้อยถึงไม่แสดงอาการ แต่สามารถนำเชื้อกระจายให้บุคคลในบ้าน เช่น พ่อ แม่ ปู่ย่า ตายาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุหรือผู้มีโรคประจำตัว จึงมีความเสี่ยงสูงสำหรับเด็กนักเรียนและบุคคลใกล้ชิด การเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อ โดยผู้ปกครองพ่อแม่ที่อยู่ที่บ้านต้องเข้ามาช่วยในเรื่องการเรียนการสอนในระยะนี้ และจะเกิดขึ้น อีกหลายเดือนสำหรับในประเทศไทย ในช่วงการระบาดช่วงแรก เป็นช่วงปิดเทอมซึ่งนับว่าโชคดี แต่ก็มีการเลื่อนเปิดเทอมออกไปได้ระยะเวลาหนึ่ง ช่วงแรกจึงเป็นช่วงปรับเปลี่ยนวิธีการ ช่วงเวลาที่

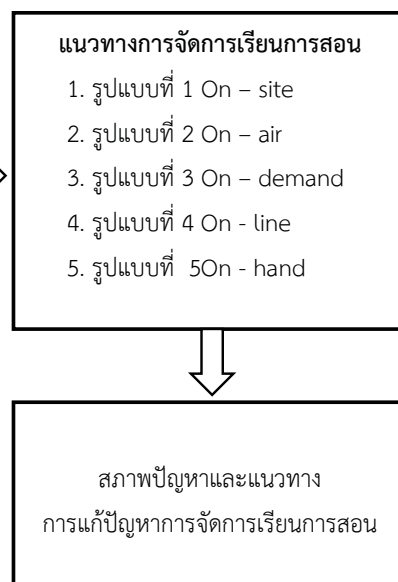
ทุกคนอยู่บ้าน ผู้ปกครองทุกคนก็จะมีหน้าที่เป็นครูสำหรับเด็กด้วยในเวลาเดียวกัน เพื่อให้การเรียนการสอนของเด็กไม่ติดขัดและในภาคการศึกษาแรกของปี2564 ยังไม่แน่ว่านักเรียนจะไปโรงเรียนได้ทุกคน อาจต้องสลับกันไป เพื่อลดความหนาแน่น ทุกคนจะต้องช่วยกัน เพื่อไม่ให้การศึกษาของเด็กไทย ต้องหยุดหรือขาดตอนไป มีการใช้ระบบการศึกษาทางไกลต่าง ๆ เข้ามาช่วย เช่น ระบบ DLTV การเรียนการสอนผ่านทีวี ใช้ระบบออนไลน์ ผ่าน internet เปลี่ยนการเรียนการสอนแบบการผสมตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน โดยมีการเตรียมการและทดลอง เพื่อให้เกิดการปรับตัว ปรับวิธีการเรียนการสอนมาเป็นแบบออนไลน์มากขึ้น ระบบที่ปรับเปลี่ยนใหม่ ย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ที่ต้องหาทางปรับปรุง และเลือกในแนวทางที่ดีที่สุดแม้ว่าบางโรงเรียนสามารถเตรียมตัวรับมือกับการเรียนการสอนออนไลน์ได้ดี แต่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าผลกระทบของโรคโควิด-19 เป็นการบังคับให้การศึกษาต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย และเทคโนโลยีในช่วงเวลาสั้นๆ แต่หากการศึกษาต้องปรับตัวในระบบออนไลน์ ซึ่งอาจทำการเปลี่ยนภาพรวมของระบบการศึกษา ซึ่งแน่นอนว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงในระยะยาว ซึ่งแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จะคลี่คลายลงแล้ว แต่ก็ยากที่ระบบการศึกษาจะเปลี่ยนกลับสู่รูปแบบเดิม (New normal)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 1 ให้มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 277 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 แห่งปีการศึกษา 2564 โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 162 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดสถานศึกษา ประเภทสถานศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา สภาพปัญหาต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา และแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับ ผู้บริหารและครู ขนาดสถานศึกษา ประเภทสถานศึกษา เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 (Check list) 4 ระดับ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 ทุกข้อ

3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	น้อย
0	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 (Check list) 4 ระดับ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 ทุกข้อ

3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	น้อย
0	หมายถึง	ไม่มี

ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เป็นคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการสร้างแบบสอบถาม (questionnaire) และตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม (questionnaire) และนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ (IOC) ตรวจสอบความไว้วางใจได้ของข้อมูล (Dependability) โดยการนำข้อมูลไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อยืนยันความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและเนื้อหาที่ใช้ในการแบบสอบถาม

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม และคัดสรรเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ นำแบบสอบถามทั้งหมดมาทำการหาค่าความสอดคล้อง(IOC) แล้ววิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยการทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4) ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามทดลองใช้ จำนวนร้อยละ 30 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างกับโรงเรียนอื่นๆ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5) ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม (questionnaire) ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ สถานศึกษาในเครือข่ายเมือง 1 ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 9 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งหมด มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Content analysis) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ และร้อยละ และในส่วนของข้อมูลจากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

1. ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลต่างๆในแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น และคัดสรรเนื้อหาของแบบสอบถามเฉพาะที่มีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ นำแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล กรอกข้อมูลลงในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) 3) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 และสภาพปัญหาต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (4) ผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ t-test Independent และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) (5) ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และเขียนเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของการพรรณนาตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 162 คน สรุปว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายโดยมี อายุอยู่ระหว่าง 45-55 ปี ทั้งหมดมีการศึกษาวุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรี ส่วนใหญ่ตำแหน่งครู เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 121-600 คน และมีโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 12 โรงเรียน สถานศึกษาเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 141 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 21 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 สถานศึกษาส่วนใหญ่ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-Hand รองลงมาคือ On-Site- On-Line และรูปแบบการสอนแบบ On-Demand ในส่วนของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ On-Air ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาวะวิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต1

จากการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาวะวิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต1 ผลการศึกษพบว่า สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ 3 รูปแบบหลัก คือ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 4 On-Line และรูปแบบที่ 5 On-Hand โดยการเรียนการสอนในรูปแบบ On-Line สถานศึกษาได้มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้แพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ เช่น Google Meet, Zoom, MST การใช้สื่อ Social Media ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ มีการเยี่ยมบ้าน สอนเสริมให้กับผู้เรียน และให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ การประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน ส่วนในด้านของการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On-Hand มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการรับ-ส่งใบงาน มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ และมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน/การสอนเสริม

2.2 การดำเนินการในรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 ในด้านต่างๆ

ส่วนใหญ่สถานศึกษามีการดำเนินการตามหัวข้อต่างๆที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษามีการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และมีการเชื่อมโยงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีการดำเนินการในระดับมากเท่ากับมีการวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม

กรณีการจัดการเรียนรู้แบบ (On-site) ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระดับมาก โดยมีการลดกิจกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางร่างกาย เช่น พลศึกษา การงานอาชีพ และมีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการสัมผัสและติดเชื้อ รองลงมาคือ มีการปรับเนื้อหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ และมีการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ ตามลำดับ

กรณีการจัดการเรียนรู้แบบ On-Air ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระดับการไม่ปฏิบัติ โดยมี มีโรงเรียนที่เลือกรูปแบบนี้จำนวน 28 โรงเรียน ส่วนอีก 134 โรงเรียน ไม่ได้ใช้รูปแบบนี้ ดังนั้นในการดำเนินการจึงอยู่หัวข้อไม่ปฏิบัติ ในด้านมีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ มีการเยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์ และสอนเสริมให้กับผู้เรียน ตามลำดับ และมีการปฏิบัติมาก มีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ และมีการเยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์ และสอนเสริมให้กับผู้เรียน ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลางคือ มีการเยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์ และสอนเสริมให้กับผู้เรียน) รองลงมาคือ มีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ ตามลำดับ

กรณีการจัดการเรียนรู้แบบ On-Demand ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระดับมาก โดยมีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน รองลงมาคือ มีการเยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์ และสอนเสริมให้กับผู้เรียน และมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเท่ากับเท่ากับ หัวข้อเรื่องมีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ ตามลำดับ

กรณีการจัดการเรียนรู้แบบ On-Line ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระดับมาก โดยมีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน รองลงมาคือ มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเท่ากับหัวข้อมีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ การใช้แพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ เช่น Google Meet, Zoom, MST และการใช้สื่อ Social Media ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line มีการเยี่ยมบ้าน สอนเสริมให้กับผู้เรียน และให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านออนไลน์

กรณีการจัดการเรียนรู้แบบ On-Hand ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระดับมาก มีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการรับ-ส่งใบงาน รองลงมา มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน/การสอนเสริม การจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ มีการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้อื่นๆ

ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบดังกล่าว สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ดำเนินการในระดับมากในเรื่องการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. สภาพปัญหาต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1

3.1 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษา ผู้บริหารมีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษาในช่วงสถานการณ์โควิด-19 มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษารูปแบบต่างๆ ในช่วง

สถานการณ์โควิด - 19 ครูมีความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ (On-Site, On-Air, On-Line, On-Site, On-Hand) ครูมีทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ครูมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนและการวัดประเมินผลการเรียนโดยใช้สื่อแบบออนไลน์ ในด้านอาคารสถานที่ (อาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะเรียน ห้องทานอาหารสนามฯ) ที่ใช้เพื่อจัดการเรียนรู้มีเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อโรค (แอลกอฮอล์ สบู่ อ่างล้างมือ หน้ากากอนามัยฯ) มีเพียงพอ วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีเพียงพอ

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษา ที่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 5 รายการ คือครูมีภาระงานในการจัดการเรียนรู้และการดูแลนักเรียนมากขึ้น คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง ผู้เรียนไม่ให้ความสนใจในการเรียนเท่าที่ควร ผู้ปกครองทำใบงานให้นักเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้เท่าที่ควร

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษา ที่อยู่ใน ปานกลาง จำนวน 5 รายการ คือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารสถานศึกษาล่าช้าและไม่เพียงพอ สถานศึกษาปรับเปลี่ยนแผนและเป้าหมายในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์มากขึ้น สถานศึกษาปรับวิธีการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการศึกษาใหม่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อจัดการเรียนรู้และการสื่อสารไม่เพียงพอ และสัญญาณไม่เสถียรขาดแคลนเครื่องมือสื่อสาร/อุปกรณ์การเรียน ขาดแคลนเครื่องมือสื่อสาร/อุปกรณ์การเรียน

4. การเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤติโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามตามสถานภาพของผู้บริหารและขนาดสถานศึกษากับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤติโควิด-19

4.1 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด - 19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่ 1-5 ในจำนวนที่เท่าๆ กัน

ดังนั้นจากผลการวิจัย พบว่าเพศไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด - 19

4.2 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด - 19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้บริหารและครู ที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี มีการจัดการเรียนการสอนใน รูปแบบที่ 1-5 ในจำนวนที่เท่าๆ กัน

ดังนั้นจากผลการวิจัยสรุปได้ว่า อายุไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด - 19

4.3 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้บริหารและครู ส่วนใหญ่ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีการจัดการเรียนการสอนใน รูปแบบที่ 1-5 ในจำนวนที่เท่าๆ กัน

ดังนั้นจากผลการวิจัยสรุปได้ว่า วุฒิการศึกษาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด - 19

4.4 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้บริหารและครู ส่วนใหญ่ที่มีตำแหน่งครู มีการจัดการเรียน การสอนใน รูปแบบที่ 1-5 ในจำนวนที่เท่าๆ กัน

ดังนั้นจากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ตำแหน่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรูปแบบการบริหารงาน วิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด – 19

4.3 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า สถานศึกษาในเครือข่ายเมือง 1 สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 150 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 12 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนที่มีขนาดกลาง มีการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบที่ 1-5 ในจำนวนที่เท่าๆ กัน

ดังนั้นจากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ขนาดของสถานศึกษา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรูปแบบการ บริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด – 19

4.4 จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ วิกฤติโควิด-19 ในระหว่างปีการศึกษา 2564 พบว่า ประเภทสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีการ จัดการเรียนการสอนใน รูปแบบที่ 1-5 ในจำนวนที่เท่าๆ กัน

ดังนั้นจากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประเภทของสถานศึกษา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรูปแบบ การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติโควิด – 19

5. ผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน พบว่ามีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน

เพศ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤติโควิด-19 ของ สถานศึกษาเครือข่ายเมือง1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามเพศ ทดสอบโดยใช้สถิติ t-test Independent ในการทดสอบ พบว่า ลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 5 On-Hand ค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียน การสอนในภาวะวิกฤติโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เว้นรูปแบบที่ 4 On-Line ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤติโควิด-19 ตามลักษณะ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 4 On-Line ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อายุ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤติโควิด-19 ของ สถานศึกษาเครือข่ายเมือง1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามอายุ สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการทดสอบ พบว่า ลักษณะรูปแบบการ จัดการเรียนรู้อันที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่มีอายุ แตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วุฒิการศึกษา ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการทดสอบ พบว่า ลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตำแหน่ง ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งทดสอบโดยใช้สถิติ t-test Independent ในการทดสอบ พบว่า ลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 2 ขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน

ขนาดสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการทดสอบ พบว่า ลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ประเภทของสถานศึกษา แตกต่างกัน

ประเภทของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ทดสอบโดยใช้สถิติ t-test Independent ในการทดสอบ พบว่า ลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 5 On-Hand ค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 On-Site รูปแบบที่ 2 On-Air รูปแบบที่ 3 On-Demand รูปแบบที่ 4 On-Line รูปแบบที่ 5 On-Hand ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เว้นรูปแบบที่ 4 On-Line ค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบที่ 4 On-Line ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ประเด็นการอภิปรายผลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาเครือข่ายเมือง1ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ On-Line และ On-Hand โดยสถานศึกษามีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน มีการเยี่ยมบ้าน สอนเสริมให้กับผู้เรียน และให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ การใช้แพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ เช่น Google Meet, Zoom, MST การใช้สื่อ Social Media ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ รองลงมาใช้การจัดการเรียนรู้แบบ On-Site โดยมีการลดกิจกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางร่างกาย เช่น พลศึกษา การงานอาชีพ มีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการสัมผัสและติดเชื้อ มีการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการลดกิจกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางร่างกาย เช่น พลศึกษา การงานอาชีพ มีการปรับเนื้อหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนแบบ On-Demand มีการเยี่ยมบ้าน ให้คำแนะนำในการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ และสอนเสริมให้กับผู้เรียน มีการประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน มีการใช้ใบความรู้/ใบงานประกอบการเรียนรู้ มีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ On-Air ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากในช่วงเวลานั้นมีการแพร่ระบาดของโรคที่ค่อนข้างรุนแรง นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังมีนโยบายการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ให้มีการเยี่ยมบ้าน มีเอกสาร ใบงาน และการให้คำแนะนำเป็นลำดับแรก

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังมีนโยบาย “การเรียนรู้นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” และใช้การเรียนการสอนทางไกล โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

อย่างไรก็ตาม ในการจัดการเรียนรู้ในช่วงหลังเปิดภาคเรียนของสถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ก็ยังคงรักษามาตรการเว้นระยะห่าง และมาตรการทางสาธารณสุขอย่างเข้มงวดอยู่เช่นเดิม สถานศึกษาหลายแห่งต้องจัดอาคารสถานที่ ห้องเรียน เตรียมอุปกรณ์ป้องกันและฆ่าเชื้อ จัดห้องเรียนใหม่ และทำให้ห้องเรียนเล็กลง ซึ่งลักษณะการดำเนินการดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการดำเนินการที่ได้มาตรฐานทางสาธารณสุข โดยมีหน่วยงานในระดับพื้นที่มาตรวจสอบและให้คำปรึกษา ซึ่งมาตรการการเตรียมความพร้อมเช่นนี้ มีความสอดคล้องกับมาตรการเตรียมความพร้อมสำหรับ “เปิดโรงเรียน” เช่น การจัดโต๊ะห่างกันและผู้ปกครองไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าตึกเรียน นักเรียนต้องวัดอุณหภูมิก่อนเข้าโรงเรียน นักเรียนต้องล้างมือและใส่หน้ากากอนามัย นั่งกินข้าวห่างกัน 1 เมตร ห้องเรียนมีขนาดเล็กลง มีห้องแยกสำหรับนักเรียนที่มีไข้ และนักเรียนมาโรงเรียนได้ตามเวลาที่จัดให้ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **หน่วยงานต้นสังกัด/ควรใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย** เพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผนดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติโดยควรจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากรการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอ เหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และควรส่งเสริมสนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับสถานการณ์วิกฤติให้ครอบคลุมกลุ่มที่มีความต้องการเป็นพิเศษควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ให้ครอบคลุมพื้นที่สถานศึกษาทุกแห่งอย่างทั่วถึงและไม่เสียค่าใช้จ่าย ควรจัดสรรอุปกรณ์ และ/หรือคลื่นความถี่เพื่อให้สถานศึกษาสามารถใช้ทีวีเพื่อการศึกษาได้ และควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่มีภาระงานเพิ่มมากขึ้นอยู่แล้วในสถานการณ์วิกฤติ รวมทั้งควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ (New Normal Learning) ที่เหมาะสม

2. **หน่วยงานระดับพื้นที่** ควรเน้นบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวก และร่วมแก้ปัญหาต่าง ๆ กับสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้และควรมีนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานการณ์วิกฤติได้ตามบริบทของตนเอง

3. สถานศึกษา ควรใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

“การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติ”

วางแผนดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติ โดย ควรจัดอาคารสถานที่ ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์สุขอนามัยให้เหมาะสม เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ควรสื่อสารสร้างความเข้าใจแนวปฏิบัติ ในการจัดการเรียนรู้ของครู และการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานในสถานการณ์วิกฤติ

เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมมีบทบาทในการจัดการและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์วิกฤติ ควรสนับสนุนให้ครูพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติและจัดทำคู่มือการเรียนและการปฏิบัติตนสำหรับนักเรียน และผู้ปกครอง ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในการเรียนรู้ด้วยตนเองเสริมสร้างเจตคติต่อการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง และสถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยี (Digital Literacy) เพื่อการแสวงหาความรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานระดับพื้นที่ หรือสถานศึกษา ควรมีการวิจัยติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานระดับพื้นที่ สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษา ควรวิจัยและพัฒนาสื่อนวัตกรรมสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์หรือการจัดการเรียนรู้ทางไกล
3. หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานระดับพื้นที่ สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษา ควรมีการศึกษาวิจัยการเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้หรือนิสัยการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเองสำหรับนักเรียน
4. หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานระดับพื้นที่ สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษา ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาครูสำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติ
5. กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัด ควรวิจัยประเมินผลนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจพัฒนานโยบายการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์วิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
6. หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานระดับพื้นที่ สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 และผลกระทบต่อสถานศึกษา ที่อยู่ต่างสังกัด มีขนาดสถานศึกษา หรือบริบทที่ต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความเฉพาะเจาะจงสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมพัฒนาได้สอดคล้องกับสภาพบริบทที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 .กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2545.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545.กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2553.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3) กรุงเทพฯ: บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2563. การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563. สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2020/05/08/การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563>.
- จันทนา วัฒนกาญจนะ, แพรวพรรณ ตรีชั้น, ธนาธิป พัวพรพงษ์ และวิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย. 2564. ประสิทธิภาพของการเรียนออนไลน์ จากสมรรถนะผู้สอนและการวัดประเมินผล กรณีศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- จิรกิติ ทองปรีชา. 2563. ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID -19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- ฉัตรพิศุทธิ์ วิจารณ์. 2564. รูปแบบการบริหารการศึกษาทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) CoCoTSS COVID – 19. สืบค้นจาก http://www.nst1.go.th/home/wp-content/uploads/file/publish_academic_works/Chatpisut_Wijara.pdf
- ณัฐธรา สววิบูลย์. 2554. รายงานวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา INT212 (การออกแบบภายใน 2) สาขาวิชาการออกแบบภายใน คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธนพรรณ ทรัพย์ธนาดล. 2564. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- พวงรัตน์ จินพล และ มานิตา เจือบุญ. 2564. การจัดการเรียนออนไลน์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในยุคของการเปลี่ยนแปลงโลกท่ามกลางวิกฤตโควิด-19 : กรณีศึกษา โรงเรียนต้นติวต้ออำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- มณีนุช ภูยงค์ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และ 3จากรูธรรม เขียวน้ำขุม. 2564. แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- มนธิชา ทองหัตถา. 2563. สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพั้ง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ และคณะ. 2564. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19. สืบค้นจาก <http://jhbm.slc.ac.th/wp-content/uploads/2021/07/V7No1-At2.pdf>
- รากานต์ อ่อนชาผิว และ สุชาดา นันทะไชย. 2564. ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงรุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์, อาจารย์ ประจวบเหมาะ, โกศลรุ่ง กระแสร์สินธุ์, วัทธัญ รัศมิทัต และ สุรสิทธิ์ อุดมธนาวงศ์. 2564. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย ญี่ปุ่น. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>

- วไลพรรณ อาจารย์วัฒนา และ ปริญญาภรณ์ พจน์อริยะ. (2563). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนใน สถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาของนักศึกษาโครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: ปริญญาพันธบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิทยา วาโย , อภิตี เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. 2563. การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ภายใต้อาคารณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- วิทยา วาโย, อภิตี เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. 2563. การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ภายใต้อาคารณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- วิธิตา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรี และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564, พฤษภาคม-มิถุนายน). สภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40), 200-213.
- สถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1.สืบค้น จาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2564. แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา -19 (COVID 19 ปีการศึกษา 2563
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2564. แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2564
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2564. แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19: วิถีชีวิตหรือโอกาสการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2564 . รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19
- สิริพร อินทสนธิ. 2563. โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ” (COVID - 19 and Online Teaching case study: Web Programming Course). สืบค้น จาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- สุวิมล มธุรส. 2563. การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 Management Education Online in the NEW NORMAL COVID-19. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org>
- Lokanath Mishra , Tushar Gupta , Abha Shree. 2563. Online teaching-learning in higher education during lockdown period of COVID-19 pandemic. สืบค้นจาก <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7847201/>
- Lorico DS. Lapitan, Jr., Cristina E. Tiangco, Divine Angela G. Sumalinog, Noel S. Sabarillo, and Joey Mark Diaz. 2564. An Effective Blended Online Teaching and Learning Strategy during the COVID-19 Pandemic. สืบค้นจาก<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7847201/>

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต

THE EFFECTIVENESS OF SCHOOL ADMINISTRATION IN THE 21st CENTURY OF THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE PHUKET

ผู้วิจัย

วรัณลักษณ์ ภู่งิ่ง

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา มุสิกานนท์

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) นำเสนอข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำนวน 226 คน ใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ และสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 การบริหารควรมีระบบ และการดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การบริหาร ประสิทธิภาพ ศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were 1) to study effective school management in the 21st century, 2) to compare the effective school administration in the 21st century, and 3) to present recommendations for effective school management in the 21st century according to the personal factors under the Office of Secondary Education Service Area of Phuket Province This time sample are administrators of an educational institution and 226 teachers under the Office of Secondary Education Service Area of Phuket. A questionnaire are used with 0.98 reliability as a tool to collect data. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, and A-value. F (F – test) (One-way ANOVA) The results showed that:

Effective school administration in the 21st century under the Phuket Secondary Education Service Area Office Overall, it's at a high level. Comparison of effective school management in the 21st century classified by personal factors found that sex and status, educational qualifications and work experience were significantly different at the 0.05 level. To manage educational institutions that are effective in the 21st century. Administration should have a system. and action, check, follow up on assignments Encourage personnel to be creative in their work

Keywords : Management, Effectiveness, 21st century

บทนำ

รูปแบบการศึกษาของไทยในปัจจุบันมีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนคนไทยมีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของสังคมโลก จึงเป็นหน้าที่หลักของกระทรวงศึกษาธิการที่จะต้องมี การปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร กระบวนการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการของโลก โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุดในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เนื่องจาก โรงเรียนเป็นแหล่งประสิทธิประสาทวิชา ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ฝึกทักษะอาชีพ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และฝึกทักษะชีวิตอันจำเป็นในการดำรงชีพให้กับนักเรียน สรรค์สร้างบุคลิกภาพทางสังคมให้แก่ นักเรียน เพื่อให้สามารถปรับตัวเองในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและปฏิบัติตนให้มีคุณค่าแก่สังคม เป็นทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการทางสังคม โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการ คอยกำกับ ติดตาม และดูแลการดำเนินการของโรงเรียน

ในศตวรรษที่ 21 ภาพของโรงเรียนจะเปลี่ยนจากการเป็นสิ่งก่อสร้าง เป็นภาพของการเป็นศูนย์รวมประสาท (nerve centers) ที่ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน แต่จะเชื่อมโยงครู นักเรียน และชุมชนเข้าสู่ศูนย์กลางแห่งความรู้ทั่วโลก นิยามของครูเปลี่ยนจากบทบาทพื้นฐานการเป็นผู้ถ่ายทอดหรือผู้แจกจ่ายสารสนเทศไปเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ให้กับนักเรียนช่วยให้นักเรียนได้เปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ เปลี่ยนความรู้เป็นภูมิปัญญา เน้นการก่อให้เกิดความรู้ โดยสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น นิยามของผู้เรียน เปลี่ยนการมองบุคคลในวัยเยาว์ที่ต้องเดินทางไปโรงเรียน ใช้เวลาเรียนกับรายวิชา เพื่อรับเกรด และสำเร็จการศึกษา เป็นการมองผู้เรียนในบริบทใหม่ คือ กระตุ้นปลูกเร้าให้ผู้เรียนเป็นบุคคลเจ้าความคิดเจ้าปัญญา (resourceful) ที่ยังคงมีการเรียนรู้แม้หลังเลิกเรียนในแต่ละวัน หรือแม้พ้นจากวัยเรียนไปแล้ว ให้มีความสำคัญกับความสนใจและช่วยให้เรียนรู้เตรียมตัวสู่โลกที่เป็นจริง กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ ใช้หลักความยืดหยุ่นในวิธีการสอน ในขณะที่เดียวกันการบริหาร การศึกษาจะต้องมุ่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดน ถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน การอยู่นิ่งเฉย การทำแบบเดิม ๆ ตามที่เคยชิน การรอรับนโยบายจากเบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่มีเสถียรภาพ ล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศส่งผลให้ประเทศชาติขาดศักยภาพในการแข่งขันและเสียผลประโยชน์เมื่อเปิดพรมแดนอย่างเป็นทางการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กร จะต้องตัดสินใจดำเนินการให้ แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคตบนพื้นฐานของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากข้อมูลดังกล่าวการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารในองค์กรและหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อบริหารหน่วยงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

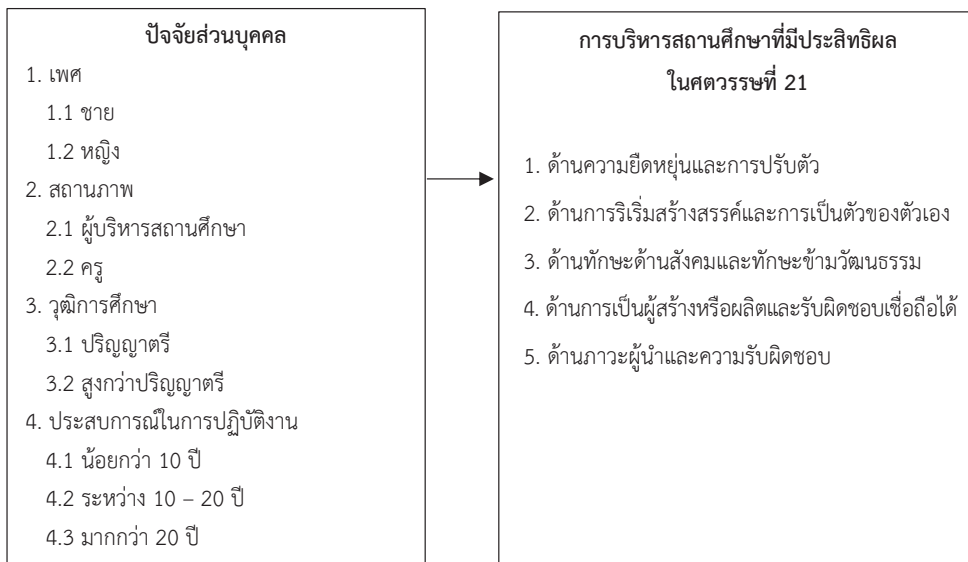
1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยใช้หลักตามแนวคิดของ วิจารย์ พานิช (2556) เกี่ยวกับทักษะชีวิตและการทำงานประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ได้กรอบการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน ครูจำนวน 551 คน รวมทั้งสิ้น 558 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำนวน 558 คน ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จากนั้นดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา และครู รวมทั้งสิ้น 226 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เพื่อทราบถึงตัวแปรต้น ที่ได้กำหนดไว้ คือ เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และ 5) ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ตอนที่ 3 เพื่อหาข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต

การหาคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) เชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามตาม วัตถุประสงค์ (Index of Items Objective Congruence: IOC) และนำเครื่องมือที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม เพศ สถานภาพ และวุฒิการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent Samples) และเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติ โดยใช้ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายกลุ่ม (One-Way-Analysis of Variance : ANOVA) โดยทำการทดสอบรายคู่

ผล/สรุปผล

1. การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ได้แก่ มีระบบและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามงานที่ได้รับ มอบหมาย มีการจัดระบบงานตามแผนและวัฒนธรรมของทางราชการ ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ได้แก่ มีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ การส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน การมีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ได้แก่ มีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล และประเมินผลการดำเนินงาน และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ได้แก่ มีความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งโดยใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยรวม

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.53	0.50	มากที่สุด
ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.38	0.59	มาก
ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.41	0.44	มาก
ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.11	0.29	มาก
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.09	0.22	มาก
รวม	4.31	0.31	มาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ และสถานภาพ ได้แก่ ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง และด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 ผลการสรุปเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกเพศ

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21	เพศ	N	Mean	S.D.	t	sig
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	ชาย	86	4.54	0.50	0.060	0.952
	หญิง	140	4.53	0.51		
ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	ชาย	86	4.36	0.59	0.342	0.733
	หญิง	140	4.39	0.60		
ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	ชาย	86	4.39	0.46	0.617	0.538
	หญิง	140	4.43	0.43		
ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อชีวิต	ชาย	86	4.05	0.27	2.456*	0.015
	หญิง	140	4.15	0.30		
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อ	ชาย	86	4.12	0.24	1.539	0.125
	หญิง	140	4.07	0.20		
รวม	ชาย	86	4.29	0.31	0.520	0.604
	หญิง	140	4.31	0.32		

ตารางที่ 3 ผลการสรุปเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามสถานภาพ

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21	สถานภาพ	N	Mean	S.D.	t	sig
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	ผู้บริหาร	7	4.65	0.51	0.666	0.506
	ครู	219	4.52	0.50		
ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	ผู้บริหาร	7	4.58	0.58	0.910	0.364
	ครู	219	4.37	0.59		
ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	ผู้บริหาร	7	4.70	0.48	1.695	0.091
	ครู	219	4.41	0.44		
ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อชีวิต	ผู้บริหาร	7	4.35	0.20	3.043*	0.019
	ครู	219	4.11	0.29		
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อ	ผู้บริหาร	7	4.15	0.22	0.735	0.463
	ครู	219	4.09	0.22		
รวม	ผู้บริหาร	7	4.49	0.32	1.558	0.121
	ครู	219	4.30	0.31		

ตารางที่ 4 ผลการสรุปเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาที่มี ประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21	วุฒิการศึกษา	N	Mean	S.D.	t	sig
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	ปริญญาตรี	132	4.34	0.54	8.440*	0.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	94	4.80	0.26		
ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการ เป็นตัวของตัวเอง	ปริญญาตรี	132	4.16	0.63	7.655*	0.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	94	4.68	0.37		
ด้านทักษะทางสังคมและทักษะ ข้ามวัฒนธรรม	ปริญญาตรี	132	4.23	0.46	9.557*	0.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	94	4.68	0.23		
ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและ รับผิดชอบเชื่อถือได้	ปริญญาตรี	132	4.11	0.30	0.096	0.924
	สูงกว่าปริญญาตรี	94	4.12	0.27		
ด้านภาวะผู้นำและความ รับผิดชอบ	ปริญญาตรี	132	4.09	0.19	0.362	0.718
	สูงกว่าปริญญาตรี	94	4.10	0.24		
รวม	ปริญญาตรี	132	4.19	0.33	8.432*	0.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	94	4.47	0.17		

ตารางที่ 5 ผลการสรุปเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารสถานศึกษาที่มี ประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21	SS	df	MS	F	sig
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว					
ระหว่างกลุ่ม	7.613	2	3.806	17.210**	0.000
ภายในกลุ่ม	49.321	223	0.221		
รวม	56.934	225			
ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง					
ระหว่างกลุ่ม	8.638	2	4.319	13.484**	0.000
ภายในกลุ่ม	71.431	223	0.320		
รวม	80.069	225			
ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม					
ระหว่างกลุ่ม	5.305	2	2.652	14.998**	0.000
ภายในกลุ่ม	39.436	223	0.177		
รวม	44.740	225			

การบริหารสถานศึกษาที่มี ประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21	SS	df	MS	F	sig
ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้					
ระหว่างกลุ่ม	0.606	2	0.303	3.521**	0.031
ภายในกลุ่ม	19.182	223	0.086		
รวม	19.788	225			
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ					
ระหว่างกลุ่ม	0.041	2	0.021	0.422	0.656
ภายในกลุ่ม	10.867	223	0.049		
รวม	10.908	225			
รวม					
ระหว่างกลุ่ม	2.886	2	1.443	16.746**	0.000
ภายในกลุ่ม	19.216	223	0.086		
รวม	22.103	225			

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌิมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า

3.1 ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว การบริหารควรมีระบบ และการดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดระบบงานตามแผนและวัฒนธรรมของทางราชการ เห็นความสำคัญในการเข้า ร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคม ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานทุกระดับ และส่งเสริมให้บุคลากร มีปฏิสัมพันธ์ที่ ติดต่อกันรู้จักการปรับตัวเข้าหากัน

3.2 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง การบริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ มาใช้ในการบริหารการศึกษา และกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก

3.3 ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม การบริหารควรมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคม ออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการ บริหารจัดการและให้บริการ ยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคคลในองค์กร และให้คำแนะนำในการใช้ เทคโนโลยีกับบุคลากรในองค์กรได้

3.4 ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ การบริหารควรมีการสร้างขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล และประเมินผลการดำเนินงาน มีการบริหารจัดการศึกษาให้ บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้ข้อมูลผลการประเมินและผลการวิจัยในการพัฒนา หรือปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

3.5 ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ การบริหารควรมีความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งโดยใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม มีความสามารถในการปกครองและบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน และสามารถวิเคราะห์ปัจจัยและผลกระทบที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนและพัฒนาการศึกษา

อภิปรายผล

1. การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต พบว่า ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว เป็นตัวแปรสำคัญสำหรับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 และต้องมีระบบและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามงานที่ได้รับ มอบหมาย มีการจัดระบบงานตามแผนและวัฒนธรรมของทางราชการ ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ต้องมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ต้องมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน การมีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ต้องมีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล และประเมินผลการดำเนินงาน และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งโดยใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศสรา บุญสะอาด (2563) พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัธยฐานและควินไทล์จากมากไปหาน้อย คือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยีทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ และสอดคล้องกับงานของ ปีทมา ประทุมสุวรรณ (2562) พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยคือ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะการกระตุ้นจิตใจ และผู้บริหารเป็นผู้ที่ก้าวทันเทคโนโลยี เป็นผู้นำในการกระตุ้นให้ครูทำงานร่วมกัน รับฟังข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ให้โอกาสครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีทักษะที่ดีในการสื่อสาร และมีวิธีการกระตุ้นจิตใจครูให้พัฒนางานไปสู่แนวทางที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ สถานภาพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ ศรสุวรรณค์ บุญภรณ์ชัย (2561) พบว่า ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเฉพาะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง และด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเศษ ผลกอง (2562) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับการศึกษาของ

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า การบริหารควรมีระบบ และการดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดระบบงานตามแผนและวัฒนธรรมของทางราชการ ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยี ควรมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการ มีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล และประเมินผลการดำเนินงาน และมีความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งโดยใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม มีความสามารถในการปกครองและบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน และสามารถวิเคราะห์ปัจจัยและผลกระทบที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนและพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ โยธิน นิลคช (2561) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะความรู้ มีความรู้เชิงทฤษฎีที่เป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาองค์กรแล้วยังต้องพัฒนาเพิ่มพูนทักษะบทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษารวมไปถึงเพื่อการเป็นผู้นำและสร้างความเปลี่ยนแปลงในองค์กรที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 สามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 พัฒนาขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้มีคุณภาพ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ราศรี (2563) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีด้านความซื่อสัตย์ และคุณธรรม ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านมุ่งมั่นและพากเพียร ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชัย ไกรสร เจียมทอง (2561) พบว่า แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งการบริหารสถานศึกษาต้องมีระบบและการดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดระบบงานตามแผนและวัฒนธรรมของทางราชการ และเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคม และด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม มีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการ และการยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคคลในองค์กร

2. การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกัน ซึ่งวุฒิการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี จะมีการวางแผนการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ได้ง่าย และส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ทำให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21
3. ควรศึกษาความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21
4. ควรศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนมัธยมทั้งหมด

เอกสารอ้างอิง

นริศรา บุญสะอาด (2563). ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ไกรสร เจียมทอง (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มณฑาทิพย์ นามนุ (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โยธิน นิลคช (2561). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิจารณ์ พานิช (2556). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 3 .กรุงเทพมหานคร. ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตาตาพับลิเคชั่น.
- วิศวะ ผลกอง (2562). **ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21** ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ศรสวรรค์ บุญภรณ์ชัย (2561). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- สิริพร ราศรี (2563). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- Krejcie, R.V. and D.W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.

ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี

DIGITAL LEADERSHIP, ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS PRACHINBURI PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

ผู้วิจัย

วิภาวดี สืบบัว

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์

ภาควิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานและเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 159 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 อ้างอิงใน ธีระวุฒิ เอกะกุล (2543 : 42) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี เพศชาย เพศหญิง ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำดิจิทัล, การบริหารงาน, ภาวะผู้นำการบริหารงาน

Abstract

This research aims to A study of digital leadership, administration and comparison of digital leadership of school administrators. Under the Office of Education, Prachinburi Province To compare the digital leadership, administration of school administrators Under the Office of Education, Prachinburi Province, classified by gender, educational level and work experience The sample group used in this research was 159 teachers under the Prachinburi Provincial Office of Education, academic year 2020, obtained by random sampling. Simple random sampling according to the tables of Krejcie and Morgan (Krejcie

and Morgan. 1970, referenced in Theerawut Ekakul (2000: 42). The research instrument was a 5-scale estimation scale. Level (Rating Scale) statistics used in data analysis are percentage, mean, standard deviation. and test the T value. The results of the research found that

1. Teachers have opinions on digital leadership and administration of educational institutions administrators, Office of Education, Prachinburi Province. Overall, it's at a high level.
2. Teachers under the Office of Education, Prachinburi Province, male and female, with education lower than a master's degree and from a master's degree or higher. and 1-5 years of work experience and 5 years of work experience with opinions on digital leadership, administration of educational institution administrators Overall and each aspect is not different.

Keywords : Digital Leadership, Administration, Management leadership

บทนำ

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ที่จำเป็นจะต้องรู้จักทักษะดิจิทัลที่ต้องนำมาใช้ในการเป็นผู้นำ ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการทำงานในยุคดิจิทัล การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนในยุคดิจิทัล กระตุ้นความต้องการเรียนรู้ และการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้แนะนำแก่ครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนสุข (2559) ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ ดิจิทัลสูง ก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ โลกแห่งการเรียนรู้ได้พัฒนาไปอย่างมากจากการที่มีระบบอินเทอร์เน็ตและการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์มีการขับเคลื่อนอย่างเห็นได้ชัด ระบบอินเทอร์เน็ตจะมีบทบาทมากขึ้นจะช่วยให้คนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญสามารถเข้าถึงความรู้ได้ ในขณะที่การเรียนรู้ในพื้นที่ที่ได้ปฏิบัติจริงซึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาเสริมทักษะด้านต่างๆ ในหลากหลายมิติข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ ในปัจจุบันไม่ได้หาได้เพียงในห้องเรียนอย่างเดียว รูปแบบการเรียนรู้และช่องทางใหม่ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างมากมา ไม่ว่าจะเป็นจากภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือแม้กระทั่งบุคคลทั่วไปที่มีการแชร์ข้อมูลองค์ความรู้ นำองค์ความรู้ของตนเองมาสร้างรายได้ เกิดคอร์สเรียนรู้ออนไลน์และออฟไลน์ในรูปแบบตามแต่ที่คนสนใจเฉพาะด้าน (Customized) ซึ่งทำให้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้น พัฒนาทักษะได้ตรงตามที่ตนเองสนใจ

จากผลการสำรวจของสถาบันมูลนิธิศันแห่งเอเชีย พบว่า การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 ส่งผลให้นักเรียนไทยกว่า 15 ล้านคนต้องหยุดเรียนไปจนถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมทางการศึกษา เช่น โอกาสการเข้าถึงระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ช่องว่างระหว่างโอกาสเข้าถึงการศึกษา และความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียนเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน ประการที่ 2 คือ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนจากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้มีประสิทธิภาพลดลง

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันที่ทำให้ทุกภาคส่วนและประชาชนไม่สามารถปรับตัวได้ทัน รวมทั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งการเรียนการสอนไม่สามารถกลับมาเหมือนเดิมได้ จึงทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนลดน้อยลง ในทางกลับกันทุกภาคส่วนต้องหาแนวทางแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่หรือวิถีใหม่ (new normal) และประการสุดท้าย คือ ระบบส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ของครูยังไม่เพียงพอ ผู้เกี่ยวข้องทุกคนตระหนักดีในความเป็นแม่พิมพ์ของชาติ มีความมุ่งมั่นและอยากมีส่วนร่วมที่สำคัญที่ได้ช่วยสร้างคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะในด้านวิชาการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือประกาศแบบเร่งด่วนไม่สามารถปฏิบัติได้ทัน และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ลำบาก เป็นต้น ซึ่งผู้นำทางวิชาการจะต้องมีการบริหารจัดการและเตรียมรับมือกับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (จินดา ศรีญาณลักษณ์, 2564 : 365-373; อ้างอิงจาก สถาบันมูลนิธิศันสน์. 2562 : 1-3)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี การจัดการศึกษาในรูปแบบที่ผ่านมามีแนวโน้มจะไม่ เหมาะสมกับการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล ความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และจะใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไร เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิด ความเป็นผู้นำและพฤติกรรม สามารถสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มองปัญหาแบบ องค์กรรวม (Holistic View) โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สามารถออกแบบ สถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนดิจิทัล (Future Design) โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ สภาพโรงเรียนในปัจจุบันเปรียบเทียบกับโรงเรียนดิจิทัลในอนาคต ร่วมกับครูผู้สอน บุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย สู่อการเป็นโรงเรียนดิจิทัล การกำหนดงานหลักของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา การปรับโครงสร้างองค์กรและวิธีการบริหารจัดการที่ เหมาะสมกับโรงเรียนดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการบริหารบุคคล ให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนา สูโรงเรียนดิจิทัล และการใช้ดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อลด ความซ้ำซ้อนในการทำงานในทุก ๆ งานและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและ วิสัยทัศน์จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัล การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไป ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

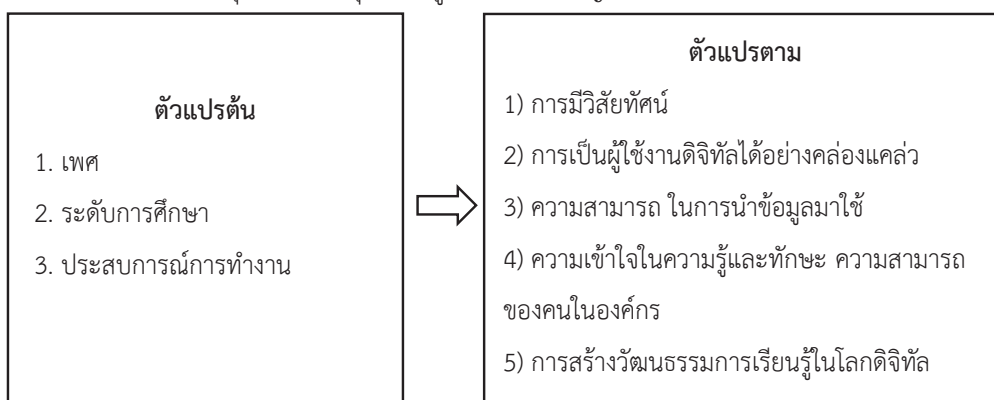
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมุติฐาน

ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ของ Elliott (2017), National Educational Technology Standards for Administrators : NETS-A, 2009) (STE, 2009) อ่างใสกัญญา แซ่มซ้อย, (2558) ; ญัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560) และ ปกรณ์ ถีสกุล (2561) สรุปภาวะผู้นำดิจิทัลที่สำคัญ ได้ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว 3) ความสามารถ ในการนำข้อมูลมาใช้ และ 4) ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และ 5) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษา ได้นำความรู้ที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาตามตัวแปรตาม ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว 3) ความสามารถ ในการนำข้อมูลมาใช้ 4) ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และ 5) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล

3. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

3.1 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Of Item Objective Congruence) โดยมีค่า IOC สุวิมล ติรภานันท์ (2550 : 137) อ้างถึงใน ประยูร อิมสวัสดิ์ (2552 : 74) โดยใช้สูตรดังนี้

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

4. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวม

ด้าน	ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.23	.576	มาก	4
2	ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว	4.25	.563	มาก	2
3	ด้านความสามารถ ในการนำข้อมูลมาใช้	4.24	.560	มาก	3
4	ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะ ความสามารถของคนในองค์กร	4.23	.599	มาก	5
5	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล	4.29	.546	มาก	1
	รวม	4.24	0.568	มาก	-

จากตารางที่ 1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยพบว่า อันดับแรก คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านความสามารถ ในการนำข้อมูลมาใช้ด้านการมีวิสัยทัศน์ และอันดับสุดท้าย ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครูผู้สอน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ

ด้าน	ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	ชาย		หญิง		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.28	.578	4.21	.577	.586	.948
2	ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว	4.25	.672	4.25	.537	.027	.253
3	ด้านความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้	4.27	.540	4.23	.567	.379	.561
4	ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะ ความสามารถของคนในองค์กร	4.31	.633	4.21	.591	.797	.872
5	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล	4.38	.589	4.27	.536	1.011	.959
รวม		4.30	0.536	4.24	0.496	0.539	0.619

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครูผู้สอน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาโท		ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.19	.527	4.31	.666	.948	.583
2	ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่าง คล่องแคล่ว	4.18	.541	4.40	.587	.253	.027
3	ด้านความสามารถ ในการนำข้อมูล มาใช้	4.16	.554	4.40	.543	.561	.379
4	ด้านความเข้าใจในความรู้และ ทักษะ ความสามารถของคนใน องค์กร	4.13	.604	4.46	.526	.872	.797
5	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ในโลกดิจิทัล	4.23	.489	4.41	.640	.959	1.011
รวม		4.18	0.476	4.40	0.521	0.909	0.490

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโท และตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครูผู้สอน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ด้าน	ภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ตั้งแต่ 1-5 ปี		มากกว่า 5 ปี ขึ้น ไป		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
		1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.20	0.524		
2	ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้ อย่างคล่องแคล่ว	4.21	0.524	4.32	0.614	-1.1156	0.166
3	ด้านความสามารถ ในการนำ ข้อมูลมาใช้	4.18	0.561	4.31	0.554	-1.425	0.663
4	ด้านความเข้าใจในความรู้และ ทักษะ ความสามารถของคน ในองค์กร	4.14	0.605	4.36	0.570	-2.2296	0.441*
5	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการ เรียนรู้ในโลกดิจิทัล	4.21	0.549	4.40	0.526	-2.189	0.417*
	รวม	4.19	0.485	4.33	0.512	-1.768	0.296

จากตารางที่ 4 พบว่า พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนที่มีตั้งแต่ 1-5 ปี

สรุปผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี เพศชาย เพศหญิง ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ใหม่อย่างต่อเนื่อง และ กระตุ้นผู้ใต้บังคับให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และการคิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนจนมีการส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคลากร คิดหาวิธีที่แปลกใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีนรัตน์ สุดเต้ และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการสำรวจและสอบถามความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการจัดการเรียนการสอนของครูชี้ให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและมีช่องทางเข้าถึงอย่าง หลากหลาย ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการทำ SWOT จากนั้นมา กำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สร้างความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนและชุมชน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย สนับสนุนเรื่องของ เทคโนโลยี ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควรควรมีการสังเกตการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียน การสอน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีภูษณิชา พรปทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และสามารถปฏิบัติได้จริง ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระดับมืออาชีพ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการอบรมการใช้เทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

2. ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี เพศชาย เพศหญิง ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้สอนที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก ตลอดจนจนผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ นวัตกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ๆ เนื่องจากการใช้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ นวัตกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ๆจะสามารถช่วยในการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีภูษณิชา พรปทุมชัยกิจ และคณะ

(2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรวิรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปราจินบุรี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆในการบริหารงานดิจิทัลด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร เพื่อส่งเสริมให้ครูได้รับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา พร้อมสนับสนุนครูได้รับการศึกษาต่อในระดับสูง
2. ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต่อการบริหารงานดิจิทัลในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ในการบริหารงานดิจิทัลได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และ นำมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความสามารถในด้านการสร้างนวัตกรรมในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาอุปสรรค และ แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจินบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปราจินบุรีเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

จินดา ศรีญาณลักษณ์. (2564). “การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 19 : เรื่อง การบูรณาการงานวิจัยภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” *ผลกระทบด้านการศึกษาจากโควิด-19 ตามหลักธรรมาภิบาล*. หน้า 365-373. เมื่อ 27-28 พฤศจิกายน 2564 ด้วยระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Yealink Meeting) และการนำเสนอแบบวาจา (Oral Presentation) แบบ Onsite. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

- ณัฐธัญญา พรปฐมชัยกิจ และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ. (2560). ผู้นำในยุคดิจิทัล. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2562. จาก <http://www.dhamniti.co.th/> ผู้นำในยุค-digital-economy
- ปกรณ์ ลี้สกุล. (2561). Leadership in Digital Era: ภาวะผู้นำในโลกดิจิทัล. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2561. จาก <https://today.line.me/th/pc/article/Leadership+in+Digital+Era>
- มนิรัตน์ สุดเต้ และคณะ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียน ในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(4): 216-224
- สุกัญญา แซ่มซ้อย . (2562). การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรรัตน์ รอดพัน และคณะ. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เอกรัตน์ เชื้อวังคำ. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Situational Leadership of School Administrators in Khun Yuam-Mae Ngao School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1

ผู้วิจัย

วีรชาติ วรรณมณี

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุทธิสิงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประชากรคือครู จำนวน 88 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมสถานศึกษาทั้งสิ้น 8 แห่ง จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน 8 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน เป็นผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสรุปประเด็น ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วมอยู่ระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้นำแบบแบ่งงาน ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ และผู้นำแบบสั่งให้ทำ ตามลำดับ 2) ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน ให้ความไว้วางใจในการปฏิบัติงานแก่ครู ให้งานตามประสบการณ์และความสามารถของครู คอยให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหา และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the situational leadership of school administrators in Khun Yuam-Mae Ngao School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1, 2) to study the recommendations for the development of the situational leadership of school administrators in Khun Yuam-Mae Ngao School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. The population consisted of 88 teachers as respondents and 8 school administrators and a deputy director of 8 schools in Khun Yuam-Mae Ngao School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 were interviewed, selected by purposive sampling. The instruments used were a five-rating scale questionnaire with a reliability of 0.92 and an interview form. Data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and issue summarization. The results of the research were as follows: The situational leadership of school administrators in Khun Yuam-Mae Ngao School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 was overall at a high level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest as follows: 1) participant leaders were at the highest level, followed by work division leaders, supportive leaders, successful task leaders, and command leaders. 2) The recommendations for the development of the situational leadership of school administrators in Khun Yuam-Mae Ngao School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 were as follows: school administrators should have clear assignments; trust in the performance of teachers; assign tasks according to the teacher's experience and abilities; help solve problems; and provide opportunities for teachers to participate in decision-making or opinions on performance.

Key Word (s) : Situational Leadership, School Administrators, Khun Yuam-Mae Ngao School Group.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้กำหนดชัดเจนตามมาตรา 53 รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย (สำนักราชกิจจานุเบกษา, 2560 : 14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 53 ระบุว่าให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 26-27) และพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ได้กำหนดให้มีวิชาชีพครู มาตรฐาน จรรยาบรรณ ในวิชาชีพครู สำหรับบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะการกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรักษาจรรยาบรรณในวิชาชีพ การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลงไหล ในอำนาจ การใช้อำนาจไปในทางที่ผิดขาดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้บริหาร เนื่องจากพระราชบัญญัติบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

ได้แบ่ง การบริหารเป็นเขตพื้นที่การศึกษาพร้อมทั้งกระจายอำนาจ การบริหารไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด โดยให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา 35 เพื่อให้การบริหารการศึกษานั้นมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการบริหารมากขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดตัวชี้วัด ในมาตรฐานด้านปัจจัยหนึ่งว่า ผู้บริหารควรมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดี (ดวงจันทร์ ประเคนคะชา รัชฎ สุวรรณภู และสุเทพ ทองประดิษฐ์, 2546 : 132)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิรูปการศึกษา มีนโยบายสำคัญหลายประการที่จะขับเคลื่อนทำให้การปฏิรูปการศึกษา โดยมีเจตนาที่จะสร้างโอกาสและคุณภาพทางการศึกษา ให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกลุ่มประชากรวัยเรียนที่มากที่สุด และมีสถานศึกษากระจายอยู่ทั่วประเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของ (พรชัย เจตตามาน และคณะ, 2559 : 21) กล่าวว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นหัวหน้าสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือว่าเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษายังเป็นจุดเชื่อมของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา นอกจากจะต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้มาร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผลด้วย ซึ่งหมายถึง “มีสมรรถนะ” หรือระดับความสามารถ (Competency) ของผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาในคุณลักษณะด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ลักษณะเฉพาะตัว (Attribute) พฤติกรรม (Behavior) ประกอบกันทำให้สามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้

กลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นกลุ่มการบริหารจัดการทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นกลุ่มโรงเรียนที่จัดการศึกษาตั้งแต่ ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบไปด้วย 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขุนยวม โรงเรียนอนุบาลขุนยวม โรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยา โรงเรียนบ้านแม่สุริน โรงเรียนบ้านห้วยนา โรงเรียนบ้านแม่สะเปได้ โรงเรียนห้วยต้นนุ่นวิทยา และโรงเรียนตด.บำรุงที่60 โดยสภาพของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอนตั้งอยู่เป็นที่ราบสูง ท่ามกลางชุมชน หมู่บ้านซึ่งเป็นชาวพื้นเมือง ชาวไต ชาวม้ง กระเหรี่ยง และไทใหญ่ ครอบครัวยุคใหม่ในชุมชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ ทำนา ขาดความรู้ มีการศึกษาน้อย

รายงานของสำนักงานบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 1 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือระบุว่าปัญหาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่เขาสูงพบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ลดลง 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ 3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พร้อมและไม่ทันสมัย 4) อาคารสถานที่ห้องปฏิบัติการไม่พร้อมครุภัณฑ์มีอายุการใช้งานมาก 5) บุคลากรครูมีวุฒิไม่ตรงกับภาระงานที่สอนงานที่รับผิดชอบมีการโยกย้ายบ่อยและขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 6) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาบ่อยทำให้นโยบายไม่ต่อเนื่อง 7) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีมากส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) ผู้ปกครองและชุมชน ส่วนใหญ่มีฐานะยากจนต้องหาเลี้ยงชีพจึงมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อย (สิปพนธ์ มั่งอะนะ และวิทยา จันทร์ศิลา, 2560 : 299) สอดคล้องกับ (Runcharoen, 2006 อ้างถึงใน สิปพนธ์ มั่งอะนะ และวิทยา

จันทร์ศิลา, 2560 : 299) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ทุรกันดารจำนวนไม่น้อย หรืออาจเป็นส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่นอกโรงเรียนเป็นปกติ และความสนใจในวิชาการมีน้อยกว่าด้วยอื่นๆ อีกทั้งยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม มากพอสมควร จึงทำให้คณะครู และนักเรียนขาดขวัญและกำลังใจแต่หากผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่ภูเขาสูงและทุรกันดารมีภาวะผู้นำ และดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ก็จะทุเลาและหมดไป นำพาให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่ภูเขาสูงและทุรกันดารมีการพัฒนาที่ดี มีคุณภาพ

ผู้บริหารโรงเรียนจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา ความเจริญก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีมาตรฐานของการจัดการศึกษา การแก้ปัญหาต่าง ๆ ผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการดำเนินการให้ตัวแปรเหล่านี้ได้รับการจัดการให้ไปในทิศทางที่ถูกต้อง นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์โดยตรง ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีไหวพริบดี มีบุคลิกภาพดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจ มีความอดทน มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความยุติธรรม ซึ่งลักษณะดังกล่าว ไม่ได้หาง่าย ๆ ในสถานศึกษา ที่หายากยิ่งกว่านั้นคือ ภาวะผู้นำ หรือความเป็นผู้นำ (จร สุนทรายุทธ, 2551 : 31)

การที่โรงเรียนจะมีความเจริญก้าวหน้าหรือสามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (จรรยา บุญมา, 2554 : 16) ในการที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ไปในทิศทางที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลว ในการพัฒนาองค์กรหรือโรงเรียนนั้น คือ ความสามารถของผู้บริหารในการริเริ่มโครงสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ หรือเป้าหมายนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ (พีรพรธน์ ทองปั้น, 2552 : 26) ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้นำเป็นบุคคลที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน สามารถช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาให้เดินไปตามวิถีทางเพื่อไปสู่เป้าหมาย โดยผู้นำเลือกใช้พฤติกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา และสถานการณ์การทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งผู้นำจะเลือกใช้แบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมที่สามารถเพิ่มความคาดหวังในความสำเร็จ และความพึงพอใจในงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้การดำเนินงานไปด้วยดี บรรลุวัตถุประสงค์ (ธนากร แก่นเกษ, 2560 : 2)

จากความเป็นมาและปัญหาที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงาและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้บริการบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูง กลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยศึกษาจากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (ธนากร แก่นเกษ, 2560 : 5)
2. การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (ธัญพร ตันหยง, 2560 : 6)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร (บัญญัติ บุญบำรุง, 2561 : 13)

ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ผู้นำแบบสั่งให้ทำ
2. ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม
4. ผู้นำแบบแบ่งงาน
5. ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 8 แห่ง มีผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน จำนวนครู 88 คน รวมจำนวนทั้งหมด 97 คน

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ครู จำนวน 88 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 8 แห่ง จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน 8 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายปิด จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามของธนาธร แก่นเกษ ธัญพร ตันหยง และบัญชา บุญบำรุง แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1. ผู้นำแบบสั่งให้ทำ 2. ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ 3. ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม 4. ผู้นำแบบแบ่งงาน 5. ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อยโดยศึกษารอบความคิดและขอช่วยในการสร้างเครื่องมือเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแบบสอบถามเพื่อนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัยโดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC โดยมีเกณฑ์การยอมรับข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 คือ 1.00 จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

5. นำแบบสอบถามที่ใช้ได้มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน คือ ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนข้างเคียง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยวิธีของ Cronbach Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากร จำนวน 88 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 88 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบคืนมา โดยพิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

2. จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

3. นำข้อมูลดังกล่าวดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สรุปเป็นความเรียง

ผล/ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1

ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้นำแบบสั่งให้ทำ	3.92	0.29	มาก
2. ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ	4.21	0.27	มาก
3. ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม	4.61	0.24	มากที่สุด
4. ผู้นำแบบแบ่งงาน	4.36	0.18	มาก
5. ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ	4.10	0.30	มาก
รวม	4.24	0.13	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.24) ผู้นำแบบแบ่งงาน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.18) ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.27) ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.30) และผู้นำแบบสั่งให้ทำ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.29) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับ ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามการจัดตามลำดับได้แก่ 1. ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน 2. ผู้นำแบบแบ่งงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบอำนาจ ความรับผิดชอบ และความไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครูในบางโอกาสโดยไม่คอยควบคุม 3. ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานของครูและคอยให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหา 4. ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้งานตามประสบการณ์และความสามารถของครู และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 5. ผู้นำแบบสั่งให้ทำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีหนังสือสั่งการระบุงานอย่างละเอียดและมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่

ด้านที่ 1 ผู้นำแบบสั่งให้ทำ อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับ กวิสรา ชูทอง (2560 : 77) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี แบบบงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงาน มีการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และมีการประกาศให้โรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่ในเรื่องดังกล่าวบางเรื่องยังไม่มี ความชัดเจนและมีความคลุมเครือ เกิดความยุ่งยากไม่แน่ใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้กำหนดชี้ชัดถึงสิ่งที่ให้ครูผู้สอนปฏิบัติ กำหนดเป้าหมาย วางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดระเบียบต่าง ๆ ผู้บริหารมีอำนาจตัดสินใจเพียงผู้เดียว รวมถึงการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

ด้านที่ 2 ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญพร ต้นหยง (2560 : 56) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ในการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชา ทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอยช่วยเหลือสนับสนุนความต้องการของผู้ได้บังคับบัญชา และเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำความเข้าใจในรายละเอียดงานด้วยตนเอง

ด้านที่ 3 ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับ ธนากร แก่นเกษ (2560 : 70) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรีได้ปฏิบัติภารกิจการบริหารตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโดยการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาเอกภาพ เชิงนโยบายมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ การกระจายอำนาจดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีความอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการสร้างรากฐานความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน จึงเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการโดยเน้นให้ครูผู้สอนมาใช้ในการตัดสินใจ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี มีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมในระดับมาก

ด้านที่ 4 ผู้นำแบบแบ่งงาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บุญเลิศ ตองดิรัมย์ (2559 : 112) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ที่กล่าวว่า การมอบอำนาจให้กับครูทำหน้าที่เป็นหัวหน้า กศน.แขวง และกำหนดให้ครูปฏิบัติงานในพื้นที่แขวงแต่ละแห่ง ทำให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ เกิดอิสระในการปฏิบัติงาน รับรู้ถึงความรับผิดชอบและความสำเร็จของผลงานของตนเอง

ด้านที่ 5 ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บัญชา บุญบำรุง (2561 : 65) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขนกรุงเทพมหานคร ที่กล่าวว่า ในการบริหารงานผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์สอดคล้องเหมาะสมกับงานและบุคลากรได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษายุคใหม่มีความตื่นตัวในการที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้ความคล่องตัวในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สร้างความเข้มแข็งให้องค์กร

ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ 1. ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน 2. ผู้นำแบบแบ่งงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบอำนาจ ความรับผิดชอบ และความไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครูในบางโอกาสโดยไม่คอยควบคุม 3. ผู้นำแบบคอยให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานของครูและคอยให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหา 4. ผู้นำแบบให้งานสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้งานตามประสบการณ์และความสามารถของครู และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 5. ผู้นำแบบสั่งให้ทำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีหนังสือสั่งการระบุอย่างละเอียดและมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธนากร แก่นเกษ (2560 : 74) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์

ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้เป็นผู้วางแผนปฏิบัติงานด้วยตนเอง มีการอธิบายหรือแจ้งครูผู้สอนทราบถึงความคาดหวังของโรงเรียนพร้อมทั้ง กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนอย่างชัดเจนและให้ความไว้วางใจครูผู้สอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ควรสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ทั้งในเรื่องของการศึกษาต่อ การอบรมพัฒนาตนเอง และการฝึกฝนทักษะในเรื่องต่าง ๆ ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย แนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และควรการมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ ความถนัดของครูแต่ละคน แสดงความเชื่อมั่นในความสามารถของครู และติดตามดูแล ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

สรุปจากที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน มีการมอบอำนาจ ความรับผิดชอบ และความไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครูในบางโอกาสโดยไม่ค่อยควบคุม มีการเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานของครูและคอยให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหา ให้งานตามประสบการณ์และความสามารถของครู และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีหนังสือสั่งการระบุงานอย่างละเอียดและมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงกลุ่มโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กวิสรา ชูทอง. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี. งานนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จริยา บุญมา. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธรร สุทธิราช. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัยและการปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทเนติกุลการพิมพ์จำกัด.

- ธนาธร แก่นเกษ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. งานนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญพร ต้นหยง. (2560). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ดวงจันทร์ ประเคนคะชา ราชภู สุวรรณภูมิ และสุเทพ ทองประดิษฐ์. (2558). การประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. ปีที่พิมพ์ 2558/ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2558 วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน.
- บุญเลิศ ตองดีรัมย์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บัญชา บุญบำรุง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. ประทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรชัย เจดามานและคณะ. (2559). ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการสู่การเปลี่ยนผ่านศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พีรพรรณ ทองปั้น. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). สถิติการศึกษาฉบับย่อ. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สิปปนนท์ มั่งอะนะ และวิทยา จันท์ศิลา. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ปีที่พิมพ์ 2560/ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มีนาคม 2560 วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

ความสัมพันธ์ของการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 จังหวัดนครพนม

**RELATIONSHIP OF THE DRUG PROBLEM PREVENTION OPERATIONS IN
THE SCHOOLS SPECIAL AREA THAT PHANOM DISTRICT IN NAKHON
PHANOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE OF NAKHON
PHANOM PROVINCE**

ผู้วิจัย

วุฒิชัย ไพบูลย์เจริญลาภ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ดร. สันต์ชัย พูลสวัสดิ์

ภาควิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม 2) ศึกษาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายข้อพบว่า ด้านระบบบริหารจัดการ ด้านระบบข้อมูล ด้านระบบการสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน และด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อยู่ในระดับมาก แนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด รายข้อพบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการป้องปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษากับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .888 มีความสัมพันธ์ไปในทางบวกและทิศทางเดียวกัน และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ ป้องกันปัญหา ยาเสพติด

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problem condition of the drug prevention operations in the schools special area That Phanom District in Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 of Nakhon Phanom Province. 2) To study the systems prevention of the drug problems in the schools special area That Phanom District in Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 of Nakhon Phanom Province and 3) To study the relationship of drug problem prevention operations in the schools special area That Phanom District in Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 of Nakhon Phanom Province. The sample group used in the research consisted of 150 people. The research instrument was a questionnaire with a confidence value of 0.97. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation and the Pearson correlation coefficient.

The finding of study were as follows. The problem condition of the drug prevention operations in the schools found that the overall level was at a high level and when considering each item, it was found that Management system at the highest the next the information system. Community support system and work network and the system for preventing and solving drug problems with the lowest mean, respectively. The systems prevention of the drug problems in the schools found that the overall level was at the highest level. and when considering each item, it was found that drug prevention with the highest average, followed by drug prevention and in terms of treatment and rehabilitation. The correlation between problem condition of the drug prevention operation in the schools and the the systems prevention of the drug problems in the schools found that there was a significant at . 01 with a correlation coefficient at .888, and the way positive the same direction and the relationship was high.

Keywords : Relationship, problem prevention, drug

บทนำ

ทุกประเทศทั่วโลกมีปัญหามารยาทการแพร่ระบาดของยาเสพติด ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความรุนแรง ปัญหายาเสพติดมีแนวโน้มที่จะลุกลามไปสู่กลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหานี้จึงพยายามกระทำทุกขั้นตอนอย่างมีระบบมีความรัดกุมมีประสิทธิภาพต่อเนื่องกัน ทั้งในด้านการป้องกัน การบำบัดรักษาฟื้นฟูและการปราบปรามได้กล่าวมาแล้วว่า ปัญหายาเสพติดมีแนวโน้มที่จะลุกลามไปสู่กลุ่มเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ดังนั้น แนวทางการป้องกันโดยเน้นที่เยาวชนของชาติสถานการณ์นี้จึงน่าเป็นแนวทางที่ดีที่สุด การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้สถาบันหลักทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว เกิดความอ่อนแอ เป็นช่องว่างให้ปัญหายาเสพติดได้แพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว ซึ่งในการควบคุมการขยายตัวของปัญหาและลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้ได้อย่างรวดเร็ว นั้น ต้องดำเนินการโดยอาศัยการผนึกกำลังและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและทุกองค์กรในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยให้ชุมชนและสถาบันการศึกษาเป็นฐานในการสร้างกระแสต่อต้านและกดดันผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2559) การแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้น นอกจากยาเสพติดจะระบาดในกลุ่ม ผู้ใช้แรงงานแล้วยังได้ระบาดสู่กลุ่มนักเรียนนักศึกษา ประเทศให้เจริญมั่นคงแต่ปัญหายาเสพติดยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่คอยขัดขวางการพัฒนานี้มาโดยตลอด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) กล่าวว่าไว้ว่าการพัฒนาประเทศจะสำเร็จ ได้นั้นจะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเสียก่อน ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จึงเน้นไปที่การพัฒนาคน

ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศชาติ แต่อย่างไรก็ตามปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาทางสังคมที่มีแนวโน้มสูงขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ปัญหาเสพติดที่เกิดจากเด็กนักเรียนในสถานศึกษา มักมีสาเหตุมาจากอันเนื่องมาจากความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว ชุมชน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอยู่ในสภาพครอบครัวที่แตกแยก ทำให้ขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจขาดการเอาใจใส่ในการอบรมเลี้ยงดู จึงทำให้เด็กมีความอ่อนไหวทางอารมณ์ ขาดที่พึ่งทางจิตใจทำให้เด็กต้องไปหาสิ่งทดแทนจากเพื่อน เมื่อเพื่อนหยิบยื่นสิ่งเสพติดให้แม้จะทราบว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีแต่ก็อยากทดลองหรืออยากเสพเพื่อเรียกร้องความสนใจจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน จึงกลายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งนักเรียนมีส่วนในการเป็นผู้ค้ารายย่อยให้กับกลุ่มเพื่อนนักเรียนด้วยกันเองมีทั้งลักษณะการขายเพื่อหารายได้สำหรับไว้ซื้อยามาเพื่อใช้เสพเอง และการเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการค้ายาเสพติดรายย่อยที่ปลอมตัวเป็นนักเรียนเข้าในสถานศึกษา การกระทำดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้นในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะยาเสพติดให้โทษนั้นสามารถทำรายได้อย่างมหาศาลกับผู้ค้า จึงเป็นงานที่ยากที่จะมีมาตรการควบคุมบรรดาเหล่าผู้ค้าทั่วไป รวมทั้งข้าราชการบางคนที่ใช้อำนาจ ตำแหน่งหน้าที่ร่วมมือกับผู้ค้า เป็นที่น่าสังเกตว่า เกือบทุกครั้งที่มีการจับกลุ่มผู้ค้าได้มักจะได้เพียงผู้เสพหรือผู้ค้ารายย่อย ๆ เท่านั้น (ปุลณลักษณ์ สีสลาพรรณวุฒิ, 2555) จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ในระดับรุนแรงมากและยังมี แนวโน้มว่าเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มผู้ที่ติดยามากที่สุด (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2559 : 152 - 157) โรงเรียนส่วนใหญ่ในจังหวัดนครพนมได้พยายามแก้ปัญหาด้าน การป้องกันยาเสพติด ด้านการป้องปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยการจัด กิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ กิจกรรม รมรงค์ต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมเสริมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด รายงานว่านักเรียนในจังหวัด จังหวัดนครพนมมีอัตราการสูบบุหรี่ในช่วงอายุตั้งแต่ 11 – 15 ปี สาเหตุมาจากการถูกชักชวน อยากรอง อยากรู้อยากเห็น ต้องการให้เพื่อนยอมรับ เครียด เหนง และไม่มีอะไรทำ รัฐบาลดำเนินการป้องกันการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเคร่งครัด

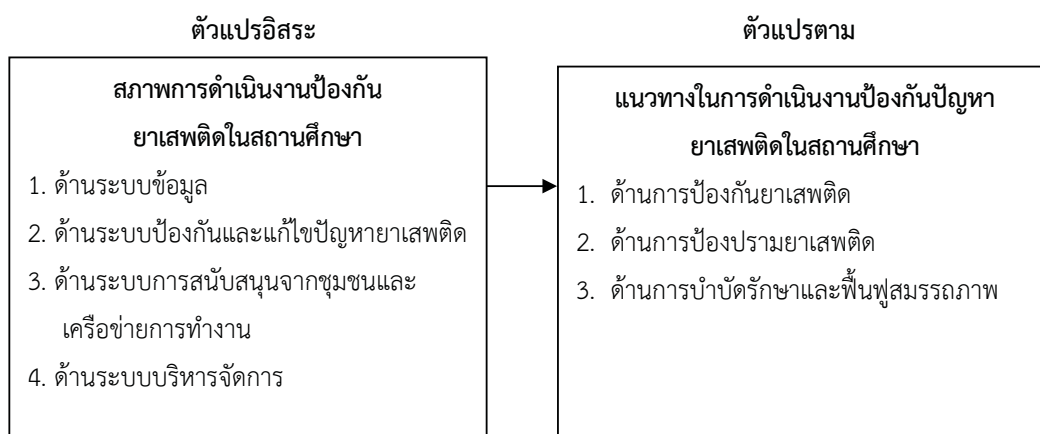
จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาค้นคว้าจึงเห็นว่าควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐาน ตามความเป็นจริงที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้กรอบแนวคิดหลักในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563) ซึ่งกล่าวว่าปัญหาเสพติดต้องดำเนินการให้ครอบคลุมใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการป้องปรามยาเสพติด ด้านการบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยที่แต่ละด้านมีหลักการดังนี้ ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 243 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จากการเปิดตารางของ Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan. (1970 : 608 – 609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie and Morgan) ณ ระดับ ความคลาดเคลื่อน 0.05 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามข้อความเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนมของข้อความคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งข้อความคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ Likert Rensis, (1967 : 90-95) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอหาดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X} : Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation)
3. แนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอหาดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X} : Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation)
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานกับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอหาดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .90 ขึ้นไปหมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .70-90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .50-.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30-.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30 ลงมาหมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .00 ลงมาหมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

ผล/สรุปผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจะมีช่วงอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 40.67 ในด้านระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 91.34 ในด้านประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี ร้อยละ 52.67
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอหาดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านระบบบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านระบบ ด้านระบบการสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน และด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา	จำนวน (คน)		ระดับความคิดเห็น
	n = 150		
	\bar{X}	SD	
1. ด้านระบบข้อมูล	4.14	.903	มาก
2. ด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	4.03	.719	มาก
3. ด้านระบบการสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน	4.05	.822	มาก
4. ด้านระบบบริหารจัดการ	4.16	.607	มาก
รวม	4.09	.649	มาก

จากตารางพบรายละเอียดสามารถอธิบายเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านระบบข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมาก การให้ข้อมูลหรือความรู้เรื่องยาเสพติดค้ำึงถึงกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การให้ข้อมูลการเผยแพร่ข่าวสารหรือข้อมูลในการพบยาเสพติดชนิดใหม่ การให้ความรู้หรือข้อมูลในการป้องกันปัญหาเสพติดชี้ให้เห็นว่า และการสอนและให้ข้อมูลยาเสพติดผ่านวิทยากร หรือสัมมนาหรือการอภิปรายกลุ่มเพื่อให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านสามารถออกความคิดเห็นได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.2 ด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด การใช้มาตรการให้ความช่วยเหลือสอดส่องดูแลและเฝ้าระวังกับผู้ที่เป็กลุ่มเฝ้าระวังยาเสพติดอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดในระยะยาวจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จัดกิจกรรม ทางเลือกให้หลากหลาย และการดำเนินการจัดบริการให้คำปรึกษาเน้นการแนะแนวฝึกทักษะชีวิตให้รู้จักการแก้ปัญหาใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.3 ด้านระบบการสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่อง การปราบปรามและใช้มาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามยาเสพติด และบทบาทร่วมกับสถานศึกษาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.4 ด้านระบบบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด การติดตามประเมินผลและพัฒนาเครื่องวัด รวมถึงการจัดทำระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดการตัดสินใจที่มีเอกภาพชัดเจน และรวดเร็ว และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การจัดทำแผนและงบประมาณปรับปรุงระบบจัดสรรงบประมาณให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ตามลำดับ

3. แนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอรอดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นของแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอรอดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการป้องปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอรอดูพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

แนวทางในการดำเนินงานป้องกัน ปัญหาเสพติดในสถานศึกษา	จำนวน (คน)		ระดับความคิดเห็น
	n = 150		
	\bar{X}	SD	
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	4.44	.665	มากที่สุด
2. ด้านการป้องปรามยาเสพติด	4.41	.655	มากที่สุด
3. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	4.25	.620	มากที่สุด
รวม	4.37	.611	มากที่สุด

จากตารางพบรายละเอียดสามารถอธิบายเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากถึงมากที่สุด การจัดหาทางเลือกอื่นที่เป็นประโยชน์ให้จึงเป็นการสร้างสภาพแวดล้อม ที่ช่วยให้บุคคลรอดพ้นจากปัญหาเสพติดได้ เช่น กีฬา กิจกรรมทางศาสนา มีบริการให้คำปรึกษาปัญหาเสพติด เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การเสริมประสบการณ์และทักษะให้แก่ผู้เรียนโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ชำนาญการ มาให้ความรู้ เป็นต้น และการสามารถถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3.2 ด้านการป้องปรามยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด การทัศนศึกษาโรงพัก เรือนจำ สถานบำบัดรักษาและสร้างภูมิคุ้มกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ป้องปรามเข้มงวดในการตรวจค้นเพื่อป้องกันการลักลอบการนำสารเสพติดเข้ามา ในโรงเรียน ให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง และมาตรการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาและติดตามสภาพปัญหาและพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3.3 ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดให้มีพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยง โดยผู้เรียนเป็นผู้เลือกเอง ให้เป็นผู้ที่ตนเองไว้วางใจ เพื่อจะได้ปรับทุกข์และขอคำปรึกษาได้ ทุกเรื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ จัดทำกลุ่มบำบัดในลักษณะของค่ายนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา โดยมีครู อาจารย์ คอยดูแลอย่างใกล้ชิด และจัดบริการให้คำปรึกษา เน้นการแนะแนว ฝึกทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนเข้าใจ กลวิธีแก้ปัญหาด้านยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษากับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม พบว่า ในภาพรวมสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับแนวทางในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .888 สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดมีความสัมพันธ์ไปในทางบวกและทิศทางเดียวกันกับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติด และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นของสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ระหว่างมากถึงมากที่สุด ด้านระบบบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านระบบข้อมูล ด้านระบบการสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน และด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานมาก โดยเฉพาะในเรื่องของระบบการบริหารจัดการดำเนินการป้องกันยาเสพติด จากสภาพสังคมที่มีสิ่งเร้ามากขึ้น การช่วยป้องกันจึงไม่อาจเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาเท่านั้น โดยชุมชนและเครือข่ายการทำงานต่างๆ ยังต้องเพิ่มบทบาทในการช่วยกันดูแล ตลอดจนครอบครัวที่ต้องเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาต้องอาศัยทุกภาคส่วน ร่วมมือกันแก้ไขอย่างเป็นระบบจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเขียนสิทธิ์ คุสุวรรณ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าสภาพการดำเนินการ ป้องกันยาเสพติด ในชั้นการวางแผนนั้น โรงเรียนทุกโรงเรียนมีคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยส่วนใหญ่จะได้รับทราบนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดจากกรมสามัญศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัจฉิมา พิตรสาธ (2559) ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคใต้ผลการวิจัยพบว่ายาเสพติดที่ นักเรียนใช้มากที่สุดคือ บุหรี่ รองลงมาคือสารระเหย สุรา และกัญชา ตามลำดับ ปัญหาในการดำเนินงานของ โรงเรียนพบว่า ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาและการดูแลสถานที่ลับตาที่เอื้อต่อการเสพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา มังคะรัตน์, วีระวัฒน์ มอนโรสง (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ผลการวิจัยพบว่า ระดับสภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพบว่าแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ อำเภอรามัญ สงัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นของแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ อำเภอรามัญ สงัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการป้องปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่าสถานศึกษาที่ความพยายามในการส่งเสริมแนวทางในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการป้องกันยาเสพติด สถานศึกษาให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานในสังกัดจะต้องร่วมมือกันดำเนินการอย่างจริงจังและ ต่อเนื่องตลอดมา เพื่อให้เหมาะสมและทันสมัยต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มของ ปัญหาที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางรณงค์ศักดิ์ (2557) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าสภาพการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบ ว่า การป้องกันยาเสพติดให้แก่บุคลากรแก่นักเรียน มีการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมและโครงสร้างให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และ พัฒนาการ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาการแก่นักเรียน มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ มีการนิเทศติดตามผล และส่วนใหญ่เมื่อพบนักเรียนใช้ยาเสพติดจะใช้วิธีการตักเตือน ตลอดจนมีการจัด รมณรงค์ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสำหรับปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่พบคือ ความเหมาะสมของสื่อในการให้ความรู้ การผลิตสื่อการเรียนการสอน สื่อเผยแพร่เพื่อการรณรงค์ที่ได้ มาตรฐานและมีคุณภาพ การดูแลสถานที่ลับตาที่เอื้อต่อการเสพยาเสพติด งบประมาณในการดำเนินงานและ การวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เด็กติดยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยศรี แสงคล้าย (2559) ศึกษาเรื่องการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูต่อการป้องกันแก้ไข ปัญหายาแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ควรจัดกิจกรรม ให้นักเรียนได้มีส่วนแสดงออกตามความสามารถที่มีอยู่เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากที่สุดรองลงมา คือจัดอบรมให้ความรู้ด้านป้องกันยาบ้าแก่ผู้ปกครองและนักเรียนในด้านการเรียนการสอนครูควรใช้จิตวิทยา เด็กมาใช้และใช้สื่อทางการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับโทษของยาบ้าในด้านการแก้ไขปัญหายาบ้าครูมี ความเห็นว่าต้องมีการร่วมมือระหว่างครูผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนและครูควรมีสัมพันธ์ที่ดีกับ นักเรียนทุกคน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายและการจัดองค์กร เพื่อการตัดสินใจที่มีเอกภาพชัดเจน และรวดเร็วการจัดทำแผนและงบประมาณปรับปรุงระบบจัดสรรงบประมาณให้เอื้อต่อ การดำเนินงานแบบองค์รวม ไม่มีความซ้ำซ้อน ประสานงานและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้การดำเนินงานในพื้นที่ที่มีความคล่อง ตัวต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และการติดตามประเมินผลและพัฒนาเครื่องวัด รวมถึงการจัดทำระบบฐานข้อมูลถูกต้องทันต่อเหตุการณ์ และสนับสนุนการวิจัยหารูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3. ผลความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม พบว่า ในภาพรวมสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับแนวทางในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .888 สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดมีความสัมพันธ์ไปในทางบวกและทิศทางเดียวกันกับแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติด และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม ศุภรัตน์กุล (2560 : 26) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของการรับรู้ทัศนคติกับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดในพื้นที่การค้า และการระบาศ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 สรุปผลได้ว่า เมื่อมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดมากขึ้นและมีทัศนคติที่เห็นด้วย ต่อสถานการณ์การเสพยาเสพติดของเยาวชนส่งผลให้พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดดีขึ้นตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1. ผลการวิจัยสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นในด้านระบบข้อมูล รวมถึงควรจัดให้มีการสอนและให้ข้อมูลยาเสพติดผ่านวิทยากร หรือสัมมนาหรือการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านสามารถออกความคิดเห็นได้ ส่วนด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ควรกำกับการจัดบริการให้คำปรึกษาเน้นการแนะแนวฝึกทักษะชีวิตให้รู้จักการแก้ปัญหาใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือ ในด้านระบบการสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน ส่งเสริมให้บทบาทร่วมกับสถานศึกษาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และด้านระบบบริหารจัดการ ควรมีการจัดทำแผนและงบประมาณปรับปรุงระบบจัดสรรงบประมาณให้เอื้อต่อการดำเนินงาน

2. ผลการวิจัยแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญมากขึ้นในด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่วนด้านการป้องกันยาเสพติด ควรมีการสามารถถ่ายทอดความรู้ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับ ยาเสพติดของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการป้องปรามยาเสพติด ต้องหามาตรการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาและติดตามสภาพและพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ต้องจัดบริการให้คำปรึกษา เน้นการแนะแนวฝึกทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนเข้าใจกลวิธีแก้ปัญหาด้านยาเสพติด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความเสี่งในติดสารเสพติดในกลุ่มนักเรียน โดยเฉพาะสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม

2. ควรศึกษาการพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาในการป้องปรามยาเสพติดในครัวเรือน โดยเน้นกลุ่มประชากร เช่น ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และร่วมมือในการให้ข้อมูลช่วยปราบปรามยาเสพติดเพื่อให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด

3. ควรศึกษารูปแบบกระบวนการศึกษภาพการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติด ทำให้รูปแบบที่เหมาะสมกับแนวทางการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษาในอนาคต

อ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2559). เอกสารการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. (2545). แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา. ภูเก็ต : สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- นงคราญ ณรงค์ศักดิ์. (2557). สภาพการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บัวจันทร์ สุวัฒน์นันท์. (2557). สภาพการบริหารงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปัจฉิมา พิตรสาร. (2559). สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาสุขศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปุ่นณลักษณ์ สีลาพรธนะ. (2555). ปัญหาการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สังคม สุภรัตน์กุล. (2560). ความสัมพันธ์ของการรับรู้ทัศนคติกับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดในพื้นที่การค้า และการระบาด จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิชาการเสพติด . ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม-ธันวาคม 2560, หน้า 26.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560).แนวทางขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ประจำปี 2560. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุทัยศรี แสงคล้าย. (2559). การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการป้องกันแก้ไข ปัญหาอาแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์, คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ดา มังคะรัตน์, ธีระวัฒน์ มอนโรสง. (2564). แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา). วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. วารสาร ปีที่ 9 ฉบับที่ 35 (2564) : เมษายน - มิถุนายน 2564.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Likert Rensis. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York : Wiley & Son.

ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE GUIDELINES FOR NEW NORMAL SCHOOL ADMINISTRATION AND THE EFFECTIVENESS IN SCHOOL ADMINISTRATION ACCORDING TO THE VIEWPOINT OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS UNDER THE PATTANI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ผู้วิจัย

ศรัณย์รัชต์ มีสมบูรณ์

สาขา วิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา มุสิกานนท์

ภาควิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี จำนวน 217 คน จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .985 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ พบว่า ผู้บริหารและครู เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ในด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้าน การพัฒนาครู ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน และ น้อยที่สุด ด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ประสิทธิผลของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน และน้อยที่สุด ด้านผู้เรียน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมากและไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .927

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ประสิทธิภาพ

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the guidelines for new normal school administration according to the viewpoint of administrators and teachers under the Pattani Secondary Educational Service Area Office, 2) to study the effectiveness in school administration according to the new normal school administration guidelines according to the viewpoint of administrators and teachers under the Pattani Secondary Educational Service Area Office, and 3) to study the relationship between the new normal school administration guidelines and effectiveness in school administration according to the viewpoint of administrators and teachers under the Pattani Secondary Educational Service Area Office. The sample of this research was 217 administrators and teachers under Pattani Secondary Educational Service Area Office. A five-scale rating questionnaire was used as a research instrument for data collection with a reliability of .985. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The major findings indicated as followsv:

1. For the guidelines for new normal school administration, the administrators and teachers agreed with the new normal school administration guidelines at a high level. When individual aspects were considered, most administrators and teachers agreed with the new normal school administration guidelines. An aspect with the highest mean was measurement and evaluation, followed by teacher development, course management, listening to the reflections from the teachers, parents, students, and the community. Teaching management was at the lowest level.

2. The effectiveness in school administration according to the new normal school administration guidelines was at a high level for both overall and individual aspects. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was school, followed by teachers, parents, and community. An aspect of students was at the lowest level.

3. The relationship between the new normal school administration guidelines and effectiveness in school administration was highly positive with a statistical significance level of .01 with a correlation coefficient of .927.

Keywords : Relationship New normal school administration Effectiveness

บทนำ

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปีที่แล้วจนถึงปัจจุบัน มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน (มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด) หลังจากเชื้อมีการกลายพันธุ์ไปอย่างรวดเร็วในทุกภูมิภาคของโลกโดยการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ คณะกรรมการระหว่างประเทศ ว่าด้วยอนุกรมวิธานวิทยาของไวรัส (International Committee on Taxonomy

of Viruses) ได้กำหนดให้ใช้ชื่อไวรัสที่ทำให้เกิดโรค Covid-19 ว่า SARS-CoV-2 หรือไวรัสโคโรนาโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงชนิดที่สอง (Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับพันธุกรรมอย่างใกล้ชิดกับเชื้อไวรัสโรคซาร์ ส่วนสถานการณ์ในไทย กระทรวงสาธารณสุขไทยได้ประกาศโรคดังกล่าวโดยใช้ชื่อว่า “โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” หรือ “โรคโควิด-19” เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563 การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาหลายด้าน เป็นต้นว่า เราจะออกแบบการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ทักษะและหลักสูตรโลกการศึกษาแบบใหม่หลังจากนี้ควรมีหน้าตาแบบไหน เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำแย่กว่าเดิม การศึกษาทั่วโลกหลังโควิด-19 จะเปลี่ยนเป็นการศึกษาแบบ E-Learning เป็นหลัก นักวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้คาดการณ์ว่าแม้โควิด-19 อาจเริ่มซาลงและถูกควบคุมได้แต่พฤติกรรมวันระยะห่างทางกายภาพและสังคม (Physical and Social Distancing) น่าจะกลายเป็นพฤติกรรมที่ดำเนินต่อไปเพราะผู้คนยังคงหวาดระแวงอีกนาน การจัดการศึกษาของประเทศได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 โดยมีการหยุดการเรียนการสอนทั้งในลักษณะที่หยุดทั่วประเทศ และหยุดเฉพาะบางพื้นที่จากข้อมูลของ UNESCO เกี่ยวกับผลกระทบโควิด-19 ต่อการจัดการศึกษาทั่วโลก วันที่ 24 กรกฎาคม 2563 พบว่ามีประเทศที่ปิดสถานศึกษาจำนวน 107 ประเทศ มีผู้เรียนในระบบได้รับผลกระทบร้อยละ 60.9 และยังมีผู้เรียนได้รับผลกระทบเป็นจำนวน 1,066,81 ล้านคน (COVID-19 Impact on education) ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาจากผลกระทบของโรคระบาด

ความปกติใหม่ เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติ และการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่งทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะอ้างรักษาวินัยดั้งเดิมหรือวนหาถึงอดีต โดยคำนี้กำเนิดขึ้นในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007 – 2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่ การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไปและถูกนำมาใช้ในบริบทอื่น ๆ อย่างเช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้นและความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ส่วน "ความปกติใหม่" ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบันนั้น อธิบายได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมากจนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิธีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร เกิดการย้ายเบนออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้

กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและ อิทธิพลต่อการดำเนินงาน ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคตเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. 2561 - 2580) แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนี้ นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์ มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่ต้องปรับเปลี่ยนทิศทางการคิดและการบริหารจัดการแบบใหม่ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความพยายามในการวางแผนกลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา ทำให้มีการนำเอาเรื่องของกระบวนการบริหารงาน (ทวิสันต์ วิชัยวงศ์, 2562) ในการเตรียมรับความปกติใหม่ ที่จะเกิดขึ้นหลังวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการศึกษาภายใต้ รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต แบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

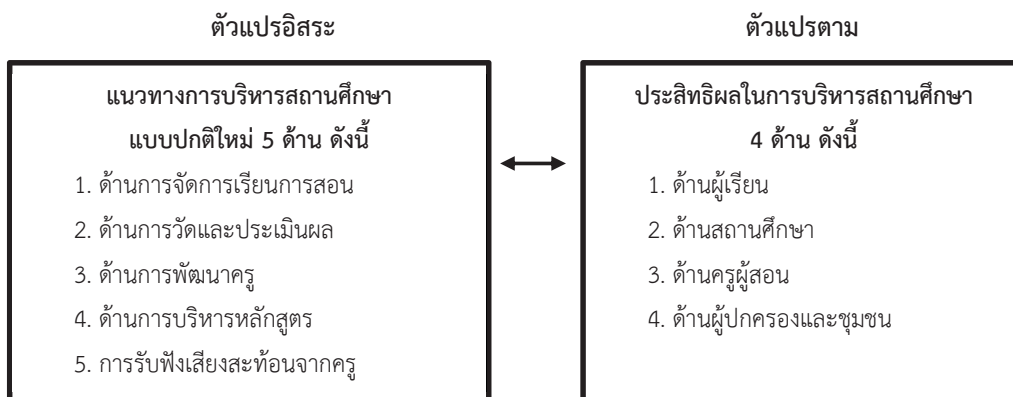
จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นข้างต้น การมีนโยบายในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรจะได้มีการศึกษาวิจัย เพื่อวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นองค์ความรู้ใหม่ในการจัดการศึกษาในสถานการณ์วิกฤติ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริหารและครู ในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์โควิด-19 เพื่อให้เกิดแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูภายใต้สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาครู ด้านการบริหารหลักสูตร และการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของ สุวิมล มธุรส (2564) วันเพ็ญ พุทธานนท์ (2563) มารุต พัฒผล (2563) ชูกิจ ลิ้มปิจำนงค์ (2563) และ วิชัย วงศ์ใหญ่ (2563) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอนและด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยศึกษาจาก ทฤษฎีของ ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2001 : 185) และروبินส์ (Robbins. 1996 : 270 - 274) โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 17 โรงเรียน ประชากรผู้บริหาร จำนวน 32 คน ประชากรครู จำนวน 494 คน รวมประชากรทั้งหมด 526 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 17 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan. 1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตรวจสอบคุณภาพโดยการหาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากนั้นนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และข้อคำถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2547 : 220) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .985

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย หลักสูตรการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เพื่อทำหนังสือเกี่ยวกับการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี
2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ติดแสตมป์ลงทะเบียน โดยบรรจุหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย พร้อมแบบสอบถามและบรรจุซองเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยเพื่อให้โรงเรียนส่งคืนแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับถึงผู้วิจัย
3. ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ส่งคืนบางโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ผล/สรุปผล

ผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย มีดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูต่อแนวทางการบริหาร สถานศึกษาแบบปกติใหม่

ที่	แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่	n=217		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.05	0.60	มาก
2	ด้านการวัดและประเมินผล	4.33	0.62	มาก
3	ด้านการพัฒนาครู	4.32	0.51	มาก
4	ด้านการบริหารหลักสูตร	4.30	0.53	มาก
5	ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนฯ	4.30	0.48	มาก
รวม		4.25	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.47) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) ด้านการพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.51) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.53) ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.48) และสุดท้ายคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับ มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของการบริหารตามแนวทางการบริหาร สถานศึกษาแบบปกติใหม่

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารตามแนวทาง การบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่	n=217		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านผู้เรียน	4.13	0.60	มาก
2	ด้านสถานศึกษา	4.42	0.53	มาก
3	ด้านครูผู้สอน	4.41	0.48	มาก
4	ด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.33	0.56	มาก
รวม		4.32	0.48	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.48) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.53) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.48) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับ มาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่และประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู

ประสิทธิผลของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่	r	p
แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่	.927**	.00
รวม		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับ มีความสัมพันธ์ระดับ สูงมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผู้บริหารและครู เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.47) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ในด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.51) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.53) ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.48) และสุดท้ายคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.60) ทั้งนี้เป็นเพราะ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การปิดสถาบันการศึกษาในเวลาต่อมาจนกลายเป็นสาเหตุให้นักเรียนจำนวนกว่า 1.5 พันล้านคน หรือมากกว่า 90% ของนักเรียนทั้งหมดในโลก ได้รับผลกระทบในกระบวนการเรียนรู้ตั้งนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้หาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาจึงได้ระดมความคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนจากแนวทางจากรายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้

หรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและศึกษาจากงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาบนความปกติใหม่ ของยุทธชาติ นาท่อม สุวิมล มธุรส โดยการศึกษาและวิเคราะห์สังเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ขึ้นมาตามหลักวิชาการและได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบแนวทางดังกล่าว จึงได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าวอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธชาติ นาท่อม (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาบนฐานความปกติใหม่ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าการบริหารสถานศึกษาบนฐานความปกติใหม่ เพื่อไปสู่องค์กรที่ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารจัดการศึกษาภายใต้รูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่ที่แตกต่างจากอดีต การบริหารสถานศึกษาต้องมีกลยุทธ์ที่เหมาะสม มีการวางแผน ในส่วนของแนวทางการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักปรับปรุงการจัดการศึกษาในสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชาญฉลาด มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ทั้งด้านของการจัดสรรอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรที่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับ โชชิตา ศิริมัน (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายทักษะ 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับรัชชัญญ์ เนตรภักดี และคณะ (2563 : 755) ศึกษาความปกติใหม่ กับแนวทางการจัดการศึกษาในประเทศไทย พบว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้หน่วยงาน ต่าง ๆ ในประเทศไทยดำเนินการและออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อลดผลกระทบของภาวะระบาดที่มีต่อสังคม โดยเฉพาะเรื่องรูปแบบของการจัดการศึกษาในประเทศไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับรมช.ย. คนบุญ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความปกติใหม่” ของภาคการศึกษาไทย ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและปัญหาที่พบภายใต้ “ความปกติใหม่” ถึงแม้ว่าประสิทธิภาพของการเรียนด้วยรูปแบบใหม่นี้จะมีประสิทธิภาพไม่ต่างจากการเรียนในชั้นเรียนก็ตาม แต่ความเร่งด่วนของการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนขาดการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสื่อออนไลน์ ตลอดจนสิ่งสนับสนุนการสอน และบุคลากรด้านเทคโนโลยี

2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู มีประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.48) ทุกด้านเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.53) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.48) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) และด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้บุคคล

ครอบครัว ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชน และสถาบันอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมทางการศึกษาจึงทำให้การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย นอกจากนี้ในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา จากสถาบันผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหาร มีความรู้ ทักษะในการบริหาร และการใช้ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการระบบงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีอำนาจในการบริหารจัดการอย่างอิสระโดยมีสำนักงานเขตพื้นที่เป็นผู้คอยสนับสนุน ดังนั้นทำให้ผู้บริหารและครูสามารถตอบสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ที่ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 39 ระบุไว้ว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปสู่คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาให้มากที่สุด และด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 33) ทั้งนี้ กฎกระทรวงว่าด้วยด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปยังสถานศึกษา จึงทำให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยธีรพงษ์ สำเร (2554 : 117) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนิภา อุตตรา (2553 : จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีประสิทธิผลองค์การอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเจริญเติบโตมีประสิทธิผล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .927 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ยิ่งผู้บริหารแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาระดับสูง ก็ยิ่งทำให้ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาสูงมากขึ้นด้วยเนื่อง การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ในทุก ๆ ด้าน นั่นคือหากผู้บริหารแสดงบริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ได้ดี ก็จะทำให้เกิดประสิทธิผลที่ดีตามมา ดังนั้นในการบริหารงานของผู้บริหารถ้ามีการประยุกต์ใช้อำนาจในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้อง

และเหมาะสมกับงานและบุคคลได้เป็นอย่างดีทำให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเป็นทั้งแรงกระตุ้นและแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานได้ทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ อันจะก่อให้เกิดบรรยากาศและความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีทำให้งานที่ออกมามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนติกานต์ พัทบุรี (2552 : จ) ที่ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกโดยมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับจาวาดิน เอมีน เทรานีและรามะซีนี (Javadin, Amin, Tehrani and Ramezani. 2010 : 170 - 177) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพในการทำงานของผู้จัดการธนาคารแต่ละสาขาในเมือง Tehran ประเทศอิหร่าน โดยใช้ทักษะการบริหาร ของแคทซ์ (Katz) ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งภาพรวมและรายด้าน หากพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) เป็นทักษะที่จำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skill) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) เป็นลำดับ โดยทักษะทางเทคนิคนั้นได้รวมไปถึงประสบการณ์ การศึกษา การฝึกฝน การรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ เทคนิค และเครื่องมือต่าง ๆ ไปใช้ในการทำงานด้วย ซึ่งเขากล่าวว่าการมีทักษะทางเทคนิค ที่ดีจะส่งผลให้เกิดทักษะด้านมนุษย์ที่ดีขึ้นตามมา ซึ่งทักษะด้านมนุษย์ก็กล่าวรวมถึงทักษะการสื่อสาร การจัดการปัญหา การสร้างแรงจูงใจ การควบคุม และการทำงานอย่างเป็นระบบ และการที่ผู้บริหารมีทักษะด้านการบริหารที่เพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางวิถีใหม่ ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานีผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นด้วยกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับมาก และพบว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี สามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ปรับเปลี่ยนการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาในระดับสูงมาก นั่นคือในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำเอาแนวทาง การบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ มาใช้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 โดยปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว อย่างเต็มประสิทธิภาพก็จะทำให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานเป็นอย่างสูงและมีประสิทธิภาพในระดับสูงมาก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลจากทัศนะของผู้บริหารและครูเท่านั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจแนะนำให้เสนอตามทัศนะของผู้ปกครอง และชุมชน หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการนำเสนอในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยอาจทำการวิจัยการศึกษาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบปกติใหม่ ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เพื่อทำนายผลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

อ้างอิง

- โชชิตา ศิริมัน (2564). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. การประชุมระดับชาติ มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- ทวิสันต์ วิชัยวงษ์.(2562).ภาวะผู้นำยุคใหม่และทักษะในการบริหารงานในองค์กร.บทความวิชาการ วารสารแสงอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคามวารสารวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ปีที่ 16 (ฉบับที่ 2),(กรกฎาคม - ธันวาคม 2562).
- ธีรพงษ์ สำเร. (2553). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นิภา อุตตรา (2553). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนติกานต์ พัทบุรี. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2547). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น.(2563).การบริหารจัดการศึกษา รับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด - 19. Journal of Arts Management Vol.4 No.3 September – December 2020.
- ยุทธชาติ นาค่อม.(2564).การบริหารสถานศึกษา บนฐานความปกติใหม่.การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รณชัย คนบุญ.(2563). “ความปกติใหม่” ของภาคการศึกษาไทย ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาล.คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัชนิบูรณ์ เนตรภักดี และคณะ. (2563). ความปกติใหม่ 5 (New Normal) กับแนวทางการจัดการศึกษาในประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามวารสารวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 9 (2) : 752 - 763.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563**. [ออนไลน์].แหล่งที่มาจาก : <http://www.mathayom9.go.th> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2564.
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2563). **New normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง**. (ออนไลน์) แหล่งที่มาจาก <https://dsp.dip.go.th/th/category/2017-11-27-08-04-02/2020-06-29-14-39-49>. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2564.
- Javadin Sayed Reza Sayed, Fereshteh Amin, Mayam Tehrani and Ali Ramezani. (2010).“**Studying the Relationship Between Managerial Skills and Efficiency of Bank Branchers.**” Word Applied Sciences Journal 11,2.
- Katz, Daniel., and Kahn, Robert L.(1978). **The Social Psychology of organization 2nd ed.** (New York : John Wiley & Son, 1978)
- Katz, Robert L.(1955). “**Skills of an Effective Administration,**” Harvard Business Review 3 3 , 1 (January–February 1955)
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.**Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

The results showed that the implementation of policy and focus of the Office of the Basic Education Commission in the fiscal years 2021 – 2022 was overall practice at a highest level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest in four aspects as follows : 1) safety policy, followed by 2) opportunity policy, 3) quality policy, and 4) efficiency policy. And the focus in the context of Wat Don Chan School found that the level of practice was at the highest level.

Key Words : Policy, Focus, Office of the Basic Education Commission, Wat Don Chan School

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด และเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมได้สิ้นสุดลง กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ฉบับนี้ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : ก)

ในการดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาสภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 และนำผลการติดตามประเมินแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 – 2559 ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับบริบทการจัดการศึกษา โอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้จ่ายงบประมาณรวมทั้งการพัฒนาการศึกษากับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา ทั้งที่เกิดจากปัญหาของระบบการศึกษา และจากสภาวะการณ์ของโลกที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมายตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ และการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : ค)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2546 ซึ่งเป็นผลจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับโครงสร้างการบริหารราชการเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสิทธิโอกาสในการได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของผู้เรียน ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และต่อมาในปี พ.ศ. 2560 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการ ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มีการจัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในทิศทางที่สอดคล้องตามนโยบายและแผนระดับชาติอย่างต่อเนื่อง (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564 : 1)

ในปัจจุบันสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ส่งผลให้ต้องปรับตัวพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงนี้ โดยปรับวิถีชีวิตสู่วิถีปกติใหม่ (New Normal) และเพื่อตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชากรวัยเรียน ทุกคน ให้ได้มีโอกาสนในการเข้าถึงการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” ที่มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2564 – 2565 ซึ่งนโยบายครอบคลุม 4 ด้าน คือ 1. ด้านความปลอดภัย 2. ด้านโอกาส 3. ด้านคุณภาพ และ 4. ด้านประสิทธิภาพ และจุดเน้น 9 ข้อ ที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อต่อยอดพัฒนาการศึกษาให้เป็น “วิถือนาคต วิถีคุณภาพ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565 : 1)

โรงเรียนวัดดอนจั่น เป็นโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 และอยู่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 ไปปฏิบัติ โดยปรับไปตามบริบทของโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ และศาสนา ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นดังกล่าวของโรงเรียนได้ผสมผสานกับหลักธรรมะตามแนวธรรมของพระประธานาถมุนี เจ้าอาวาสวัดดอนจั่น ยึดหลัก ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และ ปัญญา นำไปสู่ปณิธาน คือ อดทน ชะนะ และสำเร็จ ผู้เรียนเกิดคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ว่า “โรงเรียนวัดดอนจั่น เป็นโรงเรียนที่สุดแห่งโอกาสทางการศึกษา ผู้เรียนมีคุณภาพคู่ภูมิปัญญา ยึดหลัก ไตรสิกขา น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดดอนจั่น ซึ่งมีบทบาทที่จะต้องเกี่ยวข้องกับกำรนำนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษานโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 ซึ่งจะเป็นโยบายในการปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และสามารถนำสิ่งที่ได้จากการศึกษานโยบายและจุดเน้นในปีงบประมาณดังกล่าวนี้ เพื่อเป็นแนวทางต่อยอดสู่การปฏิบัติตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับปีงบประมาณต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

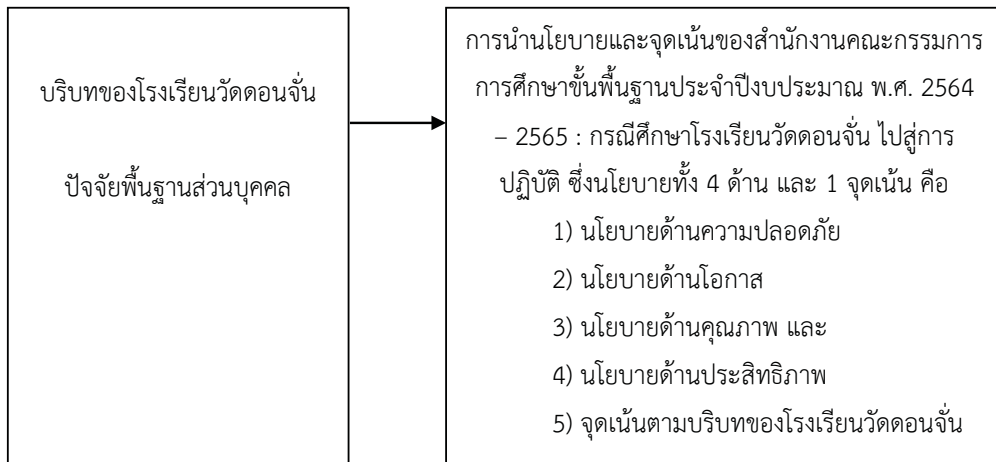
เพื่อศึกษาการนำนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สู่การปฏิบัติ

กรอบแนวความคิดในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวคิด เกี่ยวกับแผนการศึกษาชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 นโยบายทั้ง 4 ด้านคือ 1) นโยบายด้านความปลอดภัย 2) นโยบายด้านโอกาส 3) นโยบายด้านคุณภาพ และ 4) นโยบายด้านประสิทธิภาพ และจุดเน้นตามบริบทของโรงเรียนวัดดอนจั่น ผู้วิจัยจึงได้นำเพื่อประยุกต์จากแนวความคิดดังกล่าวมาใช้ และประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ ครู บุคลากรทางการศึกษา และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ครู บุคลากรทางการศึกษา และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการศึกษานโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ซึ่งมีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอความคิดเห็นแบบปลายเปิด เป็นลักษณะคำถามที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและปรับแบบสอบถาม

3. ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อทำนियามศัพท์ในการวิจัย และนํานियามเชิงปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) โดยพิจารณาข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 เป็นต้นไป

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริง

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์ค่าหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบราก Cronbach's Alpha Coefficient

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมส่งไปยังประชากรในการวิจัย

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสัมภาษณ์

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือตามหัวข้อ

3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย

4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

5. ผู้วิจัยนำแนวคำถามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการทดลองสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุง

6. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการวัดดอนจั่น และประธานกรรมการกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

5. จำแนกแบบสอบถามโดยการคัดแยกฉบับตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ (SPSS) ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม บทบาทของผู้ให้ข้อมูล ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ เสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน เสนอในรูปแบบตาราง แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 120 – 121)

- ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

- ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

- ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

- ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอภิปรายผล

ผล/สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สามารถสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับของการปฏิบัติของนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามบริบทของโรงเรียนวัดดอนจั่นในด้านต่างๆ

นโยบายและจุดเน้นของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบริบทของโรงเรียนวัดดอนจั่น	\bar{X}	S.D	ระดับการปฏิบัติ
1. นโยบายด้านความปลอดภัย	4.72	0.46	มากที่สุด
2. นโยบายด้านโอกาส	4.68	0.49	มากที่สุด
3. นโยบายด้านคุณภาพ	4.55	0.53	มากที่สุด
4. นโยบายด้านประสิทธิภาพ	4.46	0.58	มากที่สุด
5. จุดเน้นตามบริบทของโรงเรียนวัดดอนจั่น	4.85	0.45	มากที่สุด
สรุป	4.65	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า โรงเรียนวัดดอนจั่นได้นำนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 สู่การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณานโยบายทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) นโยบายด้านความปลอดภัย 2) นโยบายด้านโอกาส 3) นโยบายด้านคุณภาพ และ 4) นโยบายด้านประสิทธิภาพ พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการนำจุดเน้นตามบริบทของโรงเรียนวัดดอนจั่นไปปฏิบัติ พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สามารถอภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้นในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. นโยบายด้านความปลอดภัย

โรงเรียนวัดดอนจั่นได้มีการนำนโยบายด้านนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น จากภัยพิบัติและภัยคุกคามต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ เช่น แผ่นดินไหว ไฟไหม้ ฝนตกหนักจนอาจทำให้เกิดน้ำท่วมขัง การจัดการระบบของการเปิดปิดประตูเข้าออกโดยใช้การควบคุมด้วยรีโมทคอนโทรลทำให้สามารถป้องกันบุคคลภายนอกที่ไม่พึงประสงค์เข้ามาในโรงเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น นอกจากนี้ได้ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน และที่เกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียนซึ่งอาศัยอยู่หอพักในวัดดอนจั่นให้ได้รับการดูแลในด้านต่างๆอย่างเต็มศักยภาพ มีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนวัดดอนจั่นที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีของนักเรียน เช่น การปลูกต้นไม้ตามบริเวณต่างๆ ทั่วโรงเรียน เป็นต้น มีการปรับตัวของนักเรียนเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่นต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ เช่น โรคติดเชื้อจากไวรัส Covid – 19 เป็นต้น

2. นโยบายด้านโอกาส

โรงเรียนวัดดอนจั่นได้มีการนำนโยบายด้านนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยมีการสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนในโรงเรียนวัดดอนจั่น มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดดอนจั่นให้มีพัฒนาการที่ดีในด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย มีการดำเนินการให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ มีการดำเนินการให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มีการดำเนินการให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่จบการศึกษาภาคบังคับได้ประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง มีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่อยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน มีการส่งเสริมเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่ด้อยโอกาส ให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่ด้อยโอกาส ให้มีการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่ด้อยโอกาส ให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

3. นโยบายด้านคุณภาพ

โรงเรียนวัดดอนจั่นได้มีการนำนโยบายด้านนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นมีความรู้ และทักษะการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นมีทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นเป็นคนดี มีวินัย ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นมีความรักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นมีทัศนคติอันดีต่อบ้านเมืองและประเทศชาติ พัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดดอน

จันให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน พัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดดอนจันให้มีสมรรถนะและทักษะด้านคณิตศาสตร์และการคิดคำนวณขั้นสูง พัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดดอนจันให้มีสมรรถนะด้านนวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดดอนจันให้มีสมรรถนะด้านภาษาต่างประเทศ มีการริเริ่มที่จะปรับหลักสูตรโรงเรียนวัดดอนจันให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะในอนาคต มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นทักษะด้านการงานอาชีพเพื่อให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลให้กับนักเรียนทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาปัญหาของนักเรียน ตลอดจนพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลนักเรียนเรียนทุกระดับชั้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียน

4. นโยบายด้านประสิทธิภาพ

โรงเรียนวัดดอนจันได้มีการนำนโยบายด้านนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยได้มุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยใช้บริบทของพื้นที่เป็นฐาน มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการใช้นวัตกรรมไตรสิกขา เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบการบริหารบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษากับวัด ผู้บริหารและฝ่ายบริหารมีแนวคิดที่จะพัฒนาโรงเรียนวัดดอนจันให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำหมู่บ้าน และชุมชน มีแนวความคิดในการพัฒนาโรงเรียนวัดดอนจันให้เป็นโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) มีการบริหารจัดการโรงเรียนวัดดอนจันให้เป็นโรงเรียนที่สุตแห่งโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะสำหรับเด็กยากจน และขาดโอกาส สนับสนุนให้โรงเรียนวัดดอนจันมีการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และส่งเสริมให้มีการเผยแพร่สู่สาธารณชน เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

5. จุดเน้นตามบริบทของโรงเรียนวัดดอนจัน

โรงเรียนวัดดอนจันได้มีการนำจุดเน้นไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยเร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับ ผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ด้วยระบบมาตรฐาน ความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform) ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 – 5 ปี และผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และป้องกันการหลุดออกจากระบบ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและการจัดทำกรอบหลักสูตร รวมทั้ง จัดกระบวนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน จัดการอบรมครูโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน พร้อมกับเสริมทักษะการสอนแบบออนไลน์ อย่างมีประสิทธิภาพ และการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครู ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัด และประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียน (Assessment for Learning) ทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจันทุกระดับชั้น

ยกระดับคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวัดดอนจั่นที่พักนอนประจำที่วัดดอนจั่น ให้มีคุณภาพรอบด้าน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยยึดหลักการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยการจัดสรรกรอบเงินงบประมาณ (Block Grant) ตามหลักธรรมาภิบาล ให้กับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 และโรงเรียนวัดดอนจั่นนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษานโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดดอนจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1. เนื่องจากบริบทของโรงเรียนวัดดอนจั่นเป็นโรงเรียนที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย จึงมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัญหาต่อการบริหารจัดการจำนวนมาก ดังนั้น ควรมีการพัฒนาความเข้มแข็งอย่างครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านนักเรียน และด้านงบประมาณ

2. ภาครัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุนในด้านต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อการนํานโยบายและจุดเน้นไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในการนํานโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 กับปีงบประมาณอื่นๆ หรือ นโยบายหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ถึงจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัด เพื่อพัฒนาต่อยอดสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2564. (ออนไลน์).

แหล่งที่มาจาก: <https://moe360.blog/2020/01/02/นโยบายและจุดเน้น-ศธ/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ 2566. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://moe360.blog/2022/01/19/policy-and-focus-moe/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 – 2565. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://moe360.blog/2021/06/30/education-management-policy/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. ฉบับปรับปรุงใหม่ ปี 2560. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

โรงเรียนวัดดอนจั่น. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 โรงเรียนวัดดอนจั่น. เอกสารอัดสำเนา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.kruupdate.com/นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.kruupdate.com/จุดเน้น-สพฐ-2565-จุดเน้นสำนั/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.spmnonthaburi.go.th/main/news/10047.html>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565.** (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.kruachieve.com/ข่าวการศึกษา/ดาวนโหลด-เล่มแผนปฏิบัติการ/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565.

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

PARENTAL PARTICIPATION IN LEARNING MANAGEMENT FOR CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS OF WAT CHANG KHIAN SCHOOL UNDER CHIANG MAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ผู้วิจัย

สมยศ เรือนคำมูล

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้ 1) ด้านร่วมรับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา 2) ด้านร่วมกำหนดความต้องการ 3) ด้านร่วมดำเนินการ 4) ด้านร่วมวางแผนดำเนินงาน 5) ด้านร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุง 6) ด้านร่วมตรวจสอบ
2. ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทุกกระบวนการ คือ ร่วมรับรู้, ร่วมทำ และร่วมคิด เพื่อจะนำได้ความคิดเห็นของผู้ปกครองมาดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การบริหารจัดการเรียนรู้, เด็กพิเศษ

Abstract

This research aimed to study the parental participation in learning management for children with special needs of Wat Chang Khian School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 1, and to study the recommendations of the parental participation in learning management for children with special needs of Wat Chang Khian School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 1. The samples used were forty parents of children with special needs of Wat Chang Khian School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 1, academic year 2021. The research instruments were a questionnaire and an interview form. Data were analyzed by mean, standard deviation, and summarizing into issues.

The results were as follows :

1. The parental participation in learning management for children with special needs of Wat Chang Khian School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 1 were at a very level. When considering each aspect arrange from the highest to the lowest, it was found that 1) cooperative perception and problem analysis, 2) cooperative requirement determination, 3) cooperative operations, 4) cooperative operational planning, 5) cooperative problem solving and development, respectively, and 6) cooperative verification.

2. The recommendations of the parental participation in learning management for children with special needs of Wat Chang Khian School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 1 found that the administrators should provide opportunities for parents to participate in every process as follows: perceiving, sharing ideas, and working in order to apply the parents' opinions as a guideline for development.

Key word (s) : participation, learning management, parents of students

บทนำ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงเป็นการพัฒนาคุณภาพของชีวิตคนให้มีคุณภาพควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้การศึกษาของประเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคมได้อย่างเหมาะสม แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2560 - 2579 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: ค-จ) ได้สรุปการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ว่า ประชากรไทยทุกคนควรได้เข้าถึงบริการทางการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้จากบุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กรทุกองค์กรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ โรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันทางการศึกษาของชุมชน มีหน้าที่ให้การศึกษาและอบรมสั่งสอนบุตรหลานของบุคคลในชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงมีสิทธิที่จะรับรู้การจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาและร่วมกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การจัดการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษาจึงต้องส่งเสริมให้ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ จึงควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (รัตนพร รัตนสุวรรณ, 2564:3)

ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวกำหนดที่สำคัญ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง การที่จะบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรนำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบและร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของและร่วมจัดการศึกษาให้มากขึ้น (แสงเดือน อางหาญ, 2560: 88) อีกทั้งผู้ปกครองยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้นนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่ถูกต้องจากโรงเรียน เมื่อได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน เป็นการเสริมแรงจูงใจจากผู้ปกครอง นักเรียนจะเกิดความพร้อมในการเรียนรู้อย่างมีความสุข การพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เป็นไปตามเป้าหมาย

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนพิเศษเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาปรับปรุงนโยบาย บทบาทการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (อ้างใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559: 12) 2) การแบ่งองค์ประกอบของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ใช้แนวคิดของ สรวาดิ เพิงศรีโคตรและ จันท์ชลิ มาพุทธ (2554: 73) 3) ลักษณะการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Campbell & Ramseyer (อ้างใน จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547: 24) จากแนวความคิดของนักการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาปรับให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ดังนี้

1. ด้านร่วมรับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา
2. ด้านร่วมกำหนดความต้องการ
3. ด้านร่วมวางแผนดำเนินงาน
4. ด้านร่วมดำเนินการ
5. ด้านร่วมตรวจสอบ
6. ด้านร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุง

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมคุณภาพ แบบสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1. ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 70 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 40 คน โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาของขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถาม และการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการจัดการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยนที่ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โดยกำหนดการศึกษา 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านร่วมรับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา
2. ด้านร่วมกำหนดความต้องการ
3. ด้านร่วมวางแผนดำเนินงาน

4. ด้านร่วมดำเนินการ
5. ด้านร่วมตรวจสอบ
6. ด้านร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุง

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่เรียงลำดับจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต1 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคียน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.0 – 1.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 นำมาจัดกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (f) แล้วเรียงลำดับ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ได้แก่ ค่าร้อยละ (%)

5.2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษสถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านร่วมรับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา ด้านร่วมกำหนดความต้องการ ด้านร่วมดำเนินการ ด้านร่วมวางแผนการดำเนินงาน ด้านร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุง ด้านร่วมตรวจสอบ

1.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านร่วมรับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา โดย รวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหาและข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการหาสาเหตุของปัญหาจากผลการเรียนของนักเรียน และวางแผนเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

1.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านร่วมกำหนดความต้องการ โดย รวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีความเข้าใจถึงข้อจำกัดด้านเหตุปัจจัยภายในต่างๆ ที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคียน มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ของกิจกรรม/โครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองมีส่วนร่วมนำเสนอความต้องการกิจกรรม/โครงการในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ เพื่อใช้ในการวางแผนนโยบาย/แผนงานของโรงเรียน

1.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านร่วมดำเนินการ ด้านร่วมวางแผน การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ และการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบาย/แผนงาน /โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

1.4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านร่วมวางแผนการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีส่วนร่วมหาแนวทางในการร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชนให้กับเด็กพิเศษ มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการด้านบุคลากร แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรที่ใช้เรียนรู้ในชุมชน และมีส่วนร่วมพิจารณาและเรียงลำดับกิจกรรมต่างๆที่ทางชุมชนต้องการให้โรงเรียน โดยคำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อม

1.5 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุง อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีส่วนร่วมสำรวจปัญหา ปัจจัยที่ไม่เหมาะสมหรือสาเหตุของปัญหาในการ จัดกิจกรรมที่เกิดขึ้น มีส่วนร่วมนำเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนรู้ บรรลุผลสำเร็จ

1.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ด้านร่วมตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง โดย เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบหลังการทำกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้ต่างๆ มีส่วนร่วมกำหนดวิธีสำหรับตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการใน การจัดการเรียนรู้อันที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมของกิจกรรมต่างๆ มีส่วนร่วมในการประเมินหลังการทำกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ผลการศึกษาและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของโรงเรียนในทุกๆ ด้าน จากการศึกษาพบว่าด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือมากที่สุด คือ **ด้านร่วม รับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา** ด้านร่วมกำหนดความต้องการ ด้านร่วมดำเนินการ ทั้งนี้อาจเนื่องจากในหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบเป็นกระบวนการ ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพร รัตน สุวรรณ และคณะ, (2564) ที่ได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 นอกจากนี้ สุทธิษา เพ็ญศรี และคณะ, (2564) ได้ศึกษาการมีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 ผลการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

ด้านร่วมรับรู้ ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาโดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหาและข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการหาสาเหตุของปัญหาจากผลการเรียนของนักเรียนและวางแผนเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ด้านร่วมกำหนดความต้องการโดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองมีความเข้าใจถึงข้อจำกัดด้านเหตุปัจจัยภายในต่างๆ ที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัดช่างเคี่ยน มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ของกิจกรรม/โครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองมีส่วนร่วม นำเสนอความต้องการกิจกรรม/โครงการในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ เพื่อใช้ในการวางแผนนโยบาย/แผนงานของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐรัฐ ธนดิติกร. (2564:185). ที่ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ด้านร่วมดำเนินการ อยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองมีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ และการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบาย/แผนงาน /โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เพราะว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญในเรื่องของการศึกษาของบุตรหลานและเห็นว่าโรงเรียนยังขาดแคลนงบประมาณต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากผู้ปกครองในการช่วยสนับสนุนทั้งด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ภักดี และคณะ. (2564:339). ที่ศึกษาเรื่องความร่วมมือร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มหาวิทยาลัยราชธานี ที่พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ด้านบริหารงานงบประมาณ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีส่วนร่วมพิจารณาระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

ด้านร่วมวางแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก จากการที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมหาแนวทางในการร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชนให้กับเด็กพิเศษ เช่น กำหนดรายชื่อวิทยากรผู้ที่มีความสามารถในการถ่าย ทอดความรู้หรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน รวมถึงแหล่งเรียนรู้และทรัพยากรที่ใช้เรียนรู้ในชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการด้านบุคลากร แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรที่ใช้เรียนรู้ในชุมชน มีส่วนร่วมพิจารณาและเรียงลำดับกิจกรรมต่างๆที่ทางชุมชนต้องการให้โรงเรียน โดยคำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น ฤดูกาล เวลา และทรัพยากรที่ใช้เรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลรัตน์ งามมนตรี และกฤษณก ดวงชาทม. (2564:108). ที่ได้ศึกษาแนวทาง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ด้านร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุง อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก มีส่วนร่วมสำรวจปัญหา ปัจจัยที่ไม่เหมาะสมหรือสาเหตุของปัญหาในการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้น มีส่วนร่วมนำเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จ

ด้านร่วมตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจ สอบหลังการ ทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ต่างๆ มีส่วนร่วมกำหนดวิธีสำหรับตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน หลังการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าผู้ปกครองคิดว่าเป็น หน้าที่ของโรงเรียน ผู้ปกครองจึงไม่ค่อยเข้าไปติดตามตรวจสอบนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ วิไลรัตน์ ภามณตรี และกฤษณก ดวงชาทม. (2564:108). ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแผนงานโครงการต่างๆ ของโรงเรียนโดยการ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

2. ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการศึกษาของโรงเรียน เพื่อเป็นความรู้ พื้นฐานในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน เมื่อผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการ ศึกษาของโรงเรียนผู้ปกครองก็จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของ โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน

2. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนวัด ช่างเคี่ยน โดยวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กันรญาณี ศรีสุรักษ์. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลูตาหลวงวิทยา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57921031.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564

จิราภรณ์ ศรีคำ. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนวชิรวิทย์ระดับ ประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://cmuir.cmu.ac.th/handle/6653943832/12014>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2565

- เจษฎา ภัคดี และคณะ. (2564). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. มหาวิทยาลัยราชธานี. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน 2563. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/download/248303/167164>. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564
- ชวลี เวียงทอง (2559) รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://202.28.120.15/Adam/tru01/view/3/tt104795_000033997.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564
- ณัฐรัฐ ธนธิตกร. (2564). ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 ประจำเดือนธันวาคม 2564. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so02.tcithaijo.org/index.php/JRKSA/article/download/251220/170386/929852> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2565
- นันทวีร์ พงษ์นาค. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2. (ออนไลน์) แหล่งที่มา http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56970036. Pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564
- เบญญา ชลธารันนท์. (2546). การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท. (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.sedthailand.com/images/main_1292399433/10A.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2564
- รัตนพร รัตน์สุวรรณ, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูริย์ และสุภาพ เต็มรัตน์. (2564). แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2564). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so06.tcithaijo.org/index.php/BSJ/article/download/249313/170028/901399> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2565
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2560). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://www.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/download/43667/70711>. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2564
- วิไลรัตน์ งามนตรี และกฤษณก ดวงขาม. (2564). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2564. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so02.tcithaijo.org/index.php/socrmu/article/download/248856/169635/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2565

- สุนิสา สกุกเกื้อกุลและคณะ. (2563). รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาในจังหวัดน่าน.วารสาร มหาคุพานาครุศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so03.tcithaijo.org/index.php/JMND/article/download/246272/166441/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2564
- แสงเดือน อางหาญ. (2560). กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2. วารสารวิจัยรำไพพรรณี ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน - ธันวาคม 2560. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RRBR/article/download/124569/94446/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2564
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2564
- เอกพล ดวงศร. (2563). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่. ศึกษาศาสตรสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 2563. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/download/240554/166346/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2564

ภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

An Administrative Leadership in The New Normal of Educational Schools Administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3

ผู้วิจัย

สุพัตตา กุลธราดล

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์

ภาควิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 159 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายตามการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารงานตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโท และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-5 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านบทบาทของผู้นำ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ การบริหารงานตามวิถีใหม่ ภาวะผู้นำการบริหาร

Abstract

The purposes of this study were to find out and compare An Administration Leadership in The New Normal of Educational Schools Administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3. The sample was 159 teachers. The research instrument used in collecting the data were a five-point Likert scale questionnaire. The quantitative data were analyzed using the descriptive statistic of arithmetic percentage, mean, standard deviation, and independent sample t-test.

The results were as follows;

1. Teachers of schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 had both overview and each aspect of An Administration Leadership in The New Normal at high level.
2. Teachers of schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 had both overall and each aspect of An Administration Leadership in The New Normal, there was no difference when classified by male and female.
3. Teachers of schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 had both overall and each aspect of An Administration Leadership in The New Normal, there was no difference when classified by educational background, whereas management of teaching and learning among COVID-19 pandemic was significantly different at .05 levels. Furthermore, the average of upper master's degree teachers was higher than lower master's degree teachers.
4. Teachers of schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 had both overall aspect of An Administration Leadership in The New Normal, there was significantly different at .05 levels when classified by work experience. Moreover, teachers who had 1-5 years of work experience was higher average than 5-year-upper work experienced teachers. For each aspect of strategic planning of schools, the role of leaders, and management work of support encouraging, 5-year-upper work experienced teachers had significantly different at .05 levels of overall aspect. Also, teachers who had 1-5 years of work experience was higher average than 5-year-upper work experienced teachers.

Keywords : Leadership; New normal of Administration; Administrative Leadership

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง โดยมีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 อีกทั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนายังทำให้เกิดผลกระทบมากมาย ผลกระทบการบริโภคและการบริการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน ส่งผลให้ในหลายภาคส่วนเกิดผลกระทบ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว เทคโนโลยี และการศึกษา นอกจากนี้ยังส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ (องค์การอนามัยโลก, 2563 : 1)

จากผลการสำรวจของสถาบันมูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย พบว่า การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 ส่งผลให้นักเรียนไทยกว่า 15 ล้านคนต้องหยุดเรียนไปจนถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมทางการศึกษา เช่น โอกาสการเข้าถึงระบบ

การศึกษาที่มีคุณภาพ ช่องว่างระหว่างโอกาสเข้าถึงการศึกษา และความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียนเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน ประการที่ 2 คือ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนจากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้มีประสิทธิภาพลดลง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันที่ทำให้ทุกภาคส่วนและประชาชนไม่สามารถปรับตัวได้ทัน รวมทั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งการเรียนการสอนไม่สามารถกลับมาเหมือนเดิมได้ จึงทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนลดน้อยลง ในทางกลับกันทุกภาคส่วนต้องหาแนวทางแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่หรือวิถีใหม่ (new normal) และประการสุดท้าย คือ ระบบส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ของครูยังไม่เพียงพอผู้เกี่ยวข้องทุกคนตระหนักดีในความเป็นแม่พิมพ์ของชาติ มีความมุ่งมั่นและอยากมีส่วนร่วมที่สำคัญที่ได้ช่วยสร้างคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะในด้านวิชาการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือประกาศแบบเร่งด่วนไม่สามารถปฏิบัติได้ทัน และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ลำบาก เป็นต้น ซึ่งผู้นำทางวิชาการจะต้องมีการบริหารจัดการและเตรียมรับมือกับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (จินดา ศรีญาณลักษณ์, 2564 : 365-373; อ้างอิงจาก สถาบันมูลนิธิศัน. 2562 : 1-3)

วิถีใหม่ของการศึกษาไทยที่ได้รับผลกระทบนั้น ควรเป็นการให้น้ำหนักแบบใหม่เพื่อจัดการปัญหาเดิม เช่น ให้น้ำหนักกับปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูอาจารย์และนักเรียนมากกว่าจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนอยู่ในห้องเรียนหรือเรียนผ่านสื่อโทรทัศน์หรือสื่อออนไลน์ หรือให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความสนใจของนักเรียน เชื่อมโยงกับชุมชนและบริบทที่นักเรียนอยู่มากกว่าการเรียนรู้อิงตามมาตรฐานแบบเดียวกันทั้งประเทศ และให้น้ำหนักกับการเรียนรู้เพื่อสุขภาพกายและใจควบคู่กับการเรียนรู้ด้านวิชาการ และนักเรียนที่จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวคิดในการบริหารสถานศึกษาด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในยุคปัจจุบัน ทั้งครูและนักเรียนต้องพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะครูเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังของสังคมให้เปลี่ยนแปลงบทบาทเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งศตวรรษที่ 21 ครูจำเป็นต้องมีนวัตกรรมทางการศึกษา มีทักษะการสอนที่ทันสมัย มีเทคนิคการสอนสมัยใหม่ ตลอดจนทัศนคติของตนเองต่อการเรียนการสอนตามวิถีใหม่ที่สามารถตอบสนองผู้เรียนที่แตกต่างและหลากหลายเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดขั้นสูงและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปตามความต้องการในศตวรรษที่ 21 สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์นั้นจึงไม่ใช่แค่เพียงให้ผู้เรียนเข้ามามีฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่ผู้สอนต้องมีการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย เพราะการที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้นั้นก็ต้องอาศัยการลงมือทำหรือการปฏิบัติด้วย (สุวิมล มจรุส, 2564 : 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลัก ในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถใน การแข่งขันของประเทศ ในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนี้ นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการ การศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563 : 2)

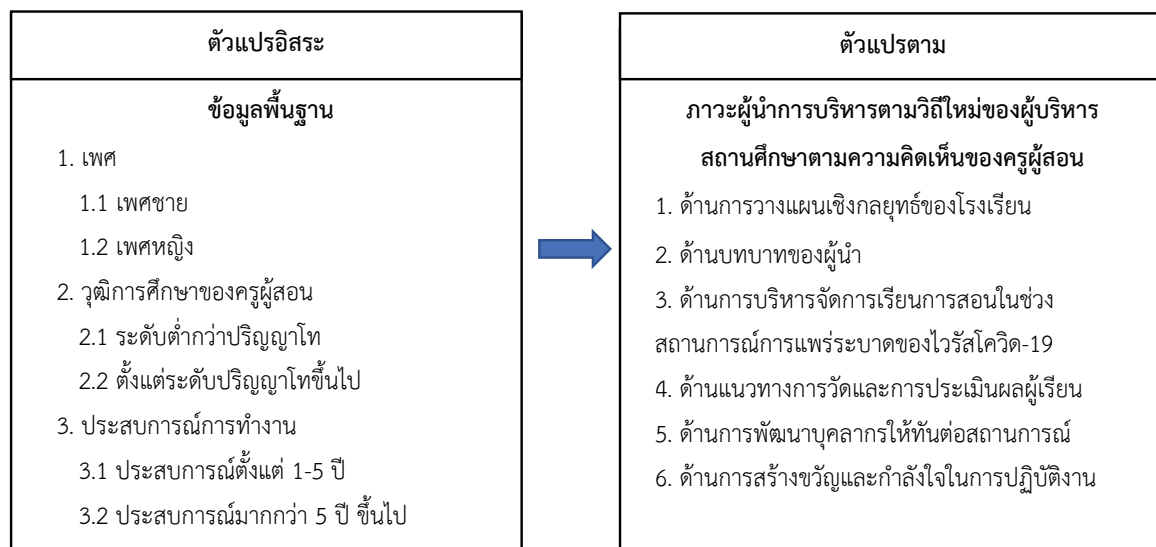
จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการบริหารงานตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของเวบสเตอร์ (Webster, 1999) ดูบริน (DuBrin, 2004) โรบินสัน (Robinson, 2007) จอร์จ (George, 2010) คอลลี เดลบริดจ์ และ วานี (Collier, Delbridge & Wani, 2020) โดยสรุปในประเด็นของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ตามแนวคิดดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ แนวคิดบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามวิถีใหม่ แนวคิดผู้นำตามสถานการณ์ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน 2) ด้านบทบาทของผู้นำ 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 4) ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน 5) ด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อสถานการณ์ 6) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังกรอบแนวคิดการวิจัยด้านล่างนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในอำเภอศรีราชา ต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ภาวะผู้นำการบริหารงานตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวม

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.39	.370	มาก	2
2	ด้านบทบาทของผู้นำ	4.34	.386	มาก	6
3	ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	4.36	.405	มาก	3
4	ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน	4.34	.361	มาก	5
5	ด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อสถานการณ์	4.35	.364	มาก	4
6	ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.40	.365	มาก	1
รวม		4.36	.328	มาก	-

จากตารางที่ 1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันดับที่ 2 คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน อันดับที่ 3 คือ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 อันดับที่ 4 คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อสถานการณ์ อันดับที่ 5 คือ ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านบทบาทของผู้นำ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่	ชาย		หญิง		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.41	.051	4.38	.036	.479	.633
2	ด้านบทบาทของผู้นำ	4.36	.058	4.33	.036	.477	.634
3	ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	4.38	.056	4.34	.039	.563	.574
4	ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน	4.38	.052	4.33	.034	.740	.461
5	ด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อสถานการณ์	4.40	.051	4.34	.035	.968	.335
6	ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.39	.053	4.41	.035	-.280	.780
รวม		4.39	.046	4.35	.032	.563	.574

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่	ต่ำกว่าปริญญาโท		ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.35	.420	4.44	.285	-1.566	.119
2	ด้านบทบาทของผู้นำ	4.33	.427	4.35	.327	-.327	.744
3	ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	4.30	.454	4.44	.317	-2.123*	.035
4	ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน	4.31	.410	4.39	.281	-1.294	.198
5	ด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อสถานการณ์	4.32	.384	4.40	.333	-1.359	.176
6	ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.37	.409	4.44	.294	-1.232	.220
รวม		4.33	.369	4.41	.259	-1.577	.117

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีวุฒิ การศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีวุฒิ การศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาโท

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่	ตั้งแต่ 1-5 ปี		มากกว่า 5 ปี		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.46	.264	4.35	.418	2.033*	.044
2	ด้านบทบาทของผู้นำ	4.41	.287	4.29	.432	2.125*	.035
3	ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	4.41	.270	4.32	.468	1.547	.124
4	ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน	4.39	.283	4.31	.401	1.457	.147
5	ด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อสถานการณ์	4.39	.293	4.33	.402	1.040	.300
6	ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.50	.270	4.34	.402	2.991*	.003
	รวม	4.43	.215	4.32	.377	2.194	.030

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-5 ปีมี ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี มีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านบทบาทของผู้นำ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโท และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-5 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านบทบาทของผู้นำ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย พันธกิจ โดยมีการวางแผนดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนในยุควิถีใหม่ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ครูทำความเข้าใจและเตรียมนำไปปฏิบัติ ประชุม และประชาสัมพันธ์เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบโดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก มีการระดมความคิดของผู้ร่วมงานในองค์กรทุกฝ่ายเพื่อหาข้อสรุป แนวทาง และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร แก่นเกษ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดของครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงได้รับประสบการณ์จากการทำงานและการบริหารของผู้นำสถานศึกษาในบริบทและสถานการณ์การจัดการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ส่วนครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทอาจมีความคาดหวังต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ของผู้นำสถานศึกษาในระดับที่มากกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตินา เสนาฤทธิ์ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตลอดจนครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นในเรื่องภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-5 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารตามวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านบทบาทของผู้นำ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีความคาดหวังและต้องการให้ผู้นำของสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านบทบาทของผู้นำ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในระดับที่มากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทราโก (Traco : 2002 อ้างถึงใน ธนากร แก่นเกษ, 2560 : 41) ได้ศึกษาคุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนต่อความพึงพอใจในงาน พบว่า ผู้บริหารที่มีความสามารถตามสไตล์ภาวะผู้นำมีผลทางบวกต่อการสร้างความเข้าใจของผู้ร่วมงานและความพึงพอใจในงาน และพบว่า การใช้ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำในการมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสม จะมีผลทางบวกต่อความพึงพอใจในงาน และคุณสมบัติต่อไปนี้เป็น การเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานค้นหาจัดระเบียบ วางแผน และในการใช้ทรัพยากร สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างหลากหลาย สามารถในการเตรียมสภาพแวดล้อม สามารถในการพัฒนาคุณภาพ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน และความสัมพันธ์ของทีมงานกับงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารงานในสถานศึกษา

1. ด้านบทบาทของผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต่อการบริหารจัดการองค์กร ตามวิธีใหม่ที่มีทัศนคติในแง่บวก ส่งต่อความคิดสร้างสรรค์ ควรมีความสามารถในการสื่อสารให้บรรลุเป้าหมาย สามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการบริหารองค์กรท่ามกลางวิกฤติโควิด-19 ควรมีความทันสมัย สามารถนำทักษะทางเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร

2. ด้านแนวทางการวัดและการประเมินผลผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความชัดเจนจัดให้มีการประเมินผลผู้เรียนตามสถานการณ์ที่เป็นไปได้ มีความทันสมัย สามารถนำพายุคลากรในองค์กรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวัดและการประเมินผลของผู้เรียน มีการวางแผน จัดการเพื่อวัดและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายวิธี ส่งเสริมให้มีการจัดทำคู่มือการวัดและการประเมินผลในช่วงสถานการณ์โควิด-19 และกำกับติดตาม และให้คำปรึกษา โดยไม่สร้างภาระให้กับครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของภาวะผู้นำตามวิธีใหม่ในการบริหารงานสถานศึกษาตัวแปรอื่นตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามวิธีใหม่ในการบริหารงานสถานศึกษาตัวแปรอื่นด้านการ การวัดและการประเมินผล

เอกสารอ้างอิง

จินดา ศรีญาณลักษณ์. (2564). “การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 19 : เรื่อง การบูรณาการงานวิจัยภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” *ผลกระทบด้านการศึกษาจากโควิด-19 ตามหลักธรรมาภิบาล*. หน้า 365-373. เมื่อ 27-28 พฤศจิกายน 2564 ด้วยระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Yealink Meeting) และการนำเสนอแบบวาจา (Oral Presentation) แบบ Onsite. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

โชษิตา ศิริมัน. (2564). *ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤติโควิด – 19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. การประชุมวิชาการระดับชาติ : วิทยาลัยนครราชสีมา

ภูมิศรีณีย์ ทองเลี่ยมนาค. (2564). *สำรวจผลกระทบหลังโควิด-19 จุดเปลี่ยนการศึกษาโลก*. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.bangkokbiznews.com/social/915221> สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2564

สุวิมล มธรส. (2564). *การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค New Normal COVID-19*. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/>. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2564.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *การศึกษายุคดิจิทัล*. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.posttoday.com/social/general/628541>. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2564

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563*. กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย : สำนักนโยบายคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- WHO. (2020). *Archived: WHO Timeline - COVID-19*. (Online). From : <https://www.who.int/news-room/detail/27-04-2020-who-timeline---covid-19>. Retrieved August 20, 2021.
- WHO, UNICEF, & CIFRC. (2020). *Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and Control in Schools*. (Online). From https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/key-messages-and-actions-forcovid-19-prevention-and-control-in-schools-march-2020.pdf?sfvrsn=baf81d52_4&download=true. Retrieved August 20, 2021.

การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

Management of School Personnel in the Education found Project in Sangkhlaburi District, Kanchanaburi

ผู้วิจัย สุปราณี พนาสุขสันต์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ดร. สันต์ชัย พูลสวัสดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 52 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ สถิติค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด การวางแผนงานบุคคล รองลงมา การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การธำรงรักษาและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และน้อยที่สุด การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ การบริหารงาน บุคลากร โครงการกองทุนการศึกษา

Abstract

The research subject Management of school personnel in the education found that the project in Sangkhlaburi District Kanchanaburi the purpose of the study were 1) to study the management of school personnel in the education found that the project. in Sangkhlaburi District Kanchanaburi Province 2) to study the comparative study of personnel management of schools in the education found that the project in Sangkhlaburi District Kanchanaburi Classified by personal status. The population used to the research was 52 people. The research instrument was a questionnaire with a confidence value of

0.96. The statistics used to the research were frequency percentage, average statistics, standard deviation, t-test of variance, One - Way - ANOVA (F-test) and a pairwise difference by means of Scheffé.

The finding of study were as follows :

1. The results of the analysis of opinions towards the school personnel management in the education found that the project in Sangkhlaburi District, Kanchanaburi. The results showed that overall and in each aspect at a high level when considering each aspect, most average Personnel planning followed by personnel development. Evaluation of the performance of personnel, Maintaining and building morale in the work of personnel and the lowest Assigning personnel to work in order.

2. The results of the analysis of school personnel management in the education found that the project in Sangkhlaburi District, Kanchanaburi Province found that respondents with gender, age, work experience and education level and each aspect, there was not different.

Keywords : Management, personnel, education found that the project

บทนำ

พระมหากษัตริย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่มีต่อด้านการศึกษา นั้น มีมากมายหลายโครงการ เรื่องหนึ่งที่ยังความปลื้มและต้นตอใจมาสู่คนวงการศึกษา นั้นคือ พระองค์ทรงพระราชทานเงินส่วนพระองค์เพื่อมาจัดตั้ง “โครงการกองทุนการศึกษา” เพื่อสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง พระองค์พระราชทานแนวพระราชดำริให้ประธานองคมนตรีและคณะองคมนตรีไปช่วยคิดหาทางว่าจะทำอย่างไรที่จะทำให้เด็กเป็นคนดี ซึ่งสมัยนี้ไม่เหมือนสมัยก่อน วิธีการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไป ควรจะทำให้เป็นคนดีให้ได้ก่อนและเมื่อเป็นคนดีแล้ว ความเก่งก็จะตามมาได้ไม่ยาก เด็กจะต้องมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนและสอนให้แกกันเอง ช่วยกันเรียน ไม่ใช่แข่งกันเรียน และต้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีด้วย การจะปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนได้นั้น ต้องเริ่มจากครูก่อน ครูต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู รู้หน้าที่ รักเด็กโดยไม่มีเงื่อนไข พุ่มเทการสอนเต็มที่ และการจะทำอย่างนั้นได้ ชีวิตความเป็นอยู่ของครูก็ต้องดีพอสมควรกับฐานะในชุมชนนั้น ๆ ก่อนด้วย เพราะถ้าครูยังมีชีวิตความเป็นอยู่ไม่ดี ก็คงไม่มีจิตใจที่จะไปพุ่มเทการสอนให้แก่เด็ก ด้วยเหตุนี้ทางโครงการกองทุนการศึกษาจึงได้เริ่มจากการสร้างความพร้อมพื้นฐานทางกายภาพของโรงเรียน เข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน รวมถึงบ้านพักครูซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะถ้าครูยังมีสภาพความเป็นอยู่พื้นฐานไม่ดี ก็คงไม่สามารถไปพุ่มเทการสอนได้เต็มที่ เรายึดหลักว่าเมื่อโรงเรียนและครูพร้อม พร้อมในที่นี้คือพร้อมพอสมควรกับสภาพแวดล้อมโรงเรียนนั้น ๆ ไม่ใช่หรูหราพุ่มเพื่อย ครูก็ย่อมมีจิตใจที่จะพุ่มเทให้แก่เด็ก อย่างไรก็ตามการจะปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนได้นั้น ต้องเริ่มจากครูก่อน ครูต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู รู้หน้าที่ รักเด็กโดยไม่มีเงื่อนไข พุ่มเทการสอนเต็มที่ และการจะทำอย่างนั้นได้ ชีวิตความเป็นอยู่ของครูก็ต้องดีพอสมควรกับฐานะในชุมชนนั้น ๆ ก่อนด้วย เพราะถ้าครูยังมีชีวิตความเป็นอยู่ไม่ดี ก็คงไม่มีจิตใจที่จะไปพุ่มเทการสอนให้แก่เด็ก ด้วยเหตุนี้ทางโครงการกองทุนการศึกษาจึงได้เริ่มจากการสร้างความพร้อมพื้นฐานทางกายภาพของโรงเรียน เข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน รวมถึงบ้านพักครูซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก

นอกจากนี้ โครงการกองทุนการศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคูหาขาดแคลนด้วยการจัดสรรทุนสำหรับนักศึกษา วิชาครูที่มีภูมิลำเนาใกล้เคียงโรงเรียน เพื่อคืนถิ่นเป็นครูผู้สอนต่อไป ทั้งยังได้ช่วยจ้างครูระยะสั้นเพื่อแก้ปัญหาคูหาขาดแคลนครูเป็นกรณีเร่งด่วน รวมทั้งโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ตั้งคณะกรรมการที่มาจากทุกภาคส่วน ในท้องถิ่นคัดเลือกนักเรียนตัวอย่างที่ดี เรียกว่า ‘นักเรียนผู้รับทุนพระราชทาน’ โดยได้รับการสนับสนุนจนจบชั้นปริญญาตรี ซึ่งขณะนี้ประมาณ 300 คน และเป็นเรื่องน่าชื่นชมว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ช่วยรับช่วงต่อสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปลายและเข้าเรียนต่อระดับปริญญาตรี โดยเริ่มภาคเรียนที่ 1/2559 ด้วย

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช ได้พระราชทาน พระราชดำริให้ประธานองคมนตรีและคณะองคมนตรีดำเนินงานโครงการกองทุนการศึกษา โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาโครงการด้วย ทั้งยังพระราชทานคำแนะนำให้ เราเป็นเหมือน “ผู้ใหญ่ใจดี” ไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจเขาบ่อย ๆ ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ก็ช่วยเร่ง อนุมัติงบประมาณในส่วนที่โรงเรียนดังกล่าวพึงจะได้รับเป็นปรกติอยู่แล้วแต่ล่าช้า ให้ได้รับเร็วขึ้น นอกจากนี้ยังมี หน่วยงาน เช่น สถานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) กองบัญชาการกองทัพไทย เหล่าทัพต่าง ๆ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล การไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์คุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ มูลนิธิ CCF เพื่อเด็กและ เยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น (มติชนออนไลน์. 2564)

เมื่อปี 2559 คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการประสานงาน และ นายณพนธ์ รอยลากเจริญพร รองผู้อำนวยการสำนักงานโครงการกองทุนการศึกษา ได้ระบุถึงความเป็นมากองทุนการศึกษาไว้ ว่าโครงการกองทุนการศึกษาเกิดขึ้นเมื่อเดือน ก.พ. 2555 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มี พระราชกระแสรับสั่งไปยังประธานองคมนตรีว่า มีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานเงินส่วนพระองค์จำนวนหนึ่ง มาทำให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาการศึกษา ให้ทำแบบภาคเอกชน คือเรียบง่าย รวดเร็ว คล่องตัว แต่ต้อง ประหยัด พอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต และไม่ควรประสาธน์สัมพันธ์เกินไป โดยให้ประธานองคมนตรีและคณะองคมนตรี ดำเนินการรับสนองพระราชดำริ จึงตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยองคมนตรีเพื่อบริหารงาน และให้มีอาสาสมัครที่มี ความรู้ความสามารถเข้ามาช่วยนั่นคือจุดเริ่มต้นของโครงการกองทุนการศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาที่คัดเลือกมาร่วม โครงการนั้น จะมีลักษณะโดยทั่วไปคือ เป็นสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลความเจริญ หรืออยู่ในพื้นที่ที่มักได้รับ ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ หรือมีความสำคัญด้านความมั่นคงชายแดน เป็นสถานศึกษาที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนัก และเป็นสถานศึกษาที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นตัวอย่างของการพัฒนาได้ หลายโรงเรียนที่เราคัดเลือก มาร่วมโครงการเป็นโรงเรียนที่อยู่ชายขอบซึ่งมีกลุ่มชาติพันธุ์อย่างหลากหลายอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ทั้งนี้ทรงให้ศึกษา ตัวอย่างจากโรงเรียนในพระบรมราชานุเคราะห์ต่าง ๆ เป็นแนวทางประกอบการดำเนินงานด้วย(สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 (2564)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเรื่องการบริหารบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังข ละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งได้นับเป็นเวลากว่า 70 ปี ที่คนไทยได้รับความรักจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดชผ่านพระราชกรณียกิจต่างๆ ของพระองค์ เช่นเดียวกับพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา ดังที่ปรากฏ เด่นชัดในพระบรมราโชวาทหลายครั้ง สะท้อนให้เห็นถึงความรักความห่วงใยที่ทรงอยากให้อนาคตของประเทศไทย

เติบโตอย่างงดงาม พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระราชดำริในเรื่องการศึกษาว่านอกจากจะเป็นคนเก่งแล้ว เหนืออื่นใดต้องเป็นคนดี ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสวันเด็กปี พ.ศ. 2530 ว่า “เด็กนอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว ยังต้องหัดทำงานและการทำความดีด้วย เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มีความขยัน อดทน พึ่งตนเองได้ และการทำความดีนั้นจะช่วยให้มีความสุขความเจริญ ทั้งป้องกันตนไม่ให้ตกต่ำ” ในปี พ.ศ. 2555 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงรับสั่งให้จัดตั้งกองทุนการศึกษาขึ้น อันเป็นโครงการพระราชดำริโครงการสุดท้าย และตั้ง “โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม” เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ดังรับสั่งที่มีกับคณะองคมนตรีว่า “ฉันจะตั้งกองทุนการศึกษา ให้เอาเงินฉันไปใช้ ไปทำอะไรก็ได้ เป้าหมายคือให้โรงเรียนสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง” และเพื่อให้โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ประสบความสำเร็จ ผลสำเร็จของโครงการนี้ แรกเริ่มคือสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนดีขึ้นร่มรื่น เพราะมีชมรมจิตอาสาของเด็กๆ ช่วยดูแล ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและนักเรียนดี รู้จักรับผิดชอบตัวเอง เด็กมีวินัย ปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบต่างๆ ของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

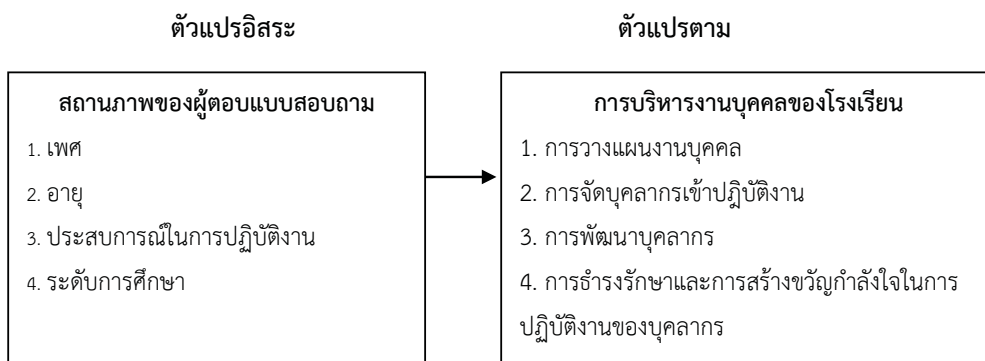
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ได้นำแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) อุษณีย์ จิตตะปาโล และนุตประวีณ์ เลิศกาญจนวัตติ (2548) และ สมยศ นาวิการ (2544) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ในครั้งนี้ใช้การบริหารงานบุคลากรเป็นกรอบตามแนวคิดการวิจัย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนผู้บริหาร จำนวน 2 คน และบุคลากรทางการศึกษา 58 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน ในปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2564 กลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 คน (เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภูเขาสูงจึงมีบุคลากรน้อย)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 – พฤษภาคม 2565

วิธีการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนผู้บริหาร จำนวน 2 คน และบุคลากรทางการศึกษา 58 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน ในปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2564 กลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 คน (เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภูเขาสูงจึงมีบุคลากรน้อย) จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับของนักเรียนและสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามข้อความเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิกเคอร์ท (Likert) จะใช้มาตรวัดความสำคัญ (Rating Scale) โดยแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 มาตรวัด คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 50 ข้อ โดยสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยวิธีการ รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยัง โรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ขอหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึง โรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงใช้ทำการเก็บข้อมูลผ่าน Google Form รวบรวมจนครบ 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม นำคะแนนที่ได้หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้ สถิติเชิงพรรณนา 1) สถานภาพเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ 2) การบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์มาตราวัดความสำคัญ (Rating Scale 5 ระดับ) เพื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-test ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา ถ้าพบความแตกต่าง ทำการทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ LSD

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 59.60 ส่วนใหญ่มีอายุ 25-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.20 ประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 5 ปี) คิดเป็นร้อยละ 90.40 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.5
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.26) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านการวางแผนงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.35) รองลงมา คือด้านการพัฒนาบุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 4.32) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 4.28) ด้านการธำรงรักษาและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 4.18) และด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.17) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของ
โรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมและรายด้าน

การบริหารบุคลากรของโรงเรียน โครงการกองทุนการศึกษา	จำนวน (คน)		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	n = 52			
	\bar{X}	S.D.		
1. การวางแผนงานบุคคล	4.35	.597	มาก	1
2. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน	4.17	.702	มาก	5
3. การพัฒนาบุคลากร	4.32	.585	มาก	2
4. การดำรงรักษาและการสร้างขวัญกำลังใจใน การปฏิบัติงานของบุคลากร	4.18	.608	มาก	4
5. การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.28	.580	มาก	3
รวม	4.26	.560	มาก	

เมื่อพิจารณาในรายด้านมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) ด้านการวางแผนงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวางแผนงานบุคคลอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.48) รองลงมา คือ วิเคราะห์งานของโรงเรียนเพื่อกำหนดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน และได้คาดการณ์อัตรากำลังบุคลากรในปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (ค่าเฉลี่ย = 4.29) วางแผนการใช้บุคลากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.29) และเก็บรวบรวมข้อมูลบุคลากรในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27) ตามลำดับ

2) ด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีคำสั่งแต่งตั้งให้บุคลากรเข้าปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.31) รองลงมา คือ วางแผนการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (ค่าเฉลี่ย = 4.21) ศึกษาประวัติบุคลากรเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.17) จัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถ (ค่าเฉลี่ย = 4.10) และกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.06) ตามลำดับ

3) ด้านการพัฒนาบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.56) รองลงมา คือ หมุนเวียนหน้าที่เพื่อบุคลากรเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.42) ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองร่วมกับหน่วยงานอื่น (ค่าเฉลี่ย = 4.27) และรายงานผลการพัฒนาตนเองให้ผู้บริหารทราบทุกครั้ง และสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.17) ตามลำดับ

4) ด้านการดำรงรักษาและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.18) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพิจารณาคติความชอบอย่างยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.37) รองลงมา คือ ให้บุคลากรเข้าพบเพื่อขอคำแนะนำในการปฏิบัติงานเป็นการส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย = 4.15) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปกครองบุคลากรแบบประชาธิปไตย และนำผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของแต่ละคนมาประกอบการพิจารณาคติความชอบประจำปี (ค่าเฉลี่ย = 4.13) ตามลำดับ

5) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.46) รองลงมา คือ ยอมรับข้อเสนอแนะจากบุคลากรเกี่ยวกับผลการประเมินการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.38) ประเมินผลการปฏิบัติงานในรูปแบบของคณะกรรมการ (ค่าเฉลี่ย = 4.23) ให้บุคลากรที่มีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินการปฏิบัติงานของตนเองได้ซักถามโดยปราศจากอคติ (ค่าเฉลี่ย = 4.19) และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.13) ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา แสดงรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การบริหารบุคลากรของโรงเรียน โครงการกองทุนการศึกษา	เพศ		อายุ		ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		ระดับการศึกษา	
	t-test	Sig	F-test	sig	F-test	sig	F-test	sig
1. การวางแผนงานบุคคล	2.336	.240	.627	.601	.007	.993	.561	.574
2. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน	2.097	.410	2.553	.066	.920	.405	.876	.423
3. การพัฒนาบุคลากร	1.412	.164	.869	.464	.741	.482	.431	.652
4. การชำระรักษาและการสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	1.848	.071	1.101	.358	.400	.672	1.710	.192
5. การประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากร	2.867	.600	1.221	.312	.493	.614	.713	.495
รวม	2.321	.240	1.343	.271	.346	.710	.959	.391

จากตารางที่ 2 สมมติฐานที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านการวางแผนงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการดำรงรักษา และการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับอาจกล่าวได้ว่า การบริหารบุคลากรโครงการ ผู้บริหารให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการวางแผน พัฒนา ประเมินผล และเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ รวมทั้งยังจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เข้ามาร่วมดำเนินโครงการ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวรรณ ตรวจนอก (2558 : 17) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับ เนตรนภา นามสพุง และไพโรจน์ พรหมมีเนตร (2558: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 อยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการวางแผนงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวางแผนงานบุคคลอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเก็บรวบรวมข้อมูลบุคลากรในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจกล่าวได้ว่า การวางแผนด้านบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินโครงการมีการจัดวางแผนงานอย่างเป็นระบบ รวมกันประชุมปรึกษาหาแนวทางในการบริหารจัดการโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของLena Phonemajedy (2012 อ้างใน เสาวนีย์ ตรีพุทธรัตน์, 2555) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานบุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย แห่งชาติลาว ผลการวิจัย พบว่าด้านการวางแผนบุคลากรควรมีการวางแผนบุคลากรให้ละเอียด และชัดเจนมากขึ้นกว่าเดิมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ สติภา (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผนบุคลากร

1.2 ด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคำสั่งแต่งตั้งให้บุคลากรเข้าปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า การจัดบุคลากรเข้าร่วมปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารโครงการให้ความสำคัญ และมีคำสั่งในการแต่งตั้งบุคลากรที่เหมาะสมเพื่อเข้ามาช่วยพัฒนาและดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของมอนด์ และ นอ (Mondy & Noe, 1990 : 175) ได้เสนอกระบวนการสรรหาบุคลากรว่า เป็น กระบวนการชักจูงบุคคลในเวลาที่เหมาะสม จำนวนที่มากพอ และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ การสรรหาขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรายงานผลการพัฒนาตนเองให้ผู้บริหารทราบทุกครั้ง และสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า มีการส่งเสริมบุคลากรที่เข้ามาร่วมดำเนินโครงการได้พัฒนาตนเอง เพราะมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้บุคลากร พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ สติภา (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร

1.4 ด้านการดำรงรักษาและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพิจารณาคำติความชอบอย่างยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปกครองบุคลากรแบบประชาธิปไตย และนำผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของแต่ละคนมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปี ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า เมื่อบุคลากรเข้าร่วมดำเนินโครงการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของบุคลากรที่มีคุณงามความดี และมีการกล่าวชื่นชม และให้ความสำคัญกับการทำงานอย่างมีความเสมอภาค และมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ต่างยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lena Phonemajedy (2012 อ้างใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2555) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานบุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผลการวิจัยพบว่า ด้านการดำรงรักษาบุคลากร ควรสร้างบรรยากาศในสถานที่ทำงานให้มีความเป็นกันเอง และควรปรับปรุงสถานที่งานให้มีความเหมาะสม และสะดวกสบาย ควรปรับปรุงเรื่องสวัสดิการและเงินเดือนให้ดีขึ้นกว่า

1.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติโครงการมีแจ้งผลการประเมินให้ทราบ และระบบการประเมินมีความยุติธรรม จากระบบที่ใช้ในการประเมินในปัจจุบันสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพร ลิมสวัสดิ์ (2561 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ สติภา (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินของบุคลากร

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนววิถีพุทธ โรงเรียนราชินีบูรณะจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นของการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า การบริหารงานบุคคลากรของโครงการนั้น บุคลากรต่างเห็นว่ามีสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีส่วนร่วมในการช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จราบรื่น และมีการพัฒนาต่อเนื่องเพิ่มขึ้นไป ดังนั้นบุคลากรจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาโรชาติ สถิตา (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครู เมื่อจำแนกตามวิทยฐานะและขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามเพศวุฒิทางการศึกษา และสถานภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาราดา ณ ลานคา (2560 : 1096) ทำการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการปรับปรุงด้านการวางแผนบุคลากร เกี่ยวกับเก็บรวบรวมข้อมูลบุคลากรในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการวางแผนระบบการทำงานเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการทำงานตามบทบาทและหน้าที่ทำให้การบริหารจัดการบุคลากรมีระบบ และทำให้บุคลากรทุกคนเข้าใจบทบาท และวางแผนการทำงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการปรับปรุงการกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละคนให้มีความชัดเจน เพราะด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานส่งผลต่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานภายในโครงการ
3. ควรมีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากร เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากร เพราะความคิดเห็นในการทำงาน จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน ส่งผลให้งานมีความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
4. ควรมีการนำผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของแต่ละคนมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปี เพื่อสร้างธำรงรักษาและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ
5. ควรมีการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยสร้างกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในโครงการของบุคลากร ให้มีความเป็นธรรมและทุกฝ่ายยอมรับผลการประเมินที่ถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในพื้นที่การศึกษา ในพื้นที่จังหวัดเดียวกับและจังหวัดอื่น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษากับโครงการบริหารจัดการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการศึกษา
3. ควรศึกษารูปแบบกระบวนการพัฒนาการบริหารบุคลากรของโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา เพื่อพัฒนาโครงสร้างการบริหารบุคลากร ทำให้รูปแบบที่เหมาะสมกับแผนการพัฒนาในด้านต่างๆ ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- จิตติพร สิมสวัสดิ์. (2561). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐวรรณ ตระจวนอก. (2558). การศึกษาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา, พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เนตรนภา นามสพุง และไพโรจน์ พรหมมีเนตร. (2558). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- ปาริชาติ สติภา. (2558). การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์, ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- มติชนออนไลน์. (2564). “155 โรงเรียน” ใต้ร่ม “กองทุนการศึกษา” ด้วยน้ำพระราชหฤทัย “ในหลวง ร.9”. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/education/news_347693 สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2564.
- วาราดา ณ ลานคา.(2560).ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพมหานคร: การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 2มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2560.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3. (2564). โครงการทุนการศึกษา. สืบค้นจาก <https://sites.google.com>. สืบค้นเมื่อ27 ตุลาคม 2564.
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2555). ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพ ในการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Mondy& Noe. (1996). *Human Resource Monument*. New York : Prentice Hall.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Likert Rensis. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading inFishbeic,M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York : Wiley & Son.

The results of the research were as follows: 1. evaluate the project of promoting career skills in accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy by using the CIPP model was overall at a high level. When considering each aspect, sorted from highest to lowest as follows: context, followed by process, input, and product. 2. The development guidelines for the of promoting career skills in accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy of Banmaeukor school under Mae Hong Son Primary Education Service Area office 1 as follows: administrators, teachers and relevant persons should be provided activities to be more readily, safe, and appropriate for the purpose of organizing the activities to be more efficient.

Key Word (s) : Project evaluation for promoting career skills in accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักปรัชญาและแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ได้ทรงพระราชทานให้กับปวงชนชาวไทยในวโรกาสต่างๆเพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต การปฏิบัติตนของทุกฝ่ายและประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ นอกจากนี้ยังได้ทรงเน้นย้ำถึงคำว่า “พอเพียง” ว่าหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควรต่อผลกระทบใดๆอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในโดยมีเงื่อนไขพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดความพอเพียง คือ จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบความระมัดระวัง รวมไปถึงการเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรอบรู้ที่เหมาะสมและดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสม สอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทยซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรและระดับประเทศได้ (Office of the National Economic and Social Development Board, 2007, p. 4)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) สำหรับการพัฒนาประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปีที่จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว โดยยังคงยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนและคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 - 11 สำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ฉบับนี้ยึดวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่าประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาทุกมิติเป็นไปอย่างบูรณาการบนทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รวมถึงมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับภูมิสังคมรวมถึงการพัฒนาทุกด้านต้องมีคุณภาพ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคมและระบบนิเวศน์ มีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันจึงยังต้องยึดหลักพัฒนาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญาพื้นฐานในการกำกับทิศทางการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ

ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมที่เน้นเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และภาคบริการ ทั้งนี้จะมีการยกระดับหลายองค์ประกอบเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปได้ตามเป้าหมายที่คาดหวัง เช่น การเปลี่ยนแปลงเกษตรแบบดั้งเดิมกลายเป็นเกษตรสมัยใหม่เน้นการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี การนำ Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง อีกทั้งยังเน้นบริการที่มีมูลค่าสูงบวกกับการพัฒนาแรงงานที่มีความรู้และทักษะสูง เป็นต้น โดยมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักเต็ม รู้จักพอ และรู้จักแบ่งปัน (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2561) นั่นคือ การพัฒนาประเทศไทยตามโมเดลไทยแลนด์ 4.0 จำเป็นต้องน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นทฤษฎีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปฏิบัติตาม รวมทั้งยังต้องเล็งเห็นถึงทรัพยากรมนุษย์ในประเทศที่ต้องพัฒนาให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาให้เกิดทักษะในการประกอบอาชีพ เกิดเป็นความเชี่ยวชาญในหลายๆด้านและนำไปสู่แรงงานที่มีคุณภาพต่อไป

บริบทที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมจากการปฏิวัติดิจิทัล (digital revolution) การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม 4.0 (the fourth industrial Revolution) ทำให้หุ่นยนต์และเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาแทนที่ กำลังคนที่มีฝีมือและทักษะต่ำ ทำให้ทิศทางการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศทั่วโลกได้ตั้งเป้าหมายให้ประชากรมีทักษะ สมรรถนะและความเฉพาะทางในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับยุค 4.0 รัฐบาลไทยจึงกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ Thailand 4.0 ส่งผลด้านการจัดการศึกษาต้องผลิตและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (science) เทคโนโลยี (technology) วิศวกรรมศาสตร์ (engineering) คณิตศาสตร์ (mathematics) ที่มีความเชื่อมโยงกันในโลกของความเป็นจริง (STEM education) และคุณลักษณะหรือทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 RS + 8 CS + 2 LS ได้แก่ Reading (อ่านออก) Writing (เขียนได้) Arithmetic (คิดเลขเป็น) Critical Thinking and Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Collaboration 4 Teamwork and leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) Cross Cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Communication Information and Media literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ) Computing and Media literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Self-reliance (ทักษะอาชีพและการเรียนรู้) Compassion (ความมีเมตตา กรุณา คุณธรรม จริยธรรม และตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ) Learning Skill (ทักษะการเรียนรู้) และ Leadership (ทักษะด้านภาวะผู้นำ) (ชุดิระ ระบอบและคณะ, 2560)

โรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่วุฒิมัธยมศึกษาจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บริบทของโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่แวดล้อมไปด้วยชุมชน นักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้โรงเรียนจึงมีความตระหนักและพยายามที่จะพัฒนาการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมแท้จริง ในการวางรากฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนับว่าเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะการดำรงชีวิตไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของความ

เจริญด้านวัตถุและหลงใหลไปกับกระแสโลกาภิวัตน์จนลืมรากเหง้าของสังคมไทยที่มีชีวิตเรียบง่าย สงบสุข มีการปลูกพืชสมุนไพรและปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานเอง เมื่อเหลือก็แจกจ่ายแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านหรือขายสร้างรายได้ให้กับครอบครัว พืชผักที่ปลูกก็ไม่ใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลร้ายมากมายทั้งต่อตนเองและสังคม ในปัจจุบันแม้ว่าภาครัฐและเอกชนจะสนับสนุนให้ทุกครัวเรือนและหน่วยงานปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแต่ก็ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมมากนัก การดำเนินชีวิตก็ยังมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย

ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องปลูกฝังจิตสำนึกและแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยจัดทำประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้วิธีคิด คำนวณต้นทุนในการผลิตให้มีความพอประมาณมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่มีความสุขอย่างยั่งยืนต่อไป ผู้ประเมินจึงเห็นควรประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP คือ การประเมินบริบท (Context) ประเมินปัจจัย (Input) ประเมินกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิตของโครงการ (Product)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อพัฒนาศักยภาพเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกรูปแบบโดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP ซึ่งเป็นการประเมินที่ครอบคลุม ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการด้านผลผลิต และรวบรวมการประเมินของโครงการสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของกระทรวงศึกษาธิการที่ประเมิน 5 ด้านหลัก เข้าสู่กระบวนการประเมินใน 4 ด้าน โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีระบบการประเมินที่ครอบคลุมในทุกๆ ด้านและสะดวกในการนำมาประเมินเพราะเป็นการประเมินที่มีการวางแผนการประเมินและวิธีการดำเนินการอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาจัดการศึกษาและแนวทางในการปรับปรุงการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการสถานศึกษาพอเพียงและเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและการประเมินสถานศึกษาพอเพียง รวมถึงหน่วยงานอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP ของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้ Stufflebeam (1973 : 125 อ้างอิงใน จิราภรณ์ สุภิสงห์และคณะ, 2561: 6) ด้านบริบท (Context Evaluation : C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) และ ด้านผลผลิต (Product Evaluation : P)

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน (ใช้อัตราส่วนผู้ปกครอง ต่อ นักเรียน 1 : 1) นักเรียน ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นระดับชั้นที่สามารถทำความเข้าใจกับข้อคำถามได้ดี รวมทั้งสิ้น 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร บุคลากรครูทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยกำหนดการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านสภาวะแวดล้อม
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า
- 3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน
- 4) ด้านผลผลิต

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถามโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective - Congruence) IOC ของ Rovinelli, R.J. (1976, อ้างถึงใน ชัชวาลย์ ใจอินทร์, 2558: 37)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective - Congruence)

R = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการพิจารณาข้อคำถาม หากข้อคำถามใดมีค่าความเที่ยงตรงมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ถ้าข้อคำถามใดมีค่าความเที่ยงตรงน้อยกว่า 0.60 ผู้ศึกษาจะพิจารณาถึงความจำเป็นเหมาะสม โดยขอคำแนะนำและเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ในการตัดข้อคำถามทิ้งหรือนำไปปรับปรุงใหม่ หรือเมื่อผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีจำนวน 2 ใน 3 ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเห็นชอบ

6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ตามสัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Alpha Coefficient) (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552) ดังนี้

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.00 - 0.20 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำมาก/ไม่มีเลย

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.21 - 0.40 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำ

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.41 - 0.70 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นปานกลาง

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.71 - 1.00 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

7. นำผลการวิเคราะห์จากการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ด้วยวิธีการหาค่าแบบสอบถามที่มีอำนาจแจกแจงรายข้อหาได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .97

8. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและนักเรียน โรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 75 ชุด คิดเป็นร้อยละ 10 ด้วยตนเอง ประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ปกครอง
3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
5. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบตรวจสอบความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ตามระดับมาตรฐานค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย
- 1.00– 1.50 หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 นำมาจัดกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (f) แล้วเรียงลำดับ

ผล/ สรุปผลการวิจัย

ผลประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอง

การบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	X	S.D.	แปลผล
1. ด้านสภาวะแวดล้อม	4.25	0.44	มาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.50	0.51	มาก
3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน	4.00	0.71	มาก
4. ด้านผลผลิต	4.00	0.71	มาก
5. กิจกรรมสร้างงานสร้างอาชีพ	4.50	0.51	มาก
รวม	4.25	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอง อยู่ในระดับมาก ($X = 4.25$, $S.D. = 0.44$) เมื่อพิจารณาความพร้อมในแต่ละด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ($X = 4.50$, $S.D. = 0.51$) กิจกรรมสร้างงานสร้างอาชีพอยู่ในระดับมาก ($X = 4.50$, $S.D. = 0.51$) ด้านสภาวะแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($X = 4.25$, $S.D. = 0.44$) ด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($X = 4.00$, $S.D. = 0.71$) และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก ($X = 4.00$, $S.D. = 0.71$) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางในการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP ของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสถานที่ดำเนินกิจกรรมให้มีความพร้อม ความปลอดภัย และเหมาะสมมากกว่าเดิมเพื่อให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรสำรวจความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ก่อนที่จะจัดกิจกรรมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และควรมีการประสานกับหน่วยงานภายนอกเข้ามาจัดกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียน เพื่อให้สร้างความน่าสนใจที่แปลกใหม่ให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งควรหาวิธีการนำผลผลิตที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ให้หลากหลายและคุ้มค่าที่สุด

อภิปรายผล

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบริบท (Context) รองลงมา คือ ด้านผลผลิต (Product) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) และด้านกระบวนการ (Process) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ เมือบสน (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างของเครื่องซีและมอร์แกน จำนวน 366 คน ผลการประเมินทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

หากพิจารณาเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านบริบท (Context) พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP ของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความสัมพันธ์กับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนวิสัยทัศน์และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน สภาพความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และศักยภาพทรัพยากรของโรงเรียน ชุมชน มีหลักการและมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติได้จริงสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ บรรจง (2558: 92-95) ได้ศึกษาเรื่อง ประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการ โดย CIPP Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 53 คน ผู้ปกครองจำนวน 95 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 162 คน ผลการประเมินด้านบริบท (Context) อยู่ในระดับมาก ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถวัดได้ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

ด้านผลผลิต (Product) พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความสนใจเห็นความสำคัญและเข้าร่วมโครงการ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมไปขยายผลหรือต่อยอดแนวคิดจากกิจกรรมสู่การดำเนินชีวิตประจำวันและในอนาคตเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นักเรียนอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนัตตา บุบผามาศ (2557: 127) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลระบบ และนักเรียน จำนวน 373 คน ผลการประเมินด้านผลผลิต (Output) พบว่า อยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อโครงการ มีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมมีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการ มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนตรงตามความต้องการของครูและนักเรียน โดยมีผู้ปกครองและชุมชนให้ความสนับสนุนโรงเรียนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศริย์ พูลพัฒน์ (2556: 48-50) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการเกษตรในโรงเรียนผักดีไม่มีสารพิษ ธุรกิจเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 50 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 250 คน ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดสรรพื้นที่และทรัพยากรในการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม

ด้านกระบวนการ (Process) พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนมี การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโครงการ มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานชัดเจน มีการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการให้ได้รับความรู้และทักษะในการดำเนินกิจกรรมของโครงการและดำเนินงานโครงการเป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจ มีการนิเทศ ติดตามประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินโครงการมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ บรรจง (2558: 92-95) ได้ศึกษาเรื่อง ประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการ โดย CIPP Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 53 คน ผู้ปกครองจำนวน 95 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 162 คน ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมากได้แก่การดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านแม่อุคอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในทุกๆ ด้าน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 4. ด้านผลผลิต โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นต่อการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของบุคลากรผู้ดำเนินกิจกรรมเพื่อจะได้ทราบถึงมุมมองที่แตกต่างกันออกไป

6. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องของการบริหารโครงการกับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการบริหารโครงการ

7. ผู้บริหารและครูควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและจัดทำโครงการอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

8. ผู้บริหารควรบริหารโครงการแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎาปณัฐ แก้วชัด และคณะ. (2563). การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <http://ir.sru.ac.th/bitstream/123456789/799/1/kritthapanat%20is64.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.

กิริติ พรหมนรา และคณะ. (2564). การประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดภูเก็ต. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/252313/171476>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.

เกียรติศักดิ์ สุทธิหลวง. (2562). รายงานผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนโรงเรียนห้วยม้าวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : http://www.fth1.com/uppic/54100288/news/54100288_1_20200723-151758.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.

เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิจัย. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://www.tcithaijo.org%2Findex.php%2FJLPRU%2Farticle%2Fdownload%2F156149%2F115295&usg=AOwVaw3VONFAWcvaymA7lNivgFXr>. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565.

ชนัดดา บุปผามาศ. (2557).การประเมินโครงการระบบโรงขायการเรียนรู้ไร้พรมแดนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : http://www.sure.su.ac.th/xmlui/bitstream/id/a480186a-f1a2-4cb1-af27-65f20839818c/Chanudda_Bubpamas_fulltext.pdf?attempt=2. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.

- ชุตีระ ระบอบ และคณะ. (2560). การพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ยุค 4.0. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bahcuojs/article/download/117936/90498>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- นัตพลพิชัย ดุลยชาติ. (2563). การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของหัวหน้าครัวเรือน เพื่อยกระดับสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : http://www.mbs.mut.ac.th/journal/files/2563_2/วารสารบริหารวิจัย_63_17-2_7นัตพล_p_130-154.pdf. สืบค้นเมื่อ วันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- นิภาพร สุธรรมวงศ์. (2562). การประเมินโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านลาดหญ้าคา จังหวัดอุบลราชธานี. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/article/view/251001/173253>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565
- สรารุช เมื่อบสน. (2556). การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/26214/22251>. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- สุวรรณ บรรจง. (2558). การประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการ โดย CIPP Model. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2558/114882/abstract.pdf?fbclid=IwAR1foNpl4WBrGzNRXUfnjXDTSmUv110F61njPi-mNftkCx24lOtBqE0kLQA>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- อรรรรณ ป้อมดำ. (2561). การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (ออนไลน์)แหล่งที่มาจาก : http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620925_132232_3434.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. (2563). รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการแปรรูปอาหารตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2562 การทำไข่เค็มสมุนไพร. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <http://www.kkpao.go.th/kkpao/uploads/journal/5efc0673bffdc.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- อิสริย์ พูลพัฒน์. (2556). การประเมินโครงการเกษตรในโรงเรียน ผักดีไม่มีสารพิษ ธุรกิจเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโรงเรียน. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&institute_code=101&bib=6510&doc_type=0&TitleIndex=1. สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.
- อุทัยวรรณ โพธิ์กระจำจ. (2562). การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการการจัดการศึกษาตามพระราชดำริและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ปีงบประมาณ 2562. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก : <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/rdimu/article/view/243567/172356>. สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565.

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมัชฌิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Skills of School Administrators in Administration after COVID-19 Situation of Pai Matchima School Group, under Mae Hong Son Primary Educational Service Area 1

ผู้วิจัย

อภินันท์ อุทัยแสนปรีดา

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สุภิสงห์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมัชฌิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของผู้บริหารในของกลุ่มโรงเรียนปายมัชฌิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู จำนวน 70 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนปายมัชฌิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 5 แห่ง จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน เป็นผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมัชฌิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ระดับมาก รองลงมา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ตามลำดับ 2. ข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมัชฌิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณธรรมจริยธรรม ครองตน ครองคน และครองงาน สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ร่วมงาน มีการสื่อสารด้วยข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน

คำสำคัญ : ทักษะ ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารหลังสถานการณ์โควิด-19

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the skills of school administrators in administration after COVID-19 situation of Pai Matchima School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area, and 2) to study the recommendations for developing the skills of school administrators in administration after COVID-19 situation of Pai Matchima School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area. The respondents were 70 teachers and administrators of Pai Matchima School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area, for a total of five educational institutions. Five school directors and one school deputy director selected by purposive sampling to be interviewed. The instruments used were a 5-rating scale questionnaire with reliability at 0.85 and an interviewed form. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and summarizing into issues. The results of the research found that: 1. skills of school administrators in administration after COVID-19 situation of Pai Matchima School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area were overall at a high level. When considering by each aspect arranging from the highest to the lowest, moral and ethical skills were at the highest, followed by interpersonal skills, communication skills, creative thinking skills and technological skills, and the use of digital, respectively. 2. The recommendations for developing the skills of school administrators in administration after COVID-19 situation of Pai Matchima School Group under Mae Hong Son Primary Educational Service Area were as follows: school should have morals and ethics, self-management, man – management, and job - Management, create motivation for colleagues, communicate with clear information.

Key Word (s): Skills, School Administrators, Administration after COVID-19.

บทนำ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐ ประชาชนจีน ซึ่งเป็นเมืองที่มีประชากรมากที่สุด ในภาคกลางของประเทศจีน กว่า 19 ล้านคน วันที่ 30 ธันวาคม 2562 สำนักงานสาธารณสุขเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ได้ออกประกาศเป็นทางการ พบโรคปอดอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับตลาดอาหารทะเลที่เมืองอู่ฮั่น โดยสาเหตุที่เป็นไปได้มากที่สุดในการติดต่อสู่คน คือการสัมผัสกับเนื้อสัตว์ประเภทต่าง ๆ ที่วางขายในตลาด และเนื่องจากเมืองอู่ฮั่นเป็นเมืองใหญ่ที่มีประชาชนอยู่หนาแน่น จึงทำให้การระบาด แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว มีผู้ป่วยหนักและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก หลังจากพบการระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนและองค์การอนามัยโลก ได้ออกมาระบุว่า ไวรัสชนิดดังกล่าว คือ SARS-CoV-2 เรียกว่า COVID-19 (ย่อมาจาก CO แทน corona, VI แทน virus, D แทน disease และ 19 แทน 2019) ตามการประกาศชื่ออย่างเป็นทางการที่ใช้เรียกโรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ขององค์การอนามัยโลก และพบการแพร่เชื้อจากคนสู่คน ผ่านละอองฝอยขนาดเล็ก (aerosol) องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern – PHEIC) ในวันที่ 30 มกราคม 2563 ต่อมาได้พบผู้ป่วยยืนยันในหลายประเทศทั่วโลก (งานโรคติดต่ออุบัติใหม่กลุ่มพัฒนาวิชาการโรคติดต่อ, 2564 : 1)

สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมพื้นฐานเป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในทุกด้าน มีหน้าที่พัฒนาเด็กวัยเรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของเด็กในชุมชนที่มาจากครอบครัวที่ต่างกัน จึงเป็น ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาโรคต่าง ๆ เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ และมาเข้าเรียนในสถานศึกษาจึงมีโอกาที่จะแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่เด็กคนอื่น ๆ ได้จากการ เล่น การใกล้ชิด และทำกิจกรรมร่วมกันสถานศึกษาจึงเป็นสถานที่สำคัญมากต่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคหรืออาจเปรียบได้ว่า “สถานศึกษา” นับเป็น “Shelter” สำหรับนักเรียน ที่ต้องคำนึง และให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว เป็นอันดับแรก ๆ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรคและไม่มียารักษาโรคโดยตรง จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนและสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา สิ่งสำคัญที่สุดในช่วงระยะเวลาต่อจากนี้ไปทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรของสถานศึกษา ต้องปรับตัวกับการใช้ชีวิตวิถีใหม่ “New Normal” เน้นการปฏิบัติภายใต้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อย่างเคร่ง ครัดเพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยจากโรคโควิด 19 ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและปลอดภัยจากโรค (สุขุม กาญจนพิมาย, 2563 : ก)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและ อิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่ามุ่ง พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. 2561 – 2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนั้น นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563 : 1)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารในองค์กรและหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเรียนรู้หลังสถานการณ์โควิด-19 เพื่อหน่วยงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 มากน้อยเพียงใด และต้องการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารหลังสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของผู้บริหารในของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาข้อมูลทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยศึกษาจากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปี (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561 : 18)
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (ศรัณญา น้อยพิมาย, 2562 : 19)
3. ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 (โชษิตา ศิริมัน, 2564 : 412)

ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทในการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
4. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปายมีชัยมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 5 แห่ง มีผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน และมีข้าราชการครู 70 คน พนักงานราชการ 6 คน และครูอัตราจ้าง 17 คน รวมจำนวนทั้งหมด 99 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เฉพาะข้าราชการครู จำนวน 70 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนปายมีชัยมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 5 แห่ง จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ วุฒิ การศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายปิด จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีชัยมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามของมณฑาทิพย์ นามนุ ศรีัญญา น้อยพิมาย และโชษิตา ศิริมัน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1. ทักษะการสื่อสาร 2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 4. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล 5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีชัยมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานและนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อยโดยศึกษากรอบความคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแบบสอบถามเพื่อนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีชัยมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัยโดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC โดยมีเกณฑ์การยอมรับข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 คือ 1.00 จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

5. นำแบบสอบถามที่ใช้ได้มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน คือ ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนข้างเคียง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยวิธีของ Cronbach Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากร จำนวน 70 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์

4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบคืนมา โดยพิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

2. จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

3. นำข้อมูลดังกล่าวมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สรุปเป็นความเรียง

ผล/ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการสื่อสาร	4.06	0.23	มาก
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	4.02	0.25	มาก
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.10	0.28	มาก
4. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล	3.90	0.18	มาก
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.14	0.32	มาก
รวม	4.04	0.25	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.32) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.28) ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.23) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.25) และทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.18) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามการจัดตามลำดับ ได้แก่ 1. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีคุณธรรมจริยธรรมครองตน ครองคน และครองงาน 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเข้าใจธรรมชาติความต้องการของคน การสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา เข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นต่าง ๆ ได้ 3. ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารด้วยข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และเป็นความจริงให้แก่บุคลากรตรงประเด็นเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 4. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำความรู้สมัยใหม่มาพัฒนาการบริหาร และมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าลอง กล้าแสดงออกพร้อมที่จะเผชิญ เสี่ยงสภาพการณ์ต่าง ๆ 5. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่

ด้านที่ 1 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิมลสิริ บุญมานะ และ พระเมธาวันยรส (2560 : 134) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงพุทธบูรณาการ ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีหลักธรรมที่หลากหลายในการบริหาร ได้แก่ การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร ๔ สังคหวัตถุ ๔ อิทธิบาท ๔ สุจริต ๔ ซึ่งแต่ละสถานศึกษา สามารถนำหลักธรรมดังกล่าวไปใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารและผู้ร่วมงาน เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน

ด้านที่ 2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุณิสา แพทย์พิพัฒน์ (2564 : 69) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่กล่าวว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความช่วยเหลือครูในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังมีความเคารพในความคิดเห็น ความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงานมีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ด้านที่ 3 ทักษะการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชีรวีร์ แพบัว (2564 : 64) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารมีส่วนสำคัญ และความจำเป็นเพราะการทักษะการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารสถานศึกษานั้นประสบความสำเร็จเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาระบบการบริหาร การสั่งการ การดำเนินการต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

ด้านที่ 4 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับ ศรีญญา น้อยพิมาย (2562 : 111) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แนวคิดที่สร้างสรรค์และกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งสามารถตีความและแปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 5 ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561 : 93) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรพัฒนา และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอในการประชาสัมพันธ์ภายในสถานศึกษา และชุมชนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และศึกษาเทคนิคกระบวนการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของผู้บริหารในของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ 1. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควร จะต้องมีความคุณธรรมจริยธรรม ครอบตน ครอบคน

และครองงาน 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเข้าใจธรรมชาติความต้องการของคน การสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา เข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ต่างๆ ได้ 3. ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารด้วยข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และเป็นความจริง ให้แก่บุคลากรตรงประเด็นเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 4. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การนำความรู้สมัยใหม่มาพัฒนาการบริหาร และมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าลอง กล้าแสดงออกพร้อมที่จะ เผชิญ เสี่ยงสถานการณ์ต่าง ๆ 5. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการ นำเทคโนโลยีดิจิทัลออกมาพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาตนเองในด้าน เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวิมล ทองจำรัส และ สัจจวรรณ ทรรพพอส (2563 : 168) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการสร้างทีมงานที่ แข็งแกร่ง เข้าใจจุดมุ่งหมายขององค์กร มอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถศักยภาพของแต่ละบุคคล เน้น บริหารแบบประชาธิปไตย สร้างขวัญและกำลังใจ มีทักษะการแก้ปัญหาที่มีความหนักแน่น ความยืดหยุ่น การเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหาโดยอาศัยประสบการณ์ มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่ต้องเปลี่ยนมุมมอง คตินอกกรอบ เป็นทั้งนักแก้ปัญหา นักปรับปรุงงาน นักสอนงาน และนักคิด มีทักษะการสื่อสารต้องที่ชัดเจน เพิ่มช่องทางในการ สื่อสารโดยอาศัยเทคโนโลยีและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่สาม ในชีวิตประจำวัน และมีทักษะทางเทคโนโลยี สารสนเทศและนวัตกรรมต้องเปิดใจกว้างยอมรับเทคโนโลยี มีความทันสมัย เป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีและมี การศึกษาดูงานการพัฒนาวัตกรรมการพัฒนาจากหน่วยงานที่เป็นต้นแบบ

สรุปจากที่ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของ กลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มี วิสัยทัศน์ใหม่ที่ทันสมัย มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการบูรณาการ เน้นการใช้ทักษะในทำงาน ที่มีความยืดหยุ่นและการปรับตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและสามารถ แก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษามีความชัดเจนทั้งเชิงนโยบายและภาคปฏิบัติ รวมไปถึงพัฒนา ทักษะของผู้บริหารให้มีความพร้อมที่จะอยู่ในสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเตรียมพร้อมในเปลี่ยนแปลงในอนาคต เน้น ผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพที่ได้วางไว้ เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ของ ผู้บริหารในของกลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนปายมีขมิมาควรจัดโครงการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาหลังสถานการณ์ โควิด-19 ของทุกกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- งานโรคติดต่ออุบัติใหม่กลุ่มพัฒนาวิชาการโรคติดต่อ. (2564). สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาตรการสาธารณสุข และปัญหาอุปสรรคการป้องกันควบคุมโรคในผู้เดินทาง. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: [www.ddc.moph.go.th/uploads/files/2017420210820025238 .pdf](http://www.ddc.moph.go.th/uploads/files/2017420210820025238.pdf). สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.
- โชษิตา ศิริมัน. (2564). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2564Vol14No1_39.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เดือนเมษายน.
- ธีรวิทย์ แพบัว. (2564). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/download/247049/167938/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เดือนเมษายน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น.พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: [http://www.repository .rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3537/1/RMUTT-161603.pdf](http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3537/1/RMUTT-161603.pdf). สืบค้นเมื่อวันที่ 3 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565.
- วิมลสิริ บุญมานะ และ พระเมธาวิเชียร. (2560). แนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงพุทธบูรณาการ. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <http://gjn.mcu.ac.th/wp-content/uploads/2018/05/012.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.
- ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3820/1/RMUTT-167653.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: www.mathayom9.go.th/webspm9/data/obec63.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.
- สุขุม กาญจนพิมาย. (2563). คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: www.pidst.or.th/A907.html. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.
- สุนิสา แพทย์พิพัฒน์. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <http://www.theses.rbru.ac.th/pdf-uploads/allfile-393-file01-2021-09-27-13-49-39.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.
- สุวิมล ทองจำรัส และ สัจจวรรณ ทรรพอส. (2563). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: [www. https://so01.tci-thaijo.org/index.php/JDAR/article/view/244274/165529](http://www.tci-thaijo.org/index.php/JDAR/article/view/244274/165529). สืบค้นเมื่อวันที่ 27 เดือนเมษายน พ.ศ.2565.

ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

An Academic Administration Leadership in The New Normal of Educational Schools Administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3

ผู้วิจัย

อังคณา ปานธรรม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์

ภาควิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 169 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเครซีและมอร์แกน (Kreicie & Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชายและเพศหญิงที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำทางวิชาการตามวิถีใหม่ การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of this study were to find out and compare Administration Leadership in The New Normal of Educational Schools Administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3. The sample was 169 teachers by simple random sampling from Determining Sample Size of Krecie and Morgan (Kreicie & Morgan, 1970). The research instrument used in collecting the data were a five-point Likert scale questionnaire. The reliability at 0.96 The quantitative data were analyzed using the descriptive statistic of arithmetic percentage, mean, standard deviation, and independent sample t-test.

The results were as follows;

1. Teachers of schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 had both overview and each aspects of instructional leadership at high level.

2. This study confirmed earlier reported findings that there was no different overview and each aspects of instructional leadership, Although the teachers generally had both male and female, different education background, and work experience.

Keywords : Leadership, Academic Administration Leadership in The New Normal, Academic Administration

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) ได้เริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐ ประชาชนจีน ซึ่งเป็นเมืองที่มีประชากร มากที่สุดในภาคกลางของประเทศจีน กว่า 19 ล้านคน วันที่ 30 ธันวาคม 2562 สำนักงานสาธารณสุขเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ได้ออกประกาศเป็นทางการ พบโรคปอดอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับตลาด และเนื่องจากเมืองอู่ฮั่นเป็นเมืองใหญ่ที่มีประชาชนอยู่หนาแน่น จึงทำให้การระบาด แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว มีผู้ป่วยหนักและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จนกระทั่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 ต่อมาได้พบผู้ป่วยยืนยันในหลายประเทศทั่วโลก (กลุ่มพัฒนาวิชาโรคติดต่อ, 2564 : 1)

จากผลการสำรวจของสถาบันมูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย พบว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยส่งผลกระทบต่อคนไทยกว่า 15 ล้านคน หรือมากกว่าร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมดต้องหยุดเรียนไปจนถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อด้านการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ ประการแรก เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมทางการศึกษา เช่น โอกาสการเข้าถึงระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ช่องว่างระหว่างโอกาสเข้าถึงการศึกษา และความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียนเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน เช่น โรงเรียนในเมืองและนอกเมืองมีความสามารถในการเข้าถึงระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (E-Learning) ไม่เท่ากัน เป็นต้น ประการต่อมาคือ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนจากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้มีประสิทธิภาพลดลง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันที่ทำให้ทุกภาคส่วนและประชาชนไม่สามารถปรับตัวได้ทัน รวมทั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที่ รวมทั้งการเรียนการสอนไม่สามารถกลับมาเหมือนเดิมได้ จึงทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนลดน้อยลง ในทางกลับกันทุกภาคส่วนต้องหาแนวทางแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่หรือวิถีใหม่ (new normal) และประการสุดท้าย คือ ระบบส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ของครูยังไม่เพียงพอ ผู้เกี่ยวข้องทุกคนตระหนักดีในความเป็นแม่พิมพ์ของชาติ มีความมุ่งมั่นและอยากมีส่วนร่วมที่สำคัญที่ได้ช่วยสร้างคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะในด้านวิชาการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือประกาศแบบเร่งด่วนไม่สามารถปฏิบัติได้ทัน และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ลำบาก เป็นต้น ซึ่งผู้นำทางวิชาการจะต้องมีการบริหารจัดการและเตรียมรับมือกับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (จินดา ศรีญาณลักษณ์, 2564 : 365-373; อ้างอิงจาก สถาบันมูลนิธิคีนัน. 2562 : 1-3)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและ อิทธิพลต่อการทำงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาศักยภาพสูง มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลัก ในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักความสำคัญในการมุ่ง สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัยมีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) แผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563 : 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดี เนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในการบริหารการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นความสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารควรมีบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการโน้มน้าวใจให้กับครู และให้ความสำคัญของการจัดการศึกษา มีทักษะตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้มีพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีส่วนในการพัฒนาประเทศชาติ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อส่งผลให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าประสงค์ คือ มุ่งเน้นพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้เด็กไทยทุกคน ดี เก่ง มีความสุขเพิ่มทุนทางสังคม ลดปัญหาที่เกิดขึ้นและนำไปสู่การพัฒนาประเทศไทยในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

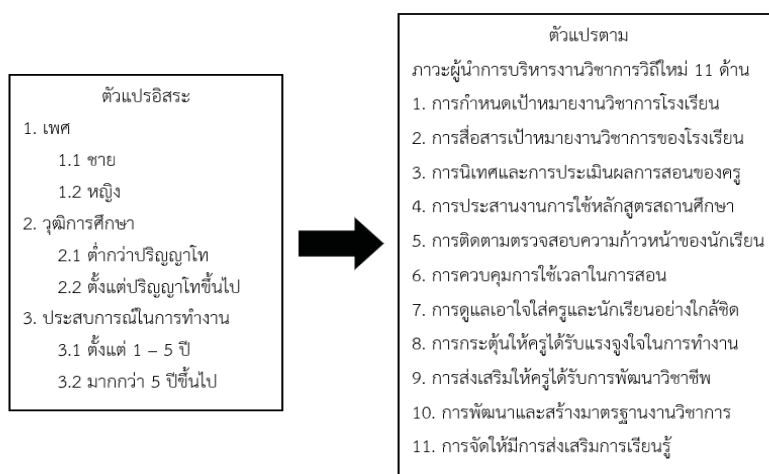
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมุติฐานของการวิจัย

ครูผู้สอนตาม เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สันเคราะห์จากแนวคิดของเดวิส และ โทมัส (Davis & Tomas. 1989) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอลลิ่งเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1983 อ้างถึงใน บุญพา พรหมนะ, 2559 : 5) ผู้วิจัยจึงได้เสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 11 ด้าน โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในอำเภอสหัสขันธ์ที่มีภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที่ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 3 โดยภาพรวม

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1	การกำหนดเป้าหมายงานวิชาการโรงเรียน	4.50	.107	มาก	2
2	การสื่อสารเป้าหมายงานวิชาการของโรงเรียน	4.50	.117	มาก	5
3	การนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู	4.49	.163	มาก	10
4	การประสานงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.50	.131	มาก	6
5	การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.50	.140	มาก	7
6	การควบคุมการใช้เวลาในการสอน	4.50	.164	มาก	9
7	การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.50	.112	มาก	3
8	การกระตุ้นให้ครูได้รับแรงจูงใจในการทำงาน	4.50	.144	มาก	8
9	การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพ	4.49	.168	มาก	11
10	การพัฒนาและสร้างมาตรฐานงานวิชาการ	4.51	.136	มากที่สุด	1
11	การจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้	4.50	.112	มาก	3
รวม		4.50	.111	มาก	-

จากตารางที่ 1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ ของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยพบว่า อันดับแรก คือ การพัฒนาและสร้าง
มาตรฐานงานวิชาการ รองลงมา คือ การกำหนดเป้าหมายงานวิชาการโรงเรียน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน
อย่างใกล้ชิด การจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ การสื่อสารเป้าหมายงานวิชาการของโรงเรียน การประสานงานการ
ใช้หลักสูตรสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การกระตุ้นให้ครูได้รับแรงจูงใจในการ
ทำงาน การควบคุมการใช้เวลาในการสอน การนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู และอันดับสุดท้าย
การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่	ชาย		หญิง		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การกำหนดเป้าหมายงานวิชาการโรงเรียน	4.51	.086	4.49	.119	1.322	.188
2	การสื่อสารเป้าหมายงานวิชาการของโรงเรียน	4.50	.062	4.50	.143	.132	.895
3	การนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู	4.50	.102	4.48	.194	.522	.602
4	การประสานงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.51	.060	4.49	.161	1.204	.230
5	การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.51	.068	4.49	.172	.951	.343
6	การควบคุมการใช้เวลาในการสอน	4.50	.102	4.49	.194	.430	.668
7	การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.50	.081	4.51	.129	.626	.532
8	การกระตุ้นให้ครูได้รับแรงจูงใจในการทำงาน	4.51	.092	4.49	.170	.816	.415
9	การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพ	4.50	1.27	4.49	.191	.137	.891
10	การพัฒนาและสร้างมาตรฐานงานวิชาการ	4.51	.106	4.51	.153	.109	.913
11	การจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้	4.50	.075	4.50	0.75	.276	.783
	รวม	4.50	.047	4.50	.014	.488	.626

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่	ต่ำกว่า		ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป		t	p
		ปริญญาโท		โทขึ้นไป			
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การกำหนดเป้าหมายงานวิชาการโรงเรียน	4.51	.115	4.49	.087	.900	.369
2	การสื่อสารเป้าหมายงานวิชาการของโรงเรียน	4.51	.132	4.49	.071	.824	.411
3	การนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู	4.49	.187	4.49	.087	.094	.925
4	การประสานงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.50	1.45	4.49	.087	.643	.521
5	การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.50	.161	4.49	.071	.510	.611
6	การควบคุมการใช้เวลาในการสอน	4.50	.186	4.49	.093	.619	.537
7	การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.51	.117	4.48	0.99	1.731	.085
8	การกระตุ้นให้ครูได้รับแรงจูงใจในการทำงาน	4.50	.164	4.50	.080	.291	.771
9	การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพ	4.49	.194	4.50	.080	.046	.963
10	การพัฒนาและสร้างมาตรฐานงานวิชาการ	4.51	.152	4.50	.087	.676	.500
11	การจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้	4.51	.124	4.50	0.80	.595	.552
	รวม	4.50	.123	4.49	.076	.658	.511

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้าน	ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่	ตั้งแต่ 1-5 ปี		มากกว่า 5 ปี		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การกำหนดเป้าหมายงานวิชาการโรงเรียน	4.51	.073	4.50	.121	1.002	.318
2	การสื่อสารเป้าหมายงานวิชาการของโรงเรียน	4.51	0.46	4.50	.141	.571	.569
3	การนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู	4.50	.057	4.48	.197	1.220	.224
4	การประสานงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.50	.057	4.50	.156	.309	.758
5	การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.51	.046	4.49	.170	.675	.501
6	การควบคุมการใช้เวลาในการสอน	4.51	.081	4.49	.193	.664	.508
7	การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.48	0.79	4.51	.125	-1.698	.091
8	การกระตุ้นให้ครูได้รับแรงจูงใจในการทำงาน	4.50	.047	4.50	.175	.580	.561
9	การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพ	4.51	.046	4.49	.205	1.088	.278
10	การพัฒนาและสร้างมาตรฐานงานวิชาการ	4.52	0.79	4.50	.158	.576	.565
11	การจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้	4.51	0.46	4.50	.135	.472	.637
	รวม	4.50	.135	4.51	0.39	.531	.596

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง วุฒิกศษิต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและอภิปรายผลจากข้อมูลที่ค้นพบได้จากการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานที่ชัดเจนในวิถีใหม่ มีการประชุมชี้แจงการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ มีการประเมินความต้องการของครูเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานด้านวิชาการเพื่อจัดทำและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนโดยมีคำสั่งชัดเจน และ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของควาโซส (Cavazos, 1999 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน Hispanic majority high school พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จคือ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในการสนับสนุนการพัฒนาเป้าหมาย การปฏิบัติงานทางวิชาการของนักวิชาการ การกำหนดวัฒนธรรมของโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมอบอำนาจให้ครูร่วมกันเป็นผู้นำของโรงเรียน และ แอนเดอร์สัน (Anderson, 2000: Abstract) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทาง วิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาและศาสตราจารย์ที่เป็นผู้นำทางการศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของสิร์รานี วสุภัทร (2551 : 29) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาคือการแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา รวมถึง และประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศชายและเพศหญิงที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโทและตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปีและมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบ การจัดการเรียนการสอนและสุขภาพของนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ปลอดภัยเพื่อให้

ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและปลอดภัยจากโรคจึงทำให้ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงานมีความคิดเห็นในเรื่อง ภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของมานพ ศรีตะโกเพชร (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่าด้านการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการกำหนด ภารกิจไม่แตกต่างกันและ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร เทพสีดา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาวิชาชีพทำกิจกรรมวิจัยในชั้นเรียนและ เผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนแบบวิถีใหม่
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ในองค์กรของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดของครูผู้สอนทุกคนควรมีและ ควรปฏิบัติ และควรมีการกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาหน่วยเหนือควรส่งเสริมการสร้างภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการบริหารงาน วิชาการวิถีใหม่เพื่อประสิทธิภาพของการบริหารงานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมวิจัยใน ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน โดยใช้ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามวิถีใหม่
2. ควรศึกษาวิจัยภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการนิเทศเพื่อนครูด้วยกัน ให้ครอบคลุมตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการนิเทศการเรียนการสอนของครูผู้สอน
3. ควรศึกษาวิจัยภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการ สอนซ่อมเสริมเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการสอน ซ่อมเสริมให้นักเรียน
4. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ในขั้นต่อไป (Next New Normal)

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มพัฒนาวิชาการโรคติดต่อ. (2564). *สถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. งานโรคติดต่ออุบัติใหม่ : กรมควบคุมโรค
- จินดา ศรีญาณลักษณ์. (2564). “การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 19 : เรื่อง การบูรณาการงานวิจัยภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” *ผลกระทบด้านการศึกษามาจากโควิด-19 ตามหลักธรรมาภิบาล*. หน้า 365-373. เมื่อ 27-28 พฤศจิกายน 2564 ด้วยระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Yealink Meeting) และการนำเสนอแบบวาจา (Oral Presentation) แบบ Onsite. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
- โชษิตา ศิริมัน. (2564). *ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด – 19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. การประชุมวิชาการระดับชาติ : วิทยาลัยนครราชสีมา
- บุญพา พรหมนะ. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษสุราษฎร์ธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- มานพ ศรีตะโกเพชร. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- สมพร เทพสีดา. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563*. กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย : สำนักนโยบาย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). *ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). *Effective schools and effective teachers*. Boston : Allyn and Bacon.
- Hallinger, P, & Murpby, M. (1985) , *Assessing the instructional management behavior of principals*. The Elementary School Journal, 8,(221-224)

